

Vak 73

BEZOEKEN
AAN
JESUS HART

284

bezoeken a

Bezoeken aan Jesus' Hart.

E

V

BEZOEKEN Vak 73
204

AAN

JESUS' HART

IN HET

ALLERHEILIGSTE SACRAMENT.

„Philippus! — zoo langen tijd ben
ik met u. En hebt gij *Mij* niet
gekend!”

Jesus, bij Joan. XIV. 9

DOOR

R. J. PIERIK, S. J. P.

BIBL. CON
O. F. M.

WIJCHENS

SNELPERSDRUK,

van P. STOKVIS EN ZOON, te 's-Hertogenbosch.

1070

RECEIVED

JESUS' HART

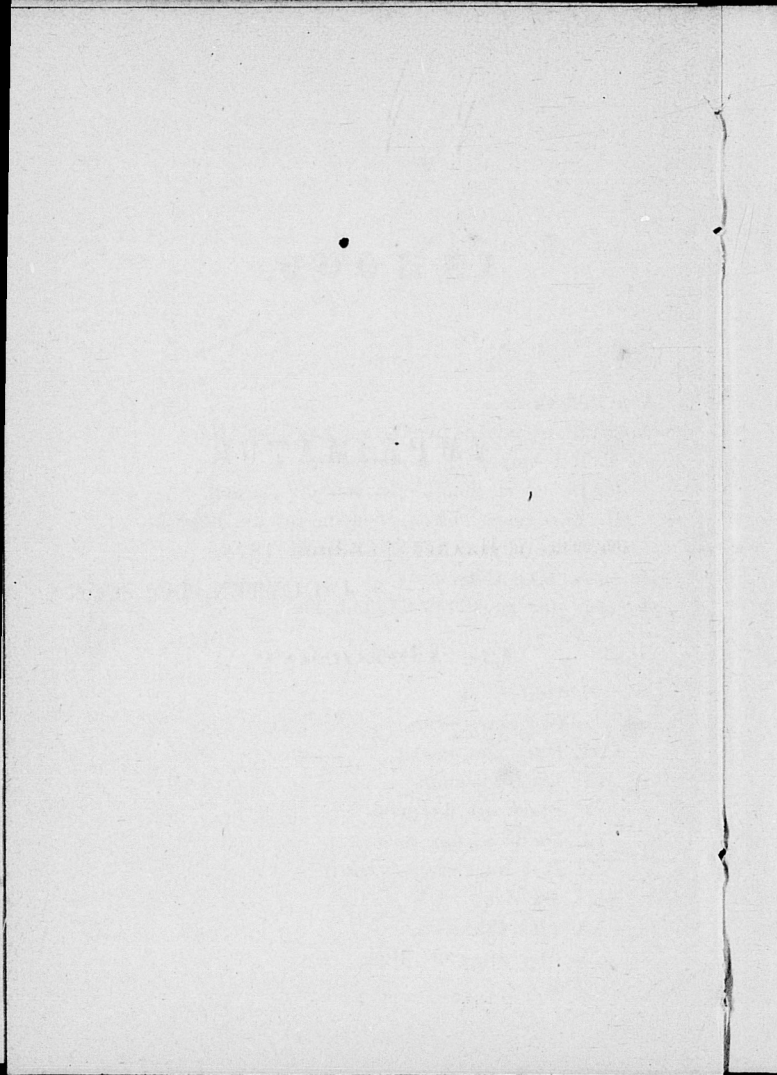
ALLERHEILIGSTE SACRAMENT

1871

IMPRIMATUR.

Datum in HAAREN 14 Junii 1878.

J. CUYTEN, Libr. Cens.

INHOUD.

Aan Philothea.

Onderrigting nopens het Bezoek aan Jesus Hart.

I. Het bezoek in 't algemeen.

II. De voortreffelijkheid van dit Bezoek.

III. Bijzondere beweegredenen tot dit Bezoek.

IV. Onze pligten bij dit Bezoek.

De geestelijke Communie.

Oefening der geestelijke Communie.

De Bezoeken.

I. God en ik.

II. Het Hart Gods.

III. Hart met hart.

IV. De Godslamp.

V. Sterk als de dood.

VI. De Bron des levens.

VII. Het Hart voor 't Hart.

VIII. De Zon.

IX. Ons Paradijs.

X. Het zwijgend Hart.

INHOUD.

- XI. Altoos dezelfde.
 - XII. Jesus' oogen.
 - XIII. De kniebuiging.
 - XIV. Jesus' klagten.
 - XV. De Morgenster.
 - XVI. Onze Geneesheer.
 - XVII. De goede Herder.
 - XVIII. Mijn Gids.
 - XIX. Mijn God en mijn Al.
 - XX. Onze vriend.
 - XXI. Het vuur.
 - XXII. Onze Hoogepriester.
 - XXIII. Onze Broeder.
 - XXIV. Het Geheim.
 - XXV. Onze Reisgezel.
 - XXVI. De avond.
 - XXVII. Het Manna.
 - XXVIII. Het Manna. II.
 - XXIX. Onze vrede.
 - XXX. Zijn Naam.
-

PHILOTHEA!

Wien het verwonderen zou, dat gij, die Jesus zoekt, Hem het liefst met de vrome vrouwen gaat zoeken in het nieuwsoortig graf, waarin zijne eindelooze liefde en wijsheid Hem op onze altaren verborge hebben, mij niet. Een aangenamer, nuttiger en u meer waardig bezoek kondt gij niet uitdenken. Zoo ergens, dan is in dit Geheim het goddelijk Hart van Jesus de onuitputtelijke Voorraadplaats van alle hemelsche schatten, de open Bron van alle gunsten en genaden, de eenige Oostersche Parel die wij allen zoeken, de allerreinste Lelie, waaruit allen, die den hemel willen, den rijksten en zoetsten honig moeten zuigen. Zoo ooit, dan is het hier waarheid: „Komt allen tot Mij; Ik zal u verkwikken.” 1) „Mijn hart worde met u vereenigd.” 2) „Leert van mij, omdat ik zachtmoedig en nederig van harte ben.” 3) Heil u dus, Philothea! wegens uwe goede en heilige gedachte!

Eene andere zaak heeft mij des te meer verwonderd, die namelijk, dat ge van mij vraagt, u wat stof ter overweging te geven. Immers, dit weet gij toch, als gij bij Jesus komt, moet gij zelve spreken. Wat kan een vreemde daar doen? En zijn er overigens geen boeken genoeg, bestaat er vooral niet één onovertroffen boekje, dat van den H. Alphonsus de Liguori, die u de wijze van een bezoek te doen volmaakt kunnen leeren? Gij hebt geantwoord: „Ja, maar zelve kan

1) Mt. XI: 28. 2) I Par. XII. 17. 3) Mt. XI.

ik soms niet genoeg in 't reine komen met mijne gedachten; en die andere boeken heb ik reeds te dikwijls gelezen, om niet nu of dan naar wat nieuw voedsel om te zien."

Ik heb dat geloofd, en daarom beproefd, reeds zeer oude aantekeningen bij een te zoeken, om u die aan te bieden. Hier zijn ze nu. Wat zal ik, op mijne beurt, van u vragen?

Doe, zoo als ge tot nu toe gedaan hebt. Blijf, zoo vurig mogelijk, de trouwe kruisheldinnen navolgen. Vergader dus zelve al de specerijen, die gij in uw eigen hart vinden kunt, diep overtuigd, dat die in de eerste plaats noodig en de besten zijn. Neem dan dit boekje, bij wijze van wegwijzer, mede. Volg het, ja; maar ga regt op Jesus aan; en straks, ik bid het u, zoodra gij Hem gevonden hebt, ja, als ge maar begint Hem te vinden, leg dan dit boekje neder, ga uw eigen weg, spreek zelve, en laat den Heer Jesus alleen u ingeven wat gij Hem verder zeggen zult. Het is veel te weinig, wat wij zeggen laten. De liefde weet meer; zij kan wel niet alles uitdrukken, maar gevoelt het te inniger. Volg dat gevoel en spreek zoo innig mogelijk met uwen Jesus; Hij zelf zal tot u spreken; en gij zult meer in uw eigen hart vinden, dan u al de boeken ter wereld geven kunnen.

Op deze voorwaarde bied ik u dit hulpmiddel aan. Zegene het de goede Jesus, en geve zijn goddelijk Hart, wat Hij alleen geven kan, dat het middel u tot het doel brenge, tot de vurigste liefde tot Jesus en uw zoetsten lust bij zijn H. Sacrament.

ONDERRIGTING

NOPENS HET BEZOEK AAN HET H. HART VAN JESUS

IN HET

ALLERHEILIGST SACRAMENT.

I.

Wat is een bezoek ?

Om de navolgende gebeden, overwegingen, of hoe gij die *Bezoeken* noemen wilt, Philothea, met nut te gebruiken, dient gij u vooraf eens wèl te herinneren, *wat eigenlijk een bezoek is*. Men kan het noemen: eene bijeenkomst van vrienden met opzet gezocht en met vreugde gebragt. Het bezoek is dus eene voorbijgaande tegenwoordigheid in de woning van een beminde, hetzij om hem, hetzij om onzentwil verlangd; het is eene zamenkomst met een der onzen, ten doel hebbend, hem te helpen, te troosten, te eeren, te beminnen, of omgekeerd, wat ook plaats vindt, door hem op onze beurt geholpen, vertroost, geëerd, bemind te worden.

Drie dingen vorderen derhalve terstond onze aandacht: de persoon die bezoekt, hij die bezocht wordt, en het doel waarmede men bezoekt. Twee zaken vallen terstond in het oog: het *nut* en de *natuurlijkheid* van het bezoek.

Of is het niet natuurlijk, wat zoo sprekend overeenkomt met de natuur des menschen, en vooral der liefde? Is het niet hoogst nuttig, wat met een best doel en ten voordeele van het heilzoekend hart plaats vindt? Wat trouwens verlangt wel de mensch, en inzonderheid de liefde 't vurigst? *Vereeniging* en *mededeeling*. Welnu, beiden hebben plaats in een bezoek; beiden zijn er de ziel en het leven van.

En hieruit volgt weêr iets anders, te weten: dat zulk een bezoek het nuttigst, zulk een bovendien het aangenaamst wezen zal, waarbij de bezochte niet minder uitmant door rijkdom en goedheid, dan de bezoeker door armoede en ellende. Wat zal het zijn, waar de bezochte God, de bezoeker een arm menschenkind is?

Doch het is meer dan de moeite waard, de overeenkomst zoowel als het verschil tusschen een bezoek bij God en een bezoek in de wereld wat nader aan te toonen. Letten wij vooreerst op de overeenkomst. Waarin komt elk bezoek dat goed is, met een bezoek aan Jesus Hart gebragt, hoofdzakelijk overeen? Wij kunnen die vraag met vragen beantwoorden.

Waarom bezoekt de mensch zijn evenmensch? Omdat hij uitziet naar gemeenzaam verkeer en de gezelligheid lieft. Het ligt in zijn aard.

„Het is den mensch niet goed, dat hij alleen zij;” wee zelfs, die alleen is; want zoo hij valt, heeft hij niemand, die hem opbeure.” De mensch weet dit, gevoelt het en zoekt derhalve de gelegenheid ter mededeeling en uitstorting, zoekt een medgezel, met wien hij hart om hart kan ruilen. Reeds in dit opzigt komt het bezoek der altaren met elk ander bezoek overeen. In ons hart blijft altijd, zoolang wij van ’t vaderland verwijderd zijn, eene groote leemte, die door niets op aarde gevuld kan worden. Ons hart zoekt naar omgang met een vriend, die oneindig boven hetzelfde verheven, juist daar door alleen aan al zijne verlangens kan voldoen. Het menschelijk hart, hoe nietig ook, is geschapen, verlost en heilig gemaakt voor het genot eener vriendschap, die buiten God nergens te vinden is. Daarom zoekt ook dat hart naar gemeenzamen omgang met God; daarom durft het zich verstouten aan God te vragen: Waar zijt Gij? gelijk God op zijne beurt het toeroept: Kom tot Mij! — Het spreekt van zelf, — en dit hebben wij hier niet te verklaren — dat, zoo wij God zoeken, wij Hem wel nergens op ons aardrijk zóó dicht bij ons zullen vinden als in het H. Sacrament. Nu leiden wij slechts het gevolg er uit af: een bezoek bij Jesus moet gemeenzaam en vertrouwelijk wezen; gij moogt tot Hem komen, om uwe aangenaamste oogenblikken in dit tranendal door te brengen; gij zelf moet er spreken, al moogt gij ook hooren spreken; en gij moet trachten, dat uw omgang voor het Hart Gods aangenaam zij,

gelijk Hij ongetwijfeld zorgen zal, u in weinige oogenblikken meer te leeren, dan al de geleerden der wereld u leeren kunnen : *het geheim der liefde !*

II. Waarom pleegt men verder een bezoek af te leggen ? Immers, wegens de behoefte die men heeft aan nuttige hulp, aan noodigen troost of heilzamen raad. Zoo bezoekt ligt de beschuldigde een advokaat, de zieke den geneesheer, het kind zijne ouders ; in 't algemeen, de zwakke den magtige, de onwetende den geleerde, de vreesachtige den moedige, en zoo wijders om verzachting in het leed of bijstand in nood te mogen vinden. Welnu ; om gelijke, en dikwijls om dezelfde redenen bezoeken wij onzen Jesus. En met hoeveel meer en dringender regt ! Is Jesus niet onze God en Bijstand, buiten wien geen Helper helpen kan ? 1) Is Hij niet de God van allen troost, wiens vertroosting de ziel verblijden naar gelang de smarten ons hart kwellen ? 2) Is Hij niet „*de Wonderbare*, bij uitnemendheid, de *Raadgever, God ?* 3) Neen, het is niet mogelijk, dat zijn grenzeloos minnend Hart ons verstooten, dat een Almagtig Hart ons niet helpen zou kunnen. Hulp, raad en troost zijn altoos bij Jesus te vinden. Aan hulp, raad en troost hebben wij allen behoefte. Naar Jesus dus, o Adams kind, om voor de wonden uwer distelen en doornen den noodigen balsem en verzachtende olie te vinden.

1) Deut. 33, 26. Is. 50, 6. Esth. 14, 3. 2) 2 Cor. 1, 3 ; Ps. 93, 19. 3) Is. 9, 6.

III. Er is nog eene derde eigenschap van het bezoek aan Jesus Hart, in elk ander bezoek aanstonds te leeren. Welk is toch de edelste drijfveer, die den mensch kan aansporen, om een of ander bezoek te brengen? De liefde. Zie eens, hoe zij vleugelen geeft om heen te snellen naar de woning van eenen vriend. Geen afstand is te groot, geen hinderpaal te sterk, geen bezwaar te magtig; men wil, en men gaat. Hoogachting en genot vergezellen nog de liefde. Een geliefde vorst komt in eene bevoorregte stad; men verdringt elkaar om hem te bezoeken. Een vriend woont in de afgelegenste streken; men juicht als men hem kan vinden. Ja, die liefde is zóó sterk, dat, waar ze niet gaan kan, nóg gaat, en althans het hart zendt naar de plaats van die zij lief heeft.

Zoo ééne, dan is vooral deze eigenschap te vinden in het bezoek aan Jesus Hart. Lees, als gij er u inniger van overtuigen wilt, het goddelijk opschrift boven elk Tabernakel geschreven: *Hier woont de liefde*. Bedenk: *Wie? Voor wien? Waarom* Hij hier woont? Meer is niet nodig. De Liefde zelve komt *ons* bezoeken. Wij gaan, om, op onze beurt, aan de Liefde zelve ons bezoek te brengen. Het is niets anders dan liefde voor liefde geven, te meer, daar zij zelve, de oneindige Liefde, zich hier vertoont in het Sacrament der liefde, in haar brand- en middelpunt, in haar Hart. Hoogachting en genot zullen ook *ons* vergezellen. Want onze Liefde is de eeuwige God, die slechts hier is gekomen, om ons heilig en zalig te maken.

Zoo ziet gij dus, Philothea, dat er werkelijk tusschen dit bezoek en elk ander eene groote overeenkomst bestaat. Verdient het eene de voorkeur boven het andere, dan voorzeker het bezoek aan Jesus gebragt. Onthoud het dus wèl, zoo vaak gij uwen Jesus in het H. Sacrament gaat bezoeken. *Gemeenzaamheid, mededeeling, liefde*, ziedaar drie woorden, die u alles zullen herinneren. Zij toonen tevens den pligt aan, dien gij te vervullen hebt. Vervul hem, en gij zult zalig zijn.

II.

De hoogere voortreffelijkheid van ons bezoek.

Is er overeenkomst tusschen het bezoek aan Jesus Hart gebragt en elk ander, er is tusschen beide een even groot verschil. Een woord der H. Schrift geeft het aldus te kennen: „*Nadert tot Hem, — en gij zult verlicht worden, — en uw aanschijn zal niet worden beschaamd.*” *Genaaikbaarheid, voordeel, en zekerheid*, zijn de drie eigenschappen daardoor uitgedrukt.

I. *Nadert tot Hem*, dat is: komt slechts, weest zoo goed van te komen. Wat kan gemakkelijker vallen, dan het bezoek bij een Koning, die ons dringt om te komen. „*Komt, zegt Hij, gij allen, die belast en beladen zijt; Ik zal u verkwikken. Komt, en gij zult rust vinden voor uw hart. Komt, en koopt, voor niets, meer dan alle schatten der wereld.*” Nog meer: „*Tenzij gij komt, en*

het vleesch van den Zoon des menschen gegeten en zijn bloed gedronken zult hebben, zult gij het leven in u niet hebben." Welk eene goedheid! Maar dan ook hoe gemakkelijk voor ons, aan zulk eene dringende uitnoodiging te voldoen, en onzen Jesus, wanneer wij maar willen, te bezoeken.

Is hij overigens niet op tallooze plaatsen, en op elk uur des dags te vinden? Heeft Hij niet in elk land, in elke stad, in ieder dorp zijn heiligdom opgerigt? Wacht Hij er niet dag en nacht, goddelijk geduldig, naar ons bezoek? O hoe ligt is het dan, zulk een bezoek te brengen, „en hoe geheel anders, roept de H. Teresia uit, is het met een bezoek in de wereld gesteld! De grooten dezer aarde immers zijn slechts te spreken op bepaalde uren; en dan nog kunnen slechts eenige aanzienlijken tot hen naderen. Heeft iemand van minderen rang hunne hulp noodig, welke moeite moet die zich niet geven, welke omwegen gebruiken, hoeveel gunsten vooraf zien te verwerven, eer hij eindelijk een gehoor mag erlangen. Geldt het den koning zelf, o dan is zelfs geen toegang voor u te hopen, zoo gij arm en geen edelman zijt; dan zijt gij verplicht uw toevlugt te nemen tot een of ander gunsteling van zijn hof. O Koning der glorie, en Heer van alle koningen! uw koninkrijk wordt niet verdedigd door zulke zwakke grenzen; want het is eeuwig. En o, wat kan men gemakkelijk, ook zonder tolk of ander tusschenpersoon, tot U doordringen!" (H. 37.)

Ziedaar de gevoelens der heiligen, die der

waarheid en liefde, welke ook de uwen moeten zijn. Jesus is Koning, ja; en Hij is meer dan koning, Hij is onze God. Maar in het Sacrament zijner liefde, op den geliefkoosden troon van zijn aanbiddelijk Hart, daar is Hij veeleer onze Gevangene, dan onze Heerscher. Geen dag, geen uur is hier voor het gehoor bepaald. Geen onbekende en langwijlige pligtplegingen zijn hier voorgescreven. Geen hoveling zal u beletten, geen wacht u tegenhouden. Gij behoeft slechts te komen, wanneer gij wilt. Uw Koning roept u, zijn paleis staat open, en de Engelen uws Heeren zullen u dragen op hunne vleugelen, zoodra zij in de verte het geruisch uwer voetstappen vernemen. *Nadert dus tot Hem!*

II. Doch er is meer dan genaakbaarheid, er is ook een uitstekend *voordeel* in elk bezoek aan Jesus' Hart gebragt. Daarom volgt er: *et illuminamini, en wordt verlicht*; dat wil zeggen: en gij zult verlicht worden, gij zult vinden wat ge zoekt, verkrijgen wat gij vraagt, genieten al wat gij wilt. En hoe kan het anders? Nadert men wel tot de zon zonder verlicht, tot het vuur zonder verwarmd te worden? En is Jesus niet „het Licht van Licht, het Licht dat in de wereld gekomen is, en juist gekomen is, om dat Licht te zijn?” Bragt Hij het vuur niet op aarde, en is Zijn eigen Hart niet dat goddèlijk vuur, en wil Hij iets anders als dat het brande?”

Let overigens op de voornaamste eigenschappen van een bezoek, om het inniger te gevoelen. Zoekt gij gezelschap? Hier woont uw God en

Koning, met geheel zijn hemelsch hof. Hebt gij behoefte aan hulp, raad of troost? Helpen kan Jesus zooveel Hij wil, en Hij wil het zooveel gij behoeft. Aan raad is Hij eindeloos rijk; want „Hij is wijs van Harte,” en „wie is zijn raadgever geweest?” Troost heeft Hij in overvloed, en zijn troost is te troosten, niet slechts als vriend, als weldoener, als broeder, maar zelfs als een bruidegom, een vader, eene Moeder. „Ik, ik zelf, roept Hij, zal u troosten” (Is. 51, 12), „Weest dus vertroost, o weest vertroost, gij, mijn volk, zoo spreekt de Heer, uw God.” (Is. 40, 1). — Wilt gij eindelijk liefde en eerbied bewijzen door uw bezoek? O, arme mensch! bedenk dan wel dat ook Jesus tot u komt uit liefde, dat Hij zelf zijn bezoek brengt, om u te verheffen. Daarom roept David: „Heer! wat is dan toch de mensch, dat Gij hem bezoekt! Of 's menschen zoon, dat Gij zijner gedenkt!”

Maar Philothea, welk een voordeel, welk een hemelsch nut is er dan niet gelegen in dit bezoek?

„Bij Mij, zegt de Wijsheid, — en wie is het anders als Jesus, — Bij Mij zijn de rijkdommen en de glorie; bij Mij zijn de grootste schatten der gerechtigheid.” En voor wie? „Ik beminnen, die Mij beminnen; en die 's morgens vroeg Mij zoeken, zullen Mij vinden.” „Zalig hij, die Mij aanhoort, en alle dagen aan mijn deuren waakt! Zalig Hij, die waakt aan de posten mijner poort! Want die Mij vindt, vindt het leven en zal de zaligheid van den Heer verkrijgen.” (Spr. 8, 18 volg.)

Onder een teeder beeld heeft Jesus deze waar-

heid eens voorgesteld aan een zijner dienaren (P. Balthasar Alvarez.) Hij verscheen hem met de handen vol schatten, en de oogen vol tranen. Waarom zucht Gij, o Heere? O, omdat niemand of althans bijna niemand komen wil, om mij te ontladen van al die schatten, waarmede ik overladen ben, en die ik zoo hartegaarne aan allen wil geven. (Lev. v. de P.) Een ander zag eens den Heer Jesus in de houding en gedaante van een jager; en op de vraag: „Heer, wat doet Gij?” luidde het antwoord: „Ik ben op de harten-jagt.” Doch waartoe meer; zoo ergens, dan is hier wel het *Hart Gods*; zoo ooit, dan is hier, waar zijn Hart is, zijn schat; en indien Jesus, de Bron aller genaden, hier zelf tegenwoordig is, dan kan geen bezoek u meer voordeel aanbrengen, dan datgene, waartoe door den God der liefde en alleen tot uw voordeel, het middel gegeven is.

III. En is dat nu ook zeker? Staat het vast, dat al wie *nadert* met vertrouwen, *verlicht* zal worden? Onfeilbaar. Het ontbreekt den goeden Jesus noch aan magt, noch aan liefde, en wat Hij eens beloofd heeft, dat moet Hij geven. Nadert dus, verlicht zult gij worden; want het slot luidt: „en uw aanschijn zal niet beschaamd worden.”

En is het wonder? Rijkdommen liggen hier bij rijkdommen, schatten op schatten. Er zijn geneesmiddelen voor alle kwalen, genaden in hare Bron zelve, verlichtingen, vertroosting, gunsten, voorregten, al wat gij wilt, meer dan gij wilt; want zij overtreffen zelfs de kracht van

uw begrip en uwe begeerten. En waarop wacht het? Op uwe komst, op uw bezoek, natuurlijk al biddend gedaan; want wie nadert wordt verlicht, en wat hij ook vrage, hij zal niet afgewezen en zeker nimmer te leur gesteld worden. O welk een onderscheid tusschen een gewoon en dit bezoek!

Herinnert gij u niet, wel ooit iets gevraagd te hebben aan eenen vriend, aan een vader, aan eene moeder, waarop het antwoord luidde: „Gaarne; maar ik kan het niet?” Hebt gij 't woord nooit gehoord van den hoveling, die op zijn uiterste, toen de koning hem aanbood: „vraag eene gunst,” cenige oogenblikken levens vroeg, en ook die koning zeggen moest: dat kan ik niet? Vermag wel een pleitbezorger in elk pleitgeding u raad te geven, of kan de geneesheer in alle ziekten u genezen, uw beste vriend bij alle gelegenheden u bijstaan?

O nog eens dan, welk een onderscheid tusschen elk ander en dit bezoek! Hier, op dit H. Altaar woont uw „Voorspreker en Advocaat” bij den Vader, die u altoos kan verdedigen. Hier troont uw Koning, die u alles kan geven. Hier huist uw vriend, uw geneesheer, de beminde uwer ziel, die u altoos wil, en wij mogen er bijvoegen, aangezien zijne belofte, die u altijd moet helpen. Ten derde male, welk een onderscheid! En wie kan weigeren dit bezoek te brengen, dat even gemakkelijk als nuttig, even nuttig als onfeilbaar zeker in zijn goeden uitslag is.

III.

*Bijzondere beweegredenen die aansporen tot dit
bezoek.*

Na het gezegde is het eigenlijk niet noodig, nog nieuwe beweegredenen aan te geven, die ons dringen mogen tot een dikwijls herhaald bezoek aan den goeden Jesus. Het kan toch nuttig zijn nog een blik te werpen op Jesus zelven, op de menschen, en op ons eigen hart, om er ons vuriger toe aan te sporen.

I. Welke is dan wel de grootste beweegreden voor ons, zoo wij zien op den Heer Jesus? Zij kan geene andere zijn, dan zijne eindelooze liefde en onbegrijpelijke goedheid, welke Hem nopen op zulk eene plaats en op zulk eene wijze voor ons tegenwoordig te zijn.

De liefde wil vereeniging; niets is bekender; maar de wederliefde van onzen kant mag dan ook niets anders willen, en waar Jesus voor ons komt, daar moeten wij zeker, zooveel mogelijk voor Hem komen. „Ik ben met U, zegt Hij, alle dagen, tot aan de voleinding der wereld, — en — mijn lust is het te wonen met de kinderen der menschen;” zouden wij Hem mogen alleen laten of onzen lust niet vinden moeten in het wonen bij Hem? Groote God! indien wij wel nadachten, en de onschatbare gunst overwogen, die ons hier geschonken wordt! Een soldaat in Frankrijk stond dagelijks twee uren pal voor het koor eener Cathedraal. Een

Generaal ontmoet hem daar meermalen, en verwonderd over zijne volharding in die wél vreemde daad van een krijgsman, vraagt hij hem eens: „vriend, wat doet gij hier?” „Generaal! luidde het antwoord, ik houd hier de wacht bij mijn Koning. Al de groote lieden in Frankrijk hebben hunne wacht; alleen den grooten Koning vind ik vergeten. Daarom kom ik dagelijks op mijn post en niet wetende wat beters te doen, sta ik eerbiedig voor zijn Altaar.” — Ziedaar een voorbeeld, dat wel wat meer navolging verdiende! En of hij regt had, die edelmoedige krijgsman. Hebt gij meer noodig, beschouw uwen Jesús onder welk opzigt gij wilt, gij zult altijd tot het besluit komen: Hem moet ik bezoeken. Hij is uw Schepper, uw Heer, uw God; Hij is uw Weldoener, uw Broeder, uw Vriend; Hij is uw Vader, meer dan uw Vader, Hij is uwe Moeder, uw Bruidegom; Hij is verder uw Verlosser, uw Zaligmaker, uw Voorspreker bij den hemelschen Vader; Hij is uw Hoogepriester, zoolang gij op aarde zijt; Hij is uw toekomstige Regter; Hij is voorts uw licht, uw troost, uw bijstand; Hij is al uw lust, uw Manna, uw Paradijs; kortom, want wij zouden niet eindigen zoo wij alles slechts wilden noemen, beschouw Hem van welke zijde gij het best vindt, gij zult immer tot het besluit komen: of ik moet onverstandig zijn, of ik moet mijn Jesus bezoeken. Wie anders denkt, kent Jesus niet; hij kent ook zich zelve niet. Jesus immers komt hier niet voor zich; zijne glorie maakt Hem eindeloos gelukzalig;

Hij komt dus om u te bezoeken, maar wacht er ook uw bezoek voor af. Gelukkig hij, die deze waarheid inziet! Driewerf zalig, die er naar handelt!

II. Letten wij echter juist daarop, of er wel velen van die zaligen zijn, die er naar handelen, dan vinden wij nieuwe redenen, om Jesus dikwijls te bezoeken in zijn H. Sacrament. Eene aloude klagt van Jesus kan het ons leeren.

„Philippus, — zoo sprak Hij eens tot een zijner Apostelen, reeds drie jaren in zijne school onderwezen, — „Philippus! zoo lang reeds ben ik met u, en nog kent ge Mij niet!” Alsof hij zeide, wat had ik dan meer kunnen doen, om volkomen door u gekend te kunnen worden? Wat kan ik meer doen, om mij geheel aan u bekend te maken? — Dat woord, Philothea, moet Jesus nog dikwijls herhalen: *Philippus!* — *zoolang!* — *en nog niet!* — „Zoolang wacht ik u hier in mijn H. Tabernakel; en nog komt gij niet. Zoolang reeds overlaadde ik u met gunsten en genaden; nòg erkent gij die niet. Zoolang ben ik bij u, om uwentwil, alleen om door u bezocht te worden en u wel te doen; en nog kent ge mij niet.”

Ach! dierbare Jesus, wat is dit dan toch! Wij willen alles weten, alles kennen, en vergeten U, door Wien alles en voor Wien alles geschapen is. Wij zoeken de kostbare gesteenten in de diepten der aarde en trachten de hoogte der sterren te meten; en U, de eenige Oostersche parel en zachte Morgenster der eeuwigheid, gedenken wij niet. En toch zijt Gij zoo dicht

bij ons, en zoo lang reeds. Hierbij denk ik aan het overgroot getal van diegenen, die U niet kennen. Het zijn millioenen, die nog omdolen in de duisternis der afgoderij; millioenen, die zich van uwe H. Kerk hebben losgescheurd; millioenen, die de ware Kerk kennende, zich niet houden aan hare geboden; millioenen, helaas! ook nog van die ongetrouwe kinderen, die U kennende miskennen, en door hun gedrag in tegenspraak zijn met hun geloof. O mijn Jesus! tel ik die allen op, wat blijft er nog over voor U, onze groote Koning! Wie kent U, gelijk Gij gekend moet zijn? Wie zoekt U, volmaakt genoeg te kennen in dit hoogheilig Sacrament?

En toch — zóó lang reeds zijt Gij met ons! Zal dan ten minste, die treffende klagten uws Harten ons niet opwekken tot ijver? Zullen wij zelve onverstandig blijven, te midden van zoovele onverstandigen? —

Antwoord, Philothea! en zie, wat u te doen staat ten aanzien van uwen verborgen Koning, zoo gij uw oog slaat op die acht honderd millioenen menschen, die uwen Jesus nog niet kennen of erkennen!

III. Letter wij eindelijk meer in 't bijzonder *op ons zelve*, dan zullen wij nogmaals ten derde male tot het besluit komen, dat wij Jesus zoo dikwijls mogelijk bezoeken moeten. Ook tot ons is de liefdeklagte gerigt: „Zoo lang reeds ben ik bij u, en nog kent ge mij niet!” Tot ons wordt er zelfs, zoo dunkt me, terstond bijgevoegd,

hetgeen Jesus tot de Samaritaansche vrouw sprak :
„*O si scires donum Dei ! O indien gij de gave
Gods kendet , — en wie het is , die van u te
drinken vraagt !*”

Wat moet ons dat leeren ? Den vurigen wensch van onzen Heer Jesus Christus, om steeds inniger gekend te worden ; den lust zijns Harten, dat in onze kennis zijn genot vindt. Hoe hartroerend zijn dan ook deze woorden : „*Indien gij kendet,*” — wat zoudt gij zalig zijn ! „*Indien gij de gave Gods kendet,*” de gave Gods bij uitnemendheid, *Mij zelven*, die tot u spreek, — hoe blijde zou uw hart kloppen, en in mijn Hart zijn Paradijs vinden ! — Maar is het niet, of Jesus te gelijk zeggen wil : Ook gij kent mij nog niet ; — en toch — zoo lang ben ik met u ? Is het niet, of er nog onnoemelijk veel ontbreekt aan de ware kennis, die wij van Jesus dienen te hebben ?

Ja, zoo is het. En als wij de hand op het hart leggen en antwoorden, Philothea, naar hetgeen dat hart getuigen zal, dan zullen ook wij moeten uitroepen : Heer ! vergeef het ons, wij kennen U nog niet genoeg !

Wat moeten wij dan doen, om tot die verdere kennis te geraken ? Het is duidelijk : „Komt tot Mij, en gij zult verlicht worden.” Bezoek Jesus, dàar vooral, waar Hij in de eerste plaats mede gekomen is, om zich te doen kennen. Zoek Hem, waar Hij zich het diepst heeft verborgen ; want daarom verborg Hij zich. Let gij hierbij, op uwe innige behoefte aan licht, hulp, troost, dan zult gij nog eerder komen ; doch

daarvan is gesproken, nu spreken wij van de kennis. Maar ook deze alleen, hoe zalig zal zij u maken!

„U te kennen, o hemelsche Vader, — zoo bad Jesus, — en Hem, dien Gij gezonden hebt, dat is *het eeuwig leven*.” Wat zal het niet zijn Jesus dáár te kennen, waar Hij juist om geheel zijn Hart te doen kennen gekomen is; daar, waar Hij het goddelijk en beminnelijkst Geheim zijner liefde ons vertoont; dáár, waar Hij al de schatten zijner goedheid en almacht voor ons heeft uitgestort! O, het weinige, dat wij van Jesus kennen, doet reeds ons hart van liefde gloeijen; wat kan niet volgen, als wij wat dieper doordringen in die grondelooze geheimen. Het minste, dat wij van Jesus kennen, vervult ons hart met blijde hoop, en doet die hoop als een veilig anker doordringen tot in het Heilig der Heiligen en vastklampen aan den troon van het goddelijk lam; wat zal eene grootere, inniger, hartelijker kennis niet vermogen voor het heilzoekend hart! Daarom sprak Jesus: „*O indien gij kendet!*”

In het kort: de kennis, de ware kennis van onzen Heer Jesus Christus is noodzakelijk; hoe grooter die kennis wordt, hoe vuriger de liefde worden kan; hoe vlammender de liefde, hoe zaliger het hart. Ons nu, Philothea, ontbreekt het gewis nog aan kennis. Die kennis is hier vooral, bij Jesus in het H. Sacrament te vinden. Derwaarts moeten wij dus heenspoeden, en gelijk de bijen den zoeten honig uit de bloemen, alzoo wij uit Jesus' Hart in het groot Geheim zijns

Harten den zoeten honig der hemelsche wetenschap proeven.

Herdenk echter, ten slotte, nog eens, niet ons, maar Jesus' woord: „zóó lang, — en nóg niet !” „O indien gij toch eenmaal kendet !”

IV.

De pligten bij het bezoek.

Wat er eigenlijk bij een bezoek aan Jesus' Hart te verrigten is volgt van zelve uit den aard van het bezoek. en is ook uit het voorgaande reeds af te leiden. Tot meerdere duidelijkheid kunnen wij het nogmaals zamen vatten, en terug brengen tot hetgeen 't nuttigst is bij de *voorbereiding*, de *voortzetting* en het *einde*, zoo gij wilt, als het ware: de groet, het bezoek en het afscheid.

I. Eene goede *voorbereiding* is noodig voor elk gebed. Het woord Gods luidt: „*Bereid u voor 't gebed ; en wees niet als een mensch die God tergt*” (Eccli. 18, 23); en elders, wat vooral op het werk der volmaaktheid slaat: „*Bereid u buitens huis en bearbeid vlijtig uwen akker, om daarna uw huis te bouwen,*” (Spr. 24, 27), dat wil zeggen, in onze zaak: bereid u, eer gij het Huis Gods binnen gaat, en bearbeid den akker van uw hart, om alzoo de noodige schatten te vergaderen, waarmede gij eene woning voor het Hart Gods bouwen kunt. In ons land zegt men wel eens: verzint, eer gij begint, en Jesus zelf

heeft ons geleerd, vooraf ons vermogen te berekenen, eer wij een paleis (of toren) beginnen te bouwen. Zoo ooit, dan geldt dit hier. Begin derhalve, zoodra gij van plan zijt om Jesus een bezoek te brengen, met u af te vragen: Waarheen ga ik? Tot Wier? Waarom? Voeg er bij: wie ben ik? in welken staat? en waaraan heb ik het meest behoefte voor mijne ziel? Nadert gij de kerk: „*Denk waar en waarom gij binnen gaat,*” gelijk ergens op eene kerk in ons vaderland staat geschreven, en vergeet niet met ware aandacht op het doel van uwe wandeling te letten. Gij kunt u, bij voorbeeld, voorstellen, wat gij doen zoudt, indien men u aankondigde: „Daar is de Koning, hij vraagt naar u, ga spoedig, hij wil u geven al wat gij hem vraagt.” Hoe vaardig zoudt ge dan niet gereed zijn, hoe nauwkeurig alles in orde brengen, hoe oplettend nagaan wat ge te vragen hebt, hoezeer met alle aandacht u voorbereiden. Zoudt ge dit te regt doen voor een aardschen koning; Philothea, wat moet gij niet voor den hemelschen doen?

Op uwe vragen moet gij vervolgens in het kort antwoorden, en b. v. zeggen: Ik ga naar mijn Jesus, — mijn Heer, mijn Verlosser, mijn God, — mijn Koning, mijn Weldoener, mijn Bruidegom, — of iets dergelijks, wat uwe aandacht vestigen en uwen ijver ontvlammen zal. Verder: wie ben ik? ik arme, die aan alles behoefte heb; ik onwetende, die nog zooveel moet leeren; ik zieke naar de ziel, die toch zoo gaarne genezen zou zijn.

Op deze antwoorden volgt van zelf de *begeerte*, om bij Jesus te komen; want ook die moet er zijn; en ach! hoe velen verkrijgen juist daarom niets in den Tempel, waarvan toch gezegd is, dat er alles zal gegeven worden, om dat zij er juist ingaan als in hun eigen woning met het hoofd vol zorgen en een hart zonder godsvrucht. Wilt gij, wat dienstig is, aan die begeerte meer lucht geven, zeg dan, met de Heiligen: „Gelijk het hert naar de waterbronnen smacht, zoo verlangt mijne ziel naar U, mijn God!” — „Ja, mijne ziel verlangt en kwijnt van begeerte naar uwe voorhoven, o Heer! Wanneer zal ik komen en voor uw aanschijn verschijnen? Wie geeft mij vleugelen als die der duive, om op te vliegen en rust te vinden bij U!” „Ik wil gaan en U aanbidden te midden uwer Engelen in uw heiligen Tempel.” — Zoo bad men reeds in 't Oude Verbond; wat moet gij niet in 't Nieuwe doen? Of wat was die Tempel, vergeleken met den onze? -

Gij ziet dus, waar de voorbereiding op neêrkomt: eene vraag, een antwoord, en de begeerte. Moeijelijk of langwijlig is dit geenszins. Beproof het, het zal uw lust worden.

II. Het *bezoek* zelf laat zooveel toe, dat dit moeijelijk met weinige woorden te zeggen is. Ziehier nogthans eenige hoofdpunten, waarop mag gedrukt worden.

Altoos kunt gij aanvangen met een *Akt van geloof*. Ach! hoevele schatten worden er verloren door de menschen, wjl hun geloof aan Jesus' tegenwoordigheid niet levendig is. Hoeveel

tragen en laauwen zetten zich neder voor het altaar van Jesus, alsof het Jesus' altaar niet was. Zeg mij dan, wat zal Jesus voor hen doen, als zij niet eens aandachtig en ingetogen voor Hem knielen? God kan zich toch niet laten bespotten: *non iridetur*. Zorg dus in de eerste plaats uw geloof op te wekken, zoo krachtig mogelijk.

Daarna kunnen andere akten volgen; die van aanbidding, hoop en liefde mogen niet worden vergeten. „Immers waarlijk, zoo moogt ge tot Jesus spreken, Gij zijt hier wezenlijk en waarachtig tegenwoordig, of Gij zijt er niet. Zoo niet, dan is mijn geloof ijdel, dan is alles ijdel, en bestaat er noch God, noch hemel; want dan zijn wij bedrogen. Maar zoo ja; zoo Gij hier werkelijk tegenwoordig zijt, met menschheid en godheid, in persoon, en zoo als Gij heerscht aan de regterhand uws Vaders in de eeuwige glorie, hoe eerbiedig moet ik U dan hier naderen, hoe vurig U liefhebben, hoe onwrikbaar op U vertrouwen! Meer dan U zelven kunt Gij niet geven, U zelf' hebbende, mag ik al het andere verwachten. U zij dan eere, heerlijkheid en glorie, mijn Koning en mijn God.”

Eene tweede zaak, die gij doorgaans verrigten moet bij uw bezoek aan Jesus, is de *geestelijke Communie*. De liefde wil in de eerste plaats vereeniging; de geestelijke Communie is er een der beste middelen toe. En daar Jesus gekomen is, om het voedsel uwer ziel te zijn, moet gij dit goddelijk voedsel zoo vaak mogelijk gebruiken.

Daarna, of liever zelfs bij die gelegenheid,

kunt gij meer omstandig een der boven aangeduide vragen overwegen en beantwoorden. Heden zult gij b. v. Jesus beschouwen als uwen besten vriend, morgen als den Bruidegom uwer ziel, ten derden dage als uwen Koning, en zoo wijders, waarin gij het middel zult vinden, om uw bezoek telkens nieuw en alleraangenaamst te maken. Splijt dezen Levensboom maar open, de honig zal van zelf vloeijen.

Ten *vierde* moet gij niet verzuimen, ten minste een kort bezoek aan de gezegende Moeder van Jesus te brengen. De Herders van Bethlehem zoowel als de Wijzen uit het Oosten vinden den Heer Jesus niet tenzij bij Maria. Is ook Maria op deze aarde ergens te vinden, waar zal het eerder zijn, dan bij haren Jesus?

Wij mogen nog opmerken, dat gij gevoegelijkst de meeste uwer *oefeningen van godsvrucht* voor het H. Sacrament verrigten kunt. God is overal; doch „hier,” heeft Hij gezegd, „zullen mijne oogen en mijn Hart zijn,” — hier alleen is op onze aarde ook de H. menschheid van Jesus Christus waarachtig en zelfstandig tegenwoordig.

Begeert gij nog andere oefeningen, die uw hart vertroosten, er zijn er in overvloed, en Jesus zal ze u leeren. Gevoelt gij u b. v. te zeer verstrooid om veel te kunnen denken; doe als die krijgsman van wien boven spraak was, sta pal op de wacht voor uwen Heer en Koning. Zoo deed wel eene H. Teresia, die, bij zulke gelegenheden, het oog, als den spiegel van het hart, in stille gelatenheid op het H. Tabernakel

vestigde. „Dit is toch gemakkelijk, leert zij, en dit kunt ge toch altijd.” En het zal u reeds een schat van genaden en een hemelschen troost geven, bij de gedachte: „Ja, mijn Jesus! veel bidden kan ik niet; ik voel mij ook nog niet ontvlamd door uwe liefde. Maar ik aanbid u toch, en ik juich bij de gedachte: daar, in dat H. Tabernakel, daar zijt Gij waarachtig tegenwoordig.”

De H. Maria Magdalena de Pazzi trachtte zo dicht mogelijk het altaar te naderen, om zich meer op te wekken tot godsvrucht in de nabijheid van Jesus. Reeds vóór hare eerste H. Communie, plagt zij, op de dagen waarop hare godvruchtige moeder den Heer ontvangen had, zooveel mogelijk bij haar te blijven, om des te digter bij Jesus te zijn.

Gij kunt verder nadenken over alles wat gij in Gods Tempel ontmoet: over het altaar waarvoor gij knielt, over het Tabernakel waarin Jesus schuilt, over het slot, dat Hem als 't ware voor u opsluit, over de gedaante waaronder Hij verborgen is. Gij kunt letten op de sieraden van het heiligdom, op de gewijde kaarsen van het altaar, op de bleemen zelfs die het versieren, en vooral op de godslamp, (waarin zoovele Heiligen hun lust hebben gevonden) en op het H. Kruis, dat op elk altaar aanwezig is en het voor u als tot een nieuwen Calvarieberg maakt. Kortom, gij hebt maar rond te zien, om in alles, wat u omgeeft, een middel te vinden, dat U tot Jesus brengt. Voor Hem toch, den Heer der

Tempels, is de Tempel; voor Hem al wat daarin is.

Daarin zijn nog in de eerste plaats de H. Engelen des Hemels. Zie, zij omringen u van alle zijden, zij liggen met u op de knieën, zij vinden hier zelfs geen minder zaligheid dan in hun hemelsch Paradijs. Kunt gij anders niets doen, offer hunne gebeden, hunne liefde, hunne aanbidding aan Jesus op, en gij hebt veel gedaan.

Nog een enkel woord over eene andere troostrijke waarheid, te weten: over de bijzondere aandacht, die gij hier verschuldigd zijt aan de allerheiligste Drievuldigheid. Het is waar, God is overal tegenwoordig; maar met een bijzonder welgevallen is Hij hier, waar Jesus menschheid, altijd met de godheid vereenigd, in het brandpunt zijner liefde woont. Waar de Zoon is, daar is de Vader, en daar is ook de H. Geest. De drie hebben maar ééne en dezelfde natuur. Waaruit volgt, dat de Vader en de H. Geest, in de overigens onmogelijke vooronderstelling dat zij niet overal tegenwoordig waren, toch hier zouden tegenwoordig zijn, wijl hier de Zoon is, die één is met den Vader en met den H. Geest.

Vraag nog, Philothea, of er oefeningen zijn, die u bij Jesus' bezoek allerheilzaamst kunnen bezig houden!

III. Wat gij eindelijk aan 't einde van elk bezoek te doen hebt, komt u wel zelve voor den geest.

Vooreerst moet gij *bedanken* voor eene gunst, die u boven millioenen menschen geschonken

is, en waarvan gij zelf de onschatbare waarde nooit zult beseffen. Jesus is hier tegenwoordig, en het is *uw pligt* Hem te bezoeken, maar, dat Hij u herwaarts *getrokken* heeft, u de genade van Hem te mogen bezoeken schonk, dit was *zijn* werk,— en wee u, zoo gij het vergeet! „*Ik zal trekken*” heeft Hij gezegd, en „ik heb u geroepen, *niet gij Mij.*” — Elk zijner zoete inspraken was een nieuwe gunst voor uw hart. Bovendien heeft Hij uw gebed aanhoord, en, zoo gij goed gebeden hebt, ook onfeilbaar verhoord voor 't geen u zalig is. Eindelijk heeft Hij gewis, als gij maar wel hebt opgelet een of ander harte-woord tot u gesproken, en ten slotte, (door de geestelijke Communie) zich zelven nogmaals aan u geschonken. Daardoor heeft Hij uw hart aangenomen, Zijn goddelijk Hart gegeven, en met u zijn eeuwigen vriendschapsbond hernieuwd. Hoevele redenen, om Jesus dank te zeggen! Doe het dus, en zooveel mogelijk op eene wijze, die laat gevoelen, dat gij weet wat gij gedaan en wat gij ontvangen hebt.

Na de dankzegging kunt gij u verwijderen, — ofschoon het wel te wenschen ware, dat het u moeite koste, zooals vroeger aan een H. Aloysius. Wanneer hij trouwens zijnen God in het H. Sacrament bezocht had, dan was het hem lastig zich te verwijderen. Op nieuw en nogmaals zag men hem nederknielen, herhaaldelijk zijn oog op het voorwerp zijner liefde werpen, en alleen de gehoorzaamheid was sterk genoeg, om hem eindelijk als van Jesus' boezem los te scheuren.

De Z. Margareta—Maria geeft ons het middel aan, om heengaan te blijven bij Jesus te blijven. Het is bekend, hoe zij onophoudelijk tot het H. Sacrament getrokken werd. Al haar vrije oogenblikken bragt ze door bij haar goddelijken Bruidegom; uren achtereen lag zij vaak onbewegelijk voor Hem op de knieën. Moest zij heengaan, dan gevoelde zij eene onbeschrijfelijke smart; ja, het scheen haar toe, dat alsdan haar hart verdeeld en als in tweeën gescheurd werd; zoo hevig trok haar het voorwerp harer liefde. Wat kon zij doen? — Zij rigtte zich tot haren goddelijken Bruidegom, Hem smekend haar niet te verlaten, daar zij van haren kant Hem niet verliet, dan om Hem te gehoorzamen en aldus te behagen; zij vroeg dan, dat Hij met haar mogt willen medegaan naar alle plaatsen, door de gehoorzaamheid aangewezen (Vie: p. 86.) Zij deed meer: zij liet eenige H. Engelen of Heiligen in hare plaats voor het altaar, om Jesus zonder ophouden te blijven aanbidden. Zij smeekte hen, de akten van liefde, dankzegging, aanbidding voort te zetten, tot dat zij wederkwam. Zoo bleef zij waarlijk, zooveel doenlijk, bij Jesus, terwijl Jesus bij haar bleef, en het zoete bezoek aan het goddelijk Hart onophoudelijk duurde.

O Philothea! wat zou ook voor ons dat uitmuntendste aller bezoeken zoet worden, als wij maar in de verte de Heiligen trachtten te volgen! Hoe dikwijls zouden wij op nieuw dat goddelijk wonder gaan beschouwen ja genieten misschien

het grootste dat bestaat: — *van altoos verzadigd toch altoos vol dorst te zijn*, zooals Jesus geloerd heeft: *Die van dit water drinkt zal geen dorst meer hebben* (Jo. 4, 13.) en elders: „*Die mij drinkt zal op nieuw dorst hebben* (Eccli. 24, 29), en wederom: *Zalig zij, die hongeren en dorsten naar de regtvaardigheid, want zij zullen verzadigd worden* (Mt. 5, 6) Hoe gelukkig eindelijk zouden ook wij dan met den Psalmzanger bidden en juichen:

„Hoe liefelijk zijn uwe woningen, o God, o Heer der legerscharen! Mijn ziel verlangt en „kwijnt van liefde naar 's Heeren voorportalen!
„Mijn hart en mijn ligchaam springen op van „vreugde in God, in den levenden God! Want „zie! het muschje vindt zich een woning, en „de tortel een nest ter rustplaats voor hare „jongen, — Alzoo ik — uwe Altaren, o Heer „der legerscharen! mijn Koning en mijn God!” (Ps. 83).

DE GEESTELIJKE COMMUNIE.

De geestelijke communie bestaat in eene vurige begeerte, om Jesus te ontvangen en in een dankbaar gevoel des harten alsof men Hem werkelijk ontvangen had. Zij bestaat dus in een akt van begeerte en van liefde.

De geestelijke communie is derhalve zeer gemakkelijk te doen, zelfs te midden der gewone bezigheden, zegt een godvruchtig schrijver. Men kan ze verrigten, zonder dat iemand het merkt, ook over dag, zelfs na den maaltijd, en zoo dikwijls men er tijd toe heeft, leert de H. Alphonsus. Dezelfde Heilige voegt er bij, dat alle personen, die waarlijk godvruchtig zijn, zich eene gewoonte maken van dikwijls op geestelijke wijze te communiceren. De H. Kerkvergadering van Trente, zegt hij, heeft deze gewoonte zeer geprezen.

Genoemde Heilige brengt tot bewijs van de hooge waarde der geestelijke communie twee voorbeelden in 't midden. Jesus toonde eens aan de stichteres van het klooster der H. Catharina van Senen te Napels, twee kostbare vazen; de eene was van goud, de andere van zilver. „In de gouden vaas, sprak de Heer, bewaar ik uwe sacramentele, in de zilveren vaas uwe geestelijke communiën.” En tot de Z. Joanna van het Kruis zeide de Heer: „dat zij bij elke geestelijke communie eene genade ontving die eenigermate gelijk was aan die, welke zij zou ontvangen

hebben als zij werkelijk Jesus' ligchaam had ontvangen." Ik wil hier niets bijvoegen, dan de schoone wijze om geestelijk te communiceren, door denzelfden H. Alphonsus ons voorgesteld.

OEFENING

voor de geestelijke Communie.

Aanbiddelijke Jesus, ik *geloof* vastelijk, dat gij waarachtig tegenwoordig zijt in het H. Sacrament. Ik *aanbid* U, ik *bemin* U boven alles, en ik *begeer* met al de vurigheid mijner ziel U te ontvangen. Daar ik U echter voor dit oogenblik niet op sacramenteele wijze ontvangen kan, kom ten minste *geestelijker wijze* in mijn hart. Ik vereenig mij met U, alsof Gij er reeds werkelijk in gekomen waart, en ik wijd mij geheel aan U toe; laat niet toe, dat ik ooit van U gescheiden worde. (Vis. a. S. S.)

Zijt gij gewoon de geestelijke communie dikwijls te doen, dan is het zeer dienstig, nu en dan den gewonen Akt een weinig te veranderen. Veel woorden zijn niet noodig; een groot hart is genoeg. Gij kunt dan b. v. de Akten van geloof, hoop en liefde bidden, — u voorstellen, of gij het goddelijk Kind uit de handen der H. Maagd ontvingt, — u vereenigen met de H. Engelen, die Jesus omringen, — u wenden naar eene

plaats, waar Jesus in het Tabernakel rust, — en zoo wijders. De hoofdzaak is, dat gij vurig begeert, en veel bemint. — Wees dan niet bevreesd. Tel zelfs uwe geestelijke communiën niet angstig. De H. Liguori wenscht dat gij tot driemaal toe de geestelijke communie doet bij elk *Bezoek*.

ERSTE BEZOEK.

„GOD EN IK.”

De ziel, in aanbidding, vernedering, en verstomming.

Almagtige en eeuwige God, beminnelijke en aanbiddelijke Jesus, Hart Gods hier waarachtig tegenwoordig, — daar lig ik dan voor U neder in het stof, — en weet niet, hoe aan te vangen.

Gij hier, — en ik, o mijn God! zoo regt vóór U, zoo dicht bij U, zoo waarachtig met U, — en nochtans niets ziende, niets hoorende, niets voelende, — wat zal ik doen? Voorwaar, ik kan althans reeds zóóveel begrijpen, dat ik, in de eerste plaats, moet uitroepen: „waarlijk, dit is een verborgen God!” (*vere hic est Deus absconditus*); „dit is een geheim; hier is een afgrond, dien mijn geest niet peilen, mijn hart niet doorgronden kan.” En tegelijk heeft dat hart van eerbiedigen schroom, terwijl van den anderen kant mijn geest opspringt van blijdschap in God, mijn Zaligmaker.

Want, — even als zij, die dit eenmaal gezongen heeft, even als de zaligste en hoogstbevoorregte Maagd, uwe Moeder, U eens onder het hart heeft gedragen, gelijk zij zoo dikwijls en zoo warm U aan haar moederlijk Hart heeft gedrukt; even waar en waarachtig zijt Gij ook hier op dit altaar tegenwoordig; of liever, nóg schooner dan

Gij toen waart, nòg heerlijker en glansrijker, nòg wondervoller en goddelijker, nòg op meer verheven, onbegrijpelijke en liefelijke wijze dan toen, zijt Gij hier met vleesch en bloed, met ziel en ligchaam, met godheid en menscheid, èn waarlijk, èn wezenlijk, èn zelfstandiglijk, zoo als ge troont aan de regterhand uws Vaders, voor mij, arm schepsel, onder deze kleine en geringe gedaante van brood, in persoon tegenwoordig.

Dit geloof ik, Heer Jesus! en ik aanbid U.

Ja, Heer, mijn Schepper en Verlosser, mijn lust en mijne liefde, mijn God en mijn Al, — ik zie U niet; maar wie kan U zien? Ik begrijp uwe tegenwoordigheid niet; maar wie kan ze begrijpen? Ik heb echter uwe stem gehoord, en ik luister aanbeddend toe naar hetgeen Gij zelf, die de eeuwige Waarheid zijt, verkondigt. Spreek, Heer, en laat mij nogmaals hooren, wat Gij gezegd hebt!

Jesus. „Dit is mijn ligchaam,— heb ik gezegd,— „en dit is mijn bloed. — Doet dit ter mijner „gedachtenis.

„Ik zal met u blijven tot aan de voleinding „der eeuwen. Waar een ligchaam is, daar zullen „zich de arenden vergaderen. Waar uw schat „is, daar zal uw hart zijn. Mijn lust is het te „wonen met de kinderen der menschen. Die „mijn vleesch niet eet en mijn bloed niet drinkt, „zal het leven in zich niet hebben. Komt tot „mij, die belast en beladen zijt, en ik zal u „verkwikken. Leert van mij, omdat ik zacht- „moedig en ootmoedig van harte ben. Die dorst

„heeft, dat hij tot mij kome, en drinke. Komt, en koopt u zonder geld en zonder ruilingsprijs wijn en melk.”

„Voorwaar, voorwaar, ik zeg u : mijn vleesch is waarlijk spijs en mijn bloed is waarlijk drank. Neemt, en verdeelt het onder u. Neemt, en drinkt er allen van ; en doet dit, zoo vaak gij het doen zult, ter mijner gedachtenis”.

De ziel. Dit hoor ik, Heer ! en ik verstom. Dit hooren de Serafs des hemels, en zij verstommen. Dit hoort de geheele schepping, mensch en Engel, en zij staan verstomd over dit woord, en nog meer over de kracht van dit woord, dan toen eenmaal uw goddelijk magtwoord klonk dat de wereld schiep en het licht, op uw FIAT, uit de duisternissen te voorschijn riep. En als zij eindelijk één woord spreken durfden, wat zouden zij zeggen ? — „*quis consiliarius ejus fuit,*” wie is toch hierbij Gods raadgever geweest ? Wie heeft U aangespoord, o God ! wie gedrongen, om zulk een schat aan uw arm menschenkind te geven ?”

En Gij antwoordt : „*de liefde.*”

O liefde ! Wie zal dan de diepten des afgronds uwer ontfermingen peilen ? Wie zal de hoogte uwer opstijgingen meten ? Wie de lengte en breedte uwer eindelooze zegeningen beseffen ? — Niemand.

Ik voor mij zou dan ook niets anders willen zeggen, dan : Jesus, mijne liefde ! Mijne liefde, ja ; maar mijne eindelooze liefde ; en daarom : mijn lust, mijn schat, mijn Manna, mijn Paradijs,

mijn God en mijn Al! Maar ach! waarom moeten hier de woorden ontbreken? waarom de beelden of teekens? waarom de uitdrukking met het gevoel? — Tenzij, omdat Gij hier zijt, mijn God, als 't ware met een goddelijken afgrond: een afgrond van magt en wijsheid, een afgrond van goedheid en liefde; een afgrond van zelfvernedering en eidelooze barmhartigheid. Omdat Gij hier zijt met al de volheid uwer Godheid, waarvoor slechts twee woorden volmaakt geldig zijn: uw ALLES, en mijn *Niets*. Omdat Gij hier zijt, de Oneindige en Eeuwige, voor wien ik minder dan niets ben, zoo ik tevens mijne ongetrouwheid en ondankbaarheid beschouw.

Hier immers woont Gij, eeuwige liefde! Hier zetelt en troont Gij, goddelijke Koning! Hier leeft en heerscht Gij, God aller harten! Hier bemint en zorgt Gij, ja, ik mag meer zeggen, hier verdraagt en verduurt Gij nog immer voort, en zóó lang en op zoo liefdevolle wijze, al den hoon en den smaad, al de koudheid, onverschilligheid en ondankbaarheid der menschen.

Ja, hier zijt Gij, Gij die zijt, en die alleen zijt, Die Gij zijt. Hier zijt Gij, de ééne, oneindige, levende God, — en voor mij, armen mensch, zijt Gij hier. Hier, in dit klein Tabernakel, op dit nederig altaar, achter een handvol zilver, onder die geringe gedaante, in dien donkeren kerker, bij deze stilte des doods, in deze vaak volslagene en des nachts zelf huiveringwekkende eenzaamheid, hier, in ons midden, onder één en hetzelfde dak met ons arme menschen, hier

verblijft gij, — mijn God en Schepper, mijn Verlosser en Zaligmaker, mijn Beschermers en Vriend, mijn Verzorger en Weldoener, mijn Vader en Broeder, de Beminder mijner ziel, de schat mijns harten, de kracht mijns geloofs, de steun mijner hoop, de lust der Engelen, de Heer der aarde, de glorie des hemels, God van God, Licht van Licht, het eeuwig en onveranderlijk Woords des eeuwigen Vaders. Hier woont Gij, omhuld ja met digte sluizers, doch waar en waarachtig tegenwoordig; verborgen als in een zee van geringheid en vernedering, doch eindeloos magtig, wijs en alwetend; van eeuwigheid tot eeuwigheid God, van uwe tijdelijk geboorte tot in eeuwigheid Godmensch; van toen af *mijn*! Jesus, dat is: God-Zaligmaker, en aldus mijne zoetheid, mijne zaligheid, de mijne; aldus Christus, de Messias, de Gezalfde; aldus Koning en Priester en Profeet bij uitnemendheid; aldus waarlijk Maria's Zoon en waarlijk de Zoon van God; aldus al mijne hoop, mijn wellust, mijne liefde.

Hier zijt Gij; — en Gij zijt hier — voor mij; Gij, de Oneindige, — en ik — het Niet! Wat zal ik meer zeggen, Heer! of wat doen? En als dit van uwe zijde geen overmaat van goedheid is, waar is zij dan?

— En toch, — misschien juist daarom — hoor ik in de verte nog een kreet opgaan, die eens door de ongeloovige Joden werd aangeheven: „*Durus est hic sermo, te hard is die taal, wie kan ze verdragen?*”

„Een God op aarde! een God gevangene der liefde! Een God zich ontledigend van al zijne glorie, om zich op *die* wijze aan de menschen te schenken, — wie kan het gelooven?” — En zij verlaten U, Heer Jesus! als 't ware om uw te groote Goedheid.

Luid moogt Gij dan roepen: „Ik ben de waarheid, en mijne woorden zijn geest en leven” — Ik ben die ben, en blijf altoos dezelfde, het Woord des Allerhoogsten in de hoogten en de eeuwige Wijsheid des Vaders; maar „mijn lust is het met de kinderen der menschen te wonen,” en daarom werd en blijf ik hun medgezel op aarde, en maakte ik „mijn ligchaam waarlijk tot spijze en mijn bloed waarlijk tot drank hunner zielen. Ik ben God, en dus grooter dan uw hart, — waarom gelooft Ge mij niet?”

Zij blijven volharden. En helaas! dat zij juist in de overmaat uwer goedheid een steun voor hun ongeloof willen zoeken! „Een God met ons, God op aarde, God aldus zich hier verbergend, o neen! zoo lasteren zij, dat is onmogelijk, zóó goed is God niet, zóó goed kan God niet zijn. „Die taal is te hard; wie kan ze verdragen?”

Arme mensch! als of de magt en goedheid Gods naar uw nietig begrip mogten afgemeten worden! Als of God niets kon doen, wat uw verstand te boven gaat! Als of Hij u niets kon geven, wat gij onmogelijk òf uitdenken òf begrijpen kunt!

Ik geloof het des te vaster, o mijn Koning en mijn God! Ik geloof, dat Gij eindelijk wijs

en evenzeer oneindig goed en magtig zijt. Ik geloof, dat uw woord is gesproken: „Dit is mijn ligchaam; dit is mijn bloed;” en ik geloof liever, duizendmaal liever, dat ik weinig of niets begrijpen kan van uwe eindelooze goedheid, dan dat ik twijfelen zoude aan uwe leer, en dus ook aan uwe wezenlijke en waarachtige tegenwoordigheid. Heer! versterk nogthans mijn geloof; maak het vooral levendig en praktisch, en ontvang nogmaals de innigste betuigingen mijner dankbaarheid, aanbidding en liefde.

Mijn God! kan 't mogelijk heeten,
Dat Gij hier schuilt voor mij,
En ik U zou vergeten —
Miskennen nog daarbij?
O neen, dit kan niet wezen
Zoolang een letter gloeit
Van 't geen hier staat te lezen
Aan 't Harte Gods ontvloed:
„Mijn God — en ik.” — Och arme!
Wie waagt een letter meer,
Dan — dat zich God erbarme,
Ik zinke aanbeddend neêr.

TOT MARIA.

En gij, o allerzaligste Maagd en Moeder Maria, die beter dan iemand het liefderijke Hart van uwen, ook onzen Jesus gekend hebt, — bid voor mij, opdat ik voortaan der H. Teresia's woord „God en ik,” vooral hier bij Jesus' altaar goed

moge begrijpen. „Ik moet zòò leven, leert zij, alsof „God en ik” alleen op deze aarde bestonden.” En waar geldt dit eer en in vollen zin, o Moeder Gods! dan hier voor dit heilig altaar. Aanbid dan met mij onzen Jesus. Offer mij geheel aan Hem op, en vraag de genade, dat ik van nu af mijn grootsten lust vinde in het bezoeken van onzen Jesus, die zijn goddelijk Hart hier geheel aan ons schenkt.

OEFENING. 1. Akten van geloof, hoop en liefde. 2. De geestelijke Communie. Zie boven blz. 38.

DENKSPREUK. „Wegens uw woord, en volgens uw Hart hebt Gij (o Heer!) al deze wonderdaden gedaan, zoo dat Gij (die) bekend maaktet aan uwen dienaar.” 2 Kon. VII. 31.

WEEDE BEZOEK.

HET HART GODS.

Zijt Gij zelf, mijn God en Zaligmaker, op zoo wondervolle wijze in dit hoogheilig Sacrament persoonlijk tegenwoordig, dan moet hier, meer dan ergens, uw Heilig en aanbeddelyk *Hart* mijne aandacht tot zich trekken.

„*Waar uw schat is, daar is uw hart*” — hebt Gij gezegd. Waar Gij zelf in persoon en onverdeeld met geheel uw verheerlijkt ligchaam aanwezig zijt, daar klopt gewis uw Hart in 't midden van uw boezem, en is het, ja van zelf, het middelpunt der harten.

Doch er is meer, gewis meer, dat mij op deze plaats aan uw goddelijk Hart laat denken. Immers, uw Hart was het, God der harten, dat alleen zulk een liefdevol Geheim uitvinden kon en uitgevonden heeft. Neen, in geen menschen-, in geen Engelenhart kon het opkomen, zulk een onschatbaar liefdeblijk van uw Hart af te smeeken of te verwachten. Alleen een goddelijk Hart kon dat vinden, gelijk ook enkel een goddelijk Hart het kon geven. En Het heeft het gegeven.

Het heeft het gegeven; voorzeker, en ook dit geeft een nieuwe reden, dat bijzonder dit Sacrament, op eigenaardige wijze, door uw minnend Hart ons geschonken, door uw H. Hart voor ons ingesteld is. En hoe dit? —

O, ik denk aan uw heilig Kruis, en aan het

laatste bewijs uwer goddelijke liefde op dat kruis ons geschonken. Vloeide daar niet, toen Gij uw Hart liet openen, uit diens open wond uw laatste bloed? En was dat niet, zooals de H. Leeraars verkondigen, de levende afbeelding van dit hoogheilig Sacrament? Waartoe ook zou dit bloed gegeven worden zoowel als het daardoor afgebeelde Sacrament, zoo niet om *de harten* te doen leven (*et vivent corda eorum*), om de harten tot U te trekken, om alle harten zoo na en innig mogelijk met uw goddelijk Hart te verbinden?

„Ik zal alles tot Mij trekken” (*omnia traham*) hadt Gij beloofd; en zoo dat uw plan was, minnelijke Jesus! hoe hadt Gij het krachtiger kunnen doen, op wat wijze het volmaakter ten uitvoer kunnen brengen?

Gewis, mede op dien grond heeft dit Sacrament den naam ontvangen van *Sacrament der liefde*; ook daarom heet het met regt de *liefde der liefde* (*amor amorum*), en het *brandpunt en middelpunt der liefde*; allen overigens zoovele namen, die insgelijks op uw H. Hart passen en daaraan zelfs door uw kinderen gegeven zijn.

Van daar verder uw hartewoord toen gij op 't punt waart dit H. Sacrament in te stellen: „Allervurigst heb ik verlangd dit Pascha met u te eten;” van daar uw hartewensch aan 't slot van den maaltijd, in een hemelsch Pascha overgegaan, dat is: in ons Sacrament: „Doet dit, zoo dikwijls gij het doen zult, ter mijner gedachtenis.” Van daar nog, dat juist bij die gelegenheid de leerling der liefde aan uw goddelijk

Hart rusten mogt, om er de rijkste liefdeschatten aan hun bron zelve te putten.

Het geschenk derhalve, door uw Hart uitgevonden, door uw Hart zóó begeerd, door uw Hart ons geschonken, en dus van alle zijden op uw Heilig Hart wijzende, is dit zelf niet in de eerste plaats het heiligdom, dat uw goddelijk Hart bevat, de schatkamer waaruit het ons gegeven wordt? Is het niet, om zoo te zeggen, uw Hart zelf, gewis van uw persoon niet scheiden, maar als onverdeeld en op eigenaardige wijze aan ons geschonken?

O voorzeker, allerminnelijkst Hart Gods, als Gij ergens U mededeelt dan is het hier; als Gij ergens als waarneembaar, als tastbaar voor ons geworden zijt, dan is het hier; hier, in dit Geheim der geheimen, waarin Gij niet slechts uwe liefde, dat is uw Hart, maar „al de schatten uwer liefde hebt uitgestort.”

Jesus. Mijn kind! Zoo is het. En als ge het nog inniger beseffen wilt, herinner u de talrijke wijzen, waarop ik mijn Hart in dit H. Sacrament aan mijne dienaren vertoond heb, de verschillende zinnebeelden waaronder ik het toonde, en de duidelijke lessen, die ik daarbij heb gegeven.

De ziel. Ja, minnelijke Meester, ook dat alles herinner ik mij, en dat alles leert mij dezelfde waarheid. Ginds zag eene H. Catharina van Genua U zelve uit uw H. Tabernakel de geheele wereld in vlammen zetten. Elders zag de H. Francisca van Rome uw goddelijk Hart als eene onuitputtelijke Bron, te vinden op het godgewijd Altaar door al die heilig en zalig willen worden.

Aan den eene toonde Gij U als zoete spijsze, aan den andere als een veilige schuilplaats, aan allen, vooral in dit Sacrament, als de eeuwige Fontein der genaden en der liefde. En hoe hebt Gij niet, ter gelegenheid der laatste en groote verschijningen, U aan de Zalige Margareta Maria vertoonen willen. Was het niet onder het octaaf van het H. Sacramentsfeest, — ter gelegenheid dat Gij op het altaar waart uitgesteld, — en wel in of boven het Tabernakel? Hebt Gij zelf niet vastgesteld, dat het feest van uw H. Hart zou gevierd worden, op den eersten vrijdag, en zoo ook den eersten dag, na het octaaf van het H. Sacramentsfeest? En hoe zoet toonde Gij daardoor aan, wat Gij overigens veelmalen herhaald hebt, dat de devotie tot uw goddelijk Hart met die tot dit H. Sacrament in het naauwste verband staat. Hoe duidelijk hebt Gij dit verder doen zien, door juist eene H. Communie, of negen Communiën, of eerherstelling, of eereboete, later Eerewacht en Eerherstellende Communie, voor uw goddelijk Hart van ons te vragen.

Ik begrijp het dus, mijn goddelijke Leeraar! Al wat de devotie tot uw H. Hart aangaat, is ten naauwste verbonden met deze uwe tegenwoordigheid op onze H. Altaren en met de gaven en genaden, die Gij daardoor ons mededeelt. O, mogt ik dan ook, God mijns harten, dit nooit weër uit het oog verliezen! Mocht ik immer uw goddelijk Hart in al zijn glansen hier zien schitteren, en ook steeds daarvoor, gelijk uwe H. dienaars, dankbaar zijn. Ik wil

ten minste, zoo dikwerf ik hier vóór U verschijn, mij die gave te binnen brengen. Ik wil U zien, — ik zie U, mijn goede Jesus, uw H. Hart aan mij vertoonende. Ik zie, hoe Gij uw boezem opent, om mij dien onwaardeerbaren schat inzonderheid hier te doen vinden. Ik zie U, wijzende op uw rozenroode wonde, het eeuwig gedenkteeken uwer smart en uwer liefde. Ik zie de doornen, hier insgelijks met bijzondere reden dat teêr beminrend Hart omknellende. Ik zie de vlammen, die er uit voortschieten, om mij, om al de mijnen, om heel de aarde in 't reinste liefdevuur te doen gloeijen. Ik zie het H. Kruis, dat midden in die vlammen schittert, en boven op uw open Hart al de gaven uwer liefde als in één trek te binnen brengt. Zoo heb ik lijden en liefde, liefde en Sacrament, Sacrament en Hart, alles te gelijk, als in een levenden spiegel, voor oogen, en aanbid ik U teregt met allen lust en liefde, o Hart van God, in dit H. Sacrament.

En o, wat zijt Gij schoon, wat zijt Gij liefdevol, wat zijt Gij tevens, hier vooral, in al uw nederigheid, vol glorie! Wees gegroet dan, o goddelijk Heiligdom! Wees gegroet, heilig middelpunt der liefde! Wees gegroet, hemelsche Magneet der harten, en trek voortaan alle harten, trek ook mijn hart tot U. Ja, trek het, Heer, in de zoete boeijen uwer liefde, en trek het zóó sterk, dat het nooit weêr van U gescheiden worde.

Wie voelt zijn hart niet gloeijen,
Mijn Jesus, die U kent,
Ziet hij U hier in boeijen
Gekneld in 't Sacrament !

O goddijk wonder,
Wie doet onder,
Of uwe wijsheid, of uwe magt,
Of uwe liefde,
Die ik grieve
Door menig' stoot uw Hart gebragt ?

Wis, geen van drieën ; allen winnen 't,
Alleen de liefde triomfeert,
Waar 't Harte Gods ons hart beminne
In 't Sacrament als God regeert.

U zij dus glorie !
U Victorie,
O Liefde zonder maat of end !
Die, om de harten
Uit te tarten,
Triomfeert in 't Sacrament.

AAN MARIA.

O allerzuiverst en onbevlekt Hart van Maria,
dat beter dan iemand de onschathbare gave be-
grepen hebt, ons door uwen beminnelijken Zoon
Jesus, in dit Sacrament geschonken, bid Gij met
mij en voor mij, opdat ik altijd die goddelijke
weldaad waardeere. Ook uw Hart kan ik wel
het beste bij het Hart van uwen Jesus vinden.

Waar zou het liever zijn, dan bij Hem, wien
gij zoo liefhebt? Verhoor me dan, o moederlijk
Hart! O Paradijs der Godheid. (H. Bern.) O
kostbaarst gewrocht des Allerhoogsten (H. Ephrem)
O meesterstuk zijner handen! (Id.) O Paleis der
allerheiligste Drievuldigheid! (H. Bonav.) Ver-
hoor mij, en leer mij Jesus' Hart kennen, en
schenk mijn hart aan het zijne in dit hoogheilig
Sacrament. *Wees gegroet, Maria.*

OEFENING. Opdragt aan Jesus' Hart, geestelijke
Communie.

DENKSPREUK. „Heer! ditmaal zal ik al mijne
kwalen op uw hart leggen.” (Ex. 9, 14.)

DERDE BEZOEK.

HART MET HART.

Indien Gij altijd bij ons in dit H. Sacrament tegenwoordig zijt, beminnelijke Jesus, dan is er weinig duidelijker dan deze waarheid, dat ook te dezer plaatse onophoudelijk *ons* hart bij *uw* Hart moet wonen. Zoo vaak ik dan ook, zoo als nu, mij aanbiddend voor U nederwerp, komt als onwillekeurig bij mij de gedachte op: och! de dwaze wereld, de ligtzinnige wereld, de misleide wereld! en wederom: o, de wijze christen, de gelukkige christen, de zalige hier met zijn God vereenigde christen! Hoe komt dat zoo?

Jesus. Mijn kind, te regt moogt gij altijd die gedachten koesteren, en terstond ook zult gij die begrijpen, zoo gij wèl let op den aard van een bezoek. Wat vraagt toch voortdurend *uw* menschelijk hart; wat zoekt het; en waar zal het beter dan hier dien schat kunnen vinden?

De ziel. Ik begrijp U, Heer Jesus; *uw* Hart geeft het antwoord, en het mijne meteen. Het hart der menschen wil bezoeken of bezocht worden. Het verlangt naar gezelschap, het zoekt naar mededeeling, het wil volstrekt uitstorting van zich zelf, en het zal niet rusten tot dat het een ander hart om daarmê en daarin te rusten gevonden heeft. Hoe schoon en hoe dikwijls hebt Gij zelf, o goede Jesus, dit van euds

laten hooren: „Wee hem, die alleen is, — zoo luidt het daar, — want als hij valt, heeft hij niemand, die hem op kan beuren! (Eccl IV. 10) „De droefheid, in 'smenschen hart, drukt hem neder; maar door een goede aanspraak zal hij verblijd worden” (Spr. 12, 25). „Een getrouwe vriend is een sterke bescherming; en die hem vindt, vindt een schat”. „Een getrouwe vriend is een geneesmiddel, dat het leven en de onsterfelijkheid verleent; en die den Heer vreezen zullen hem vinden”. (Eccli. 6, 14, 16). Nog meer: „Niets is er te vergelijken bij een trouwen vriend”, — en „indien uw vriend standvastig blijft, dan zij hij als uws gelijke.” (Eccli. 6, 15, 12).

Maar is het niet, Heer, of Gij, op deze en vele andere plaatsen, ons uw eigen beeld in de afbeelding van den waren vriend geschetst hebt? Laat het zijn, de waarheid kan er slechts bij winnen, ons hart heeft bezoek nodig, en het wil een vriend vinden, al was het God zelf. Het wil een bezoek, om te troosten of vertroost te worden; om te vereeren of zich te doen eeren; om raad te geven of dien te ontvangen; om gunsten af te bidden of die te verleenen, om te beminnen, zich te vermaken, te genieten. Een bezoek overigens, zooveel te aangenaamer als de bezochte meer bemind, zooveel te nuttiger als de bezochte magtiger is. Een bezoek, des te naarstiger gezocht, te gretiger gebragt, te duurzamer volgehouden, hoe meer het nuttig is

voor den bezoeker, aangenamer aan den bezochte, gelukkiger voor beide. Van daar wel die nieuwe banden, vooral in onzen tijd gelegd over bergen en zeeën, tusschen wereld- en werelddeelen. Van daar die zucht naar eenheid onder al wat op aarde is, als om althans daardoor het waar geluk te vinden.

Zou dat ooit baten? O mensch, wat dwaalt gij! Wien zult gij vinden, die aan al de begeerten van uw hart kan voldoen? Waar woont hij, die voor elke wonde uwer ziel zijn hemelbalsem kan geven? Gij zoekt veelligt een rijke, een prins, een vorst misschien, overigens verre te zoeken, moeilijk te naderen, zelden te spreken. Gij zoekt een mensch, in elk geval, die u vaak niet eens hooren, zelden begrijpen, nooit met al uw kwellingen zich vertrouwd wil maken. En dan nog? wat zal hij kunnen doen?

En hier integendeel vind ik *uw Hart*, o mijn God! U zelf, op wiens borst geschreven staat: „de Heer der Heeren en der Koningen Koning.” Hier vind ik U, gekluisterde der liefde, opgesloten door den gloed van uw Hartevuur, vastgekneld in minnebanden. Hier heb ik U, geheel en altijd, alsof Gij, voor mij alleen, U liet opsluiten uit liefde. Hier bezit ik U en immers in U alles, mijn God en mijn Al — de aarde, Heer der aarde, — den hemel, Koning der hemelen, — U zelven, den eenigen God, die leeft en heerscht met den Vader en den H. Geest, één God in eeuwigheid. —

Zijt Gij nogthans hier, beminnelijke Jesus en

komt Gij hier om mij te bezoeken, dan zal ik van mijnen kant U het bezoek niet mogen schuldig blijven. En is er verder een oneindig verschil tusschen dit bezoek en elk ander, er moet toch ook overeenkomst wezen. Ik zal dus datgene oen, wat men lij een vriendenbezoek te doen pleegt.

Ik zal komen, en zie, Heer, hier ben ik reeds om U te *vertroosten*. Het schijnt onmogelijk; maar ik weet, dat Gij het aanneemt. Hoeveel duizenden toch, ja millioenen, die U niet kennen, of niet willen kennen, of, U kennende, U niet bezoeken. In hunne plaats vertroost ik U. Aan hen de schouwburgen en goochelspelen, aan hen het klatergoud en schijngenot; — zoo Gij slechts de mijne zijt, mijn God en mijn Al, en mijn deel in eeuwigheid. „God zal in zijn heiligen vertroost worden” — lees ik; ach! mogt ik één van die Heiligen zijn, lieve Jesus! mogt ik om uwentwil tot die ware troosters van uw goddelijk Hart behooren! Ik kom echter ook, en ik kom nog veel meer, o Heer, om door U *vertroost te worden*. Dat de wereld treure, en den troost in het ijdele zoeken; Gij Heer, zult mijn troost zijn, mijn Vertrouster, o Troost der troosteloozen, o God van allen troost; daarom bezoekt Gij mij, en daarom bezoek ik U.

Ik kom verder om U te *vereer*en, mijn God en Zaligmaker, aan wien alle eer toekomt; en ik kom om mijn eigen eer te vinden juist daarin dat ik U eeren mag; „want U te dienen is heerschen,” uw slaaf te zijn maakt mij Koning.

Ik kom, om uwe gunsten en genaden te erlangen, daar Gij rijk zijt aan ontfermingen en arm geworden om ons te verrijken. Ik kom, om hulp en raad, om heil en zegen, om geluk en zaligheid, — tot U, o mijn Koning, die aan allen overvloedig geeft en nooit moede wordt, en in wiens Hart de volle Bron van alle zegeningen open staat. Ik kom om te beminnen en bemind te worden, — tot U, o mijn Beminde, de beminnelijkste onder al wat beminnenswaardig is, de boven alles liefdevolle en liefderijke God, de eeuwig van liefde gloeiende, de eindeloos door uw goddelijk Hartevuur blakende, het Fornuis zelf der eeuwige liefde, — *quia ignis consumens es*, wijl Gij de Liefde zelve zijt, de eindeloze Liefde.

Ach! lieve Jesus! hoe is het mogelijk, dat er gevonden worden, die het zoo weinig tellen, U een bezoek te mogen brengen! Och, dat uwe Tempels zoo vaak gesloten, uwe Altaren zoo dikwijls verlaten zijn van de menschen! Men is arm: en vergeet uwen rijkdom. Men is ziek, en denkt niet aan den hemelschen Geneesheer; men verkwijnt van droefheid, en komt niet tot den eenigen vertrooster. Hoe is het mogelijk! Moet Ge dan ook nu nog klagen, zoo als eertijds tot Israël: — „De os kent zijn bezitter; de ezel kent de kribbe van zijn meester; Israël echter kent mij niet; mijn volk heeft geen verstand.” Moet Ge nu nog herhalen, wat uw Hart zoo weemoedig klaagde: „Wat kon ik dan nog voor mijnen wijngaard doen, wat ik niet gedaan heb?”

Doeh ja, o mijn Jesus, Gij kunt toch nog

iets doen, wat ons beiden tot voordeel zal strekken. Uw goddelijk Hart kan mijn koud hart ontvlammen, dat Gij nu begint tot U te trekken. Doe dit, en ik zal verstandig zijn. Ik zal U dan dikwijls komen bezoeken. Ik zal mijn best doen, om U te aanbidden en te verheerlijken. Ik zal U vertroosten, zooveel ik kan, door ook andere harten tot U te brengen. Ik zal U bidden voor die ongelukkigen, die niet willen bidden; U ontlasten van die schatten, die, — zoo als Gij U eens vertoonde aan een uwer dienaars, — U als ter nederdrukken door hunne zwaarte, wijl niemand komen wil, om U die af te nemen.

En zoo zullen wij dan, o goede Jesus, hart met hart zijn, en zult Gij althans een nieuwen weg vinden tot de harten van veen. Gij hebt gezegd: „Dat er velen zijn die uw hart zoeken, maar uw raadsman slechts één uit duizend” (Eccli. 6, 6). Gij Heer, zult voor mij die ééne raadsman zijt. Gij hebt beloofd, — „dat Gij uw bezoek aan ons in vrede zoudt doen, voor koper goud en voor ijzer zilver brengend” (Is. 6°, 1°); breng mij dien vrede, en daarmee al uwe schatten. Uw Hart is dan hier voor mij; mijn hart blijft hier voor U. En moet ik dan ook weder uw H Altaar verlaten en te midden der wereld mijne werkzaamheden hervatten, zij zullen voor U zijn, mijn Jesus, en mijn hart blijft bij U, en zal voor altoos in uw goddelijk Hart rusten.

Gij vraagt hier aan alle menschen wat uwe voorafbeelding David vroeg: „Komt gij vreed-

zaam tot mij om mij te helpen, dan zij mijn Hart met U verbonden" (I par. 12, 17); ik vraag U in aller naam: „Heer, roef ons hart, en vereenig het met U!"

Hoe lief zijn uw Tenten, mijn God en mijn Koning,
Die hier voor mij troont op het nedrig altaar!
Hoe minlijk uw hof, hoe bekoorlijk uw woning,
Hoe zalig de band, die ons boeit aan elkaar!
Millioenen gestarnten staan ginds aan uw voeten,
Der hemelen heem'len beschaamd voor uw pracht,
En de aarde is verkoren, om hier ons te ontmoeten,
Dit Huis, waar uw liefde in vervoering mij wacht!

Mij is het dus beter een uur hier te wonen,
Dan duizend, waar elders, in glorie en eer.
Mij zoet, hier mijn liefde en mijn eerbied te toonen,
Als 't muschje, dat nestelt aan 't Huis van mijn Heer.
Ontvang dan mijn hart, o mijn goddlijke Koning,
En plaats het in 't uwe, en bewaar het daar blij,
En maak het tot wachter en lust van uw woning,
En schenk het uw Harte tot woning er bij.

AAN MARIA.

O onbevlekt en allerheiligst Hart van Maria,
U is het bekend, dat er geen heilzamer noch
nuttiger vereeniging zijn kan, dan die van ons
hart met het goddelijk Hart van Jesus. Uw
Hart was van Hem nooit gescheiden. Uw Hart
vond in Hem alleen zijn lust en zijn leven.
Och! bid dan met ons en voor ons, allermín-

zaamste Moeder, ten einde wij insgelijks niets anders zoeken, dan de innigst mogelijke vereeniging met uws Jesus' Hart. O moederlijk Hart! o alledierbaarst geschenk Gods! (H. Jo. Dam.) o hemel van den Godmensch! (H. Bern.), o altaar Gods (H. Ambr.) o bruidsbed van Jesus Christus! (H. Aug.) Wees gij ons het middel ter vereeniging met Jesus, en laat door U ons hart voor eeuwig met Hem verbonden zijn.

OEFENING. Doe iets ter verbreiding der devotie tot Jesus' Hart, b. v. geef eene afbeelding van Jesus' Hart aan een arme. Geestelijke Communie.

DENKSPREUK. O Hart van Jesus! o zacht Hart, o zoet Hart, o beminnelijk Hart! O Hart van Jesus! vloeiende van zoetheid, overvloeiende van zachtzinnigheid, liefde ons toevloeiende! (H. Mechtildis.)

VIERDE BEZOEK.

DE GODSLAMP.

Hoe gelukkig brandt hier dit kleine lampje voor den troon en als voor 't aanschijn van God. O, wat zoude ik haast zijn zacht licht benijden, als het hier zoo rustig mag branden voor zijn Schepper!

Maar neen, mijn goede Jesus, dat zou niet verstandig zijn. Van ouds hebt Gij bevolen, dat men de zuiverste olijven-olie zou nemen, opdat de lamp altijd voor uw aanschijn mogt branden in de tent der getuigenis, (*ut ardeat lucerna semper*, Ex 27, 20); maar die luchter kan toch niet meer zijn dan een beeld van ons verstand, die lamp niets anders als eene afbeelding van ons hart. Verstand en hart kunnen toch alleen gelukkig zijn; alleen hart en verstand kunnen voor U branden met kennis en genot. Gelukkig zal ik dus wezen, o brandend Fornuis van liefde, als mijn geest van dit lampje leeren wil, hoe vurig ik U beminnen moet; als mijn hart door dit licht wordt opgewekt, om gedurig en als een trouwe wachter voor U te lichten en te vlammen. Leer mij dit, o vlammend Hart van mijn goddelijken Leeraar, en laat dit lampje mij een beeld zijn van hetgeen mijn hart voor uw Hart wezen wil.

Zie, dat kleine lampje geeft licht en warmte, en het houdt niet op, elk oogenblik op nieuw

èn licht en warmte te geven. Zoo is uw Hart, goddelijke Verlosser; en zoo moet het mijne zijn. Uw Hart is het op de volmaaktst mogelijke, goddelijke wijze. Het mijne? helaas, nog maar naauwelijks warm, nog zoo weinig lichtend, maar toch, door uwe genade, voor grooter warmte en licht bestemd en zelfs lij magte om meêr andere harten te verlichten en te verwarmen. Hoe gemakkelijk kan toch een klein vonkje tot een groot vuur aangroeijen; hoe nabij is hier vooral uwe genade, waar uw goddelijk Hart tegenover het mijne brandt en uit dit Tabernakel zoo helderschitterend zijn licht verspreidt. Staat er niet geschreven: „*Nadert tot Hem, en gij zult verlicht worden*”? Is het mogelijk bij dat goddelijk vuur te wonen, zonder er eenigzins door ontstoken te worden? O Gij dan, goddelijk Hart, ontgloeï en verlicht mij.

Doeh ik leer verder. De lichtende vlam der Godslamp stijgt immer omhoog en wijst met haar vlammend puntje mij onophoudelijk ten hemel. Het is de aard der vlam, die altoos opwaarts streeft.

Zoo moet mijn hart zijn; zoo is ook het Uwe, mijn goddelijke Meester! De vlam van uw goddelijk Hart stijgt altoos opwaarts naar den troon van uw hemelschen Vader; zij leert ons even zoo de vlam onzer liefdeakten op te zenden. De aarde en het aardsche heeft voor U geene aantrekkelijkheid, tenzij in zooverre er harten zijn, die door het uwe kunnen getrokken worden; en dan nog trekken zij U niet naar de aarde,

tenzij om door U te worden medegetrokken ten hemel. Zoo moeten insgelijks, ik gevoel het, al de aandoeningen van mijn hart naar boven gerigt zijn. Zoo moeten ze mij en door mij vele andere harten naar boven voeren ; zoo moet mijn hart opstijgen naar de gewesten van het eeuwig licht en de altoosbrandende liefdevlammen van uw Hart, o Jesus ! Roof dan mijn hart, o goddelijke Vlam, en voer mij met U opwaarts.

Hoe zacht en ligt drijft overigens die kleine vlam op de zuivere olie, en hoe rustig zweeft het voort met zijn knetterend vonkje zonder gejaagdheid of zorgen.

Zoo bedaard is ook uw Hart in dit H. Tabernakel. Zoo vlamt het in volle rust op de zachte zee uwer genaden, om mijn hart tot voorbeeld te zijn. Evenzoo kan ook mijn hart zweven op den reinen balsem uwer genaden, en evenzoo moet het kalmte en bedaardheid erven van uw Hart, hetwelk ons hier vooral eene hemelsche rust en kalmte leert. O zoet Hart van Jesus, wees mijne liefde ! Zoet Hart van Jesus, maak mij bedaard !

Het lieve lampje brandt verder zonder ophouden, dag aan dag, jaar op jaar, elk uur en elk oogenblik. Zoo moet ook mijn hart zonder poozen voor U branden, even als Uw Hart onophoudelijk voor mij vlamt. Zoo moet mijn hart, gelijk het uwe geleerd heeft, het goede licht alom en aan allen vertoonen, en door een goed voorbeeld als eene altoos brandend baken zijn, dat naar uw Hart wijst. Beminnen en doen beminnen,

dit is dus als 't ware de leus van dit lampje, dit moet ook voortaan de mijne zijn.

Dan is het nog eindelijk, alsof dit lampje heden was opgehangen, om den Christen den goeden weg te wijzen, die naar U, o mijn Jesus, in dit Tabernakel, leidt. Het is of het ons gestadig toeroept: „Komt, en ziet, hier woont de liefde; nadert en aanbidt, hier brandt voor u van liefde het Hart van God.” Ook die stem wil ik hooren, goddelijke Meester. Ook daarin wil ik dit nederig lampje trachten te volgen. Ik wil mijn hart aan het uwe offeren, doch zóó, dat „de menschen de goede werken zien, ten einde zij den Vader loven die in den hemel is”, zóó, dat zij zelfs aan mijne eerbiedige houding kunnen merken, dat ik hier voor mijn God lig nedergeknielt; zóó, dat ik medewerk met dit lampje, om U, mijn Jesus, te doen vinden en aanbidden.

Nog ééne opmerking. Over dag schittert dit lampje veel minder dan 's avonds; tegen den avond neemt zijn licht in helderheid toe, en schijnt het met eerbiedige siddering langs de steile pijlers op te klimmen, om overal door de hooge gewelven zijn trillend licht te verspreiden. Is ook dit niet wederom een beeld voor mijn hart, en eene les, die mij herinnert, hoe mijne voorbeelden des te helderder lichten moeten, wanneer de avond der tegenspoeden nadert of de nacht des lijdens invalt. Is uw eigen Hart, o mijn Jesus, niet zulk eene Godslamp voor mij. Vlamt Gij niet helderder in uw lijden, niet het allerschoonst op het hooge Kruis.

Zoo is dan waarlijk dit kleine lampje een zalig voorbeeld voor mij. In den hemel, mijn Jesus — zoo leert uw Apostel — „is het Lam Gods onze lampe” (Apoc. 21, 23); op aarde roepen U de heiligen toe! „Gij zijt mijne Lampe, o Heer” (2 Kon. 22, 29) en: „uw woord is de lampe voor mijne voeten” (Ps. 118, 105) „Gij zijt het, die mijne lamp verlicht” (Ps. 17, 25.) Mag ik dan ook hier niet van deze Godslamp leeren, wat mij voor uw aanschijn te doen staat?

Toen Gij uw Israël door de woestijn naar het beloofde land geleidde, toonde Gij uwe tegenwoordigheid des daags in de wolke, des nachts in de vurige kolom; waarom zou thans mij dit lampje geen beeld mogen zijn van uwe nabijheid in dit H. Sacrament op mijn togt naar het eeuwig land van belofte? Op den Sinai en op uw zegetogten, door den propheet beschreven, liet Gij Uw glorie in vlammen bliksemstralen zien; mag dit lampje mij in 't zachte licht niet herinneren aan uw eindeloos zoetere verschijning in dit Offer van het Nieuw Verbond?

Een uwer grootste dienaars hebt Gij zelf „eene brandende en schijnende fakkel” genoemd (Jo. 5, 35); maak ook mij zulk een licht, opdat velen in dat licht zich verblijden. Een andermaal hebt Gij geleerd, dat de goede gesteldheid van ons hart ons ontvankelijk maakt voor uw hemelsch licht, toen Gij zeidet: „uw oog is het licht uws ligchaams; indien uw oog zuiver is, zal geheel uw ligchaam helder zijn” (Luc. XI, 34 v.); geef mij, dat mijn oog, de spiegel van het hart,

immer zuiver zij, dat ik alleen *Uw* licht zoeken,
en in het licht uws Harten onophoudelijk wandele.
Gij immers zijt het Licht der wereld, en gekomen
om dat Licht te zijn; Gij hebt het vuur der
goddelijke liefde op aarde gebragt, en wilt niets
vuriger dan dat het brande; verlicht dan nu ook
mijn verstand en ontgloeij mijn hart, opdat ik
U immer gezelschap houde, gelijk dit gelukkig
Lampje, en alom het licht en het vuur uwer
goedheid en liefde verbreiden moge.

God! hoe zalig zou ik wezen,
Mogt na dezen
Waar dit lampje vóór U schijn',
Ook mijn hart zoo'n lampje zijn! —
Lampje, — dat zoo lief mag lonken,
Met zijn vonken,
Op de Godheid, die hier schuilt,
En met mij van harten ruilt! —
Lampje, dat zoo warm mag gloeijen
Vóór de boeijen,
Waar zich hier mijn God in knelt,
Wen zijn Hart van liefde zwelt! —

Lampje, dat zoo zacht mag lichten,
Om te stichten
Wie hier smaakt het zoet genot
Van den diep verborgen God! —
Lampje, dat mag eeuwig branden,
Voor de panden
Van een Liefde zonder end
Schuilend in haar Sacrament! —

Lampje, dat mag *Godslamp* heeten,
Ja, mag weten,
Dag en nacht en immer voort,
Wie hier 't Harte Gods bekoort! —
God! hoe zalig zou ik wezen,
Mogt na dezen,
Waar dit lampje voor U schijn',
Ook mijn hart zulk lampje zijn!

AAN MARIA.

O Hart van Maria, van den beginne af onbevlekt, vol van genade, boven alle harten gezegend, heiligdom der allerheiligste Drieëenheid, ontvlam mijn hart van die liefde tot het Hart van Jesus, waarmede het uwe voor Jesus' Harte vlamt. Maak mij alzoo eenigzins gelijk aan dit zalig lampje, dat onophoudelijk zijn licht en warmte tot Jesus' eer verspreidt. O, ik weet het, mijn hart is nog verre verwijderd van hetgeen het wezen moest; maar door uw Hart hoop ik alles te verkrijgen, dewijl Gij mijne Moeder zijt, en Jesus' Hart u niets weigeren kan. Bid dan, o Maria!

OEFENING. Offer eene kaars ter eere van Jesus' Hart. Geestelijke Communie.

DENKSPREUK. „God is grooter dan ons hart, en weet alles. Hebben wij dus vertrouwen op God.” (Jo. III. 20).

VIJFDE BEZOEK.

„STERK ALS DE DOOD.”

De Heer Jesus. Mijn kind, verneem mijne woorden en overweeg die aandachtig. „Ik ben „het leven. En ik ben gekomen, opdat zij (allen) „het leven hebben en overvloedig hebben.” „Druk mij dan als een zegel op uw hart, als „een zegel op uwen arm; want de liefde is „sterk als de dood, de liefdegloed onverwinnelijk „als het graf; hare kolen zijn kolen vuurs en vlammen.” (Hoogl. 8. 8.)

De ziel. O Hart Gods, ik groet en aanbid U; maar wat is het, dat Ge mij aldus wilt leeren? „Gij leeft — zegt Gij, en Gij zijt zelf het Leven” — en hier, rondom mij heen, heerscht de stilte des doods, en schijn ik U niet te vinden, dan op zijn hoogst in het graf. Waar zijn dan hier de zoete kloppingen van uw teederminnend Hart; waar ontmoet ik, ook in de verte, de Bronnen des levens? — En toch zijt Gij hier, ik weet het, en aanbid U van harte. Maar hoe is dit dan mogelijk! Hoe kan de overmaat uwer liefde U zooverre doen voortgaan, uw medelijdende barmhartigheid tot zóóver reiken!

Voorzeker, „de God des hemels is geen God der dooden, maar der levenden,” — Gij zelf hebt het herinnerd, mijn goddelijke Leeraar; — maar die God der levenden komt zich hier verbergen

onder de dichtste sluijers, als om nogmaals zijn leven voor mij te geven.

„God leeft, in wiens aanschijn ik sta,” — zoo baden en zoo zwoeren de Aartsvaders van ouds; en ook ik moet U dat toeroepen, mijn Heer en mijn God: Gij leeft, die „alle magt hebt over den dood” en „de sleutelen des doods bezit”; Gij leeft ook in dit nederig Tabernakel, achter deze gesloten deur, binnen een handvol zilver, onder de gedaante van brood; maar met dat al leeft Gij verborgen, als onder een zinnebeeld des doods, en kan alleen het geloof tot uw Hart doordringen, en uw bovennatuurlijk, sacramenteel en goddelijk leven zien.

„De levende God” — *Deus vivus* — Zoo luidt van oudsher uw Naam, zoo blijft hij ook nu en altoos van pool tot pool, van Libanons hoogsten ceder tot het geringste grasscheutje in Josaphats dal, ja van wereld tot werelden, van starren-tot starren-hemelen, en van het eerste Paradijs dat Gij geplant hebt, tot in het eeuwig Eden, en den hemel der hemelen, waar Gij U volop in al uwe glorie toont. *De levende God*, — in wiens hand het verschrikkelijk is te vallen, wijl Gij alle magt gebiedt, — *de levende God*, uw bijzondere Naam, waarop Gij roem draagt met regt; want Gij alleen zijt eeuwig, Gij alleen onsterfelijk in den volsten zin (*qui solus habet immortalitatem*); Gij alleen hebt het leven in U zelve, uit U zelve en om U zelve; Gij alleen „zijt het leven,” van wien alles wat leeft het leven heett, waarom Gij gezegd hebt: „Ik ben

het leven," — en gekomen zijt, om het leven te geven. — En toch, hier zie ik U, — neen, dood, durf ik niet zeggen, wijl Gij immers eens verzezen niet meer sterven kunt, — maar ten minste als waart Gij dood, onder die levenlooze gedaante, onder dien schijn teekenen des doods, als het slagtoffer reeds doodgebloed op het altaar der verzoening, als het offerlam steeds voortbrandend tot vergiffenis onzer zonden, als de Toonbrooden des Verbonds immervoor uit gesteld ter verheerlijking des Vaders en krachtig tegenhoudend den arm der wrake Gods! O Jesus! wie zal dit beseffen, wie de zee van zulke eindeloze ontfermingen peilen!

Maar is dan hier nergens, mijn goede Jesus, een teeken des levens! — Ach, waar? — De marmeren beelden zien mij van alle zijden aan; doch waar is de geest in hunne gewrichten, waar is de adem in hunnen mond? De fraaije kolommen uwer Tabernakelen, de hooge pijlers der Tempels schijnen soms of zij leefden, als ze zoo fier het hoogheilig kroonen, en dragen, of hunne schaduwen zich trillend langs de heilige gewelven bewegen; dood zijn ze nogthans en zonder leven, en geen adem is in hen. Ik voeg hierbij nog de geschilderde tafereelen op het nu ondoorschijnend glas; de thans niet eens ontstoken waskaarsen op uw H. altaar, ja, het gelukkig Godslampje zelf, dat anders nog een beeld van 't leven hier geven kon, — het schijnt mij nu alles dood en zonder leven, gelijk deze gansche Tempel,

waarin ik toch U, den God des levens, moet vinden. Waar is dan, o Heer, nog het leven? Waar zal ik zoeken „dien mijne ziel bemint?” Waar zal ik Hem althans nog eenigzins vinden, onder een beeld des levens?

Jesus. „In uw hart.”

In mijn hart, o ja, dat gevoel ik, in mijn hart, en door het geloof, en door de liefde, en door de vlugt mijner ziel, van het hart opklimmend tot U, in dit kleine Tabernakel, waar Gij woont, en van waar uit Gij mij het leven geeft.

Mijn hart, gewis, dit voel ik nog leven; en ik gevoel, dat het in mijn boezem klopt, en dat het warmer klopt, als ik naar U opzie, dat het leeft door uw leven, en dat het dubbel leeft, als ik wèl bedenken, hoe ook *uw* Hart, als is 't voor mij niet tastbaar, toch wezenlijk en waarachtig tegenover het mijne klopt. Ik weet het, ook staat nog naast mij mijn goede Engel, die leeft; ook is met mij mijn God, de Vader, de Zoon, de H. Geest, de levende God; doch regt vóór mij in dit H. Tabernakel, daar vooral is er één die leeft, daar vind ik U, o mijn Jesus, met Godheid en menschheid, met uwe dierbare thans zoo hoog verheerlijkte wonden, met uw heilig, aanbiddeijk, voor mij vergoten bloed, met uw goddelijk voor mij gewond en voor mij nu eeuwig openstaand Hart, — en, bovendien, met al den glans en de heerlijkheid des hemels, die ik wèl met mijne oogen niet kan zien, maar toch zeker weet door het geloof, dat U omringt en U in eeuwigheid niet meer ontnomen kan worden.

Welk een schouwspel, mijn Jesus ! De hemelsche Troonen dragen U ; de Heerschappijen dienen U ; de Magten en Krachten knielen bevend van eerbied voor U neder ; de Cherubijnen begroeten U ; de Seraphijnen beminnen U ; al de Kooren der Engelen en Gelukzaligen omringen en aanbidden U, en offeren U onverpoosd hunne lof- en dank- en jubelzangen. En te midden van al die glorie vergeet Gij evenwel uw armen dienaar niet. Integendeel, Gij — ziet mij, Gij aanhoort mij, Gij bemint mij ; en mij niet alleen, o neen, Gij onderhoudt door uwe magt wat ademt en niet ademt, Gij bestuurt uwe H. Kerk, Gij heiligt uwe dienaren, Gij maakt uwe vrienden zalig, Gij roept tot U wat ondankbaar, loont wie getrouw is, en bemint wie U bemint. Zoo leeft Gij dus werkelijk, onder dezen schijn des doods, en zoo doet Gij leven al wat leeft, o Heer der natuur, o God der Genade, o Bron en ader en brandpunt des levens !

Wat zal ik doen, of wat moet ik wedergeven? Leer het mij, beminnelijke Jesus ! Mij dunkt ik moet sterven, om voor U te leven, en dat alles in mij doen sterven, wat het ware leven belet. Geef mij dat. Geef mij, o Heer Jesus, dat ik leve om voor U te sterven, dat ik sterf om voor U te leven. Maak vooral, — zoo dikwerf ik hier wederkeer, om uw goddelijk leven onder deze sluijers des doods te vereeren, — dat mijn hart de goddelijke kloppingen van uw Hart gevoele, dat uw Hart in het mijne het bovennatuurlijk leven doe toenemen, en dat onze

beide harten als één hart worden. Zoo zal ook mijne liefde sterk worden als de dood; zoo zal mijn hart in het uwe verborgen voor U alleen leven, en ook ik zeggen kunnen: „Nu leef ik, en leef ik geheel voor Jesus, en leeft in mij Christus ”

Als 't hout voor 't vuur bezwijken moet,
Dan sterft het om te leven,.
Maar om te leven in een gloed,
Die 't hemelwaarts doet zweven.
Zoo sterft het aardsche door uw vlam,
O eeuwge God der harten,
Slaat Gij door uwen kruishoutstam
Het liefdevuur uit smarten;
Een vuur, ontsprongen uit uw schoot,
O God van alle leven!
Om vonken sterker dan de dood
Aan 't minnend hart te geven,
Een vuur, dat Gij op aarde schoot
En uit uw Hart deelt stroomen,
Ook nu nog sterker dan de dood
Voor wie tot U wil komen.
Heer! Geef dat vuur; verteer in mij,
Wat aardsch moog' zijn, ten leven,
Opdat voortaan mijn harte vrij
Met U moog' opwaarts streven.
Dan vlamt uw Harte dubbel schoon,
Mijn hart met uw Hart mede,
En leef ik eeuwig voor uw troon,
In 't Rijk van liefde en vrede.

TOT MARIA.

Gij weet, o allerdierbaarste Moeder Maria, hoe gelijkvormig uw zuiver Hart aan het Hart van uw goddelijken Zoon is geworden; uw Hart en uwe liefde waren ook sterker dan de dood; zijn ook thans nog sterker dan de dood, terwijl gij voor ons blijft zorgen in de groote glorie, die gij thans geniet. Ik groet U derhalve en loof U, en dank U tevens voor uwe eindelooze zorgen. Maar ééne gunst verzoek ik daarbij, o hoogst gezegende Moeder; verwerf door uw gebed, dat mijn hart insgelijks zoo sterk worde, en ik immer, wat er ook voorkome, Jesus' Hart standvastig beminne. O Hart van Maria, allergelijkvormigst met dat van Jesus, Hart van Maria, waarin de Heer Jesus zijn welbehagen vindt, afgrond van ootmoed, troon van barmhartigheid, zielebrand van goddelijke liefde, vergeet ons, uwe arme kinderen, niet.

OEFENING. Een kleine aalmoes ter eere van Jesus' Hart.

DENKSPREUK. „Waar uw schat is, daar is uw hart,” zegt Jesus.

LESDE BEZOEK.

DE BRON DES LEVENS.

Welk een lust voor mijn hart, o goddelijk Hart van Jesus! hier telkens te mogen wederkeeren, om uwe deugden en eigenschappen onder de klaarste en zoetste zinnebeelden te beschouwen en te verceren! Wees bedankt en geloofd en hooggeprezen in eeuwigheid! Doch wat zie ik nu, mijn uitverkoren Leeraar?

Ik zie, dunkt me, in dit heilig Tabernakel een kristallen rots, waaruit door den staf des kruizes een blank en helder water te voorschijn komt. Van het altaar vloeit het op naar de heilige Tafel, van den gewijden Disch door den ganschen Tempel, en alom biedt het zich aan, als een Manna uit de wonden van den Godmensch gedrupt, aan alle lippen, alle harten, die er met liefde naar uitzien. Wat is dit, o goddelijke Meester? en wat wil mij dit zinnebeeld leeren?

Jesus. „Mijn Hart is die heilige Steenrots, en mijn Bloed is die hemelsche Bron.” Er staat immers geschreven: .De Steenrots is Christus; en allen hebben van dit water uit dezeltde Steenrots gedronken.”

De ziel. Ik begrijp het, mijn Jesus! Immers; even als eene rijke bron, die uit een waterrijke Rots ontspringt, al kronkelend naar de diepe dalen stroomt, den vermoeiden wandelaar met

haar helder vocht verfrist, aan kruid en bloemen een nieuw leven schenkt, tot beken en rivieren in den loop aangroeit, en zich eindelijk met den grooten Oceaan vereenigt, — zoo zijt Gij, o mijn Jesus, zoo hebt Gij gedaan, en zoo doet Gij nog immer voort ten aanzien van het leven der harten, onzer arme harten op aarde. Uit den hemel zijt Gij nedergedaald, wandelend over de eeuwige heuvelen; in ons tranendal zijt Gij neêrgekomen, omgord met wonderen. En hier, hier hebt Gij U toen gevestigd, inzonderheid op dit Heilig Altaar, om ons te voeden, en te verkwikken. Hier hebt Gij al de schatten uwer genade, bijzonder in dit H. Sacrament, voor ons uitgestort, om ons een hemelsch en bovennatuurlijk leven te schenken. Hier vloeit dan ook onverpoosd die zoete bron, waarvan Gij zeidet: „Mijn bloed is waarlijk drank,” — „Die dorst heeft kome tot Mij,” — „ik zal hem om niet van de wateren des levens geven.” Het was als de leer uws Harten in hartetaal uitgedrukt: Mijn hart is waarlijk eene Bron, de Bron der harten en des levens.

Zoo luidt dan ook werkelijk uw Woord van ouds: „Eene Bron der wijsheid is het Woord Gods in den hoogste;” terwijl David zong: „Die op U hopen, o God, en zich onder de schaduw uwer vleugelen verbergen, zij zullen dronken worden van den overvloed uws huizes en Gij zult hen lesschen uit de volle stroomen uwer geneugten; want bij U is de *Bron des levens*, en in uw licht zien wij licht” (Ps.), zoo roepen

de Heiligen ons toe, met de woorden van den H. Thomas: „Hier vooral, in dit H. Sacrament wordt de zoetheid in hare bron gesmaakt.”

Welk eene gave is dus uwe gave, o mijn Jesus! Mijn hart wil leven en de wijsheid bezitten; en nu komt Gij zelf, o goddelijk Hart, om mij de bron van dat leven en van die wijsheid te schenken. Mijn hart zoekt voedsel, verfrissing en kracht, om zonder ophouden voor U te gloeijen, en voor U te kloppen; en dès komt Gij zelf, om mij uw eigen Hart als een onuitputtelijke bron van alle zoetheid te geven. Mijn Hart moet verlicht zijn, om U te kunnen zoeken, te kunnen vinden en te kunnen genieten; en hier komt Gij zelf om mij dat hemelsch licht uit de eigen bron te doen drinken. O hemelsche Bron, boven alles zoet, wat moet ik doen, om uwe zoetheid te smaken? O Bron der wijsheid boven alles heilig, wat verlangt Gij van mij, opdat ik in uwe wijsheid deele?

Jesus. Kunt gij drinken uit eene bron, zonder u neder te buigen ter aarde, of een beker te hebben om van haar water te scheppen?

De ziel. Heer! ik wil mij van harte zoo diep mogelijk voer U vernederen; ik buig mij derhalve met allen ootmoed, en aanbid u; doch welke zal de geheimzinnige beker zijn, dien Gij bedoelt, en het middel waarmee ik uit deze Bron drinken moet?

Jesus. Het geloof; of zoo ge liever wilt, uw hart zelf door het levendig geloof vervuld en tot Mij komend om te drinken. Weet gij niet,

wat ik eens op een Hoogfeest der Joden in Jerusalems straten met luider stem heb geroepen: „Zoo iemand dorst heeft, hij kome tot Mij, en drinke! Die in mij gelooft, stroomen van levend water zullen uit zijn boezem vloeijen.” Alzoo beloofde ik den Geest, aan allen te schenken, die in Mij zouden gelooven. Zoo toonde ik te gelijk, dat ik de Bron des levens en der wijsheid ben, en dat de geest des geloofs het middel zou aanbieden om die Bron te genieten. Derhalve heb ik verder gesproken: „Die van het aardsche water drinkt, zal op nieuw dorst hebben. Maar wie van dit water drinkt, dat Ik hem geven zal, die zal geen dorst meer hebben in eeuwigheid. Ja, het water, dat ik geef, zal in hem eene bron worden, die springt ten eeuwigen leven.” Daarom stond er geschreven van hen, die mijnen Geest ontvangen: „Zij zullen bloeijen als de wilgenboompjes in het groene gras aan den voorbij vlietenden stroom” (Is. 433), en van hem, die met mijnen Geest medewerkt: „Hij is gelijk een boom aan waterbeekjes geplant, die op zijn tijd zijn vruchten geeft; zijne bladeren vallen niet af; en al wat hij doet, gelukt” (Ps. 1). Hebt gij 't nu ingezien, en begrepen, waarom ik nogmaals ten slotte herhaald heb: „Al wie dorst heeft, kome, en die wil neme het water des levens om niet.” (Apoc. 22).

De ziel. Ja, Heer, nu begin ik het in te zien: Gij zijt de Bron der wijsheid en des levens, en Gij zijt dit bijzonder in dit H. Sacrament, waar

wij „de zoetheid in hare Bron vinden,” en, zoo wij slechts ons hart geven, volop uit de stroomen van uw goddeijk Hart kunnen drinken. Tot U wil ik dan ook van nu at komen. Gij zijt „de Bron van overvloed,” voller dan die door Isaak werd gevonden; U wil ik zoeken. Gij zijt „de Bron voor ons geopend ter vergiftenis der zonden (Zach. 13); tot U wil ik naderen. Gij zijt „de Bron, waaruit wij in vreugde de wateren des heils kunnen putten” (Is. 12): uit U wil ik drinken. O help mij daartoe, Gij, Bron mijner blijdschap en mijner hoop!

Zoo dronken uit U, en o, op hoe wondervolle wijze, uwe bevoorregte dienaars en vrienden. Een Augustinus, Bernardus, Gertrudis, Mechtildis, Canisius, Margareta, — wat hebben zij niet op die wijze uit uw goddelijk Hart genoten! Een Bonaventura, Ignatius, Aloysius, Teresia, — wat leeren ze mij niet langs dien weg in U te vinden! En inderdaad; Gij zijt de Bron die verfrist, want uw Hart sprak: „Komt tot Mij, die belast en beladen zijt, en Ik zal u verkwikken.” Gij zijt de Bron, die verzadigt; want uw woord klonk: „die van dit water drinkt, dat ik geven zal, zal geen dorst meer hebben.” Gij zijt de Bron, die het leven geeft; want uwe belofte ligt daar: „Die mij drinkt, zal eeuwig leven.” O verfrisch, verzadig en verlevendig mij dan, allerkostbaarste Bron! Doe uit uw Hart in het mijne de goddelijke wateren des geloofs, der hoop en der liefde vloeijen. Dat mijn hart een walg hebbe van de vergiftigde waterbakken

van Egypte. Reinig, voed, versterk en heilig mijne ziel door het genot van deze wateren des levens.

Ja, Heer! toen Gij in namelooze smarten aan het hooge kruis voor mij stierft, toen hebt Gij luidop mijn hart gevraagd en geroepen: *Sitio: ik heb dorst*. Bij dat woord houd ik U, mijn goddelijke Verlosser; en nu ook mijn hart uw Hart zoekt, nu roep ik het op mijne beurt met alle kracht U toe: Heer, ik heb dorst, *sitio*. Ik heb dorst naar uw Hart, naar uwe liefde; ik heb dorst naar uwe genaden, naar uwe gaven; ik heb dorst naar U zelve, die op dit altaar om mijnentwil mijne Bron hebt willen worden. Ik voeg er bij met de Samaritaansche vrouw, en in den geest der H. Teresia, die dit zoo vaak herhaalde: „Heer! geef mij van dat water.” Heer, geef mij die Bron, geef mij U zelve, opdat ik nooit meer iets anders zoek, dan uw Hart, o mijn Jesus!

Hoe bevallig vloeit het water
Uit de diep gekloven rots,
Fluks met kabbelend geklater,
Straks op breede golven trotsch.
Mos en kruid en schuchtre bloemen
Sluipen zachtken naar den stroom,
De eike zelfs, die meest durft roemen
Zuigt tot in den hoogsten boom.
't Hert snelt nader, zelfs de hinde,
Met geheel het vogelkoor,
Of het hier weêr 't Eden vinde,
Dat het eens met ons verloor.

Zoete bronne ! Wien beduidt gij ?
Zoo niet Jesus, mijnen God !
En wat ander toonbeeld uit gij,
Dan het Hart, mijn hoogst genot ?

Ja, mijn Bronne, ook hier ontschietend
Aan de diep gekloven Rots ,
En met al de stroomen vlietend
Van de heilgenaden Gods ,
Bron van leven, Bron van zegen,
Voor het geestelijk gebloemt ,
Voor den vliegende op uw wegen
Voor het hart, dat Gods Hart roemt !
U verkeer ik — U begeer ik
U alleen aan elken prijs.
U te zoeken is mijn streven ,
U te vinden is mijn leven ,
Uw genot, mijn Paradijs.

AAN MARIA.

O heilig en onbevlekt Hart van Maria, oceaen
van goedheid, wonder van reinheid en onschuld,
spiegel van alle goddelijke volmaaktheden,
schoonste en nuttigste bloem aan de Bron des
levens geplant, — tot U wend ik mij met een
oprecht kinderlijk vertrouwen, om insgelijks door
U geholpen, van de goddelijke levensbron te
mogen drinken. U is het bekend, welk een
schat van genaden door uw goeden Jesus voor
ons is weggelegd in dit H. Sacrament. Gij
weet, hoe zoet die hemelsche wateren zijn, die

niets minder dan den God der hemelen in ons hart doen komen. Och! bid dan met ons en bid voor ons, Maria! dat wij de waarde dezer goddelijke Levensbron steeds erkennen, en er met een rein hart, maar dan ook vol vertrouwen, uit de Bronnen des Zaligmakers ons heil mogen drinken.

OEFENING. Doe dezen dag vijfmaal de geestelijke Communie.

DENKSPREUK. *Leert van Mij, omdat ik zachtmoedig en nederig van Harte ben.*" (Mt. XI. 29).

ZEVENDE BEZOEK.

HET HART OVER 'T HART.

O Hart van mijn hart, God mijns harten en mijn deel in eeuwigheid, ik kom U op nieuw bezoeken. Wees dan gegroet, beminnelijkste aller harten, aller harten rust- en middelpunt! Ja, wees gegroet, beminnelijk Hart van Jesus, die immers hier in waarheid woont. Ik loof, ik dank en ik aanbid U. Ik dank U vooral voor de groote genade, dat Gij zelf uw goddelijk Hart hebt doen kennen, en dat Gij zulks van het begin af, in uw leven op aarde, en in 't bijzonder door de instelling van dit H. Sacrament hebt gedaan.

„Leert van mij, — zoo hebt Gij gesproken, — dat ik zachtmoedig en nederig van harte ben.” — Zalig zijn de zachtmoedigen, hebt Gij er weldra bijgevoegd, — „zalig zij, die arm van geest, dat is, ootmoedig zijn.” „Komt, — zoo luidde uw besluit, — komt allen tot Mij; ik zal u verkwikken.”

Zoo weest Gij inderdaad van het begin af op uw goddelijk Hart, als op het toonbeeld aller deugden, de bron der genaden, het levend middenpunt in uw goddelijken boezem, waaraan Gij allen, „gelijk de hen hare kiekens” (’t is uw eigen beeld) zoo gaarne en zoo teeder wildet drukken. Zoo toondet Gij allerduidelijkst, dat

Gij uw gansche Hart kwaamt geven. En Gij hebt het gegeven.

Ik verplaats mij, om het wél in te zien, in den geest, bij de instelling van dit H. Sacrament Wat zie ik daar? Vooreerst den leerling dien Gij bij uitstek liefhebt, Joannes, rustende aan uw Hart. En wat leert hij? „Jesus, die de zijnen altoos liefhad, heeft hen ten einde toe, tot op het hoogste lief gehad.” En het bewijs is: Juist de instelling van dit hoogheilig geheim, waarin de Heer al de genadegaven van zijn Hart, al de schatten zijner wijsheid en liefde heeft uitgestort. Hij zelf, die het ons herinneren moest, de uitverkoren Joannes, mogt derhalve juist op dit oogenblik aan het goddelijk Hart rusten Heer! welke genade, wat onschatbaar voorregt! Och! Mogt ik het met hem deelen, en ook nu, met allen eerbied, aan uw aanbiddelijk Hart rusten!

Doeh ik hoor uwe uitspraak en uw bevel: „Dit is mijn bloed, dat voor u zal vergoten worden. Doet dit, zoo vaak gij 't doen zult, ter mijner gedachtenis.” Die gedachtenis zelve is een wensch van uw hart; hij bewijst op nieuw dat uw Hart tot ons hart wil spreken. Zoo dikwerf wij dat aandenken vernieuwen, moet ons hart naar uw Hart uitgaan. Ook daarom klimt het mijne naar Golgotha.

Op Golgotha, — daar hangt Gij, o God der harten, op den Boom des levens uitgestrekt. Uwe H. ziel is van uw H. ligchaam gescheiden. Het is drie ure. De geheimzinnige duisternis

houdt op, en ik zie nu uw goddelijk ligchaam, vol wonden, striemen en bloed. Wat is er voor-gevallen? Wat moet er plaats hebben?

De aloude propheet had verkondigd: „Zij zullen opzien tot Mij, dien zij doorstoken hebben”. De leerling der liefde, die daar in tranen badend naast Maria staat, verklaart ons nu: „Zij zullen opzien tot Jesus, dien zij doorboord hebben.” Die tijd is gekomen. De krijgsknecht nadert, de eenige plek, die nog niet gewond is, wordt door U, mijn Jesus, aangeboden, en een geweldige lanssteek opent uw Hart, de Bron des levens, de geheimzinnige Rots, den ingang van het Paradijs, die van nu af niet meer gesloten zal worden.

O wond der liefde, wond uit liefde, wond om liefde, wat zijt gij schoon en zoet voor allen, die willen leeren. Hoe treffend en leerrijk wijst gij tevens op dit H. Sacrament. Gij zijt toch de Bron van het bad, waarin ik herboren werd, de Bron van het Bloed, dat mij moet heiligen, de Bron aller genaden, die mij zalig moeten maken. Gij zijt ook de Bron van dit Geheim, waarin ik mijn Jesus vind.

Het is waar, goede Jesus, Gij zijt reeds gestorven: doch juist daardoor bewijst uwe liefde zich sterker dan de dood. Ook gestorven spreekt uw Hart tot ons. Ook in den dood drukt het zijn zegel op het goddelijk met uw Bloed geschreven Testament.

Wat zal ik meer zeggen? Ik zie U, heilige boezem „blank en rood” gelijk van den Beminde

was voorspeld, opdat allen „zouden opzien” tot den God van hun hart.

Ik zie U, heilige zijde, omzoomd met striemen, geverwd met bloed, losgespleten door de lans,— als ware het eene Roos van liefde op den boezem van mijn God, opdat allen mogen opzien tot Hem die ons bemint.

Ik zie U, goddelijk Bloed, in volle druppelen uit dit heiligdom vloeiend en weldra, als tot eene rozeroode tint, met het water uit de H. Rots vereenigd, „opdat allen eindelijk opzien tot Hem, dien zij hebben doorboord.”

Ik zie U, in die diepte, o goddelijk Hart Gods, o brand- en middelpunt van allen die U liefhebben, en ik sta verwonderd en verstomd over zulk eene liefde, die maar volstrekt wil dat wij opzien tot Hem, dien wij hebben doorboord.

En zie nu, daarin is reeds geen bloed meer; daar alles voor mij is opgeofferd; daarin is geen leven meer, dat voor mij is gegeven; daarin woont alleen nog de onsterfelijke Godheid, en met haar — de liefde; de liefde, ook nu nog, na den dood, zich in uw Hart vertoonend als goddelijke liefde; de liefde met haar vlamvend vuur nog uitslaande naar mijn hart, om het geheel te verteeren, *quia ignem misisti*, omdat Gij het vuur tot dat einde op het aardrijk kwaamt brengen, omdat Gij, o mijn God, God zijt, de altijdvlammende en allesontvlammende liefde. O Heer! o onze Heer, hoe wondervol

is uw Naam over de gansche aarde! En hoe klaar hebt Gij door de Geheimen de Geheimen verkondigd!

Doch ik zie U reeds verrezen, om voor eeuwig te leven; wat zult Gij nu doen? Ik hoor het: uw groet luidt: „vrede!” „Vrede zij met u,” — zegt Gij tot de verbaasde leerlingen, „vreest niet; ik ben het. Vertrouwt. Ik geef u mijnen vrede;” en Gij toont hun „de handen en de zijde.”

Welk eene les! In het Oude Verbond luidde de vertroosting: „Ziet, ik heb u in mijne handen geschreven;” nu komt er bij: „en in mijn zijde, in mijn boezem, u mijn Hart.” Merkt derhalve, hoezeer ik u liefheb, vrede zij u; ziet, wat ik voor u gedaan en geleden heb: vrede zij u! Leert, hoe waar ik voor u ben gestorven, maar ook weér verrezen, en nu voor eeuwig in mijn Hart het blijk draag mijner liefde en uwer ondankbaarheid. Wilt gij nog meer? Kom dan, o ongelooovige Thomas, en leg uwe hand in de wond mijner zijde. Peil en gevoel daar waar ik u henenleid. Betast en beschouw ze die eerst zoo bebloede en thans zoo schitterende wonde. Leer daar, hoezeer ik u liefheb. Uit die zijde heb ik het bloed en water, de afbeelding der Kerk en der H. Sacramenten, gestort. In die zijde heb ik voor u eene schuilplaats gemaakt. Het was uw wensch die geopende zijde te zien; hoe kondt gij 't vragen? Doch nader nu, betast en zie. Leg uw vingers in de wonden mijner handen, leg uwe hand in de

lievelingswond van mijnen boezem; maar wees dan ook niet ongeloovig, doch geloovig.

„Mijn Heer en mijn God,” — riep Thomas uit, toen hij zulk eene taal uit uwen mond hoorde; „mijn Heer en mijn God,” roep ik nu insgelijks uit, mijn beminnelijke Jesus.

„Welnu, zegt Gij, ever als tot Thomas, zalig zijt gij, o mensch, omdat gij ziet en gelooft; maar zalig zijn ook diegenen, die niet zien en toch gelooven.” Tot dezen wil ook ik behooren, mijn goddelijke Leeraar. Ook hier in dit Tabernakel zie ik U niet; maar ik geloof, en aanbid U. En aldus geloovend zie ik hier, als in een kortbegrip, al hetgeen ik daar zooveen overwogen heb. Ook hier toont Gij al de deugden van uw goddelijk Hart. Ook hier herinnert Gij ons uw bitter lijden en smartvollen dood. Ook hier verkondigt Gij den vrede voor onze harten. Ook hier vertoont Gij uw goddelijk Hart, omringd van al zijn doornen, schitterend in al zijn liefdevlammen, versierd met het zegevierend kruis, geopend door de gelukkige lans, — kortom, zoo als Gij het vaak in uw leven, lijden en dood vertoond hebt met woorden en daden.

O Harte Gods! 'k hoor duizendmalen,
In alle landen, alle talen,

Uw wondervolle beeldtnis malen;

Ik zie 't op doek en op papier,
Uit hout en steen en marmerschalen

Geteeekend en gebeeldhouwd pralen
In tempels, bid- en offerzalen

Met waarlijk koninklijken zwier;

Maar neen ! al wil 'k geen enkel smalen
Niet één van allen kan het halen
Bij 't grondbeeld met uw eigen stralen
Geteekend in mijn harte, hier !

A A N M A R I A.

Het hart voor het Hart, — ja, dat is het, liefderijkste Moeder en hoogstverheven Hemelkoningin, hetgeen wij het eerst, en het liefst en het vurigst, door uwe voorspraak, van Jesus vragen. Waar heeft Hij meer zijn goddelijk Hart aan ons arm menschenhart geschonken, dan in dit H. Sacrament ? Wat vraagt Hij zelf in de eerste plaats van ons terug, zoo niet ons hart ? O mogt ik dan een hart hebben, eenigzins aan het uwe gelijk, in ootmoedigheid, reinheid en liefde ! Doe mij althans eene gunst, o Maria ! Neem mijn hart, — ik geef het U, — en offer het op aan uw goddelijken Zoon. Zorg vooraf, dat het kalm zij, als de wateren van Siloë, die zachtjes vloeijen, schoon als eene roos van Saron, rein als de lelie uit Nazareths dalen, en bied het dan met uwe maagdelijke handen uwen Jesus aan. Hier is het, o hemelsche Moeder ! Versmaad het toch niet, en verhoor mij.

OEFENING. Vernieuw uwe opdragt aan Jesus' Hart De geestelijke Communie.

DENKSPREUK. „O mijn God, God mijns harten, en mijn deel in eeuwigheid.” (Ps)

ACHTSTE BEZOEK.

DE ZON.

Wat praalt ze heerlijk aan het hoog firmament, o Heer, mijn God, uwe prachtige en glansrijke zon! Het is of ze niets anders ware dan licht en gloed; eene wereld, die voor zich zelve noch nacht noch donkerheid kent, en altoos en overal van hare schatten mededeelt.

Eeuw op eeuw schittert zij voort, in de onmeetbare hemelruimte; oceanen lights verspreidt zij, en altoos groeiende stroomen van warmte en gloed stort zij uit over ons, en over onze aarde. — Hoe hoog blinkt zij niet uit boven de verre starren, en hoe onvergelykelyk schoon zijn hare glanzen bij de geleende tinten der maan vergeleken. — Al die haar roemen, begunstigt zij dagelijks; en hare haters zelve leven in de stralen harer glorie. — Bedekt haar eene wolk, men begint te treuren; doch naauwelijks licht zij weêr vrolijk aan den hemel, of alles herleeft. In hare glorie durft niemand haar aanschouwen; naauwelijks echter is zij verduisterd, of aller oog staart haar aan. Eindelijk, zij staat daar, als het wondervol maaksel des Allerhoogsten aan den hemel en ziet rond door het maatloos heelal, terwijl zij zich van den eenen kant klaar afspiegelt in het reine vocht, van de andere zijde aan troebel water hare beeldtenis niet gunt.

Sol illuminans per omnia respexit. et gloria Domini plenum est opus ejus. (Eccli 42, 16).

Goddelijk Hart van mijn Heer en Verlosser, in dit heerlijk beeld en in al diens trekken vind ik U weder, als mijne hemelsche Zon. Hier, in dit H. Sacrament, zijt Gij, nog meer dan elders, zulk eene Zon voor mij geworden. Hier dan ook wil ik U vooral als de Zon van mijn hart met alle liefde aanbidden, loven en eeren.

Maar, mijn God en Koning, welk een heelal, is dan dit nederig en eng Tabernakel! Welk firmament, dit altaar! Welke hemel, deze tempel! — En toch, van den anderen kant, — welk een glans van glorie, wat hartelicht, en boezemwarmte van liefde stroomen hier te voorschijn uit uw schuilend Hart en stralen regtstreeks op onze harten neder!

Het is waar, ik vergeet het dikwijls; en ik zie maar al te vaak de glorie niet, waarin Gij hier schittert, juist omdat het eene schuilende glorie is; doch Gij, Heer, vergeet mij niet, en Gij houdt niet op te schitteren, zonder verpoozing, zonder wisseling, zonder vermindering, — even als de natuurlijke zon, al wordt zij ook door slapenden, onwilligen, of blinden, niet gezien.

En wat stort Gij alzoo over de uwen niet uit, o Zon der wereld? Nu eens warmte, dan eens licht; doorgaans licht en warmte te gelijk; een licht in den geest, een vlam in het hart, — zoo ik althans slechts even bidden en wat nadenken wil: „Hier schittert waarlijk mijn verborgen God, door zijn verborgenheid zelve; hier is de waarachtige zon van mijn hart.”

O ja, dan wordt het mij aanstonds licht, en zie ik als een straal van dat hemelsch licht, dat een H. Franciscus Borgias verlichtte, wanneer hij, bij het binnentreden in een Tempel, terstond het altaar erkende, waarop die goddelijke Zon was verborgen. Dan gevoel ik eene warmte, die eenigermate te vergelijken is bij die boven-natuurlijke warmte, die de voetstappen zoowel als 't hart van den H. Wenceslaus ontgloeide, wanneer hij 's winters over de ijsskoude sneeuw rondom uwe Tempels wandelde. En zoo ontstaat dan allengs rondom uw altaar eene hemelsche warmte, eene warmte der genade, en der liefde. Zoo ontstaat er een licht, dat een licht is des harten, een licht der Engelen, een licht van het Licht van Licht, hetwelk Gij zelf zijt, o eeuwige Liefde! — Daarom staat er geschreven: „*Nadert tot Hem en gij zult verlicht worden,*” — en daarom hebt Gij gesproken: „*Ik ben het Licht der wereld*” — en „*Ik ben gekomen om het vuur te brengen, en wat wil ik anders als dat het brande.*” —

O dwazen, die wij dan ook zijn zouden, als we nog de warmte zochten in het ijs der wereld, of het licht in den nacht der hel! — Hoe goed en goedertieren zijt Gij bovendien voor allen, die tot U komen, o levend Licht! Even als uw hemelsche Vader zijn natuurlijke zon, zoo laat Gij uw hemelsch licht opgaan „over goeden en kwaden;” even als de zon, zoo verbergt Gij U voor niemand, die in uw licht wil wandelen; even als zij, ziet Gij welwillend neder zelfs op uwe haters en overstroomt met uw goddelijke glansen de harten uwer bestrijders.

Zoo zij niet willen zien, aan hen ligt de schuld ; dewijl Gij alles doet, wat Gij kunt, om hen te verlichten.

Hoe prachtig ook schittert Gij uit onder al de sterren aan den geestelijken sterrenhemel Gods. Heerlijk zijn ze, ja, uwe vrienden, uwe lievelingen in de stad Gods. Glorievol stralen voor uw troon de glansrijke Serafs en Cherubijnen. Nóg prachtiger schittert boven allen uwe eenige, uitverkorene, — Maria. Maar hoeveel schooner boven hen allen is uw glans, hoeveel schitterender zijn uwe stralen, hoeveel lichtender en verwarmender, o groote God, is ook de geringste voor ons zichtbare schaduwzijde uwer kroon. Doch neen, geen schaduw hier ! Gij zijt een Zon, zonder schaduw ; een zon, die geen ondergaan kent ; een zon, waarbij onze aardsche zon een donkere dootkool blijkt. Ja Heer, er zijn zegt men vele zonnen, gelijk aan onze zon ; en elk der sterren, zoo wil men, kan zulk eene zon zijn. Het zij zoo ; maar dan nog zijt Gij der zonnen Zon, en niet alleen der Zonnen, maar der gansche wereld, van alle harten, van Engelen en menschen, en dat wel de eeuwige, goddelijke, niet alleen alles verwarmende en alles verlichtende maar ook alles onderhoudende zon.

Waag ik desniettemin mijn oog op uwe glanzen te vestigen, goedertieren Jesus ! het is, wijl het zoo goed doet aan 't hart, zich op uw glorie blind te zien. Durf ik U in dit H. Geheim van zoo nabij beschouwen ; het is, omdat Gij juist hier U verbergt in zulke zachte en verzachtende

sluijers en wolken. — Alsof die wolken ook U aangingen? O neen; want dan kwijnde en bevroor ik. Dan werd alles koud, alles donker, als uw oog zich verborg, uw liefdegloed zich terugtrok, uw Hart zich voor mij sloot. De wolken, waarvan ik spreek, zijn dan ook slechts wolken voor mij; het zijn nieuwe bewijzen uwer vaderzorg en liefde. Gij wist, dat wij, arme schepselen, uwe glorie niet zouden kunnen verdragen; daarom verborgt Gij U. Toch wildet Gij van den anderen kant niet geheel en al verborgen zijn; daarom vondt Gij een middel uit.

Gij zijt almachtig en alwetend; Gij kondt derhalve dat middel vinden, dat ons door die wolken eenigzins zou laten doordringen. Gij vondt en Gij gaaf het ons. Het is: het *geloof*. Zoo voldeedt Gij te gelijk uwer glorie en uwer liefde. Uwe glorie laat Gij schuilen als „achter den muur in de holte van de steenrots,” opdat wij tot U durven naderen, U kunnen aanzien en toespreken, met U omgaan en *ons verlustigen*,” zooals de Heiligen dit hebben uitgedrukt in hunne dankbare wederliefde. Uwe liefde integendeel laat Gij des te meer gevoelen, laat Gij doorschitteren door de zachte wolken, laat Gij zien door het levendig geloof, laat Gij hoe meer Gij schuilt, des te reiner genieten.

En aan wie? — O 't antwoord ligt daar: „*Zalig zijn de zuiveren van harte, want zij zullen God zien.*” Wiens oog niet zuiver is, die ziet zelfs de helderschitterende zon niet zuiver; wiens hart niet zuiver is, die kan ook God niet

zien. Het middel om God te zien, zegt een Leeraar, is het hart; daarom moet het zuiver zijn, gelijk het oog moet zuiver zijn om het licht te zien. Hoeveel te meer is dit hier waar, o Heer, waar het inzonderheid uw Hart geldt, dat wij met het oog van ons hart zoeken en zien moeten!

Een rein en kalm hart, ziedaar dus het eenige waarin Gij, Heer, even als de zon in 't rein en onbewogen water, U afspiegelt. Een rein en kalm hart moet ge dus ook mij geven, mijn Liefdezon! En waar is nog tot nu toe de reinheid mijner ziel, die ik zoo ligt door allerlei fouten besmeur? Waar is de kalmte van mijn hart, dat zoo gemakkelijk door elke koelte beroerd, door allen walm van wereldsche dampen troebel wordt? Heer! geef mij dan kalmte. Blijf en toon U mijne zon! Schijn in mijn boezem, en druk er het afbeeldsel van uw H. Hart in af, weerspiegel daarin uwe goedheid, uwe bedaardheid, uwe liefde en laat daarvan als het liefelijk beeld en afdruksel er in achter.

Kom dan, o lichtende Zon! en heersch in mijn hart. Kom, o koesterende Zon, en ontgloeï mijn hart. Kom o Zon der zonnen, en verteer mijn hart door den zuiveren vuurgloed uwer liefde en het heiligste licht uwer genade, opdat ik voortaan ook zelf lichten moge en aan allen toonen wat een minnaar van uw goddelijk Hart zijn kan. Gij zijt het Licht der wereld! Verlicht mij, Jesus! Gij zijt de eeuwige Bron van alle liefde! Ontgloeï mijn hart.

O Licht, dat vóór de blijde dagen,
Die de allereerste schepping zagen,
Ontsproot, als 't eeuwig Licht van Licht!
O Zon, die lang voor onze zonne
Uw stralen schoot uit eigen bronnen
Van 't eeuwig goddlijk aangezicht!
O Jesus, hier voor mij verduisterd,
En door uw vlammen zelf gekluisterd
In 't driewerf heilig Sacrament!
Vergeef, en reken 't niet ten kwade,
Dat ik U aanstaar zonder schade,
Waar Gij U zelf meest schuldig kent;
Waar Gij, uit liefde, U hebt vergeten
En van uw glorietroon gesmeten
Voor mij, uw nietigst menschenkind.
Vergeet 't; maar wees ook hoog geprezen,
Gegroet, aanbeden, en, na dezen,
Ik zweer het U — ook teêr bemind.

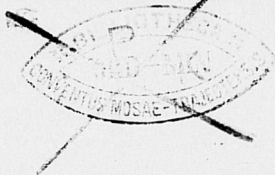
AAN MARIA.

O Hart van Maria! troost der bedroefden,
toevlugt der zondaren, hoop en zoete steun van
al die u vereeren, tot U kom ik nogmaals, om
door U de eenige Zon onzer harten, uwen god-
delijken Jesus te vinden. Gewis, zij schuilt hier
onder digte sluijers in dit hoogheilig geheim;
maar ons geloof dringt er door en ziet, alsof
we het met de oogen zagen, des te helderder
den glans van dit verborgen Licht. Ons geloof
is echter nog op lang na niet levendig genoeg.
Vraag dan voor ons levendiger geloof. Vraag,

o onbevleete Moeder, dat een straaltje van het goddelijk licht in ons hart valle. Vraag vooral, dat ik voortaan, in geheel mijn leven, met der daad toone, wat ik hier, voor Jesus' aanschijn, betuig te gelooven. Ook daartoe heb ik het licht noodig dat Jesus ons beloofd heeft. Dat uw hart de spiegel zij, waardoor het voor mijn hart weêrschittere, en ik door uw hart het Hart vinde, dat voor eeuwig mijne Gloriezon moet zijn.

OEFENING. Onderzoek u, of ge de devotie tot Jesus' Hart hartelijk beoefent. De geestelijke Communie.

DENKSPREUK. „Ik ben het licht der wereld; die mij volgt, wandelt niet in de duisternis, maar hij heeft het licht des levens.” Jo. VIII. 12.

N E G E N D E B E Z O E K.

ONS PARADIJS.

„Adam! waar zijt gij?”

Mij dunkt, zoo hoor ik U immer roepen, beminnelijk Hart Gods, zoo dikwijls ik hier voor uw H. altaar nederkniel; en dan gevoel ik te gelijk als een aangehooren wensch in mij levend worden, naar het verloren Paradijs. Ik gevoel het, het voorwerp van dien wensch is niet zoozeer het aardsch Paradijs, dat Adam verloren heeft, het is een nog beter. Ik gevoel het ook, Heer, die wensch zelf is op zich zelf niet oneindig; Gij alleen zijt oneindig; maar hij is toch zóó groot, zóóveel omvattend, dat hij, eens begonnen, als 't ware oneindig wordt, en door geen eindig voorwerp meer verzadigd kan worden.

Wie heeft toch dien wensch in mijn hart neergelegd; wie doet er dien steeds opnieuw in ontstaan? — Gij alleen, o Hart Gods, dat ook mijn hart naar het uwe gemaakt hebt. Want Gij zijt mijn Schepper; uwe handen hebben mij gevormd en elk hart, een voor een, naar uw evenbeeld ingerigt. Hoeveel dank en liefde ben ik U daarvoor niet verschuldigd! Gij immers deedt zoo, omdat Gij mij voor het bezit van U zelve, den Oneindige, bestemdte. Gij deedt het, om mij eens te kunnen plaatsen in een waar Paradijs, waarin ik U zou vinden en dienen en genieten.

Dat Paradijs, ik weet het, Heer, is eigenlijk daarboven, op de eeuwige heuvelen, in het hemelsch Sion. Want „in Sion woont de Heer, in Sion is de Heer heerlijk, en verzadigt Hij al de zijnen uit den stroom zijner lusten, die de stad Gods verblijden.” Naar dat Sion en dat Paradijs moet dan ook mijn hart uitgaan. En o, hoe gelukkig zal ik wezen, wanneer ik U daar, boven zon en maan en sterren, boven alles wat hier op aarde wankt en wisselt, voor alle eeuwigheid in uwe glorie zal aanschouwen!

Doch wie kon denken, Heer! dat Gij bovendien ook in dit tranendal, reeds een voorsmaak van dat Sion geven zoudt? Wie kon vermoeden, dat Gij ook hier als een Voorhof van dien hemelschen Tempel zoudt oprigten, en dat dit Voorhof een Paradijs zou zijn voor allen, die U zoeken willen?

Toch hebt Gij dit gedaan; en wèl hier, in dit H. Sacrament, waar Gij U zelf, als de Bron aller genaden aan ons wilt schenken, en ons ballingsoord door uwe tegenwoordigheid in een Eden verandert.

Of is dit geen waar Paradijs, mijn God! waar mijn hart alles vindt wat het wenschen kan, om tevreden en zalig te zijn? Is het geen Paradijs; — dat de Heer zelf geplant heeft naar het Oosten, — waar de Heer des Paradijzes bij de zachte avondkoelte rondwandelt, — waar Hij voortdurend om mijnentwil vertoeft en mij uitnoodigt om bij Hem te wonen? Is het geen Paradijs, waar God van zoo nabij ons toespreekt

tot het hart, waar de waarachtige Boom des levens bloeit, waar de eeuwige Bron van alle zegen stroomt, waar het Paradijs zelf *in het Hart Gods*, aldus gegeven, als in een kort begrip vertegenwoordigd is?

In uw Hart, Heer? —

Ja zeker! Dat meldt toch het *kruis*, zoo prachtvol op uw hoogte prijkend, als de ware *Boom des levens*, en het schitterend teeken van uwen liefdestrijd, uwe overwinning, uw zegepraal. Dat toont uwe *H. wonde*, de duizendwerf gezegende Bron, waaruit alle zegen en alle genaden naar de vier windstreken der aarde, over geheel uwen lustakker, de H. Kerk, blijven voortvloeijen. Dat herinneren uwe *doornen*, het sprekendst bewijs, dat gij de doornen van Adam, ja de mijnen, op Uw hoofd hebt overgenomen, om voor ons het Paradijs weer te ontsluiten en er ons, door uw Hart heen, weer binnen te leiden. Dat zeggen nog uwe *vlammen*, een tegenbeeld van het vlammend zwaard des Cherubs, dien Gij voor Edens lusthof geplaatst had, doch nu hebt veranderd in een ontgloeijend liefdevuur, dat ons dringt weer binnen te komen. Dat zegt eindelijk geheel uw Hart, een waarachtig Paradijs, een Eden der harten, een lusthof der zielen, een meer dan Oostersche, een hemelsehe tuin, welken Gij hier, in dit H. Sacrament, voor de kinderen van Adam bestemd hebt.

En er is wel reden, om aldus te mogen spreken. In een Paradijs immers, mijn goede Jesus, moeten men kunnen wonen, omwandelen om te be-

schouwen, bewonderen om te genieten. Doch waar zou dat ligter zijn, mijn goddelijke Lusthof! dan juist hier, en bij U?

Of prijken en pralen hier niet in uw goddelijk Hart en tot verkwistens toe, al de kostbaarste gesteenten der liefde, al de geurigste bloemen der deugden, al de heerlijkste vruchten der genade? Zie, daar bloeit de Lelie der reinheid onder de eenvoudige gedaante van tarwebrood. Daar groeit de Roos der liefde onder den uiterlijken schijn van het fonkelend druivenbloed. Daar vlamt de Tulp der toegenegenheid, schuilt het Viooltje der nederigheid, weent de Passiebloem des medelijdens, — ja, waarlijk in de eerste plaats de Passiebloem, de ware bloem van uw heilig kruis, uw goddelijk Vleesch en aanbiddelijk Bloed, voor ons geslagtofferd, voor ons uitgesteld, ons aangeboden als in een hemelschen ruiker, met al wat in U schoons en heerlijk is, o goddelijk Paradijs!

En wat is al dat heerlijke, — mijn groote God! De Tarwe der uitverkorenen, de Wijn die maagden voortbrengt, het Brood der Engelen, het Manna des Paradijses.

O hoe zalig zijn dan de wijze maagden, die hier bij uw H. Tabernakel dien zoeten wijn komen vragen! Hoe gelukkig de geestelijke bijën, die uit deze bloemen den reinsten honig puren! Hoe benijdenswaardig de uitverkoren harten, welke dit alleen ware Manna van den Boom des levens mogen vinden! Wie zou niet met hen gaan, mijn dierbare Verlosser! Wie

niet tot U komen, mijn Zaligmaker en mijn God! Wie U niet erkennen, o Goddelijk Hart, mijne Roos, mijne Lelie, mijn honig, mijn Manna, mijn eenig Paradijs! Och, moge ik steeds medekomen en met al de uwen onverpoosd in dit Paradijs vertoeven!

Vertoeven, ja; maar dan ook rusten aan uw boezem, zacht insluimeren in genot aan den oever van dezen verkwikkenden stroom. Immers dat ook is eigen aan een Paradijs. — Doch waarom zou ik dit hier niet kunnen? Legt Gij niet zelf uwe linkerhand onder mijn hoofd, terwijl uwe regterhand mij omhelst; en trekt Gij mij niet aanhoudend tot uw Hart en zijn altoos voor mij openstaande wond?

Och! wat denk ik daarbij met weemoed aan de onverstandige jagers naar de lusten dezer wereld. Wat zoekt en wil men dan toch? Ach! snaar- en citerspel, land- en zeetafereelen, huis- en tafelsieraad, dansvermaak en schouwburg! Is dat dan voldoende voor het groote hart der menschen? Is daarmee iets gewonnen voor eindelooze begeerten? Neen, klatergoud en kinderspel! Mijn hart is grooter, en niet zoo ligt te vreden. God, ja, is grooter dan mijn hart; maar al het andere buiten Hem, is kleiner. God wil het dus; U, mijn Jesus; U hier vooral mij gegeven, en mijn hart zal niet rusten totdat het ruste in U.

Hier echter kan het rusten. Hier immers vind ik U, mijn eeuwige God! Hier kan ik

met U spreken, met U omgaan, zoo vaak en zoo innig ik wil. Dan ja zal ik zaliger zijn, als ik U van aanschijn tot aanschijn aanschouwen mag; maar tegenwoordig zijt Gij hier evenzeer en van aanschijn tot aanschijn ziet Gij mij. Hier derhalve bezit ik U reeds; hier geeft Gij U bij voorbaat geheel en al aan mij; hier, waar ik U in uwe tegenwoordigheid aanbid, waar mijne tong U mag aanraken, waar mijn hart U kan ontvangen; hier, waar Gij aldus een zoet Paradijs voor mij geschapen hebt, waarin ik, met Joannes aan uwen boezem mag rusten, met uwe Heiligen, in uw Hart mag insluimeren.

Wees dan gegroet, o Tuin van lusten! wees gegroet, mijn aardsch Paradijs.

Hoe zoet is het te wonen
in 't levend Paradijs,
Waar God zich zelf komt toonen
Oneindig goed en wijs.
Waar God zich zelf komt geven
Als d'eeuwgen Levensboom,
En alle hart doet leven
Aan Eden's eersten stroom.
Waar alle stroomen vlieten
Der eindelooze Bron,
En alles mag genieten
Zijn eeuwge liefdezoon.
Waar 't Harte Gods mijn Koning,
Mijn leven wordt en spijs,
Ja, van mijn hart de woning
En goddlijk Paradijs!

AAN MARIA.

O Hart van Maria! Paradijs van ons Paradijs dat Jesus Christus is! O onbevlekt Hart, waarin het H. bloed is gevormd, dat ons het eeuwig Paradijs heeft geopend, en ons, ook op aarde reeds, als onderpand en voorsmaak van dat eeuwig Paradijs wordt geschonken! O beminnelijk en gezegend Hart, dat alle moederharten in liefde overtreft, vergeet vooral op dezen dag uw hier op aarde nog omzwervend kind niet. Gedenk, ten dien einde, hoe goed het uw moederhart heeft aangedaan, toen gij uwen Jesus tot den goeden moordenaar hoordet zeggen: „*Heden zult gij met mij in het Paradijs zijn.*” Gedenk, hoe alle harten voor dat Paradijs zijn geschapen, en hoe zoovelen, helaas, wegens de overdadige bezorgdheid voor het aardsche, dat alleen zalig Paradijs vergeten. Help ons derhalve, allerdiërbaarste Moeder! Leer ons de deur en den ingang tot het hemelsch Eden, ja, in zekeren zin, dat Paradijs zelf, in Jesus' Hart vinden. Maak, dat wij er, door onze begeerten, onze verzuchtingen, onze schietgebeden, en inzonderheid door een vast vertrouwen, voortdurend in wonen. Doe er ons ook de zoetheid van proeven, opdat wij niet elders bij de dwaze wereld onze blijdschap zoeken. Verwerf ons eindelijk, door uwe moederlijke voorspraak, de ééne allernoodzakelijkste genade, dat wij eens eeuwig in dat goddelijk Paradijs mogen leven.

OEFENING. Bezoek een arme of zieke ter eere van Jesus' Hart. De geestelijke Communie.

DENKSPREUK. „Heden zult gij met mij in het Paradijs zijn.”

TIENDE BEZOEK

HET ZWIJGEND HART.

Goddelijk Hart! hier wezenlijk en waarachtig tegenwoordig, — wat is hier alles stil en zwijsend rondom dien troon uwer zoo luid sprekende liefde! — Waarom die plegtige stilte? Waartoe dat eerbiedig zwijgen? Tot wat doel die kalmte des grafs, en die stille rust als ware het de rust des doods? — O welk een wonder, en wat ontzettende majesteit is dit!

Zoo vaak hoor ik de Psalmzangers juichen: „De stem des Heeren is heerlijk; des Heeren stem is magtig,” — en hier des niettemin vernem ik niet den minsten toon, niet den zachtsten klank van die goddelijke stem. — Ik weet het: Gij spreekt, en op uw magtig woord ontstaan de werelden, die Gij wilt; Gij ademt als in de zachte koelte, en al wat Gij gebiedt, staat daar; en hier hoor ik, noch zie ik een zweem van al die glorie, hier spreekt op zijn hoogst alleen uw stilzwijgen mij toe.

Uwe stem, Heer, rolt ratelend over de wolken des hemels, en doet de boozen van angst verbleeken; en hier durven zij overmoedig tot U naderen, zonder te luisteren naar uwe stem, en sidderen zij voor U niet. Uwe stem verplettert de Ceders van den Libanon, en doet de bergen op hunne grondslagen daveren; en hier dult

Gij zwijgend en rustend de trotschen der aarde, al miskennen zij U deerlijk, al vertreden zij U met den voet.

Uwe stem, Heer, vliegt dreigend tussehen de vlamrende schichten uwer bliksemen voort, en doet zelfs der braven hart in hunne borst opschrikken van ontzag; en hier schuilt zij, ook voor hen, als in den stillen nacht uwer ontfermende liefde. Ja, Heer, uwe stem is waarlijk de stem der glorie; zij vertegenwoordigt zoowel de magt als de heerlijkheid, gelijk Gij die vaak vertoond hebt door de kracht van uw donderend woord; en hier toch blijft alles stil, en sprakeloos en stom, gelijk de marmeren tombe voor der martelaren graf.

Waar zijn toch de lofzangen der Engelen, die immers altijd U omringen? Waar de toonen van het driewerf „Heilig” der aanbeddende Seraphijnen? Waar de lof- en dank- en jubelliederen der gelukzaligen, die toch altijd opgaan naar uw en troon.

Niets hoor ik; alleen de Echo zou hier antwoorden op *mijne* stem; en ik weet niet, waarom ik hier niets verneem. „*In uw Tempel, — luidt het, — zingt alles majesteit!*” Rondom uw Zoenaltaar schijnt alles te zwijgen. —

Dan, ik begin reeds op te merken, wat dit beteekent. Gij wilt, o God der harten, met de taal der harten tot mij spreken. Uw zwijgen zal hier de taal zijn, uw stil zijn mijne les.

Zoo lees ik: „in het stil zijn en in de hoop zal al uwe kracht wezen.” (Is 30, 15) als wildet

Gij zeggen: „Volg Mij daarin na.” En zoo vind ik in der daad dat voorbeeld in den hemel. Want toen Gij, o Lam Gods, voor den troon des Almagtigen het zevende slot van het verzegelde Boek hadt geopend, „toen heerschte er een half uur lang een diep stilzwijgen in den hemel” (Ap. 8). Zoo spreekt dan ook hier uw zwijgen tot mij; en dat zwijgen is de taal uws Harten, die ook mij wil onderrigten. Wat leert zij dan?

O vooreerst, uw stilzwijgen leert mij de overmaat uwer liefde, die met geen woorden, zelfs niet met uwe donderstem, uit te drukken is. Het leert mij bovendien, dat mijn hart mag spreken, en laat mij alles zeggen wat ik begeer, zonder mij te onderbreken; terwijl Gij slechts met goddelijk geduld mij aanhoort en mijne wenschen in uw Hart verbergt.

Uw stilzwijgen leert mij uwe deugden, daar het is, of Ge mij duidelijk toespraakt: „Alzoo, mijn kind, moet gij ingetogen, kalm, rustig, bedaard en nederig zijn, en in den hemel met uwe gedachten.” — Uw stilzwijgen leert mij het aardsch, vooral wereldsch gelach, gesnap en gejoel verachten, om iets nuttigers en edelers voor mijn hart en verstand te zoeken. — Uw stilzwijgen leert mij de lippen sluiten, om geen ijdele, vooral verpestende gesprekken te voeren, en liever met U dan met tijdloovende beuzelaars te spreken. — Uw stilzwijgen leert mij uw Hart kennen; daar immers het zwijgend Hart welsprekender dan het woordenrijk is, en Gij zelf van oudsher beloofd hebt. aldus op geheimzin-

nige wijze tot ons hart te zullen spreken, toen Gij zeidet : „Ik zal (de ziel) in de eenzaamheid geleiden, en aldaar tot haar hart spreken” (Oseas.)

Zoo spreekt Gij dan ook werkelijk, op dubbele wijze, door uw zwijgen, o Heer ! en zoo spreekt Gij van Hart tot hart, gelijk Gij wilt, dat ik van hart tot Hart met U spreke.

En inderdaad, mijn zwijgende Jesus ! wat zegt Ge niet op die wijze ! Gij zegt, dat uwe liefde in den volsten zin oneindig, onmeetbaar, onpeilbaar en voor alle schepselen onbegrijpelijk is. Gij zegt, dat Gij God zijt, wiens goedheid en zoetheid met geene menschen- of Engelentaal kan uitgedrukt worden. Gij zegt, — ... doch wie, o Heer ! zal zeggen wat Gij aldus zegt ; en wie volmaakt wedergeven, wat uw goddelijk zwijgen beteekent ?

O zwijg dan, mijn goddelijke, voor mij hier opgesloten Leeraar ! Zwijg dan gerust, als „uw stilzwijgen zoo kan spreken.” Leer mij slechts, om U na te volgen, ook zoo te spreken. Leer mij, meer met het hart dan met woorden mij uit te drukken. Kortom, leer mij de taal van uw Hart, en trek ook daardoor mijn hart tot U.

En zal ik dan daardoor uw zwijgen begrijpen ? — Onmogelijk, mijn Jesus ! Ik begrijp dat Gij God zijt, en mij alzoo met oneindige liefde bemint. Ik zou schier inzien, hoe die liefde zich uit liefde voor mij kan opsluiten, om al de gaven van uw goddelijk Hart op eens te geven ; maar dan nog, — uw zwijgen ? hoe zou ik het vatten ?

Voor uwe onregtvaardige Regters hebt Gij gezwezen; maar toch niet altijd, en alleen dan als uw zwijgen hun tot les moest zijn. Hier zwijgt gij zonder einde, en blijft Gij zwijgen. In Bethlehem waart Gij eens een sprakeloos kind, en wildet Gij mij leeren door uw stilzwijgen. Maar toch weldra leerdet Gij stamelen van uwe lieve Moeder, en begonst Gij te leeren en te prediken. Hier echter zijt Gij, nog na achttien eeuwen, op onze altaren zwijgend. en blijft Gij zwijgend tot aan de voleinding der tijden.

Nog eens dan, mijn zwijgende maar toch ook zóó sprekende Jesus! eer en lof en dank zij U voor dit bewijs uwer liefde. Doch leer nu dan ook, naar uw voorbeeld, de stilzwijgendheid lief te hebben. Leer nu, ook soms in het gebed, met de tong te zwijgen, om het hart des te inniger te doen spreken. Leer mij enkel hart, geheel hart, volmaakt hart te zijn, gelijk Gij zijt, opdat ook „mijn zwijgen tot U spreke,” gelijk uw zwijgen tot mij spreekt, — zwijgende Jesus! —

Hoe stiller, Heer, in 't Heiligdom
Millioenen Englen U begroeten,
Hoe liever ik hier tot U kom,
Om 't eeuwig levend Woord te ontmoeten.
Want ik gedenk het blij te moê,
Uw zwijgen spreekt het meest mē toe.

Gij zijt „dat Woord” voor de eindlooze eeuwen
Gesproken door uws Vaders mond.

Waarvoor al 't staamen, spreken, schreeuwen
Van 't aardſche nog geen woord voor vond.
Dès roep ik, ſteeds meer blij te moè;
Uw zwijgen ſpreekt het beſt me toe!

Uw magtwoord klonk, en 't ſtond in orden
Rondom uw troon, uws weêrglans' ſchijn,
Wat, naar uw wensch, geſchapen worden,
En denken, aad'men zou, of zijn.
Toen kwaamt Gij zelf, gebodt en leerdet:
„Mijn woord zal nimmermeer vergaan;”
En 't hartenheir, dat Gij ſormeerdet,
Kwam juichend om uw outer ſtaan.
Dàar zwijgt Gij, ja; maar hebt geſproken
En ſpreekt, ook zwijgend, immervoor,
Voor wie den sluïjer heeft doorbroken
En ſtil uw goddlijk zwijgen hoort.
Ik hoor het; en, hoe meer ik luister,
Hoor ik het kloppen van uw Hart,
En in mijn hart een zoet geſluister:
„Waar is uw liefde? Zie mijn ſmart!”
Dès roep ik ſteeds meer blij te moè:
Uw zwijgen ſpreekt het liefſt me toe.

A A N M A R I A.

Hoe gelukkig waart gij, o beſte aller Moeders,
wanneer uw hart, ook zwijgend, zich met Jesus
mocht onderhouden, of de goddelijke Jesus, ook
zonder woorden, uw moederlijk hart in zijn god-
delijk Hart liet lezen! Maar hoe zalig moet ge
dan thans zijn, nu gij boven, in den hoogen

hemel, Jesus glorie, en hier, met ons op aarde, Jesus' liefde in de zoetste en hartverroerendste stilzwijgendheid bewondert, geniet en aanbidt. O, minnelijk Hart onzer nooit genoeg beminde Moeder, wat zoude ik gaarne een weinig van uwe liefde hebben, om ten minste met U eenigerwijze de onbegrijpelijke stilzwijgendheid van mijn Jesus te vereeren. Bid voor mij, o Maria! opdat ik althans luistere naar dit veelsprekend zwijgen. Hoor! Jesus zwijgt, en Hij zegt aldus, dat Hij mij zoozeer bemint! Wederliefde dus, o Maria! dankbare wederliefde, en de gave der stille aanbidding, ziedaar wat ik heden inzonderheid van u vraag. Dan bid ik nu reeds, om het eens in den hemel voort te zetten: „Heilig! Heilig! Heilig! is de God der legermagten! De geheele aarde is vol van zijne glorie!”

OEFENING. Let op de ingetogenheid, noodzakelijk voor het hart, dat God wil vinden. De geestelijke Communie.

DENKSPREUK. „De Heer uw God is in uw midden, de magtige, die helpt. Hij verheugt zich over u met blijdschap, zwijgt in zijne liefde (vergeet uwe zonden) juicht over u met gejubel.” (Sophon. 3, 17.)

ELFDE BEZOEK.

ALTOOS DEZELFDE.

De H. Paulus heeft ergens nopens U geschreven, beminnelijke Jesus! „*Jesus Christus is gisteren, heden, in alle eeuwen-dezelfde*” (Hebr 13, 8). Dat woord heeft mij getroffen, goede Meester; het treft mij nog innig, zoo vaak ik op nieuw voor uw H. Altaar nederkniel en U aanb’id. —

„*Altoos dezelfde!*” zoo zijt Ge dus ook hier, mijn Jesus; zoo zijt Gij hier immer geweest, zoo zult Gij er altoos zijn tot op de voleinding der eeuwen. Zoo zijt Ge in het H. Sacrament op alle plaatsen, in alle landen, bij alle volken, ten allen tijden. Zoo zijt Ge dáár over de geheele wereld, zoowel als te gelijktijd aan de regterhand uws Vaders in de glorie — *altoos dezelfde*. Al wederom, welk een wonder!

De personen, die U aanbidden, mogen dus veranderen, niet zoo de persoon, die hier aanbeden wordt. De menschen, die U ontvangen wisselen beurteling, en bij jaren en geslachten, elkander af; niet zoo de Godmensch die hier blijft, en door allen ontvangen wordt.

Hem dan, dien de Zalige Margareta-Maria ontving, ontvang ik ook. Hem, dien de H. Ignatius aanbad, aanbid ik ook. Hem, dien hier duizenden en duizenden vóór mij bezochten, bezoek ik ook. Ja Hem, uit wiens open boezem en Hart de H. H. Catharina, Francisca, Canisius,

Margareta en zoovele anderen de bronnen des heils drinken mogten, Hem, denzelfden, mijn God Zaligmaker, — U, mijn Jesus, mijn Heer en Koning, vereer, bemin, en geniet ik hier.

De gedaanten van brood mogen veranderd zijn, alsmede de gedaanten van wijn op verschillende plaatsen en tijden ook verschillend; Gij Heer zijt niet veranderd, Gij, Jesus, *altijd dezelfde*, en uwe jaren hebben geen einde: *Tu idem ipse es, et anni tui non deficient.*

Verscheidend zijn de altaren die U herbergen, de Tabernakels die U gevangen houden, de zilveren en gouden troonen die U dragen; *Tu idem ipse es*; Gij zijt overal en altoos dezelfde; ontferm U mijner!

Klein zijn de dorpen en groot de steden, waarin Gij woont, eenzaam de wildernissen en verlaten de boschkapellen, waarin Gij onder ons uwe woning hebt opgeslagen; Gij zijt dezelfde, alom, ten allen tijde, mijn Koning en mijn God! ontferm U mijner.

Voor U knielt de nieuwbekeerde Heiden en staat verstomd, en roept in vervoering uit: „hoe goed, hoe eindeloos goed is der Christenen God! Wie kon dit denken? Wie kon het vinden, behalve Hij, die ook hij ons in persoon komt wonen, *altoos dezelfde*, overal dezelfde, om allen tot eenzelfde heil en zaligheid te brengen.”

Voor U knielt de geloovige Christen, het nog onschuldig kind, de door alle golven geslingerde grijsaard, de troostelooze kranke, de boetdoende zondaar, de van liefde gloeiende rechtvaardige,

allen met verschillende gevoelens van onschuld, boete, droefheid of blijdschap, — *Gij zijt dezelfde*, op alle plaatsen, in alle eeuwen, voor alle personen, en uwe jaren kennen geen einde, zelfs niet een schijn van verandering of zweem van wisseling... *apud quem non est mutatio aut vicissitudinis obumbratio*.

Zoo zie ik dan ook heden naar U op, mijn Koning, gelijk eenmaal zoovele Heiligen gedaan hebben, gelijk op dit oogenblik, op vele plaatsen, uwe dienaars en heiligen doen. Ook wij allen zijn verschillende personen, van verschillende rang en stand op aarde, verschillend in jaren en wijsheid, verschillend in deugden en behoeften; maar *Gij zijt dezelfde*, overal, bij allen dezelfde, en hoort en verhoort te gelijk onze beden. Is het zoo niet, allerdiërbaarste Jesus! Zeg het mij, och zeg het mij, of ik mij niet bedrieg, en of het geen troöstrijke waarheid is, die ik nu overweeg.

Jesus. Ja, mijn kind. het is zoo, en het is eene troostvolle waarheid, die gij nu overweegt, en die wèl verdient, dat gij er dikwijls op terug komt.

Zoo lag immers eenmaal vóór mij de H. Catharina van Genua, toen ze mijn Hart zag gloeijen als een brandend fornuis, dat de gèheele wereld in vlam wenscht te zetten. Zoo knielde voor de deuren der kerk, waarin ik woonde, de H. Franciscus Regis, en lag te middernacht in de gure regenvlagen op de knieën, om mij te loven en te aanbidden. Zoo wandelde rondom mijn troon

op aarde de H. Wenceslaus in de nachtelijke sneeuw, mij zegenende en prijzende. Zoo riep tot Mij in dit liefdegeheim een Thomas: „*Adoro te*, ik aanbid U,” een Bernardus: „o Liefde,” eene Margareta: „o mijn Afgrond”, duizend anderen: „Mijn God en mijn Al!” Zoo ontving me in haar vlammend hart eene H. Teresia, als zij van wederliefde kwijnde en weldra uitriep in de vervoering harer ziel: „Ik sterf, o Heer! omdat ik nog niet sterf.” Zoo daalde ik neder op de tong van een Augustinus, in het hart van mijn Paulus, in den boezem zelf van Haar, die mij negen maanden onder haar maagdelijk hart heeft gedragen, en zoo waarlijk de meest waardige Tempel der eeuwige Godheid is geworden. Zoo vereerden, beminden, genoten Mij duizendmaal duizenden thans zalige zielen, millioenen geloovige harten van het begin der kerk af tot nu toe, — térwijl „Ik ben die Ben,” „altijd dezelfde” — Jesus Christus, uw God, gisteren, heden, en in alle eeuwen der eeuwigheid.

De Ziel. O beminlijkste onder alle harten, en zoo weinig beminde! O al te lang vereerde en al te ondankbaar vergeten Jesus! O Liefde! o mijne liefde, en gevangene uit liefde in dit H. Sacrament! Wat blijft mij dan te leeren uit zulk eene waarheid? En wat kan ik U wedergeven voor zulk eene gave!

Doch ik weet het. Met al die heilige zielen die U tot nu toe vereerden, met al die van liefde voor U kwijnende boezems, met al die oprecht U liefhebbende harten, die U ooit hebben

ontvangen, — met al die jaren, dagen, uren en oogenblikken van hemelsch genot, — met al die bezoekers uwer kerken, kapellen en altaren, — met al wat U ooit vreugde verschaft heeft of uw H. Hart heeft vertroost in dit heilig Sacrament, — met dat alles wil ik mij vereenigen van harte, dat alles maak ik zooveel doénlijk tot het mijne, met dat alles vereenig ik mij op dit oogenblik, om U te loven, te prijzen, te danken, te aanbidden en lief te hebben, o Jesus! U dan, o goddelijk Hart, aan hetwelk de H. Johannes rustte; U, dat, op het kruis doorboord, in bloed- en waterstroomen het beeld uwer H. Sacramenten vertoonde; U, in den loop der eeuwen door zoovele vrienden hartelijk vereerd, en in dit H. Sacrament gezocht en gevonden; U in de laatste tijden nog eenmaal door U zelf bekend gemaakt op wondervolle wijze; U, goddelijk Hart, zij alle lof en glorie! U behoore ook mijn hart toe, en zij het van nu af met nieuwen lust gewijd! Dat ook de harten van alle menschen U liefhebben en dienen! Dat wij allen, o mijn Jesus, overal en altijd, U alleen mogen zoeken! Gij toch zijt ook nu nog dezelfde. Gij zult ook in eeuwigheid dezelfde zijn. Want dit is ons geloof, en dit ook de grondslag onzer hoop; „Jesus Christus, gisteren, en heden, en in alle eeuwen dezelfde.”

Jesus, gistren, heden, morgen,
Jesus, vóór en na den tijd
Dien ons aardsche zonnen borgen, —
Altoos één, dezelfde altijd!
Wie durft roemen — U te noemen
Met een schooner Naam, o Heer!
Of het wagen — Bij te dragen
Met iets nieuws ter uwer eer!
Altijd Jesus, Jesus immer
Gistren, heden, eeuw in eeuw!
Neen, dat Godswoord wijke nimmer,
't Blijft de kroon van Juda's Leeuw,
En ons denken — En ons schenken,
Heden, morgen, zonder end,
't Blijft, U Heere — Jesus, eere
Altoos één in 't Sacrament.
Eén dezelfde in alle tijden,
Eén bij heel uw heilgensehaar,
Eén in glorie één in lijden,
Eén op 't kruis — en 't kerkaltaar.

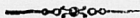
A A N M A R I A.

O beminnelijk, allerreinst en barmhartig Hart van Maria, U zij eere met Jesus, om de altoos voortdurende liefde en zorgen, waarmede gij ons bijstaat. Ook gij, allerdierbaarste Moeder, hebt u altoos dezelfde getoond voor allen die u ver-eerden. Hier, voor dit H. Altaar, waar wij ons zoo gaarne herinneren, dat wij denzelfden Jesus eeren, aanbidden, ontvangen, genieten, dien alle

Heiligen vereerd en gediend hebben; hier voegen wij er even gaarne de gedachte bij, dat gij, H. Moeder, in uw hemel altoos dezelfde zijt. Vereenig u derhalve nu met mij, gelijk gij u met de H. Margareta Maria, met de H. Teresia, met al de andere Heiligen vereenigd hebt, als zij 't u vroegen, om onzen Jesus, altoos dezelfde, te aanbidden en te vereeren. Gij, o dierbaarste Moeder, ziet onbegrijpelijk veel meer dan wij; Gij begrijpt zooveel te inniger de eindelooze goedheid van Jesus, die zoo altoos met ons blijft. Voeg dan ook nu een gebed bij het onze, en vraag van Hem, dat ook wij standvastig, altoos in het goede dezelfde blijven. O Maria! door uw standvastig Hart, maak het onze in alle goed standvastig.

OEFENING. Doe een onderzoek nopens uwe standvastigheid in de godsvrucht. (Meditatie H. Mis. Bijzonder onderzoek. Gewone gebeden.) De geestelijke Communie.

DENKSPREUK. „O was ik in de plaats der H. Lans geweest, ik zou niet weêr zijn uitgegaan uit Jesus' Hart, maar gezegd hebben: Hier is mijne rustplaats voor eeuwig.” (H. Bonav. Stim. Div. Am.)

TWAALFDE BEZOEK.

JESUS' OOGEN.

Zoo vaak ik mij op nieuw eerbiedig nederbuig voor uw H. Tabernakel, beminnelijke Jesus, gevoel ik van zelf mijn hart voor U kloppen, en ben ik ontroerd door heilige gedachten. Zoo heb ik dan ook aan uw aanbiddelijk Hart gedacht, en diens tegenwoordigheid met lust overwogen. Nog meer trof mij die waarheid, toen ik nadacht, hoe uw stilzwijgen zelf mij gestadig toespreekt en hoe Gij, mijn eeuwige God, altoos dezelfde zijt. Maar zijn nu ook niet uwe oogen de tolken en als de spiegels van uw Hart, en kan ik niet daardoor nog klaarder lezen in uwe H. ziel?

O goddelijke oogen, wie kan U ontvlugten? O dierbare Jesus, wat ziet Ge mij aan! O blik van mijn God, wat leert Ge mij niet!

Want gewis, Gij ziet mij, en het zou U niet mogelijk zijn mij niet te zien; dan waart Gij mijn God niet. Maar zou ik niet op dit oogenblik mijne oogen eens durven opslaan naar uwe oogen? Mag ik het niet eens wagen, ook van mijnen kant U te zien, die mij ziet? — Vergeef het mij, o mijn Jesus, vergeef het mij; maar ik voel mij gedwongen U aan te zien, en eens een teederen blik op den goddelijken spiegel van uw aanbiddelijk Hart te werpen.

O hoe zoet zien die oogen! hoe lief is die

goddelijke blik; en wie zou niet vertrouwen, die U zóó mag zien, onder de sluijers van dit H. Sacrament!

Ik weet het — uwe oogen zijn lichter dan het helderst licht der maan, stralend als de vonkelende sterren, helderder dan de glans der middagzon, „*lucidiores super solem*;" maar toch, hoe zacht en hoe liefelijk zien ze mij aan!

Zegt U ook mijn blik niet, wat U eens de oogslag van de Bruid des Hooglieds zeide, tot welke Gij spraakt: „Gij hebt mijn Hart gewond, mijne vriendin, gij hebt mijn Hart gewond met één uwer oogen," — uw oog zegt dat ten minste tot mij. Ach! mijn goede Jesus, mogt dan althans mijn goede meening U behagen, en zoo mede uw oog mijn hart wonden, als het zoo vriendelijk en zoo diep tot op den grond mijns harten ziet.

„*Resperit Petrum*” — lees ik; Gij zaagt Petrus aan in den droevigen lijdensnacht, en hij begon bitter te weenen, wjl hij U had verloochend. Och! zie ook zoo op mijn hart neder, Heer Jesus, dat Gij zoo koud en ongevoelig moet vinden.

Gij zaagt den jongeling aan, die U den weg des levens vroeg, en werd't verteederd wegens zijne zwakheid van wil; och! zie ook mij zoo aan, en maak mij uwer liefde waardig.

Maar ik denk verder, beminnelijke Verlosser! Gij zaagt ook Jerusalem aan, en begon't te weenen. Gij zaagt al de ondankbaarheid dier weérbarstige stad, en uw Hart stort zich door uwe cogen uit, —

uit liefde. Mijn God! welk eene goedheid! De God des hemels weent; de Heer der Engelen stort tranen! — En is het niet over mij, — mijn goddelijke Leeraar, — dat Gij weent? — Ach, hemel, waar berg ik mij dan, en wat moet ik niet wedergeven voor zulk eene liefde!

Straks weent Gij eveneens voor Lazarus graf; en zij, die U zien, besluiten met reden: „Zie daar, hoe Hij hem liefhad.” Maar Gij weent ook ditmaal niet minder om de gevolgen der zonde, den dood; Gij weent wel het meeste over de zonde zelve, dat vreesbarend onregt tegen uwen hemelschen Vader, — en die reden bestaat nog, mijn goede Jesus, — en misschien, ach neen, ik hoop het niet, dat uwe oogen die in mij zullen vinden. Ontferming anders, o Jesus! ontferming en genade!

Nog weendet Gij in Gethsemane en op Golgotha's Kruis, toen Gij uw zoenoffer den Vader opdroegt, gelijk Paulus leert, „met luid geroep en tranen;” maar al wederom drupten uwe goddelijke oogen van tranen wegens de zonden der menschen en de verstoktheid van velen, die U niet willen beminnen. Heer Jesus! ik wil U beminnen. Ik zie des te vertrouwvoller op naar uwe heilige, goddelijke oogen.

Eens staat er geschreven, doch ook maar eenmaal: „*aspexit in ira*,” dat Gij eenigen in verbolgenheid hebt aangezien; en o, wat was die scherpe blik verdiend door onverbeterlijke schijnheiligen; doch hoezeer leert ons ook deze omstandigheid den blik uwer toekomstige gramschap

vreezen, zoo wij hier niet willen acht geven op den blik uwer barmhartigheid. En Gij weet, o Heer, hoe zeer ik die barmhartigheid behoef. Gij leest immers in het binnenste van mijn hart, o harten- en nieren doorgronder! Gij ziet er den verborgen hoogmoed, met ijdele zucht naar roem of zelfvoldoening; Gij ziet er de schuilende eigenliefde, die althans uw oog niet ontschuilten kan; Gij ziet er de wegsluipende traagheid en laauwheid met verwaarloozing uwer gunsten en genaden; Gij ziet er, wie weet het, veelligt afgunst of nijd, en God weet wat meer, dat ik zelf, verblinde, niet zie, of voor mij zelven onverstandig verberg. — Ontferming dan, o Heer, ontferming en genade! „Zoo Gij immers op onze misslagen acht wilt nemen, Heer, wie zal het bestaan?”

Het is waar er staat ook geschreven: „’s Heeren oogen rusten (met welgevallen) op de regtvaardigen,” — en waar meer dan hier kan dit waarheid zijn? Maar dan weer, mijn Jesus! ik arme tollenaar, hoe zal ik durven hopen, of mijne blikken opslaan tot U, — Allerheiligste!

Toch wil ik betrouwen. En ten dien einde breng ik mij ’t liefste weêr Petrus, en Magdalena, en Zachaeus, en den tijd van uw bitter lijden te binnen, toen uw oogen, voor mij bebloed, zoo liefelijk als trouw uw allerbarmhartigst Hart hebben afgespiegeld. — Gedenk dan, o minnelijke Zaligmaker, wat alstoen uwe heilige oogen geleden hebben. Gij zaagt toen de norsche blikken uwer beulen, die om strijd U sloegen

en folterden. Gij aanschouwdet de valsche oogslagen der huichelaars, die tegen U het hoofd schuddeden, en U bespotten. Gij zaagt uwe vrienden, ja met U weenend, doch zonder U voor het oogenblik te kunnen bijstaan. Gij zaagt de oogen uwer dierbare Moeder met tranen gevuld, en kondt haar van uwen kant niets anders toonen dan uwe eigen oogen van tranen vloeiend, met bloedig zweet uit Gethsemane bevochtigd, met purpren druppelen van uw doornenkroon afstroomend bedekt, met gloeiende paarden uit uw verscheurd Hart gevuld, ja, met speeksel en slijk zelfs besmeurd door de ondankbaren zelve, die Gij zalig kwaamt maken. En dat waren toch de oogen, welke de Engelen met wellust aanschouwen, de oogen die reiner zijn dan de zon, de oogen die de lust en de glorie der eeuwige hemelen zijn.

God zij gedankt, dat Ge toch weldra een vertroostender schouwspel mogt zien. Toen zaagt Gij uwe allerdierbaarste naast U onder het kruis, en in haar het beeld van alle harten, die U ooit zouden vertroosten; naast haar Joannes, dien uw Hart zoo liefhad; rondom de getrouwe vriendinnen, die U nooit zouden verlaten; boven U den hemel, die weldra geopend zou wezen om niet meer gesloten te worden; rondom U het nog wel ondankbaar volk, maar dat Gij tot U zoudt trekken; in de toekomst, millioenen, die door U zouden zalig worden, — op uw boezem de regterzijde en daarin uw goddelijk Hart, dat weldra, straks na uw dood, doorboord, een on-

wraakbare getuige uwer eeuwige liefde zou worden, — en zoo waren dar toch, juist in 't bitterst lijden, uwe oogen vertroost, tot dat zij weldra zouden breken, en het aardse licht verliezen, om aan alien, die willen zien, het goddelijk en hemelsch licht te schenken.

Schenk mij dat licht, mijn barmhartige Jesus! „Wend mijne oogen af, opdat zij geene ijdelheid aanschouwen.” En alles is in zekeren zin ijdelheid behalve Gij, zooals Gij eens aan de H. Teresia geleerd hebt: „Wat ik niet ben, is leugen.” Laat me dan, o Heer, op uw goddelijk oog, op uw H. Hart mijn oog steeds gevestigd houden. Laat mij in uwe zachtmoedige oogen lezen wat Ge van mij begeert. Laat me door uw H. oogen in uw Hart zien, en aldaar leeren wat ik doen moet en niet moet doen.

Weest gegroet dan, goddelijke oogen, levende spiegels van het goddelijk Hart! Wees gegroet, Hart Gods, dat tot mij spreekt door zulke blikken. Ik wil voortaan trachten, met de Engelen mijn lust te vinden in het aanschouwen uwer zoetheid en vooral dit bedenken, dat ik altijd voor uwe goddelijke oogen wandel en die gerigt zijn op het binnenste van mijn hart.

O Licht, dat uit het Eeuwig Licht
Voor de eenwen zijt gesproten
En op het lieflijkst aangezigt
En oogen uitgegoten,
Gelijk de weërglans van den glans
Dien de Engelen niet verdragen

En ons met uwen stralenkrans
Hebt aan uw Hart geslagen;
O levend oog, o gloënde Zon,
O stralenzee der liefde,
Hoe drenkt Gij van uw gloriebron
Het hart, dat uw Hart griede!
Ik zie 't, uw blikken zoeken mij,
Als eenmaal Petrus' oogen,
En wonden en doorboren blij
Mijn hart uit mededoogen.
Ik zie 't, vooral in 't Sacrament
Wil mij uw oog doorwonden,
Terwijl het lieflijk zonder end
Mij aanziet te allen stonden.
O Jesus, wond, doorboor mij vrij,
Uw Hart straalt uit uw oogen,
Zoo word ik vlug en kom ik blij
Dat Hart straks ingevlogen.

A A N M A R I Ä.

Hoogverhevene Koningin der hemelen en Moeder van alle menschen die den hemel zoeken, wie heeft ooit zoo klaar als gij de goddelijke oogen van onzen Heer en Leeraar Jesus aanschouwd? Wat hebt gij daarin gelezen, toen het goëdelijk kind u liefelijk toelachte in Bethlehems kribbe? Wat zeiden zij u niet, in al die dertig jaren, die gij met hem doorbragt in Egypte of Nazareth? En hoe welsprekend zagen zij u niet aan, met heilig bloed bedekt, van het hooge kruis op Golgotha's kruin? O

Moeder der smarten, ik weet het, ook uw hart moest met Jesus' Hart doorboord worden; maar is die doorboring niet op het sterkste geschied door de eigen blikken van uw beminden Jesus? Zijn oog was de spiegel zijns Harten. In zijn oog kondt gij de volle zee zijner smarten aanschouwen. Door zijn oog stroomden ze in uw Hart over, en drongen zoo mede het scherpe zwaard in uw moederlijk Hart. Gedenk dit, o Maria! En daar ge nu ziet, hoe wij onze oogen wenden naar Jesus' oogen in dit H. Tabernakel om daardoor door te dringen tot in zijn Hart, help ons en sta ons bij, en wend ook uwe barmhartige oogen op ons uwe kinderen! O Hart van Maria, uit liefde tot Jesus en tot ons doorboord, leer ons door Jesus' oogen ingaan in Jesus' Hart.

OEFENING. Stel u dikwijls in Gods tegenwoordigheid, vooral aandachtig in 't begin van elk gebed. De geestelijke Communie.

DENKSPREUK. „Zijne oogen zijn als vlammen vuurs.” (Apoc. I. 14.) Ja, mijn Jesus, en daarom brengen zij zooveel wonden toe aan de harten, die gij U onderwerpt. (Ven. Maria der Menschwording, Ursulien p. 91.)

DEERTIENDE BEZOEK.

DE KNEIBUIGING.

Al wederom voor U nederknielend, mijn goddelijke Meester, in dit H. Sacrament verborgen, denk ik aan de eerste akt zelve, die ik in uwe tegenwoordigheid verrigt. Het is : de kniebuiging, waarmede ik voor U nederval, om U te aanbidden. Mij dunkt, reeds die akt is eene geheimnisvolle handeling, eene zinvolle daad. Immers, ik verhef mijn hart hemelwaarts, en zie U daar als het goddelijk Lam in de eeuwige glorie; ik sla de oogen neder en aanschouw U even wezenlijk op dit altaar tegenwoordig. Nog weet ik niet regt wat ik eigenlijk gevoel; maar de gedachte: „God, uw God is dààr!” verwarmt mijn hart; het wil vereeren, hulde bieden, aanbidden, — en ongemerkt heb ik de knie reeds gebogen, buig ik diep voor U neder, — en voel mij gelukkig.

Zoo lig ik ook nu wederom voor U neêrknielend, mijn Koning en mijn God! Indien ik iets wenschen mogt, het zou zijn, bij elke kniebuiging een duizendtal akten van liefde te voegen; door elke kniebuiging duizend en duizendmaal een akt van vernedering, eereboete en eerherstel voor U te doen. Veel ware dat niet, want Gij verdient eene oneindigè hulde; voor mij, Heer, ware het toch iets, daar ik U immers niets kan geven, dat zoozeer U alleen toekomt, dan de

hoogste eer der aanbidding. En o, wat zijt Gij goed, die van uw schepsel zulk een bewijs van zijne onderwerping en eerbied wel wilt aannemen. Want wat is het op zich zelf? Wat zou het beteekenen, zoo Gij dat huldeblijk niet goedgunstig met uwe goedertieren oogen aanzaagt?

Doch, wat zeg ik? 't Is eene gunst, dat wij U door eene kniebuiging mogen eeren? — En toch! hoevele Christenen schijnen ook die gunst te miskennen. Voor hoevelen is het te veel de twee knieën voor U te buigen, die Gij toch, om U te aanbidden, hun gegeven hebt. Hoevelen buigen niet ééne knie, om U de hulde der aanbidding te brengen in uw hoogheilig Sacrament! O verregaande lichtzinnigheid! En wie peilt ook hier den afgrond der laauwheid in het mensche-lijk hart!

Zie! uw priester, Heer, uw plaatsbekleeder, zinkt in aanbidding neêr voor het geslagtofferd Lam Gods; de Seraphijnen vallen zwijgend neder voor het hoogheilig geheim onzer altaren; alle knieën van die in den hemel, op de aarde en onder de aarde zijn, zijn verplicht diep neêr te buigen voor uwen H. troon; en daar nadert de tijd der consecratie, of de Priester gaat voorbij met het H. Sacrament, of men nadert misschien zelfs ter H. tafel; de Engelen roepen: „aanbidt, uw God is daar;” en wat ziet men, Heer Jesus, — als men een weinig om zich ziet en de koudheid der harten als in de stijfheid der knieën meent te lezen?

Doch wat heb ik met anderen noodig? Wat

doe ik zelf? O hoe dikwijls, mijn God! pleeg ik zelf oneerbiedig of ten minste onaandachtig te knielen. Eene kniebuiging is een akt van aanbiidding; bedenkt ik dat ooit? Eene kniebuiging is een akt van ootmoed en vernedering jegens den verborgen en liefderijken God; vergeet ik dat niet? Eene kniebuiging is een akt van hulde en liefde, van wege een hart dat alles wil wedergeven aan een Hart dat alles geeft, terwijl het maar al te zeer gevoelt, dat het zelf zoo bitter weinig geven kan; doe ik ten minste die akt met alle vertrouweljkheid der liefde, met allen eerbied des geloofs? — Och, mijn ondankbare, die nog niet eens goed weet te geven, wat in mijn vermogen is, en het eenige wat ik geven kan, zich zelfnederbuigende liefde, nog zoo onaandachtig geef.

Waar zou ik mij plaatsen voor een koningstroon, dien ik met mijn verzoekschrift wil lastig vallen? Hoe mij daar gedragen met nederigheid en eerbied? — En voor U dan, o Koning der koningen, mijn Schepper en mijn God! —

Ik lees van de nieuwbekeerde christenen in China, dat zij voor het H. Sacrament, inzonderheid tijdens de H. Consecratie, plat ter aarde vallen; ik lees, zelfs van de Heidenen en Turken, hoe zij zich ootmoedig in hunne Tempels ter aarde werpen; en wij Christenen dan, vrienden van U, o mijn Jesus; uwe dienaren, uwe broeders, uwe bevoorregte kinderen; wij, die een God hebben „zoo nabij ons, als geen afgod wezen kan,” — wat doen wij? — En is het niet of

soms de gewoonte ons ontwendde aan de aandacht
nopens de altoosdurende tegenwoordigheid?
Beminde Jesus, wat kan ik hier antwoorden?

Moest men altoos zoo diep nederbuigen voor
de Arke des Ouden Verbonds, wat moeten wij
voor U niet doen, die op zoo eigenaardige en
uitstekende wijze in deze Arke des Nieuwen
Verbonds bij ons woont. „*Ik leef, hebt Gij gezegd,
omdat alle knie voor mij buigt*” (Rom. 14); en
juist daarin stelt Gij uw glorie; hoe aandachtig
moeten wij die eer U geven! „Voor U — staat
er geschreven — zullen alle knieën buigen van
die in den hemel, op de aarde en onder de aarde
zijn” (Phil. 2) en „alle Engelen zullen U aan-
bidden.” Wat moet dan de mensch niet doen,
die aardworm!

En toch, wat zegt hij, zoo niet altoos met
woorden, dan ten minste door zijne handelwijze?
„Wat zal ik waardigs aan den Heer offeren?
Zal ik mijne knie buigen voor den Allerhoogste?”
(Mich. 6, 6.) Ongelukkige! Alsof het God niet
zag, die hier woont, dat hij naauwelijks werk-
tuigelijk eene halve knie voor zijn Schepper
buigt!

Maar neen, mijn verborgen, doch waarachtig
hier levende God! ik althans wil voortaan tot
die tragen en ongeloofigen van harte niet meer
behooren. Hoe mij zelf ten dien einde gevoelen,
wat er in eene goede, aandachtige kniebuiging
ligt; maar ontvang dan ook van nu af dit wel-
sprekend al is het gemakkelijk bewijs mijner
liefde. Zoo vaak ik voortaan voor U op de

knieën zink, wil ik het met oplettendheid verrigten. Met het ligchaam verneder ik mijn hart; met de ziel tegelijk het ligchaam, even als mijn Engel, die naast mij nederknielt en van liefde vlamt voor zijn liefdevollen God. Dan hef ik mijne oogen op, en zie op U, Heer, hier verborgen als in een Oceaan van vernedering, en verneder mij nog dieper. Dan sla ik de blikken omhoog, en zie U in den geest boven de maan, de zon en de sterren, op den troon uwer eeuwige glorie; en verneder mij nog dieper. Dan peil ik in den geest het mateloos heelal, van het eene gesternte tot het andere, dat beschouwend als het werk uwer vingeren, en den uiterlijken weêrglans van uw eindeloos Licht; en verneder mij nog dieper. Dan eindelijk poog ik nog de milioenen legioenen van Engelen en Zaligen te tellen, die met mij en voor mij U bidden en aanbidden; en gevoel mij altoos dieper en dieper in mijn niet wegzinken, en op mijne ware plaats, zoo diep mogelijk voor U vernederen, voor uw aanschijn, op mijne knieën.

En als ik dan op die wijs in het vloerzand nederlig, en U in al uwe grootheid door eene kniebuiging vereerd heb, of ten minste daardoor heb getoond, dat ik grenzeloos onwaardig ben voor U te verschijnen, en eigenlijk niets heb om U te geven, — dan bied ik U mijn hart aan, — zoo als ik nu doe, mijn liefderijke Jesus, — en noem U duizendmaal lofwaardig en eindeloos aanbiddenswaardig, als mijn Heer en Koning, mijn Schepper en mijn God!

U knielend aanbidden, mijn opperste Goed!
Wat is me dat zalig, vertroostend en zoet!
Geknielt ligt steeds vóór U, aanbiddend gepaard,
Al 't heiligst des hemels, al 't heiligst der aard.
Ja, knielen voor U, 't is het goddlijk bevel
Voor hemel en aarde; voor afgrond en hel.
Geknielt badt Ge ook zelf uwen Vader, God Zoon!
Geknielt liggen de Englen met mij voor uw troon.
Geknielt voel ik warmer mijn hart voor u slaan,
Geknielt staar ik vrijer uw zonneglaus aan.
Ja, knielen is bidden, ik voel het, o Heer!
En kniel des te liever, en langer, en meer.
Ontvang dan mijn hulde, o Verborgene Magt,
Die in dit Geheim onze aanbidding verwacht,
Ontvang mijn aanbidding, mijn leven, mijn bloed,
Mijn ligchaam en ziele, mijn hart, en mijn groet!

A A N M A R I A.

O Hart van de Koningin der Engelen en van
al de Zalige geesten, o Hart welker innige aan-
bidding boven al de onze het Hart van Jesus
bekoort, o onbevlekt en allergodvruchtigst Hart
van Maria, wees gegroet! Wat kan ons zoeter
zijn, dan met uwe Akten van ootmoed en liefde
de onzen te vereenigen! Ik offer dus uw be-
minnelijk Hart met allen lust aan uwen Jesus
op. Ik vraag daarbij, als eene bijzondere gunst,
mijn arm hart met het uwe te mogen vereenigen.
Ik zie U staan aan de rechterhand van uwen
Jesus. Ik zie U echter ook nederknieten met
ons, om voor onze zaligheid zijne gunsten af te

smeeken. Vereenig U, op dit oogenblik, met onze bede. Aanbid in onzen naam onzen God en Heer. Rondom U zullen de Engelen nederknielen voor den troon van het Lam Gods; met U zullen al de Zaligen zich vereenigen ter aanbidding; door U zal dan onze aanbidding althans eenigzins Jesus waardig zijn. Och! wat kunnen wij anders weinig geven aan den hier voor ons verborgen God! Maar hoe aangenaam zal Hem onze aanbidding zijn, als wij met U en al die zaligen geesten tot Hem naderen, en wij Hem gezamentlijk in dit Sacrament zijner liefde vereeren. Help dan, o Moeder des Heeren! en aanbidt Gij hier met ons uwen eenigen en nooit genoeg aanbeden Jesus!

OEFENING. Let dezen dag met bijzondere aandacht op uwe kniebuiging voor Jesus. De geestelijke Communie.

DENKSPREUK. Er staat geschreven: „dat al de Engelen Gods Hem aanbidden.” (H. Paulus. Hebr. 1. 6.)

VEERTIENDE BEZOEK.

JESUS' KLAGTEN.

Jesus. „Philippus ! zoolang reeds ben ik met u ; en gij kent mij nog niet.” (Jo. 14 19.)

De ziel. Heer Jesus ! dat woord treft mij in 't hart. Wat zal ik zeggen, of U ten antwoord geven ? — Ik weet, dat uw Apostel vroeg : Toon ons den Vader ! ik zou van mijnen kant misschien zeggen : Toon, Heer, U zelven. Maar ik gevoel te innig, dat ook dit geen antwoord zou zijn, en ik volstrekt niets tot mijne verontschuldiging kan inbrengen.

Zie, reeds achttienhonderd jaren zijt Gij met ons op de wondervolste wijze. Van den opgang der zon tot aan haar ondergang wordt Gij dagelijks in ons midden op het altaar voor ons geofferd. Zonder tusschenpozen blijft Gij alom in onze Tabernakelen opgesloten. Vele jaren zijt Gij ook reeds tot mij gekomen, of hebt Gij mij tot U getrokken in dit Geheim uwer liefde. En waar zijn de menschen, die U genoegzaam kennen ? Hoe weinig ben ik zelf nog in die kennis gevorderd ! Wat doen wij dan toch, als wij deze studie van uw allerheiligst Sacrament verwaarloozen ?

Ach ! wij arme ballingen op aarde, wij zoeken te kennen al wat ons omringt. Wij trachten door te dringen tot de verborgenste schuilhoeken der aarde, neêr te dalen tot in den afgrond der

zee, op te klimmen tot de hoogste sterren des hemels; en U, U zouden wij hier vaak vergeten, U zoeken wij maar al te weinig te kennen, aan uw verborgen maar eindeloos rijken schat, aan die goddelijke geheimen uwer liefde en genaden denken wij zoo weinig.

En wat spreek ik in 't algemeen, mijn Jesus, daar Gij veeleer nu tot mij uw woord rigt. Immers: „*Philippus*, zegt gij, — Gij, mijn kind, tot wien ik nu spreek, wie zijt gij, en wat zegt gij van u zelve? Zóólang reeds ben ik met u, en nòg hebt gij mij niet gekend!”

O beschaming, ook voor mij dan, mijn goddelijke Meester! Zoo ergens, dan zijt Gij hier wel het digst bij mij tegenwoordig. Zoo ooit, dan is het heden, dat Gij het mij laat gevoelen. Zoo lang, en — nòg niet! — O mijn God, wat moet ik doen, om U beter te leeren kennen!

Dan helaas! is het met anderen althans veel beter gelegen? Wordt Gij ten minste in het algemeen genoegzaam gekend en erkend?

Och! hoevelen roepen ook nu nog als in de dagen van ouds: „'t Is hier de Tempel des Heeren, de Tempel des Heeren.” (Jer. 7); waarop Gij antwoordt: „Maakt uwe wegen en uwe studiën goed; dàn zal ik met u wonen in die plaats.” Maar leert ons niet juist deze les, dat onze *studiën* moeten beter zijn, en het niet genoeg is uw Tempel *heilig* te noemen, als wij op de reden van die heiligheid geen acht slaan? — Genadige God, ontferm U onzer!

Hoevele millioenen dolen overigens nog in

woestijnen en wildernissen rond, of zijn enkel bezig met heidensche afgoden, zonder U, mijn Jesus, in dit zoet geheim uwer liefde te kennen. Hoevele anderen liggen daar als afgescheurde takken van U, die de Wijnstok zijt, en van uwe H. Kerk, zonder het heilrijk sap van den eenigen Wijnstok te ontvangen. Anderen hangen daar als dorre twijgen, wèl wetend ja, dat de Boom des levens elke maand zijn vruchten voortbrengt, maar zoo handelend en zoo levend alsof het hun niet aanging. Hoe weinigen blijven er dan nog over, mijn God en Zaligmaker, onder de duizend of meer millioenen, die op aarde leven, welke U waarlijk, innig en vooral praktisch kennen in dit onschatbaar Geheim. En hoevelen miskennen U geheel! Ach! zullen dan de kinderen der menschen zóó onverstandig blijven! Kan de Satan hen zoozeer misleiden? Of is er iets voor ons arme ballingen dat nuttiger gekend kan worden; is er iets troostrijkers bij onze rampen, versterkenders bij onze zwakheden?

En „zoo lang reeds zijt Gij bij ons,” — Gij zegt het zelf. Zoovele eeuwen reeds heeft hier uw liefdevuur gebrand, uw genadestroom zich uitgestort, uw Hart naar ons hart gevraagd en gezocht. Wat zal ik dan aanvangen, goede Jesus? Want U kennen is noodzakelijk. „U kennen, en die U gezonden heeft,” dat is het eeuwig leven; het is uw eigen leer. U kennen moet ik dus; die kennis is mijn heil, mijne hoop, mijn zaligheid; wat zal ik doen?

Mij dunkt, ik hoor U nogmaals, mijn lieve

Jesus. Doch het luidt weêr eenvormig: „O, indien gij de gave Gods kendet!” — Ik weet bij welke gelegenheid Gij dat woord gesproken hebt. Het was in de vallei van Sichem, bij Jacobs bron, en toen Gij u onderhieldt met de Samaritaansche vrouw. Maar is het juist daarom te gelijk een wensch ja, het is ook tevens eene nieuwe klagte?

„Indien gij kendet:” Gij wilt zeggen, wat zoudt ge zalig zijn. Indien gij *Gods gave* kendet, — Gij wilt zeggen, dat die gave alleruitmuntendst en onbeschrijfelijk is. Doch, waar is dan die gave, zoo niet mede in dit H. Sacrament? En wie onzer kent die genoegzaam, zoo als wij die zouden dienen te kennen? En toch, wie zou er niet van doordrongen willen zijn! O, indien ons geloof ijdel ware, dan was alles ijdel; dan kon er noch hel noch hemel zijn; dan is er ook geen God, die ons zóó misleiden kan; en Gij, mijn Jesus, Gij waart dan ook hier niet waarlijk tegenwoordig. Maar ons geloof is niet valsch, God heeft gesproken, en waar God onze leider is, daar is de waarheid. Er volgt dan ook, goede Jesus, dat Gij hier tegenwoordig zijt, en wel wezenlijk en waarachtig. — Er volgt uit, dat Gij U hier vooral als Hart aan hart met ons vereenigt, dat Gij hier den Oceaan uwer liefde als in een kort begrip hebt zamen geperst, dat Gij een gedenkteeken uwer glorie in deze opeenhooping van wonderen hebt opgerigt, — in 't kort, dat Gij hier als tot het uiterste uwer goedheid en uwer almagt gekomen zijt. Maar

hoe is het dan mogelijk, Heer Jesus, dat wij U hier z o weinig kennen ! Hoe vergefelijk, als wij niet dag aan dag „onze studiën goedmaken,” waar wij roepen : „De Tempel des Heeren, de Tempel des Heeren !”

Jesus. „Zòò lang, — en nòg niet !”

De ziel. Maar dan ook nu niet langer, beminnelijke Jesus ! Van nu af wil ik althans Uwe wijsheid, magt en liefde, bij de instelling van dit H. Sacrament getoond, bestuderen. Voortaan zal ik bij elk bezoek nog aandachtiger op uwe aanwezigheid op onze altaren acht geven. Voeg daar uw licht en uwe genade bij. „Zalig, zegt Gij, zijn de zuiveren van harte ; want zij zullen God zien.” Geef mij die reinheid des harten, om U te vinden. „Die uit God niet is, hoort mijne woorden niet” — leert Gij. Maak, dat ik uit God zij, om uwe leer te begrijpen. Kortom, begin zelf, o beminnelijkste aller harten, mij den meest praktischen weg tot uw H. Hart te zoeken. Gij zegt het immers : ’t is eene gave Gods. Leer mij in goede boeken, goede gesprekken, goede prediking, wat Gij zijt, en wat Gij hier voor mij geworden zijt. Begrijpen, o neen, dat zal ik nooit ; Uwe goedheid zou dan eindig zijn. Maar U beminnen, dit kan ik toch ; en ook daartoe is de kennis noodig.

Nog eens dan, mijn Jesus, en nog duizend malen : geef mij die kennis, opdat ik nooit meer van U hoore als jammerkragt tot mij gericht : „Philippas ! zoo lang, — en nog kent ge mij niet !”

Toen Isrel nog aan Babels stroomen
Te weenen zat,
Ging wèl te regt het hart der vromen
Naar Sion uit, van 't weenen afgemat,
Om bij Gods Tempel weêr te komen
In 's Heeren stad.

Voor ons zijn Tempels en Altaren
In overvloed,
Waar we om uw troon ons kunnen scharen,
En U, mijn God ! met jubelend gemoed
Genieten, zonder hartbezwaren,
Met vleesch en bloed.

En toch ! — wie kon het, Heer ! verwachten
Bij 't Sacrament,
Dat nog uw goddelijke klagten
Weêrklinken mogten zonder end :
„Steeds zijn er nog, die Mij verachten ;
'k Ben niet gekend !”

Heer Jesus ! laat dan mij U kennen ;
En als het hart,
En als de duif op blanke pennen,
Door liefde's vreugde en liefde's smart,
Hier tot U, door uw wonde, rennen
In 't goddlijk Hart.

A A N M A R I A.

O Hart van Maria, dat door uwe vurige be-
geerten en gebeden het heil der wereld verhaast
hebt, dat alle genaden voor de zondaars ver-

werft, dat al de woorden en daden van Jesus getrouw bewaardet, bid voor ons, arme zondaars, die ook nu nog zoo dikwijls de woorden van uw goddelijken Zoon, ja zelfs zijne tegenwoordigheid in het allerheiligst Sacrament vergeten. U is het bekend, welk een goddelijke schat ons hierin gegeven is. Gij weet, wat wij aan zulk een Weldoener, als uw Jesus is, verschuldigd zijn. En helaas! hoevelen kennen Jesus nog niet, hoevelen miskennen Hem ondankbaar. Dierbare Moeder, wier hart met een zwaard van droefheid doorboord is, ten einde de gedachten van vele harten zouden openbaar worden, bid voor al diegenen, die de oorzaak der droeve klagten van uwen Jesus zijn. Bid ook voor mij en al de mijnen, opdat wij voortaan onzen goeden Meester geen oorzaak tot klagen mogen geven. Wasch insgelijks tot dat einde de vlekken uit mijn hart weg, o onbevlekt Hart, en maak mijn hart rein gelijk het uwe. Leer mij dan den Heer Jesus kennen, en Hem van nu af met allen ijver dienen.

OEFFENING. Waarover zou Jesus bij U kunnen klagen? — De geestelijke Communie.

DENKSPREUK. „Daarom is het Hart van Jesus gewond, opdat wij door de zichtbare wond de onzichtbare wonde der liefde zouden zien. Wie zal zulk een gewond Hart niet beminnen.” (Int. op. S. Bern.)

VIJFTIENDE BEZOEK.

DE MORGENSTER.

Beminnelijk Hart van mijn goddelijken Meester, ik val hier wederom voor uw H. altaar op de knieën, om uwe eindelooze goedheid en liefde te overwegen. Zeg mij, wat Ge van mij wenscht, en wijs mij een nieuwen weg, die mij zeker en gemakkelijk tot uw Hart brengt. Och, kon ik U overal vinden, en mogt de hoop steeds in mij groeijen, van U met zekerheid te zien in mijn eeuwig vaderland.

Jesus. „Die hoop moet gij koesteren ; die weg ligt voor U open ; tot dat vaderland wil ik U geleiden ; en derhalve ben ik hier gekomen, als de lichtende „en schitterende Morgenster.” (Apoc. 22, 16.)

„De Morgenster !” o goede Jesus ! welk een helder en liefelijk beeld ! Wie zou niet wenschen dat innig te aanschouwen en er al de kracht en zegen van in te zien !

De Morgenster ! Inderdaad zoo schijnt mij al aanstonds uwe tegenwoordigheid te gemoet ; stralen ten hemel, stralen naar de aarde, stralen op mijn hart, stralen naar alle zijden, en allen voortkomend uit dit H. Tabernakel, waarin uw goddelijk Hart als het brandpunt uitmaakt. En die stralen zijn : glorie en liefde. Waarlijk, in dat opzigt kan ik U aanstonds een Morgenster noemen, *stella splendida et matutina*.

Ik aanschouw dan ook vol verwondering die H. stralen, schitterend uit uwe H. doornenkroon naar boven, uit uwe H. voeten naar beneden, uit uwe H. handen naar alle zijden, uit uw goddelijken boezem regt op mijn hart; en ik groet en aanbid U, goddelijke Morgenster, die met uw hemelschen glans dit aardsehe duister rondom mij verlicht.

Daarna denk ik aan den ouden profeet Balaam, die geroepen is om uw Israël te vloeken van zijn hemelhoogen berg. Hij moet echter zegenen, dien God zegent; en roept in vervoering uit: „Hoe schoon zijn uwe tenten, o Jacob!.. (Uw Verlosser zal komen). Ik zie Hem, ofschoon van verre. Want „eene ster zal uit Jakob opgaan, en eene roede uit Israël,” en *die Ster* zal heerschen. En zoo waart Gij van ouds, onze Koning! onder het beeld eener ster voorspeld. Zoo zagen U dan ook de Drie Koningen uit het Oosten. *Uwe* ster stond schitterend aan den hemel, uwe ster schoot stralen in hun hart, uwe ster gingen voor op den weg, tot dat zij stil stond om U te toonen en U liet vinden in Bethlehems stal. Daar laagst Gij zelf, o zachte Morgenster, op een handvol stroo, om weldra voor ons op te gaan als der gerechtigheids zon. Uw voortdurend en als 't ware nimmer eindigend Bethlehem zie ik hier. Ook hier immers zijt Gij wederom en blijft Gij onze liefelijke Morgenster, tot dat Gij daarboven onze eeuwige Zon zult wezen.

En hoe schoon is niet de beteekenis van die zinrijke benaming van *Morgenster*?

Zij herinnert vooreerst: uwen hemelschen oorsprong. Immers, gelijk de ster aan den hemel opkomt, voortklint en standhoudt; zoo zijt Gij insgelijks hemelsch van oorsprong, standpunt en glorie. En zijt Gij dit overal, Gij zijt het inzonderheid voor ons in 't Sacrament. Er staat, ja, geschreven: „Der hemelen hemel is van den Heer, de aarde gaf Hij aan de menschenkinderen,” maar in en door dit Sacrament, hebt Gij van onze aarde als een hemel gemaakt, waarin Gij woont en troont en schittert.

Nog meer. De nacht, waarin wij omdolen, is vaak donker, de weg, dien wij bewandelen, gevaarvol, onze geest is des vaak aarzelend en ons hart bevend. Maar dan, o zoete Jesus, zijt Gij de zachte Morgenster, die den aïgematten wandelaar van den blaauwen hemel toelicht; dan vertoont Gij U, vooral in dit H. Sacrament, als de hemelsche Morgens er, die ons het licht aankondigt, den dag voorspelt, en ons veilig leidt op den weg naar 't vaderland.

Verder. De Morgenster is zeer groot, en een der magtige reuzen door den God der natuur als wachters voor het aanschijn van zijn hemel-troon geplaatst; en des ondanks vertoont zij zich, om den afstand, als een kleine stip, als een vonkje vuurs aan het uitgestrekt firmament, en moet dus goed gekend worden om hare grootheid te doen gevoelen. Zoo zijt ook Gij, mijn Jesus, als mijn ceuwige God, oneindig groot;

en boven al wat groot en hoog heeten mag hoog verheven; en toch wordt Gij klein om onzentwil, en schijnt Gij klein vooral in dit H. Sacrament, en dient Gij ook hier opregt gekend te worden, om de ontzettende grootheid van uwe liefde te doen uitkomen.

De Morgenster overtreft verder door haar glans de andere sterren, gelijk Gij, o goddelijke Morgenster de geestelijke sterren uws hemels. De Morgenster munt uit door haar zacht en liefelijk licht, evenals uw Licht, o Hart van God. De Morgenster verkondigt den dag, zooals Gij, Heer, ons zoetste Licht, ons voortleidt naar den dag Gods.

Wees dan gegroet, allerdierbaarst Hart Gods, ook als mijn zachte en gelukspellende Morgenster! Hier vooral, op dit H. altaar, mag ik U als zoodanig begroeten. Wil ik U klein en vernederd zien, hier schittert uw zelfvernedering met sterrenglans uit. Wil ik mij vermeden in de zoetste stralen uwer goddelijke lessen; hier fonkelen zij tegelijk en zacht en krachtig, als de glansen der Morgenster in den zwijgenden nacht. Wil ik opklimmen tot uwen oorsprong; hier, o ja, liggen ne velen rondom U, maar het geloof dringt er door en ziet U straks in de grootste glansen uwer liefde.

En inderdaad, o Morgenster Gods! Uw licht moge ons overal omstralen, schittert het ergens zoo liefelijk als hier? Uwe tegenwoordigheid moge alom ons vertroosten; troost zij ooit ons zoo hartelijk als hier? Uwe schoonheid moge ons

altoos bekoren; schittert zij elders zoo zaligend als hier?

Wees dan nogmaals gegroet, o mijn Jesus! gegroet o schitterende Ster! Gij zijt het Licht, dat het licht uit de duisternis riept, om ons hart tot in het binnenste te verlichten. Gij zijt de „Lichtbrenger” bij uitnemendheid, „die van geen ondergaan weet,” om aan ons het eeuwig Licht te schenken. Gij zijt de Morgenster bij uitstek, geplaatst als een vuurbaken aan den hemel, ten einde alle harten te geleiden.

Edoch, Heer! gedenk dan ook, dat wij nog omdolen in den nacht van vele ellenden! Gedenk, dat Gij ons geleiden moet door alle duisternissen des geestes, door alle donkerheid des harten, door het dal der schaduwe des doods. Gedenk vooral, dat wij tot het aanschouwen van U zelve, als de eeuwige Zon onzer gerechtigheid, niet komen kunnen, dan door U.

Dan zal ook ik van mijnen kant met U medewerken. Ik zal mijn oog vestigen op deze wondervolle Ster. Ik zal dikwijls uwe eigenschappen in dit H. Sacrament overwegen. En dan? Hoe donkerder het om mij heen moge schijnen, hoe zwarter de nacht des lijdens schijnt; hoe meer ik op U wil vertrouwen, mijn goddelijke Morgenster, naar U wil opzien, Uw licht wil volgen, tot dat de nacht verdwijne, de dag aanbreke, en ik uw glorievol Hart aanschouwe in den morgenstond der eeuwigheid. —

Als aan de in 't blaauw met licht getinte lucht
De lichtste ster de kinnen op komt rijzen
En bij haar glans alreeds de nachtuil vlugt
Wijl zij der zon haar loopbaan aan komt wijzen;
Dan naakt de dag, terwijl in 't donker bosch
Van 't pad verdoold de wandlaar dieper ademt,
Omdat het licht, weêr uit zijn boeijen los,
Straks de andre helft des aardbols weêromvademt.

Zoo rijst Gij op, mijn goddelijker Ster,
In 't Sacrament als Morgenster verborgen,
En toont den gloed en 't glorielicht van ver
Van d' eeuwen dag, gevolgd op d' eeuwen
morgen;
Zoo vliedt de hel den zweem van dit genot,
Zoo klopt mijn hart, als ik U aan zie breken,
Zoo groet ik U, o Morgenster van God,
En volg uw spoor naar de eeuwge hemelstroken.
O Morgenster! ook onze Gloriezon,
Geleid mijn hart naar de eeuwge Liefdebron!

A A N M A R I A.

O beminnelijk Hart mijner dierbare Moeder
Maria, geheimzinnige Dageraad van de Mor-
genster Jesus, vertoon uw liefelijk licht, opdat
ik mijnen Jesus vinde. Gedenk, dat het goddelijk
Hart van Jesus u ten dien einde aan ons tot
Moeder geschonken heeft. O vlammende troon
der liefde, o glorierijke Stads Gods, o Gulden
huis der Almagtigen! geleid ons tot Jesus. Gij
ziet in welken nacht van onwetendheid, ver-

drukking en lijden ons hart vaak gedompeld ligt. Maar gij ziet ook de goddelijke Morgenster, die in dit H. Tabernakel voor ons opgaat met liefde. Maak dan, dat wij door uw zoet hart dit liefelijk licht van Jesus zien. Maak, dat ik voortaan op dit licht mijn oog gevestigd houde. Maak, dat mijn hart, als het in duisternis verkeert, terstond naar mijn Jesus opga, om in zijn hemelsch licht den waren weg te bewandelen. Ik groet U met die bede, o allerzuiverst Hart! Hemel der hemelen, Heilig der Heiligen, Arke des Verbonds en der verzoening, Gouden kandelaar des eeuwigen Tempels en waarachtig altaar van het brandoffer der goddelijke liefde!

OEFENING. Doe een bijzonder bezoek aan Jesus' Hart in het H. Sacrament. De geestelijke Communie.

DENKSPREUK. „O ziel! zie toe! uw allerzoetste Bruidegom opent u in zijne overgroote liefde, zijne zijde, om u zijn Hart te geven.” (H. Bonav. Stim. Div. Am.)

ZEVENTIENDE BEZOEK.

ONZE GENEESHEER.

Goddelijke Zaligmaker, die uw beminnelijk Hart zoo liefelijk verbergt in dit H. Altaar, hoe zal ik tot U durven naderen, zoo ellendig als ik ben, zoo vol zonden en gebreken? Was uw Hart niet zoo eindeloos goed, ik zou het nooit durven wagen. En nu nog, mijn Jesus, wat denkt Ge toch wel van uw arm en zwak kind? Naauw kom ik voor uw aanschijn, of ik ben reeds verstrooid. Naauwelijks verlaat ik uwen troon, of ik ben geheel weêr in aardische beslommingen verzonken. Zoek ik eindelijk toch weêr tot U terug te komen, om hier voor uw Hart geheel het mijne uit te storten, dan ben ik nogmaals bevangen en vind ik naauwelijks de woorden, om te zeggen, wat ik begeer. Heer, help mij, of ik verga. Sta mij bij, of ik weet niet wat doen!

Jesus. „De gezonden hebben den geneesheer niet noodig, maar de zieken. — Ik ben gekomen opdat allen het leven hebben. — Gedenk wat ik gezegd heb: „Komt tot Mij, gij die belast en beladen zijt; ik zal u verkwikken.” —

De ziel. O zoete balsem op de wonden mijner ziel! O zalige troost van mijn goddelijken Geneesheer! O lieve Jesus, wees gegroet, hoor mijne beden, en red mij.

Toen Gij op aarde onder ons menschen om-

wandeldet, stroomde er een heilzame kracht van U uit, die troostte en genas. Blinden, dooven, kreupelen, lammen, allen vinden baat. Tot de dooden zelfs hebt Gij gesproken: „Kom te voorschijn!” en zij kwamen. En indien al somtijds een of ander, zoo als de Cananeesche, aanvankelijk verstooten scheen, bleef hij aanhouden hij overwon, en uwe magt bleek eene goeder-tierene magt.

En zoudt Ge nu, op onze altaren, of minder, of eene minder liefderijke magt hebben? Integendeel. En daarom zendt Gij geen Raphaël uit den hemel met een lastbrief of geneesmiddel, daarom spreekt Gij niet tot ons door een ander; maar Gij zelf daalt op aarde neder, Gij zelf komt ons hier genezen, zooals Gij gezegd heb: „Zie, ik kom,” — en nogmaals: „En ik kom niet om te verderven, maar om zalig te maken.” En o wonder! niet enkel de Geneesheer, ook het Geneesmiddel zijt Gij zelf: *Medicus et medicina*. En dat middel geeft Gij vooral hier in het H. Sacrament. En dat middel is eene hemelsche spijs, een uitgelezen Manna, een tegengif tegen alle kwalen, inzonderheid tegen de dagelijksche zonden en dagelijksche fouten. Ja, dat middel, wel gebezigd, is onfeilbaar, gelijk de Geneesheer zelf; zoodat het waarheid is, wat de H. Ambrosius uitriep: „Groot is onze Geneesheer, en groot is zijne medicijn.” (De Elia).

Algoede God! wie had dit kunnen verwachten! Doch wijl Gij eenmaal gekomen zijt, en

wel tot ons gekomen, om de geestelijke Geneesheer onzer zielen te zijn, kan ik toch ligt inzien wat Gij voor mij wilt doen en wat ik zelf bij mijn Geneesheer doen moet.

Wat Gij wilt, dierbare Verlosser, kan het iets anders zijn als datgene wat een goed geneesheer wil?

Gij wilt mijne ziekte kennen, en ten dien einde vraagt Ge van mij, dat ik U mijn hart bloot legge. O wat wil ik dat gaarne voor U doen! — Gij wenscht vurig, dat ik in waarheid genezen worde. Wat kan ik zelf beter en inniger wenschen? — Gij bezoekt mij daarom elken dag, ja voortdurend, bijzonder in dit H. Sacrament, Gij troost mij, beurt mij op en geeft mij de hoop op eene spoedige genezing. Wat kan mij heilzamer en aangenamer zijn? — Gij schrijft mij eindelijk de geneesmiddelen voor, en onder dezen uw H. Hart, uw eigen goddelijk vleesch en aanbiddelijk bloed, als het onfeilbare redmiddel tegen alle rampen en kwalen. Zooveel kon een Engel des hemels mij niet geven!

Zoo zijt Ge dus waarlijk een Geneesheer, die alle ziekten en alle ziekelijkheid van het volk wegneemt. (Mt. 4, 23); de goede Geneesheer, die weet medelijden met onze zwakheden te hebben (Hebr. 4, 15); de getrouwe Geneesheer en vriend, die een geneesmiddel ten leven en ter onsterfelijkheid is. (Eceli. 6, 16).

Wat mag ik daarbij anders zijn, als een goede lijder, die zich van harte door U laat verzorgen? En wat doet zulk een goede zieke ten aanzien van den Geneesheer, die hem behandelt?

Hij moet vooreerst *willen* genezen worden. Daarom vraagt Gij: „wilt gij genezen zijn?” (Jo. 5) en geneest, gelijk de H. Augustinus opmerkt, (Ps. 102) den onwillige niet. Ach! hoe velen *zouden* wel willen, mijn goede Meester, maar doen als de luiaard, die uitroept: „daar is een leeuw op den weg,” en willen dus eigenlijk niet. Geef mij, o goddelijke Geneesheer, „het willen en volbrengen.”

De kranke moet zich aan de zorg des Geneesheers overgeven en hem in alles gehoorzamen. Jesus spreke: „Jongeling, sta op!” de jongeling moet opstaan, gelijk de zoon van Naïms weduwe. Jesus zegge: „Ga, en wasch u in de fontein Siloë;” de blinde moet gehoorzamen, gelijk de blinde van het Evangelie, en hij zal zien. Zoo wil ik doen, beminnelijke Redder; spreek, gebied, al wat Gij wilt; met uwe genade ben ik bereid tot alles.

De zieke legt den Geneesheer al zijne wonden bloot. Heer! gij kent de mijnen; doch ik wil ook niets voor U verbergen. Ook in mijn gebed leg ik alles bloot; mijne laauwheid, gejaagdheid, ontevredenheid, honderd fouten, waarvan Gij mij moet genezen.

De zieke moet eindelijk ook dankbaar zijn. Van de tien melaatschen, door Jesus genezen, kwam er slechts één terug, en deze was nog een vreemdeling. O hoe griefde dat den goddelijken Geneesheer, en hoe billijk liet Hij de klagten hooren: „zijn er dan geen tien genezen?” — Hoe noodzakelijk, goede Jesus, plagt Gij ook

soms te zeggen : „Zie, gij zijt genezen ; wil niet meer zondigen, opdat u niet iets ergers overkome ;” (Jo. 5, 14), waardoor Gij tevens op de noodzakelijke deugd van dankbaarheid hebt gewezen. — Doch wie zou nog ondankbaar zijn, na zooveel zorgen en zulke hulpmiddelen, als Gij aanwendt in dit H. Sacrament, te hebben genoten ? Heer, Gij kent mijne zwakheid ! Dwing mij, U niet te vergeten. En waarom zou ik niet vertrouwen ?

Ik weet het immers, o goddelijke Geneesheer ! Gij zijt gekomen „om de nederigen en vermorzelde van harte te genezen.” Gij hebt zelf, en bijzonder op onze altaren, het heil- en geneesmiddel tegen alle kwalen willen worden. Gij kent alle ziekten der harten, o Hart van den Godmensch Jesus. Ook hebt Gij alle magt, en zijt Gij in persoon, door een onbegrijpelijk wonder uwer liefde, onzer zielen medicijn. Kom dan, o Heer, en genees mij. „Zie, dien Gij liefhebt, is ziek.” En ik behoef niet te zeggen met den 38-jarigen zieke van het Evangelie : „ik heb geen menschen,” dat is : niemand, die mij zou helpen. Want ik heb U, o Godmensch Jesus ! „Zeg slechts één woord en uw dienstknecht zal gezond zijn” „Genees mij, Heer, en ik zal genezen zijn ; red mij, en ik ben gered.” (Jer. 17, 14). „Ontferm U mijner, omdat ik krank ben.” (Ps. 6, 3). Open uw goddelijk Hart, de hemelsche „Apotheek tegen alle kwalen”. (H. Bonav.) ; stort over mij den balsem uit uwer vaderzorg en liefde ; wasch mij rein in de

stroomen der H. Genaden uit uwe H. wonden
vloeiend ; verfrisch mij met uw hartversterkend
Manna ; verwarin mij aan uw algenezend Hart;
verberg en bewaar mij eindelijk daarin, opdat
ik niet meer aan kwijnende ziekten lijde, maar
krachtig voortga op den „weg der eeuwigheid”,
den weg uws Harten !

Naauw was Edens poort gesloten
Of ons aller oudrenpaar,
't Rijk der doornen ingestooten,
Werd een wond en bloed gewaar.
Wie schaff' heil, of wie geneze,
Niet alleen die eerste wond,
Maar millioenen nog na deze
Op den thans gevloekten grond ?
Wie zal aller Redder wezen ? —
Och ! wat vrage ! waar het hart
Andre rampen heeft te vreezen,
Dan die uiterlijke smart ;
Waar het stroomen, vlooden, zeeën
Door moet waden onversaagd,
En voor al die bittre weeën
Meer dan aardschen balsem vraagt ?
Gij alleen, Heer ! die komt te heelen
En genezen wat Gij wilt,
En door 't leed met ons te deelen,
Reeds zijn felste smarten stilt.
Gij, die voor gebroken harten,
Tevens arts en medicijn,
Zielebalsem voor de smarten,
't Leven in den dood wilt zijn.

Gij, Geneesheer hier verborgen
In uw heilig Sacrament;
Om zelfs wonden te verzorgen
Door geen Adam nog gekend.
Heer! geneesheer van mijn hart
Red mij dan in pijn en smart.

A A N M A R I A

O allerreinst Hart van Maria, Troon van den Koning der glorie, Schatkamer der hemelsche gunsten, gouden vat met manna gevuld! Wat mogen wij van u niet verwachten, als wij hier met u voor onzen hemelschen Geneesheer nederknielen. Toon, o Maria, hier vooral, dat gij onze Moeder zijt. Beveel ons aan uw beminlijken Zoon, help ons zelven de wonden kennen, die' wij Hem toonen moeten, den balsem, dien wij door u moeten vragen. Gij zijt de troosteres in onze ballingschap, de blijdschap der bedrukten, de bijstand der kranken, de verzorgster der stervenden; wees dan nu ook mijne tusschenpreekster bij Jesus, mijn Geneesheer. Maak, dat ik Hem in dit H. Sacrament als mijn Goddelijk Geneesmiddel zoeke en vinde. Bid met mij, en voor mij, opdat ik heel het heil mijner ziel door Hem zie behouden, bevorderd en volmaakt.

OEFENING. Bezoek een zieke uit liefde tot Jesus' Hart, of geef hem eene aalmoes. De geestelijke communie.

DENKSPREUK. „Longinus heeft mij de zijde van Jesus geopend, en ik ben er ingegaan; aldaar zal ik veilig rusten.” (Manuale, Op. S. Aug. c. 23.)

ZEVENTIENDE BEZOEK.

DE GOEDE HERDER.

Is er één beeld, beminnelijke Zaligmaker, dat U zoo getrouw mogelijk voor mijn hart atfeekent, dan is het wel dat van den *goeden Herder*, die zijn leven geeft voor zijne schapen. En dat baart geen wonder. Het is duidelijk uit *uw Hart* genomen, en daarbij zoo klaar mogelijk door U-zelf geteekend. Het is zoo tevens een nieuw bewijs uwer vindingrijke liefde, die immer met volle kracht tot mijn hart wilde spreken. Wees gegroet dan, mijn Jesus, altijd, overal, vooral hier in het H. Sacrament, mijn goede, mijn goddelijke Herder!

En waarlijk, dat zijt Gij volkomen.

De goede Herder *kent* zijne schapen. En wie kent ons volmaakter dan Gij, die de Alwetende God zijt, en der harten en nieren doorgronder!

De goede Herder *weidt* en *voedt* zijne schapen; hij zelf geleidt ze, gaat voor hen uit, en zoekt de beste, voedzaamste, gezondste beemden, om dáár hen te weiden. Zoo voedt Gij ons, Heer, met uwe hemelsche leer, met uwe genaderijke Sacramenten, en o wonder! met uw eigen goddelijk vleesch en bloed. Zoo gaat Gij ons voor, en geleidt Gij ons, o goddelijke Herder, als een reus op zijn pad, en brengt Gij ons op de zoetste weiden der praktische deugden en der hemelsche beschouwing.

De goede Herder *bewaakt* en verdedigt zijne schapen; Hij beschermt ze tegen de wolven, beschut ze tegen alle aanvallen, behoedt ze tegen alle gevaren. Zoo doet Gij, hemelsche geleider, ons beschermend tegen den duivel, dien Gij verjaagt, tegen de wereld, die Gij overwint, tegen onze driften, die Gij breidelt en intoomt, om alzoo „de Beschermmer te zijn van allen die tot U vlugten” (Ps. 17, 31.)

De goede Herder zoekt de dwalende schapen op en brengt hen terug, wil ook diegenen, die nog niet tot den schaapstal behooren, daartoe brengen, spaart geene moeite om allen te redden. Zoo doet Gij, minnelijke Jesus, die het verloren schaap in de woestijn nagaat, het teruggevondene op uwe schouders terugvoert, met uwe Engelen U innigst verblijdt over den terugkeer van éénen zondaar.

De goede Herder geeft eindelijk zijn leven voor zijne schapen. Ook dit hebt Gij gedaan, allerdierbaarste Jesus! en hoe gaarne, hoe volmaakt, en met welk eene liefde! aldus toonende, dat Gij waarlijk geen huurling zijt, maar de volstrekt goede, de goddelijke Herder.

O hoe zoet is dan ook voor mijn hart de liefelijke afbeelding, die U, Heer Jesus, als den *goeden Herder* voorstelt! Hoe gelukkig was in dat opzigt de gedachte der eerste Christenen, als zij U, als den goeden Herder met een schaapje op den schouder, op hunne begraafplaatsen afbeelden. Hoe treffend insgelijks de gewoonte der Heiligen als zij vaak, zoo als de H. Teresia,

zich in den geest aan uwe voeten nederzetten, gelijk het moede schaapje aan den voet des herders, met de vaste overtuiging van den koninklijken zanger; „God is mijn herder, niets zal mij ontbreken.” „Hij slaapt, noch sluimert niet, die Israël bewaakt.”

„It wil ik navolgen, o Herder der herders ! Te meer, daar ik zelf dat schaapje ben, dat Gij eens verloren en met zooveel moeite en zorgen tot den schaapstal teruggebracht hebt. Ook mij dreigen nog woeste stormen en verslindende wolven. Doch ik weet wat ik doen zal. Ik wil tot U komen, mijn Herder, en bij U blijven rusten. Ik zal bijzonder te dezer plaatse voor uwe H. altaren mijne rust en veiligheid bij U zoeken. Ik zal hier opzien naar uw herderlijk Hart, en U gerust laten zorgen en waken, — naar 't geen Gij tot de uwen zeidet: „Zorg gij voor mij, ik wil voor u zorgen !”

En werkelijk, zoo gij overal en altoos mijn Herder zijt, waar zijt Gij het treffender dan hier. Gij voedt ons; en o, niet als de andere herders, die zich op hunne beurt met hun schaapjes voeden of ten minste slechts een vreemd voedsel geven; niet als sommige moeders, gelijk de H. Chrijsostomus opmerkt, die hare kinderen door anderen laten voeden; maar als een goddelijke Herder op goddelijke wijze, met uw eigen goddelijk vleesch en aanbiddelijk bloed. — Gij blijft bij ons, bewaakt ons, weidt ons, op de immer groene weide uwer liefde, aan de zachtvlietende stroomen uwer genade, met de tarwe

der uitverkorenen, het Manna der hemelsche geesten. — Gij verdedigt ons door uw voorbeeld, door uwe lessen, door uwen bijstand, waartegen al de krachten der hel niets vermogen, al de wolven der aarde magteloos zijn. — Gij geeft uw leven voor ons, dat is: het leven, dat Gij eens voor ons gegeven hebt, laat Gij hier op nieuw schuilen onder de doode gedaanten, en U zelve geeft Gij prijs aan de woede der wilde dieren, roovers, zondaars, heiligschenners, God-haters.

O goede en allerbeste Herder, hoe is dat alles mogelijk? O wat ware het beter, dat dan maar uw ontrouw schaapje verslonden werd door die woestaards, en Gij in eere! Maar Gij zelf, o Herder, voor uwe kudde verscheurd, — hoe kunt Gij het dulden? Hoe kan uwe goedheid, of ten minste uwe eindelooze wijsheid het toelaten!

Jesus. „Ik geef mijn leven voor mijne schapen. „Niemand heeft grooter liefde, dan die zijn leven „voor zijnen vriend geeft. Ik heb die liefde!”

De ziel. Maar ik was uw vijand, Heer! en wat ben ik ook nu nog? —

Jesus. „Ik heb bevolen, ook den vijand lief „te hebben. En gij, gij zult voortaan mijn vriend „zijn, indien gij luistert naar mijne stem. en „mijne stem volgt. Want ik verklaar het u: „Ik ken mijne schapen, en de mijnen kernen „mij. Die mij niet volgt, wandelt in de duister- „nis. Die mij volgt, en mijne stem hoort, is „de mijne.”

De ziel. Ik wil de uwe zijn, mijn goddelijke Herder. En ik begrijp het: Zijt Gij de *goede Herder*, dan moet ik het *goede schaapje* zijn, of ik ben uwer niet waardig. En dan is het zoete waarheid wat Gij leert: „de mijnen kernen mij;” want het schaapje kent zijn herder; „de mijnen volgen mij,” want het schaapje volgt zijn herder; „de mijnen kennen mijne stem,” want het schaapje kent de stem zijns Herders; „de mijnen volgen den huurling niet, maar vlugten van den vreemdeling weg, omdat zij de stem der vreemden niet hooren;” want het schaapje ziet niet om naar de stem der verleiding of bedreiging van vreemden, wijl dat de stem van zijn Herder niet is.

Zoo is het, Heer, en juist daarom wil ik in dat opzigt uw *goed* en getrouw schaapje zijn, „o groote Herder der schapen” „o Vorst der Herders,” „Herder der zielen!” (Hebr. 13, 20, Petr. 5, 4; 2, 25.) Ik wil dus uwe stem erkennen en er altoos naar luisteren. Spreek, goddelijk Hart, uw schaapje luistert. — Ik wil uwe stem volgen, en met U medegaan „op de vruchtbaarste weiden.” (Ex. 34. 14) naar Jerusalem, Gethsemane, Golgotha, — en waar Ge maar wilt, o Hart Gods! — Ik wil geen acht geven op vreemde stemmen, die in mijn binnenste opkomen, — als hoovaardij, ligtzinnigheid, menschenvrees, of welke dan ook, die niet de uwen zijn. Ik wil integendeel slechts U hooren, U volgen, — en dan — al wandelde ik door een dal der schaduwe des doods, ik zal niet vreezen, omdat

uw herderstaf mij geleidt, omdat Gij met mij zijt.

Eindelijk, Heer! hier vooral, bij dit H. altaar, wil ik mij dikwerf, als uw getrouw schaapje, aan uwe voeten nederleggen. Hier wil ik U bijzonder als mijn goddelijken Herder leeren kennen; hier met U ter weide gaan; hier door u geleid en gevoed worden; hier volkomen en gestadig in U rusten en berusten, en ook vaak herhalen:

Goede Herder! Hart der harten!
Deel mijn vreugden; deel mijn smarten;
En, opdat ik zalig zij,
Leid en voed en heilig mij!

Goede Herder, driewerf heilig,
Leid uw schaapje, leid het veilig,
En om uwe doornenkroon,
Leid het naar uw hemeltroon.

Goede Herder, hier verborgen,
Elken avond, elken morgen,
Voed uw schaapje te allen stond,
Uit uw open liefdewond.

Goede Herder, zelf aan 't gloeijen
in uw vlamme offerboeijen,
Door uw reine liefdevlam
Maak uw schaapje een offerlam.

Goede Herder, hier waarachtig
Schuilend, maar toch eindloos magtig;
Door het kruis, uw herderstaf,
Weèr den vijand van mij af.

A A N M A R I A.

Is Jesus onze Goede Herder, o onbevleete Maagd en Moeder van Jesus! Gij zijt onze geleidster, die ons tot dien goddelijken Herder brengt. Tot u verhef ik derhalve mijn oog, mijn hart en mijne bede, o Maria! ten einde te verwerven, dat ik steeds luistere naar de stem van uwen en mijnen Jesus. Bid met mij, o gezegende Moeder, en bid voor mij, opdat ik altoos getrouw aan mijn Goeden Herder blijve. Uw beminnelijk Hart is de Tente des Scheppers, de Rustplaats des Zaligmakers, de waardige Troon des Allerhoogsten. Uw Hart kent ook beter dan alle harten het opregt herderlijk Hart van onzen Herder Jesus. Door tusschenkomst van uw onbevleete Hart wensch ik derhalve steeds inniger het Hart van dien goddelijken Herder te kennen. Ontvang mijn hart, o allerdierbaarste Moeder, maak het tot een waardig voorwerp van Hem, die het als de goddelijke Herder met zijn eigen aanbiddelijk vleesch en bloed wil voeden, en zorg dat dit arme schaapje nooit weer afdwale of ongetrouw worde.

OEFENING. Doe een akt van het iunigst vertrouwen op het goddelijk Hart. De geestelijke Communie

DENKSPREUK. „De Heer is mijn Herder. niets zal mij ontbreken.” (Ps. 22, 1.) *Ave Jesus, Pastor fidelium!*

ACHTTIENDE BEZOEK.

MIJN GIDS.

Allerdierbaarste Jesus, voor mij hier verborgen in dit H. Sacrament, ziehier een pelgrim die tot U komt, om den weg der deugd en der volmaaktheid, die regt tot Uw Hart leiden, in te slaan. Ik herinner mij uw woord: „Er is een enge weg, die ten leven leidt; en er is een breede weg, die leidt ten verderve.” (Mt. 7, 13). Maar ik besluit: dus heb ik een gids noodig; die mij den goeden weg aantoon, opdat ik niet dwale; dus moet ik U vragen, dat Ge mij dien gids gevet, en mij helpt tot mijn doel te komen. Wie zal die gids zijn?

Jesus. „Ik ben de weg, de waarheid, en het leven. Die mij volgt, wandelt niet in de duisternis.” (Jo. 14 en 8).

De ziel. En zult Gij zelf dan mijn gids zijn? Wilt Gij zelf, o goede Jesus, mij immer geleiden op dien weg?

Jesus. Daarom ben ik hier gekomen, en tot dat einde blijf ik bij U in mijn H. Sacrament, en zal u nooit weêr verlaten, zoo gij Mij niet verlaat.

De ziel. Welk eene goedheid, en welk eene liefde! En toch dunkt me, dat ik het al aanstonds gevoel, in wat treffenden en verheven zin uwe woorden de eeuwige waarheid bevatten.

De gids moet zich noodzakelijk aan den reiziger aansluiten, en hij moet hem vergezellen werwaarts hij gaat. Zoo deed de Aartsengel Raphaël, die Tobias geleidde. Zoo doet Gij waarlijk zelf in dit H. Sacrament. Dag en nacht blijft Gij bij ons ; jaar op jaar houdt Gij ons gezelschap ; onverpoosd sluit Gij U aan ons aan en verlaat ons nooit op de reis naar ons vaderland.

De gids moet zijn reisgenoot langs goede, ja de beste wegen, geleiden, en hem regtstreeks zooveel mogelijk, naar het doel van zijn togt brengen. — Het is juist wat Gij uitvoert, Heer, in dit H. Sacrament. Of waar zijn ooit betere wegen, die tot God leiden, dan die welke Gij zelf hebt gebaad ? Waar zachtere, en gemakkelijker en veiliger paden, dan die, welke uw Hart heeft uitgedacht, waarop Gij zelf uw eigen Hart hebt geplaatst, waarheen Gij ons aanhoudend trekt, en waarop Gij ons eene rust en kalmte geeft bij uw Hart, die reeds de voorsmaak zijn van het genot aan het eind der reis, in uw Hart.

De gids moet de gevaren vermijden ; op zee de blinde klippen en banken, in de woestijn de afgronden of verraderlijke moerassen, overal de aanvallen en hinderlagen der vijanden. Doet Gij ook dit niet, goede Jesus, door uwe tegenwoordigheid ? Leert Gij niet alles mijden wat de wereld aanbiedt, de duivel voortoovert, de booze natuur aanpreekt ? Is uw voorbeeld niet bij uitstek nuttig om alle deugden te leeren beoe-

fenen? Is uwe tegenwoordigheid niet voldoende om mij moed in te boezemen, en alzoo de bekoringen te overwinnen, de gevaren te vlugten, den vijand neêr te vellen?

De gids moet nog meer doen; althans de zeer goede gids. Hij moet zijn beschermeling overal en altoos bijstaan; zoo noodig vasthouden; valt hij, hem opbeuren; is hij bedroefd, vertroosten; lijdt hij, hem redden; kortom, hem den togt zoo veilig en aangenaam maken als hij maar kan, en als een andere Raphaël bij zijn nieuwen Tobias zijn. -- Ook dit zijt Gij, en dat doet Gij, Heer Jesus, bijzonder in dit H. Geheim. Verlaat Gij mij ooit? Nooit! Vraag ik U ooit van harte en met aandrang om troost, zonder dien te vinden? Nooit! Weigert Gij ooit mij te ontvangen, aan te hooren, mij raad te geven, tot mij te komen, in mijn hart te rusten, tot mijn hart te spreken? Neen, nooit! Kom ik des ochtend hier; Gij zijt er. Kom ik 's avonds weder: Gij wacht mij op. Kwam ik tot U in 't midden der nacht uwe hand zou mij geleiden; uw Hart zich voor mij openen, uw boezem mij ontvangen O onuitsprekelijk geheim der goddelijke liefde!

Doch waar dan ook, o Hart Gods, zou sen veiliger en getrouwer gids te vinden zijn, dan hier? Gij zijt de Alwijze; en kent dus den besten weg Gij zijt de Algoede; en kiest dus den besten weg. Gij zijt de Almagtige; en leidt mij dus zeker veilig langs den besten weg.

En of er ook doornen, of er ook distels zijn?

Dan treedt Gij 't eerst voor mij uit die distels plat, rukt het eerst met bloedende hand voor mij die doornen uit, en gaat steeds liefderijk voor, op den besten en gelukkigsten weg.

En hoeveel schoons, hoeveel nuttigs, hoeveel hartverheffends en hartvervoerends doet Ge mij niet aanschouwen en bewonderen langs dit anders zoo enge pad? Nu eens het ontzettend wonder zelf, dat een God met mij is; dan eens den zegen, dat die Eindelooze met mij omgaat en spreekt. Hier de hooger dan de bergen zich verheffende goedheid en barmhartigheid des Heeren; ginds de dieper dan de afgronden zich nederouigende liefde. Heden, een hemel van zoetheid in elke bloem, die ik in 't voorbijgaan offer; morgen een oceaan van schatten rondom mij in de gansche schepping verborgen; elken dag en elk uur, de zoete toekomst die voor ons ligt, en het einde — den hemel.

Doch wie zal het uitdrukken, wie zich voorstellen, wat Gij, o Goddelijke Gids, zonder einde weet te toonen! Wie kan den schat zelf, van U tot Gids te hebben, waarden! Wie ooit peilen wat in uw Hart is, voor hen die U volgen willen!

Doch is niet mede daardoor zelf mijn pligt beteekend?

Zijt Gij eindeloos goed en wijs en magtig, dan moet mijn vertrouwen op Uw bijstand onwrikbaar zijn; dan mag ik nooit één oogenblik wankelen, al stond de heele hel tegen mij op.— Zijt Gij mijn goddelijke gids, die natuurlijk mij

alleen tot mijn heil en zaligheid brengen kunt; dan moet ik U volgen, waarheen Gij ook gaat, en zelfs voor geen oogenblik U verlaten. Ja, dan moet ik U ook liefhebben van ganscher harte, zoo vaak mogelijk met U spreken op den weg ten leven, immer dankbaar zijn voor uw onbegrijpelijk gezelschap. Daarop wil ik mij dan ook voortaan toelleggen, mijn Jesus! Gij zijt mijn God. Op U vertrouw ik. Gij zijt mijne liefde; U hang ik aan. Gij zijt mijn veilige Gids in de woestijn dezes levens, mijn alwijze stuurman op de golven der wereldzee; mijn goddelijke Geleider naar mijn goddelijk Vaderland: U volg ik dan, aan U geef ik mij over; uw Hart, bijzonder in dit H. Geheim, neem ik tot vuurbaken en lichttoren; en zoo wil ik van nu af niet meer klagen of vreezen, maar moedig voortgaan, zelfs door de doornen van Golgotha, om te komen op de kruin van den Thabor.

Zou 'k wel op den Thabor klimmen,
 Zonder reisgezel of gids?
 Of den gloed der Oosterkimmen
 Schouwen gaan op Hermons spits,
 Of me op vreemde zeeën wagen,
 Vreemdling, banneling, alleen,
 Zonder iemand die kan schragen
 Of geleiden al mijn schreên? —
 Jesus! wie zal 't dan gelooven,
 Dat hij eenzaam wandlen mag,
 Naar het Sion van Daarboven,
 Dat geen stervlingsoog ooit zag!

Wie betrouwt die woeste baren
En woestijnen, levenslang,
Vol bezwaren en gevaren,
Nog getceld door Edens slang? —
Doch geen zorg! Voor uw vromen
Stelt Ge U zelven aan de spits,
Zijt Gij zelf hier neêrgekomen,
Als hun reisgezel en Gids.
Laat dan woeden wind en zeeën,
Ik ben veilig aan uw hand,
En de felste zieleweeën
Brengen 't eerst me in 't vaderland.

A A N M A R I A .

O altoos onbevlekt, en boven alles rein en heilig Hart van mijne liefderijke Moeder, Maria! O vreugde des eeuwigen Vaders, eeuwige lust van den Zoon Gods, verzegelde Bron van den H. Geest! tot wien zal ik gaan, tenzij tot U, om op waardige wijze mijnen God zelven tot Gids in dit H. Sacrament te vinden. Gij zijt het Heiligdom van de volheid der Godheid, de Bewaarplaats van de geheimen des geloofs, het Levend boek van de daden van Christus, -- wat kunt ge niet voor mij zijn, om Hem te vinden, die voor mij alles is! Kom dan, o veilige Ster -- op deze woeste wereldzee, toon mij den weg die tot Jesus leidt, maak zelfs dat ik Hem vinde en van nu af nooit weêr verlate. Is Jesus mijn Gids, Gij zijt altijd bij Jesus, en zonder U zal ik niet bij Hem kunnen zijn. Ik wil dat ook niet

mijne dierbare Moeder. Ik wil door U tot Jesus komen, door en met Jesus tot den hemelschen Vader, om voor eeuwig zalig te zijn. Help mij, en verlaat mij niet, mijn trouwe Geleidster tot mijn goddelijken Medgezel, Jesus!

OEFENING. Vernieuw uwe opdracht aan Jesus' Hart door en met Maria. De geestelijke Communie.

DENKSPREUK. „Al stonden legers tegen mij op; al wandelde ik door een dal der schaduwen des doods, ik zal niet vreezen; omdat Gij, Heer, met mij zijt.” (Ps. 26).

NEGENTIENDE BEZOEK.

MIJN GOD EN MIJN AL!

Wanneer de Heiligen, zoo als b. v. de H. Franciscus van Assisië, het hart ten hemel hieven, en daarbij het vergankelijke van al het aardse beschouwden, dan riepen zij vaak in liefdevervoering uit: „Mijn God en mijn Al!” Mij dunkt, lieve Jesus! die uitroep moet ook de mijne zijn, als ik te gelijk uwe oneindige grootheid, en uwe grenzelooze liefde in dit H. Sacrament overweeg.

Mijn God en mijn al! hoe is het mogelijk, — zooveel glorie, — en zooveel vernedering! —

En toch gevoel ik eenigzins, o mijn verborgen Jesus! dat het wel zoo en niet anders moest zijn. In mijn hart immers schuilt een verlangen naar volkomen verzadiging. Ik voel, dat ik volstrekt wil en moet gelukkig zijn. Om volmaakt gelukkig te zijn, moet ik een voorwerp vinden, dat aan geheel den omvang van die begeerte voldoet. Om aldus te kunnen voldoen, moet dat voorwerp eeuwig en oneindig zijn. Is het niet oneindig, dan verlang ik meer; is het niet eeuwig, dan begeer ik het langer van duur. En zoo zou ik niet ophouden meer te begeeren, tot dat ik het eeuwige en oneindige gevonden heb. En wie dan is eeuwig, behalve Gij, wie oneindig buiten U, o mijn God en mijn Al!

U zoek ik derhalve, o eindelooze God. Naar uw bezit streeft mijn hart, — en in dien zin is

het waar wat van ouds geleerd is: mijn hart vindt geen rust, tot het ruste in U. — Van daar de wensch in het groote hart van den H. Paulus: „Ik wensch ontbonden te worden, en met Christus te zijn.” Van daar de warme verzuchtingen der Heiligen, als van een Xaverius: „O allerheiligste Drievuldigheid!” van een Ignatius: „Wat walgt mij de aarde als ik den hemel aanschouw!” van eene Teresia: „Ik sterf wjl ik niet sterf.” Dat alles wordt in het hart voortgebracht door het vuur der liefde; en dit vuur ontgloeit door de ingeschapen zucht naar U, mijn God, die geheel, maar ook Gij alleen mijn God en mijn Al zijt.

En tracht Gij zelf, goede Jesus, niet voortdurend dat vuur in ons te onderhouden? „Zoek U in Mij” zegt Gij tot de H. Teresia; en wederom „al wat ik niet ben, is leugen;” even als Gij van ouds door uw Psalmzanger liet uitroepen: o mensch! „wat mint gij de ijdelheid en zoekt gij leugen?” (Ps. 4).

Het ijdele beminnen, en de leugen zoeken! hoe is het mogelijk! Het kan alleen dan mogelijk worden, o mijn God, als wij U vergeten, en zonder U iets anders zoeken buiten U. Maar dat doet dan ook werkelijk niet zelden de onverstandige mensch. Hij kleedt zich boven zijn stand; 't is ijdelheid en leugen; hij zoekt voor zich de U alleen toekomende eer en glorie; het is ijdelheid en leugen. Hij zoekt ligtzinnig wereldsche en veelligt op zich zelf zondige vermaken, alsof daardoor zijn hart voldaan konde worden; o ijdelheid en leugen! met begoocheling van het groot en naar God zoekend hart.

Wat gaaft Gij daartegen, beminnelijke Jesus ! De waarheid en de zelfstandigheid ; de waarheid tegenover de leugen, de zelfstandigheid van het eindelooze Goed tegenover het ijdele. En zoo zijt Gij gekomen in dit H. Sacrament, om die waarheid en die zelfstandigheid te geven. Zoo zijt Gij hier, Hart van mijn God, en God van mijn Hart, om aan al de verlangens van mijn hart te voldoen. Zoo zijt Gij hier mijn God en mijn Al, naar wien ik zoek, dien ik van harte begeer, en die alleen mij zalig kunt maken.

Of heb ik hier alleen uwe gave ? O neen ; ik heb den Schenker aller gaven zelven. Is 't hier eene ster, eene zon, het heelal, dat mij geschonken zal worden ? Neen ; het is de Schep- per van alles in eigen persoon. Is het zijne gunst, zijne genade ? Neen, het is de Bron der genade zelve, mijn Jesus, in der waarheid mijn God en mijn Al.

En wat geeft Gij ? Eene spijs of drank die het ligchaam verkwikt ? O neen, het brood der ziel. Een brood dan, dat op natuurlijke wijze de ziel versterkt ? O neen, op geheel bovennatuur- lijke, op goddelijke wijze. Het zien dan der glorie Gods in een voorbijgaand visioen ? Neen meer ; de waarachtige tegenwoordigheid van den onzichtbaren God. En dat alleen ? O neen, het ontvangen en omhelzen van die eeuwige Liefde, de vereeniging van Gods Hart met het mijne, een waarachtig genot, voor zooverre dat op aarde mogelijk is, van mijn God en mijn Al !

Niet Ignatius, Franciscus, Teresia, één der

Apostelen is hier, — het is Jesus, mijn God en mijn Al. — Niet Gabriël, Raphaël, Michaël, één der Engelen komt tot mij ; — het is Jesus, mijn God en mijn Al. — Niet Maria zelve, de zaligste onder de zaligen, niet enkel de hemel of de hemel der hemelen komt in mij ; — neen, Jesus zelf, „de God mijns harten en mijn deel in eeuwigheid,” — de Eindelooze, Eeuwige, Aantbidenswaardige God, — mijn God en mijn Al !

Wat zal ik dan ook kunnen wedergeven voor zulk eene gave, mijn goddelijke Schat ! Had ik duizend en millioenen harten ter mijner beschikking, ik moest ze U geven. Was mijn één hart zoo groot als de geheele schepping, het was het uwe, en ach ! o dan nog, met U vergeleken, als niets en van geener waarde. En nu dan, o Jesus ! één hart, en nog zoo klein, — wat is het, — mijn God en mijn Al !

Gij zijt eeuwig en duizend jaren zijn voor U als één dag en als één nachtwake der nacht ; ik ben van gisteren en verga als de bloem des velds. Gij zijt onmetelijk, en de hemel der hemelen kan U niet omvatten ; ik ben een aardworm, als een korrel stof in het heelal, en als een niet in uwe oogen. Gij zijt almachtig, eindeloos heilig, grenzeloos goed ; en ik magteloos, onbegrijpelijk ondankbaar, en als 't ware eindeloos alleen in misslagen en zonden, fouten en gebreken, nietig en onwaardig. En toch vraagt Gij van mij, ik weet en ik gevoel het wèl, dit nietig hart. Toch wilt Gij, dat alleen uw Hart het mijne kan vullen, en biedt Gij uw eindeloos Hart voor het mijne aan, mijn God en mijn Al !

Ik geef U dan ook gaarne, wat U alleen toekomt, en smeeik U bovendien: neem mijn hart. Neem mijn hart, en roof het, zoo Gij wilt, o goede Jesus, vooral hier, waar Gij het uwe zoo allertreffendst mij aanbiedt.

Het is waar, zoo ergens, dan is hier op dit Altaar uwe Godheid verborgen. Maar ik geloofdes te vaster, wyl Gij gesproken hebt. Ziedaar mijn hart! — Zoo ooit, dan zou men hier kunnen vinden, dat Gij zelf onmagtig zijt. Maar des te vaster vertrouw ik, waar de liefde U in boeijen sloeg. Ziedaar mijn hart! — Zoo immer, dan schijnt hier uwe liefde zelve zich zelve te vergeten en zelfs daarom U geheel te verbergen; des te vuriger bemin ik. Ziedaar mijn hart!

Neem en roof dan dat hart, o goddelijke hartenroover, Jesus! Heilig het door uwe liefde. Vereenig het met uw Hart. Roei er uit al wat Gij niet zijt, of voor U niet wezen kan. En blijf Gij alleen van nu af zijn eenige bezitter, en eenige Heer, mijn God en mijn Al!

Is het iets dat grasvioletje
Dat zoo vaak mij 't hart ontstal
En door zachte en zoete woudren
Voerde tot — mijn God en Al?
Is het iets dat trotsche pijnbosch
Met zijn reuzen zonder tal,
Dat zoo dikwerf mij deed opzien
Hooger tot mijn God en Al?

Is het iets dat licht der kimmen,
Rijzend op ons tranendal,
Dat zoo vaak deed hooger klimmen,
Hooger, tot mijn God en Al?
Is het iets die Maan, die Zonnen
Met haar eeuwig glanzend licht,
Of die Wachters, maatloos verder,
Schittrend voor Gods aangezicht?
Dat heelal, uit 't niet getogen,
En als maatloos, zonder perk,
Voor 't bereik der stoflijke oogen
Starend op dat wonderwerk?
Is dat iets? Heer! wat zult Gij zijn,
Gij, de Schepper van 't Heelal,
Eindloos hooger, eindloos grooter
Gij, waarachtig God en Al!
Wat zult Gij zijn, die dit alles
Op een wenk te voorschijn riept,
En nu hier nog grooter wonder
Dan uw aard en hemel schiept?
Gij, die, wat der heemlen hemel
Niet omvatten kan, hier schenkt,
En met goddlijk vleesch en bloed ons
Heilig voedt en zalig drenkt
Gij, maar neen, dit lijdt geen beelden,
Die mijn hart 't heelal ontstal,
Ik aanbid U, zwijg, en jubel,
Heer, Gij zijt mijn God en Al!

AAN MARIA.

O allerverhevenst en allerzuiverst Hart van Maria! Levend boek der Apostelen van Jesus, kostbare schat der Priesters Gods, Godspraak der wordende Kerk van Christus, reine Spiegel van het leven des Verlossers! tot wien zal ik gaan, zoo niet tot U, om te geraken tot de ware kennis en vurigste liefde van mijn God en mijn Al! Gij zijt de ijveraarster voor der zielen zaligheid, de Troon der barmhartigheid, het Verzoeningsaltaar der gerechtigheid, het Wonder der liefde, de Glorie van het H. Kruis! en Gij kunt en Gij wilt alzoo ons tot den Heere Jesus brengen; en Gij kunt en Gij wilt alzoo onzen God aan ons doen kennen. O verhoor me dan nu, allerzoetste der harten, en verwerf mij het eenige wat ik op aarde vraag en in den hemel: mijn God en mijn Al. Hier in dit H. Sacrament geeft Hij zich waarlijk. Verkrijg dus enkel voor mijn hart de ware liefde, de warme liefde, de brandende liefde, en maak dat ik Hem niet onwaardig zij, mijnen God en mijn Al. Door U wensch ik Hem te bezitten, door U voor eeuwig te genieten.

OEFENING. Offer u geheel op aan den goddelijken wil. De geestelijke Communie.

DENKSPREUK. Ik loof U o mijn God! „God mijns Harten en mijn deel in eeuwigheid. (Ps. 72).

XXVINTIGSTE BEZOEK

ONZE VRIEND.

Dat door het hart de liefde en de vriendschap beteekend wordt, beminnelijke Jesus! is eene algemeen bekende waarheid, door uw H. Woord ten overvloed bevestigd. Zie ik U dus uw goddelijk Hart voor mij openen, dat Hart zelfs aan mij schenken, het onophoudelijk als op nieuw schenken in dit hoogheilig Sacrament, dan begrijp ik, dat Ge mij liefhebt, en waarlijk als uw boezemvriend beschouwt.

Maar hoe is het mogelijk, dat Gij, eindeloos Heerlijke, een arm menschenkind tot uw *vriend* kunt nemen? Is het wel waarheid?

Jesus. Het is waarheid, mijn kind. Ik heb immers zelf tot mijne leerlingen gezegd: „U noem ik *vrienden* omdat ik U alles wat ik van den Vader gehoord heb, bekend heb gemaakt,” (Jo. 15, 45), en nogmaals: „Tot u, mijne *vrienden*, zeg ik: vrceest niet!” (Luc 12, 4).

De ziel. Mijn goede en liefderijke Zaligmaker, welk een voorregt hebt Gij ons aldus geschonken! Welk eene waardigheid der menschen, vrienden Gods te zijn; welk eene barmhartigheid des Scheppers ons tot zijne vrienden te maken! Onwaardige dienstknechten zijn wij, — en wij moeten ons zelve zoo noemen — en door God worden wij *vrienden* genoemd! (H. Greg. H. 27.)

En hebt Gij niet duizendmaal bewezen, lieve Jesus, dat het waarheid is? Bewijst Gij niet dagelijks in dit Sacrament, dat het waarheid blijft? O goddelijke Heiland! hoe zoudt Gij het krachtiger en liefelijker kunnen bewijzen!

Een vriend moet zijn vriend liefhebben; 't is de natuur der vriendschap die het vordert. Hebt Gij ons niet lief met al de krachten van uw Hart, en zelfs, ook God zijnde, met eene eeuwige, standvastige, allervurigste liefde? En komt niet in dit Geheim, waarin Gij altoos met ons zijt, de volle kracht dier liefde uit? „Met een eeuwige liefde beminde ik U,” — hebt Gij gezegd, — en uit liefde er bijgevoegd: „zie, ik ben met u, tot de voleinding der eeuwen.”

Een vriend moet zijnen vriend van zijne goederen mededeelen; want niet in woorden of naakte gevoelens, maar in werken bestaat de liefde. — En heb ik niet alles, volmaakt *alles*, van U ontvangen; het ligchaam, de ziel, het leven, de genade, de aarde, den hemel, met al wat er in is? Geeft Gij niet alles dubbel, meer dan dubbel, als Gij U zelven geeft en geheel wegschenkt in dit H. Sacrament? Kunt Gij meer geven, dan Gij gegeven hebt, en nog geeft, en mij dagelijks geven wilt, — indien wij 't maar vragen? Is er meer in uw magt, — dan uw Vleesch en uw Bloed, uwe ziel en uw ligchaam, uwe Godheid en menschheid, met al hunne schatten? —

De vriend moet zich verheugen in het bijzijn des vriends en gaarne bij hem blijven en zich

met hem onderhouden. Doet Gij iets anders op dit Altaar? Vindt Ge er uw lust niet, met de kinderen der menschen te wonen? Spreekt Ge er niet onophoudelijk als van Hart tot hart? Is het niet, of Gij den hemel uwer glorie verlaat, om U hier, uit liefde tot ons, te laten opsluiten als een Gevangene?

De vriend moet medelijden hebben met zijn vriend; hij moet hem troosten en opbeuren, en bijzonder in droefheid en lijden onverpoosd ter zijde staan. Zijt Ge niet met dit doel bij ons gebleven, toen de dag uwer verheerlijking was aangebroken? Blijft Ge niet getrouw aan mijne zijde, bij al mijn droefheid en lijden? Stort Gij niet uw zoeten balsem in mijne wonden, wanneer mijn hart kwijnend is, of mijne ziel in smart?

De vriend moet eindelijk, zoo noodig, lijden voor zijnen vriend, ja, zoo noodig, sterven voor hem; en dit wel is het grootste bewijs der hartelijkste vriendschap, naar uw eigen woord, o goede Jesus: „Niemand heeft grooter liefde, dan deze, dat iemand zijn leven geeft voor zijne vrienden.” (Jo. 15, 13). En toch ook dat hebt Gij gedaan. Gij hebt geleden, en onnoemelijk veel geleden; Gij hebt den bittersten kelk, door God ooit gevuld, tot op den grond toe gedronken; Gij hebt zelfs uw leven gegeven, en gegeven op het schandhout des kruises, in de wreedste smarten en pijnen, louter uit liefde, — en dat alles voor mij, Heer, — uw vriend. Uw vriend? Och neen, toen nog uw vijand, Heer Jesus, uw beul en uw verrader. Want „mij hebt Gij be-

mind, en voor mij hebt Gij U overgeleverd” ten dood, — toen ik zondaar was.

En nu hier, in dit H. Geheim, lijdt Gij er, in zekeren zin, niet immervoort wegens de ondankbaarheid der menschen? Laat Ge niet alles toe wat de boosheid kan uitvinden, om toch maar met ons te blijven?

O goddelijke Vriendschap, wie zal den gloed uwer warinte of de diepte uwer zelfverloochening kunnen meten? Hoe zou ik ooit volkomen begrijpen, dat Gij mijn vriend zijt, en zulk een vriend. Och, de vriendschap tusschen David en Jonathan was niets bij deze vriendschap. Alle vriendschap der aarde kan bij deze goddelijke niet vergeleken worden. „*Dilexit me.*” Hij heeft mij bemind; „*tradidit se.*” Hij heeft *zich zelf* overgeleverd, — het zijn twee regels, die ik diep in mijn hart zou willen drukken. „*Dilige diligentes me.*” Ik bemin die mij beminnen;” het is een Godswoord, dat ik nooit uit mijn geheugen mag verliezen. En hoe zoet zijn niet al die woorden, als uitdrukkingen der zoetste waarheid! hoewel zij toch nooit voldoende zijn, om die waarheid genoeg te roemen en genoeg te prijzen: Het Hart Gods is *mijn* vriend; en *mijn* hart is de vriend Gods.

Maar volgt niet daaruit, o goddelijke Vriend, voor mijn hart de zoetste verplichting? Zou ik ooit mogen toelaten, dat Gij met regt van mij kondt zeggen, wat Gij in een anderen zin van Lazarus zeidet: „Lazarus, onze vriend slaapt?” O dat zij verre!

De liefde wordt alleen door de liefde beloond. Bemint Gij mij, dan moet ik U beminnen. Zijt Ge mijn vriend door de liefde, dan moet ik mij uw vriend door de wederliefde toonen. Hart voor Hart, zij dus mijne leus. En mijn God! welke ruiling! Mijn hart, — voor het Uwe! —

Doch beminnen met het hart alleen is niet genoeg. Ik moet dan ook mijne vriendschap door daden toonen. „Waar niet gewerkt wordt, wordt niet bemind,” — luidt de regel. Wie niet offert heeft geene liefde. Wie niets wedergeeft, waar hem alles geschonken wordt, is den naam van vriend niet waardig. Ik wil dan ook alles offeren, mijn dierbare Jesus! Ik offer mijn lichaam, mijne ziel, mijn hart, mijne goederen, de heele wereld, mijn leven zelfs, — alles hebt Ge mij gegeven, ik geef u alles weder. Geef mij uwe liefde en uwe genade; dat is mij genoeg.

En zou ik verder mijnen lust niet vinden in het vertoeven bij uw H. Tabernakel? Moeten het niet de zoetste stonden van mijn leven heeten, die ik bij U mag doorbrengen voor dit Altaar? Zou ik niet dagelijks eenige oogenblikken nemen, zoeken, ja stelen zoo noodig, om hier met U te kunnen spreken en omgaan? O Heer, waar zou dan in mij het blijc der warme vriendschap zijn!

Ja meer; want, gelijk Gij mij vertroost, zoo kan ik van mijnen kant, U eenigermate troost verschaffen. Ik kan hier b. v. komen bidden voor die 100,000 zieltogenden, die elken dag

sterven, en waaronder zoovelen aan uwe vriendschap niet eens denken. Ik kan bidden voor de 800 millioenen ongeloovigen, die U nog niet kennen; voor de duizenden, ach! millioenen laauwe Christenen, die U ondankbaar vergeten; voor mijn eigen zwakke ziel, die U immers nog zoo zelden ijverig dient, gelijk zij U zou moeten dienen.

Nog meer: ik kan ook met U lijden, soms voor U lijden, en ten minste daardoor iets wedergeven en mijne vriendschap betoonen, dat ik de door U aangeboden kruisjes met liefde opneem, en in vereeniging met uw H. Kruis gewillig draag.

Welnu, dat alles wil ik voortaan doen, mijn dierbare Jesus, en veel beter doen, dan ik het tot nu toe gedaan heb. Daarom bid ik U met den H. Augustinus: „o allerzoetste en allerminnendste Jesus! stort, bid ik U, uwe oneindelooze liefde in mijnen boezem, opdat ik U geheel in mijn hart drage. Schrijf met uwen vinger uw zoet aandenken in mijne borst, zoodat het er nooit weder uitgewischt worde.” (Med. 53). En ik voeg er bij: Open, vooral in dit H. Sacrament, uw goddelijk Hart, om er mij voor eeuwig in op te nemen. Wond ook mijn hart met de vlam uwer liefde, zoo als Gij de harten uwer Heiligen ontvlamd hebt, opdat ook dit hart voor altoos voor U gloeije. Ja, toon, dat Gij mijn Vriend zijt, niet alleen door al de ontelbare gaven tot nu toe reeds geschonken, doch vooral daardoor dat Gij ook mijn hart van het vuur der ware vriendschap doet blaken.

O God! en Schepper allér dingen,
Die uit uw Hart het zijn ontvingen,
Het leven, en het zoet genot
Van uwe glorie; wie kon denken,
Dat Gij ook eens uw Hart zoudt schenken,
Voor 's menschen hart het Hart van God!
En dan, mijn God! op welke wijze!
Uw bloed als drank, uw vleesch als spijsze,
Gevloeid uit de eigen Liefdebron,
Die eens, als wars van alle boeijen,
Van niets meer wist als overvloeijen
Voortstroomend wat zij stroomen kon!
Wat is hier Adams liefde tegen?
Of Josephs broederlijke zegen,
Of David met zijn Jonathan?
Wat al het aardsch, ja hemelsch minnen,
Afhankelijk of ontgaan van zinnen,
Dat bij uw vriendschap halen kan?
Gij mindet ons met eeuwge liefde,
En toen ze aan 't kruis uw Hart doorkliefde
Toen hebt Gij met onze eigen speer
Barmhartig in uw Hart geschreven:
„Mijn vriend, ik geef voor u mijn leven,
Dit is mijn vriendschap, Min mij weêr.”
Toen klomt Gij op, maar gingt niet henen,
En wist twee wondren te vereenen,
De hoogste kroon, den laagsten schijn;
Maar in uw Harte bleef 't geschreven:
„En hier en daar geef ik het leven,
Mijn vriend, het zal uw leven zijn.”
O Vriend, o goddelijke Vriend!
Waaraan heb ik dat lot verdiend?

AAN MARIA.

Wie is ooit grooter vriend van onzen Heer en God geweest, dan Gij, o allerzuiverste Maagd en Moeder Gods, Maria! U groet ik dus in de eerste plaats, o zuiver Hart, Schat van den eeuwigen Vader, Troon van den Zoon Gods, Triomf van den H. Geest, Vreugde der allerheiligste Drieëenheid! U groet ik, om door U tot Jesus vriendschap te komen, en de onbegrijpelijke genade van Hem tot vriend te hebben te genieten. Bid voor mij, Maria! Bid voor alle geloovigen; opdat wij toch inzien wie, en op welke wijze Hij alhier onze vriend is geworden. O Hart van Maria! Boek des levens, Tempel van vrede, Troon van alle deugden, versmaad dit gebed uwer nog in zoovele gevaren verkeerende kinderen niet. Wij kunnen immers niets zonder onzen Vriend Jesus. Wij kunnen echter alles door en met dezen onzen goddelijken Vriend. Gedenk ook, dat Hij u geschonken heeft als een der grootste blijken zijner vriendschap, opdat wij door U zijne vriendschap waardig worden en standvastig in die zaligmakende vriendschap zouden blijven. O eenige, onbevleete, allenovertreffende Vriendin des Konings, maak, dat wij deze eeuwige en allerzaligste vriendschap vinden.

OEFFENING Bid de Litanie van Jesus' H. Hart voor de geloovige zielen. De geestelijke Communie.

DENKSPREUK. „Ik noem u vrienden, zegt de Heer Jesus, omdat ik u alles nopens mijn Vader heb bekend gemaakt.”

ËEN EN TWINTIGSTE BEZOEK.

HET VUUR.

De H. Ephrem schreef ergens (betoogende dat men het wezen Gods niet nieuwsgierig mag zoeken te doorgronden): „O Christen, neem met het volste geloof deel aan het onbevleete ligchaam en bloed van uwen Heer, in de zekerheid, dat gij het Lam geheel geniet. De geheimen van Christus zijn *een onsterfelijk vuur*. Wacht u ze roekeloos te willen doorgronden, uit vreeze van door de deelname verteerd te worden. O waarlijk, wat de eeniggeboren Zoon Gods, Christus onze Zaligmaker, voor ons gedaan heeft, dat gaat al onze bewondering, geheel ons verstand, al onze uitdrukkingen te boven. Immers; *vuur* en geest gaf Hij te drinken aan ons, die met vleesch omkleed zijn, namelijk: zijn ligchaam en zijn bloed. O heilige, vereerenswaardige, en ontzaggelijke Geheimen, hoe ver gaat ge mijne gedachten te boven! Neen, ik zal niet zoeken ze te doorgronden; ik zal slechts de magt en glorie mijns Scheppers aanbidden, in alle eeuwen.”

Heer Jesus! ik aanbid U met dien grooten Heiligen Leeraar; ik aanbid met hem ook *uw onsterfelijk vuur*. Ik verbeeld mij zelfs, met Mozes voor het brandend Braambosch te staan; ik bedenk, dat Gij hier woont, en hoor mij toeroepen met kracht: „Doe uwe schoenen uit; want de plaats, waar gij staat, is heilig.” Met eerbiedigen

schroom kom ik nogthans tot U ; niet, om uwe Geheimen te doorgronden ; wie zou dit wagen ? maar toch, om ze wat nader te beschouwen, om dat *vuur* en dien *geest* van nabij te bewonderen, en het genot van die zalige vlammen te hebben. Ontferm U mijner ! en leer mijne ziel ?

Wat is het vuur ?

Het vuur. -- is het niet als eene dorstige vonk, die al wat het nadert verteert, en al wat het aanraakt, in zich zelve verandert ? Is het niet als een lichtende gloed, die altijd werkzaam is, altijd ten hemel stijgt, en nimmer zegt : genoeg ?

O waarlijk, dan is ook onze Heer, in dit heilig Geheim, een wezenlijk, schoon goddelijk vuur !

Het vuur is een zinnebeeld van Gods glorie. Dat bleek in het brandend Braambosch, waarin God zelf te midden van den vuurgloed woonde. Dat bleek op den berg Sinaï, waar „de gedaante van 's Heeren glorie als een vlamvend vuur op de kruinen des bergs verscheen.” Dat bleek op den Karmel bij Elias offer, in de woestijn in de vuurkolom, op den Moria in den Tempel, tot nog zelfs op het Pinksterfeest van 't Nieuwe Verbond in de vurige tongen. — Maar zien wij dan hier niet veel eer het tegendeel, Heer, Jesus ? O neen ! Gij zijt dezelfde, die eens in de vuurvlam woonde, op den Sinaï uwe bliksemen uitzondt, op velerlei wijze U zelf of uwen Geest in het H. vuur vertoonde. Gij zijt dezelfde, ook hier in dit H. Sacrament. Alleen, toenmaals schitterde veeleer de glorie uwer magt ; thans

schittert des te krachtiger de glorie uwer liefde. Toen deedt Gij uwe glorie zien voor het meer zinnelijke oog; nu doet gij haar tasten door het meer geestelijk hart. *Vuur en geest zijn derhalve uwe Geheimen.* En o wonder, dat de Tabernakel niet door die glorie verteeft! Nog grooter wonder, dat het menschelijk hart kan koud blijven bij dit vuur!

Het vuur is een zinnebeeld van Gods werkende magt en alsmede van zijne gestrengere gerechtigheid. Daarom staat er geschreven: „De Heer uw God, is een verslindend vuur,” — en wederom: „de Heer, uw God, zal voor u uitgaan, als een verterend en verslindend vuur.” (Leut. 4 en 9.) In dit opzigt, zou men denken, zijt Gij, o Jesus, geen vuur. Maar toch staat er geschreven: „Wie onwaardig eet, en onwaardig drinkt (van dit „onsterfelijk vuur”), die eet en drinkt zijn oordeel.” Ik beve op dit woord, o mijn Jesus! doch ik vertrouw op uwe liefde.

Het vuur is een zinnebeeld van Gods eendeloze kennis. Deswege lezen wij tot driemaal toe in het Boek der Openbaringen: „*Zijne oogen zijn als vlammen vuurs.*” Ook dit weer klinkt ontzagverwekkend voor den zondaar: God ziet u; Jesus kent u; maar welk een troost ligt daar tevens in voor een brave, als hij denkt: „Beminnelijke Verlosser! Gij kent mijn lijden en mijn strijden, mijn zielsangst en mijne smart, U is mijn werk en al mijn verlangen bekend. Gij weet, hoe ik zucht naar uwe liefde; en uwe oogen, als stralen vuurs, zijn op mijn hart

gerigt, om het te gelijk te doorgronden, te verteederen en te ontvlammen.”

Het vuur eindelijk is het zinnebeeld der liefde; en hierin, mijn Jesus, ligt uwe afbeelding sprekend. „Ik ben gekomen, hebt Gij gezegd, om het vuur op aarde te komen brengen, en wat wil ik anders als dat het brande!” En waar bragt Gij het krachtiger, standvastiger, werkzamer, liefelijker dan hier? Zag U niet de H. Catharina van Genua in dit Tabernakel, als een alles ontvlammend Fornuis? Hebt Ge niet juist in en bij het H. Sacrament, uw goddelijk Hart aan de Z. Margareta vertoond als in een zee van vlammen? Mogten niet vele Heiligen U op die wijze als in een vlammende liefdezee aanschouwen?

„Als leeuwen, vuur ademend” stroomden uw eerste leerlingen, door U gevoed, van uwe H. Tafel weg, om den marteldood te ondergaan. Als leeuwen, door een hemelsch vuur ontgloeid, strijden nog al de uwen aan uw H. disch verzadigd. Zal er dan geen vuur in u zijn, die aldus met vlammen voedt?

Al de uitwerkselen spreken mede. Door het vuur wordt het goud gelouterd: door uw vuur het hart. Door het vuur worden de slagtoffers verteerd; door uw vuur de zielen in hemelsche liefde. Door het vuur wordt het licht verspreid; door uw vuur de geestelijke verlichting. Door het vuur wordt het vuur ontstoken en vlamt alles opwaarts ten hemel; door uw vuur kunnen wij anderen ontvonken, en alle harten ten hemel doen stijgen.

Wees gegroet dan, o zalig, hemelsch, goddelijk vuur, „dat met ons onder eenzelfde dak verblijft” (H. Ter.)! Wees gegroet, o brandend, gloeiend, allesverterend vuur, dat al onze fouten, misslagen en zonden verslindt; wees gegroet, o verwarmend, lichtend en koesterend vuur, dat onze harten zoo zalig doet vlammen! Wees gegroet, o dierbare Jesus, die bijzonder in dit H. Geheim mijn goddelijk vuur wilt wezen.

Ik weet dan ook wat ik verder doen zal. Ik wil dikwijls tot U naderen, o goddelijk Vuur, om verlicht en verwarmd te worden. Ik wil al mijne ellenden in uwen magtigen vuurgloed werpen, om die allen te doen verteren. Ik zal zeggen, zoo als ik nu zeg, Heere! „Heer! Gij wilt dat uw vuur ontvlamd worde; waarom ontvlamt Gij dan mijn hart niet? Ik geef mij geheel over aan uwe goddelijke werking. Gedenk, dat ik niets vermag zonder U, en altoos koud blijf zonder uwe genade. Ach! geef mij dan uw H. Vuur. Ontvlam mijn hart, opdat het voortaan altijd voor U, en voor U alleen van liefde gloei!”

Hoe zoet mijn Jesus, hier uw Hart

Als 't vlammend vuur te aanschouwen,
Dat, reinigend van zonde en smart,

Ons heiligt, uw getrouwen!

Als vuur, dat uw boezem slaat,

Om 't naarstig hart te ontgloeijen,

En heiligend, als offer staat

Om ons aan God te boeijen.

Als vuur, dat alle harten tracht
Van liefdegloed te ontsteken,
En lichtend in den bangen nacht.
Ons leidt naar hooger streken.
Als vuur, dat ons tot offers maakt,
Gelouterd in uw glimmen
En, straks onze aardsche boeijen slaakt,
En 't hart doet opwaarts klimmen.
O vuur van 't brandend Offerlam
Vol liefderijke vonken,
Ontgloeï ons hart door uwe vlam,
En maak het vreugdedronken !

A A N M A R I A .

O allerdierbaarste en allerliefderijkste Moeder van Jesus, en de mijne ! Gij weet, welk liefdevuur de gezegende Godmensch op aarde kwam brengen, en hoe vurig Hij niets anders wenscht, als dat het brande. Ziehier dan mijn hart, dat ik als brandoffer aanbied. Maar ach ! wat is het ? Neem het toch, roof het zoo noodig, en bereid het zooveel Gij kunt om het uwen Jesus ter verdere heiliging en volmaking op te offeren. O onbevleete Hart ! Fornuis der goddelijke liefde ! Middelpunt der heiligheid ! Altaar van het Heilig der Heiligen ! Hoogste top der eeuwige bergen ! Brandend en nooit verterend Braambosch Gods ! neem mijn hart en ontsteek het aan uw vuur, opdat het met U voor Jesus vlamme. Ach ! hoe kunnen wij nog koud zijn voor dit H. Altaar ! Ach ! hoe kunnen wij traag zijn, waar Jesus ?

liefdevuur zoo vlammeud werkt ! Doch, gij kent onze zwakke natuur. o Moeder van God ! Door uwe hulp wensch ik mij te beteren, te versterken, te ontvonken. Help mij dan, o Brandpunt der liefde, en doe mij van nu af geheel vuur zijn voor Jesus !

OEFENING. Onderzoek u, of gij u steeds goed voorbereidt voor de Sacramenteele Communie. De geestelijke Communie.

DENKSPREUK. „Ik ben het vuur op aarde komen brengen, en wat wil ik anders, als dat het brande.”

ⲦWEE EN TWINTIGSTE BEZOEK.

ONZE HOOGEPRIESTER.

Waar kan ik U, o goddelijke Verlosser, klarer en met meer regt als mijn eeuwige Hoogepriester beschouwen, dan juist hier op het H. Altaar, waarvoor ik op nieuw, aanbidgend nederkniel. Daarom luister ik vooraf naar de leer van uwen H. Apostel Paulus.

„Elke Hoogepriester, leert hij, uit de menschen genomen, wordt voor de menschen aangesteld in die zaken welke betrekking hebben op God, — en zulks opdat hij gaven en offeranden voor de zonden opdrage, — en ook medelijden kunne hebben met hen, die uit zwakheid dwalen.”

Zulk een Hoogepriester zijt Gij bij uitnemendheid, mijn Zaligmaker. — Gij zijt verkozen en aangesteld door uwen hemelschen Vader, om zulk een Hoogepriester te zijn. Gij zijt uit de menschen en voor de menschen verkozen. Daarom „zijt Gij in alles (behalve de zonde) aan uwe broeders gelijk geworden, ten einde barmhartig te kunnen zijn, en een hart vol mededooen in uwen boezem te dragen. —

Gij zijt een getrouw Hoogepriester in de dingen die betrekking hebben op God, en daarom „heilig. onschuldig, onbevlekt, afgescheiden van de zondaren, en hooger dan de hemelen geworden, die niet dagelijks noodig heeft... eerst voor de eigene zonden offeranden op te dragen (Hebr. 7, 26, 27.)

Gij zijt een getrouw Hoogepriester ten aanzien der menschen; want, daar Gij zelf onzen strijd hebt gestreden, ons lijden geleden, weet Gij insgelijks hen, die door lijden beproefd worden, ter hulp te komen en te vertroosten. „Wij hebben dus niet eenen Hoogenpriester, die niet zou kunnen medelijdend zijn met onze zwakheden, maar eenen, die in alles is beproefd geworden,” (Hebr. 4, 15), wiens Hart dus ons hart gevoelt, en die de zwaarte onzer beproevingen door ondervinding kent.’

Om zulk een Hoogepriester te kunnen zijn, hebt Gij, o eeuwig Woord des Vaders, onze menschenlijke natuur aangenomen, zijt Gij in alles „zonder zonde” aan ons gelijk geworden. Toen hebt Gij „in de dagen *uws* vleesch, gebeden en smee kingen tot Dengene, die U verlossen kon uit den dood, met luid geroep en tranen geofferd, en zijt verhoord geworden om *uwe* godvruchtigheid!” En alzoo „alhoewel Zoon Gods zijnde, *hebt* Gij uit hetgeen Gij leedt, gehoorzaamheid geleerd, en zijt Gij, voleindigd zijnde, allen, die U gehoorzamen, oorzaak geworden van eeuwige zaligheid, genoemd door God Hoogenpriester naar de orde van Melchisedech.” (Hebr. 5, 8—18).

En wat hebt Gij alzoo tot uwe voornaamste offergave gemaakt? U zelven. Wat was het offer dat Gij opdragen wildet? Uw goddelijk vleesch en aanbiddelijk bloed, — daar „Gij U zelven door den Heiligen Geest vlekkeloos aan God hebt geofferd, om ons geweten te zuiveren

van doode werken, om te dienen den levenden God" (Hebr. 9, 14). O hemelsch en driewerf heilig wonder: de Hoogepriester, die zich zelfven offert als een offer van oneindige waarde; het offer met den offeraar één, en geofferd op de wondervolste wijze!

Daarom zijt gij ook de ééne, hoogste, boven allen uitstekende Hoogepriester, Jesus, door wien alleen ook anderen kunnen priester zijn. Daarom zijt gij ver boven Mozes, die slechts middelaar was van het onvolmaakt verbond, en met het oog op U, die de offers der oude wet liet opdragen; terwijl Gij middelaar zijt van een nieuw Testament, dat alleen alles ter volmaakheid brengt. Daarom zijt gij anders groot en hoogverheven dan Aäron, wiens offers geen kracht konden hebben, tenzj door uw offer, dat zij allen in de verte voorafbeeldde. Daarom staat gij eindeloos verrebaven Melchisedech, wiens offer om zijne gedaanten het uwe mogt voorspellen zonder anders ook maar in de verte in waarde het uwe gelijk te zijn. Daarom eindelijk overtreft uw offer dat van Abel, van Noë, van al de anderen, en zijt gij Priester *in alle eeuwigheid* naar Melchisedechs, wijze. De andere Priesters sterven dan ook allen; gij zijt de onsterfelijke Priester. De anderen offeren gestadig nieuwe offers; gij draagt slechts éénmaal uw bloedig zoenoffer op, om den Vader te voldoen, uwe groote liefde te toonen, en al, die willen, ter volmaaktheid te brengen.

Hebt gij hierom gewild, dat uw bloedig offer van Golgotha, in alle opzigten, het eenige zou

zijn? O neen, dat liet uwe liefde niet toe. Gij wilde althans voor het Nieuw Verbond een herinnerings-offer hebben ingesteld. Het zou geen nieuw zijn, geen ander, maar hetzelfde op onbloedige wijze vernieuwd. Doch het geheim is ons bekend, door de H. Mis en Eucharistie; ik wil nu slechts herinneren, dat *uw* Hart het heeft uitgevonden. Daarom spreekt Gij: „doet dit ter mijner gedachtenis”. En zoo werd vervuld, wat de propheet voorspeld had: „Van den opgang der zon tot aan haar ondergang zal een rein offer op alle plaatsen geofferd worden”. Zoo werd tevens vervuld, wat Gij, mede in één anderen zin, beloofd had: „Ik zal met u zijn, tot aan de voleinding der eeuwen.”

En zie nu, welk offerlied! Elken dag worden veelligt driemaal honderd duizend offers aan den hemelschen Vader opgedragen. Elk half uur kan ik mij, in den geest, met een zesduizendtal H. Misoffers vereenigen. In alle landen der wereld wordt achtereenvolgens en onophoudelijk — „van der zonne opgang tot ondergang” — het bloedig kruisoffer op eene onoloeidige wijze vernieuwd. Uur op uur biedt Gij aldus voor den Troon des Vaders uw H. Bloed en uw goddelijk Hart aan, tot verzoening en uitdelging der zonden. Zoo „leeft Gij waarlijk altoos, om tusschen beide te komen voor ons”. Zoo werkt Gij onverpoosd, als onze eeuwigte Hoogepriester bij God.

En wij, — o wij zijn, als we wél toezien, steeds op Golgotha tegenwoordig. Wij zijn schier,

in zekeren zin, even gelukkig als de heilige toeschouwers, die uwen H. offerdood van nabij mogten zien.

Het altaar is als een nieuw Golgotha, waar Gij U opoffert voor ons. Deze Tafel is de disch uit de Paaschzaal, waaraan wij U even zeker en even waarachtig ontvangen. En dit Tabelnakel, o het is eindeloos meer dan de Tent van het Oude Verbond, daar wij U zelven, onzen God, op de waarachtigste wijze, en voordurend bij ons zien wonen.

Wat kan ik meer wenschen? O mij dunkt, ik zie U dan ook uwe H. Wonden en Uw open Hart voor mij aan Uwen Hemelschen Vader vertoonen. Ik hoor de stem van mijn goddelijken Hoogepriester, die „met luid geroep en tranen” voor mij bidt om ontferming en genade. Ik zie uw kostbaar Bloed met nieuwe liefde over dit Altaar stroomen. Ik hoor zijne stem, krachtiger dan die van Abels bloed, te mijner gunste tot God roepen. Ik zie uwe dierbare Moeder, als naast het Offerlam, hare moederlijke handen, met haar oogen ten hemel verheffen. Ik zie ook uw aanbiddelijk Hart geopend en nogmaals roepend: „Vader, vergeef het hun!” „Heden zult gij met mij in het Paradijs zijn”. Ziel, „ik heb dorst.” —

En verteederd door die goddelijke stem, en aangemoedigd door die eindelooze goedheid, kom ik, Heer, en spoed mij tot U, en drink mij zalig aan uw goddelijk Bloed en eet mij heilig aan uw goddelijk Manna. Dan sluimer ik in in zoete beschouwing en aanbid U op uw H. Kruis.

Dan leg ik mijn gansche hart nogmaals in uwe
Hoogepriesterlijke handen. Dan eindelijk roep
ik in vervoering uit: „Genade, O goddelijke
Priester, mijn Hoogepriester bij God! Genade
en barmhartigheid, o Heer! en altoos groeiende
liefde.

Welk een schouwspel! Op den schandberg

Onder 't snood en wreed gespuis

Hangt de groote God der harten

Vastgenageld aan een Kruis.

Zie! Zijn goddlijk Hart staat open.

't Hoofd hangt nederwaarts ter aard,

En langs hoofd en boezem loopen

Stroomen, elk een hemel waard.

Zie! zijn voeten zijn geklonken

Aan het knoestig Kruisaltaar,

Van het heilig zoenbloed dronken

Van den Heil-God-Martelaar.

Zie! zijn goddelijke handen

Blijven uitgestrekt tot mij,

Of ze nog 't heelal omspanden,

Trekkend naar zijn open zij'. —

Welk een schouwspel! Maar ik ken U,

God der harten! Offeraar!

Offerend in bloed en smarten

Zelf U zelf' op 't Kruisaltaar.

Ik herken U, liefste Jesus!

Hoogepriester, zonder end,

Ook onbloedig weer U offrend

In dit H. Sacrament.

Maar U kennend, moet ik minnen,
Met U offren bloed en smart;
Trek me dus uw boezem binnen,
Offer mijn hart met uw Hart.

AAN MARIA.

O allerreinst en altoos onbevlekt Hart van Gods Moeder en onze Moeder, Maria! gedenk, hoe Gij eens, onder het H. Kruis staande, het goddelijk Hart van uw beminden Zoon, als het zoenoffer voor onze zonden, aan den hemelschen Vader hebt opgedragen. Gedenk, hoe Gij nu nog, aan de regterhand van uwen Jesus geplaatst, door Hem en met Hem voor ons tusschen beide treedt, bij God. Op die wijze werdt en zijt Gij inderdaad op eigen wijze, even als Jesus, onze voorspreekster bij God en met Hem de ons verzoenende offeraar. O bid dan ook nu voor ons heil bij dien eeuwigen Hoogepriester. Vraag voor ons, dat wij inniger uwe liefde, en daardoor weêr volmaakter zijne liefde leeren kennen. Neem vooral ons hart als het Hem welgevalligst offer en bied het met Jesus' Hart den Hemelschen Vader aan. O Hart van Maria, Echo van het Menschgeworden Woord, Sleutel van den hemelschen Schat, Vurige wagen van den Heer Jesus, bloemrijk Bruidsbed van den Almagtige! hoor, en verhoor ons, en vergeet ons, uwe lijdende kinderen niet. Met Jesus wensch ik U te vinden; door U mijnen Jesus; bij U beiden, mijn eeuwig geluk.

OEFENING. Vereenig uwe intenties met de **H. Offeranden**, die telken ure over de geheele aarde aan God worden opgedragen. De geestelijke **Communie**.

DENKSPREUK. „O allervoortreffelijkste Jesus, wasch mij meer en meer van mijne zonden, opdat ik altoos in uw Hart moge wonen.”
(Op. S. Bern.)

ORIE EN TWINTIGSTE BEZOEK.

ONZE BROEDER.

Wees gegroet, mijn beminnelijke Zaligmaker, voor mij altoos toevend in dit H. Sacrament, en,— daar Gij zelf het zoo gewild en verordend hebt, — wees gegroet, o mijn Broeder!

Mijn Broeder! is het mogelijk! En mag ik U, o groote God, wel met regt mijn Broeder noemen? Mijn Broeder, God mijn Broeder! welke zoete en liefelijke aandoening der ziel wekt niet van zelf die teedere naam in mijn nadenkend hart! Om iemand te ceren of geluk te wenschen zou men hem zeggen: uw broeder is rijk, — magtig, — koning. En zie! *mijn* Broeder is God. Magtig, rijk, gelukkig noemt men reeds iemand wiens broeder gelukkig, rijk, of magtig is; en *mijn* Broeder is oneindig gelukkig, eindeloos rijk, almchtig!

Doch, wat zeg ik, minnelijk Hart Gods! mag ik zoo spreken?

Jesus. Dat moogt gij. Ik zelf heb den mensch *mijn broeder* genoemd; ik heb mij zelven tot zijn broeder gemaakt. Op het kruis heb ik bovendien mijne Moeder tot eene ware Moeder der mijnen aangesteld. Gij zijt dus mijn Broeder, zoo gij het wezen wilt, volgens dat woord, dat ik gesproken heb: „al die den wil doet mijns Vaders, die in den hemel is, die is mijn broeder.”

De ziel. Welk geheim! Doch leer mij dan,

Heer Jesus, mijn Broeder! op welke wijze Gij mijn Broeder geworden zijt, in welken zin ik dit voornamelijk moet opvatten, en hoe ik U hier in 't bijzonder in het H. Sacrament als mijn Broeder moet eeren Hoe zou ik toch zelf zulk een geheim kunnen begrijpen, of verklaren?

Jesus. Ik ben uw Broeder geworden door het voor u onbegrijpelijk geheim der Menschwording. Niet de Engelen toch, en niet der Engelen natuur nam ik aan, om haar te verheffen, maar Abrahams kroost. (Hebr. II : 16.) Ik werd mensch om den mensch te verheffen en tot een kind Gods te maken. Ik deed het door mij te vernederen, en, ontdaan van den glans der Godheid, uit eene reine Maagd in een stal te worden geboren. Zoo nam ik vleesch en bloed aan, gelijk gij hebt van natuur, en werd in alles aan mijne broederen gelijk, mij niet schamende hen broeders te noemen of hun broeder genoemd te worden. Ik werd dus uw Broeder door het aannemen uwer natuur, en door u te verheffen tot het zoonschap Gods.

Denk verder aan mijn lijden, mijn kruis, mijn dood. Heb ik niet alles gedaan en geleden wat ik doen en lijden kon, om u erfgenamen des Vaders en medeërfgenen met mij te maken? Heb ik niet derhalve, toen ik op het hooge kruis den kruispsalm bad, er bijgevoegd met den propheet: „O God ik zal uw Naam aan mijne *broeders* bekend maken?” (B. 21.) Heb ik niet gewild, dat men het eerst aan *mijne broeders*, de Apostelen, mijne Verrijzenis zou

aankondigen? Ik ben dus uw Broeder. En daar gij zelf weet wat die broedernaam inheeft, zult Gij nu ook ligt inzien, wat gij voor mij doen, en wat gij van mij verwachten kunt.

De ziel. Ja, Heer, dat begrijp ik. Een broeder bemint zijnen broeder. Een broeder zorgt voor zijn broeder. Een broeder deelt met zijn broeder zijne have en goederen. Beiden hebben denzelfden vader, dezelfde moeder. Zij zijn, als ware broeders, maar één van hart en één van ziel, en weten van tweestrijd of tweedragt niet. Maar, mijn hemel! welk een schat heb ik dan in U gevonden!

Gij, mijn Schepper, bemint mij met broederlijke liefde. Gij, mijn God, zorgt voor mij met een broederlijk hart. Gij, mijn Koning, maakt mij deelachtig aan uw eeuwig Rijk. God is door U mijn Vader, Maria mijne Moeder. Goddelijke Broeder, dierbare Jesus, welk een schat heb ik aldus in U gevonden. En wat zal ik er voor wedergeven? Dat Ge mijn God zijt, mijn Heer en mijn Koning, is mijn geluk; wat moet het wezen, dat Gij tevens mijn Broeder zijt!

En dan nog, welk een onderscheid tusschen U en een aardschen broeder! Een broeder sterft, en laat, hetgeen men schat noemt, aan zijn broeder achter. Deze neemt het, doch veeleer uit de hand des doods, dan die des levenden. En die dood zelf, met de regterhand den schat gevende, toont reeds met de linkerhand den schicht, waarmede zij ook hem weldra zal treffen, om het geërfde weêr aan een ander over te geven.

Gij integendeel, Gij sterft ja, uit liefde, en om mij het Testament te verzekeren, maar Gij blijft leven. Levend geeft Gij uwe erfenis met al uwe regten. Zelf deelt Gij die uit, en als ik niet zoo dwaas ben, die weêr te verwerpen, zal geen dood meer in staat zijn, mij die te ontnemen.

Goddelijke Broeder! hoever is dan uw broedermin boven alle aardsche liefde verheven! Hoe meer nog, als ik U hier beschouw, in dit hoogheilig Geheim!

De broeders zijn vooral broeders door de naauwste vereeniging van bloed en van hart. Hoe zinnrijk hier!

Van bloed. Want zie! hier geeft Gij werkelijk uw eigen Bloed. Hier geeft Gij U zóó geheel, zóó volmaakt, zóó innig, dat uw goddelijk Bloed de drank word mijner ziel, en ik waarachtig meer vereenigd wordt met U, dan ik het met een aardschen broeder kon zijn. „Die U ontvangen, worden kinderen Gods” in den volsten zin des woords. Die uw vleesch eten en uw bloed drinken, blijven in U, en Gij in hen. Het zijn uw eigen woorden, allerminnelijkste Jesus.

Van hart. Want Gij belooft hun, die U genieten, het eeuwig leven niet alleen, maar ook, dat zij zullen leven door uwen geest, leven voor en om den Vader, gelijk Gij zelf door en voor den Vader leeft. Gij stort, als Gij tot mij komt uwen eigen Geest in mijn hart uit. Gij geeft wat Gij beloofd hebt: uwe genaden, uwe gunsten, uwe liefde; maar in en met dat alles juist de eensgezindheid van harten, het bovennatuurlijk, goddelijk leven der harten.

Hierbij komt, dat Gij bij uitstek als Broeder voortdurend mij bijblijft. Heb ik hulp noodig; Gij zijt gereed. Behoef ik troost; Gij biedt dien aan. En wat er ooit in mijn leven voorkomt, waarbij ik steun of hulp noodig hebbe, Gij zijt hier, om die te verleenen, mijn God, en mijn Broeder!

Mijn pligt volgt van zelve. Ik moet een ware broeder voor mijn goddelijken Broeder zijn. Ik moet U derhalve dikwijls bezoeken; al mijne noodwendigheden U bloot leggen; volmaakt op U vertrouwen. In twee woorden: ik moet mijn hart steeds aan uw Hart *toon*en, en te gelijk *sch*enken.

Ontvang dan nogmaals dat arm menschenhart, o mijn goddelijke Verlosser! Gij schaamt U niet ons broeders te noemen. Ik schaam mij bijna, mijn God, om het U te doen. Doch Gij laat het toe, Gij wenscht het, het zij dan zoo, mijn God en mijn Broeder. De Seraphijnen des hemels moeten verbaasd staan over mijn geluk; ik smeek hen, en vooral mijne Moeder, Maria, dat zij des te vuriger met mij bidden en zorgen, dat ik zulk eene gunst nooit onwaardig worde. Dit is ten minste mijn vurigste wensch, waarmede ik nu nogmaals groet: mijn God en mijn Verlosser! mijn Zaligmaker en mijn Broeder!

Wie toeft hier in dit eenzaam dal,
In dien stal,
Waar Bethlem anders voor zijn dieren
Een schuilplaats zoekt, als stormen gieren?

Wie rust hier op een handvol stroo,
Hemel, zoo !
En strekt, in 't kribbeke gelegen,
Mij zijne kleine handjes tegen ?

Wie schreit zoo liefelijk mij toe,
Blij te moê.
En rigt in 't hoogst der armoësmarte
Zijn minlijke oogjes op mijn harte ?

Zijt Gij 't, mijn Broeder, Jesus, God !
O genot !
O ziele van mijn zieleleven,
Wat zal 'k U, Kindje, wedergeven ?

U, hier op nieuw, in nieuwen schijn,
Ganschlijk mijn,
En door uw liefde en Broederzorgen
Nog meer dan in de Grot verborgen !

Wat zal ik geven ? Wat U doen,
Nu, als toen,
O God, die worden wilt mijn Broeder,
En mij uw' Vader geeft en Moeder ?

Ik voel het, enkel om mijn hart
Lijdt Gij smart ;
Aanvaard het dan, 't is U gegeven,
Schenk mij uw eeuwig Broederleven !

AAN MARIA.

O Hart van onze hemelsche Koningin en Moeder Maria! door wie Jesus, de Zoon Gods, onze broeder geworden is, wat zal ik doen, nu ik denk aan zulk een onschatbaar voorregt? Ik loof U, ik prijs U, ik dank U, vooral hier in de tegenwoordigheid van uwen en mijnen Jesus. Ik smEEK U echter inzonderheid, om nieuwe en steeds grootere genaden. Ik bid U om de gunst eener volmaakte blijdschap en dankbaarheid en wederliefde. Herinner U, wat het U kostte, om mij Jesus tot Broeder te geven. Herinner U, wat Jesus deed en wat Hij leed, om mij tot zijn Broeder te maken. Aanschouw dan uw goddelijken Zoon in dien toestand, waarin zijne eindelooze liefde Hem hier op dit H. Altaar, ten mijnen gunste, heeft gebragt. En oordeel zelve, o Moeder van mijn Broeder, of Gij mij niet verhooren, niet bijstaan moet. Ik groet U dus met alle hoop, o onbevlekt Hart! Ik groet U, Woning der Wijsheid, Schatkamer der H. Kerk, Brandoffer der goddelijke liefde, eeuwig geurend Reukaltaar des hemelschen Tempels! Ik groet U vooral, als het Hart mijner hemelsche Moeder, door wie ik Jesus tot Broeder heb, en door wie ik hoop Hem eeuwig te genieten.

OEFENING. Onderzoek u nopens uwe verplichtingen aangaande de devoties, die betrekking

hebben op Jesus' Hart. De geestelijke Communie.

DENKSPREUK. „Mijn zoon, als uwe ziel verstandig is, dan zal mijn Hart zich met u verheugen.” (Spr. 23, 25.)

VIER EN TWINTIGSTE BEZOEK.

HET GEHEIM.

Onder de vele en hartroerende namen, o mijn Jesus, die U, in dit H. Sacrament verborgen, door onze Moeder de H. Kerk geschonken zijn, zijn er twee, die mij heden voor den geest komen, en mijn hart voor U doen kloppen. Het zijn *Arcana*, en *Mijsterium: Het Verborgene*, en *Het Geheim*! Leer mij ook den zin en de diepe beteekenis van deze benamingen inzien, ten einde ik U des te ijveriger zoeken, naarmate Gij U dieper verbergt. Want ik weet het: Gij schoilt, om gezocht te worden; Gij verbergt U, om U te doen vinden.

Eu waarlijk, hoe schoon en doestreffend noemt men Uw H. Sacrament reeds daarom: *Het Verborgene*. Het is waar, de groote God is wel overal eenigzins voor ons verborgen. In de schepping toont Hij zijne glorie, maar toch niet geheel. In de genade toont Hij zijne liefde; maar hoe geheimnisvol; in de liefde zelve zijn Hart, maar toch ook daar niet van aanschijn tot aanschijn. Overal ligt dus voor ons over den glans der Godheid nog een sluier, die wel niet weggenomen zal worden, tenzij bij gedeelten op een voorbijgaanden Thabor, tot dat wij Hem dáár zien, waar wij Hem eeuwig genieten zullen. Maar is God aldus overal eenigzins verborgen, wat zullen wij hier zeggen voor het

H. Sacrament; hoe waar is Hij hier, in U, mijn Jesus, *een verborgen God!* of waar dan doch, bid ik U, schuilt Gij sterker en dieper dan hier? Waar zijt Gij zoozeer aan onze blikken onttrokken, — en toch tegenwoordig!

Ik zie wel een paar kleine vonkjes, knagend aan 't smeltend was, ik zie nog een lampje als dansend van vreugde voor uw heiligen troon; maar dit zijt Gij niet, mijn God; dit leven is het uwe niet; dit afschijnsel van licht, och! 't is nog niet eens een echt beeld der Engelen, die onzichtbaar uwen troon omringen. Ik zie verder een altaar, op het altaar een Tabernakel; maar doet mij dit God kennen? Ik zie een weinig zilver of goud, misschien eenige kostbare gesteenten, die mij wel aanduiden, dat hier iets kostbaars rusten moet; maar hoe wijst ook dit aardsehe slijk op eene eindelooze glorie? Ik zie soms, wat meer zou kunnen zeggen, uwe vrome leerlingen nederknien voor dit altaar, ik zie, hoe zij bidden, vurig bidden, en als in liefde verzonken schijnen met het oog op het Heiligdom; maar ligt ook daarin zelfs, behalve hun geloof, ook het zichtbaar bewijs, dat Gij zelf hier rust, o mijn Jesus, met uw vleesch en bloed, met ziel en ligchaam, met Godheid en menschheid, gelijk Gij heerscht aan de regterhand uws Vaders?

Doch ik zal verder doordringen en misschien den sluier ligten? Verbeelding? Het Tabernakel springt open, — en mijn God blijft verborgen. Daar komt de priester en opent de zilveren ciborie, — en mijn God blijft verborgen.

Daar toont hij, als een andere Joannes, het *Lam Gods*, — en de sluijer, in plaats van weggenomen, is nog digter toegehaald; ik zie, ja, de gedaante van brood, ik zie de blanke tarwe, waarin en waaronder het Lam rust, ik zie de ronde gedaante als het beeld der volkomenheid, de reine kleur als het beeld der heiligheid, missehien het daarop gedrukte *Lam Gods*, als het beeld van het afgebeelde; — maar Hem zelf, dien mijne ziel bemint, Hèm dien mijn hart zoekt, — Hem zie ik niet, Hem hoor ik niet, Hem tast ik niet, — Hij is en blijft, en wordt, meer en meer, hoemeer ik hier met mijn natuurlijk oog wil toezien, mijn waarachtig *verborgen God*.

Ja, Heer, dàt zijt Gij; en ik dank er U innig voor, dat Gij dit voor mij blijft. Zoo immers, en zóó alleen, kan mijn geloof triomferen. Door dat geloof zie ik U, en zie ik U, even duidelijk, gelijk de H. Teresia dat uitdrukte, als of ik U te Bethanië of te Nazareth eene woning zag binnengaan. Door het geloof erken ik U. Door het geloof vind ik U; en ik heb niets anders noodig dan dit geloof. Gij hebt gesproken; dit is mij voldoende. Ja, dit is meer dan voldoende. 't is mijne lust en mijne glorie. Want ons geloof geeft mijner liefde vleugelen, om U vuriger te zoeken, mijner hoop kracht, om U goddelijker aan te hangen.

Maar juist daarom blijft het waarheid, en eene zoete waarheid: Gij zijt waarachtig *mijn verborgen God*. Het *Verborgene*, ziedaar dan ook

een nieuwe naam, die mij voortaan meer dan vroeger tot U zal voeren.

De tweede naam is misschien nog treffender dan de eerste: *mijsterium*, *Geheim*; en veelligt luidt hij nog schooner, waar wij hem in 't meer-voud, als boven elk Tabernakel zien: *Mijsteria*, *Geheimen*!

Wat toch kon duidelijker, al is het tevens op geheimzinniger wijze, uw overgroot liefdewerk voor ons atteenen, goede Jesus! Welke naam drukt in eens zoo krachtig uit, dat wij hier, voor uw H. Sacrament, ons verstand moeten onderwerpen, ons hart offeren? Of rust hier inderdaad niet een geheim of geheimenis in den volsten zin van het woord? Een geheim, zoo waardig, dat niemand het heeft kunnen uitvinden behalve God. Een geheim, zoo diep, dat mensch noch Engel het kan peilen of doorgronden. Een geheim, zoo groot, dat het al de andere geheimen van ons geloof of evenaart of overtreft. Een geheim van eene wijsheid en magt, die goddelijk zijn. Een geheim van goedheid, liefde, barmhartigheid, eindeloos als God zelf. Een geheim van vernedering en toch van glorie; een geheim der geheimen, het geheim van God!

Teregt heeft dus de H. Kerk dit Sacrament der liefde van haar goddelijken Bruidegom: *het Geheim*, of *de Geheimen* genoemd. Het bevat in zich zelf alleen tallooze geheimen; het gaat op zich zelf en alleen al ons begrip te boven.

Sta dan stil, mijne ziel! en buig u hier te

gelijk met het ligchaam, voor den troon van uw verborgen God, in het stof neder. „Let, — roept de H. Ephrem u toe”, — let eens op de dienaren, die een aardsehen vorstentoon omringen, en beschouw, met wat oplettendheid en vreeze zij daar staan voor hun koning. Wat moeten wij niet doen voor den koning der koningen, ja der hemelen Koning? O, ik geloof niet, dat het ons goed zij, een onbeschaamden blik op de ons voorgestelde *Geheimen* van het ligchaam en bloed Onzes Heeren Jesus Christus te slaan. Mozes stond bevend en verstomd en durfde zijn oogen niet opslaan (naar het brandend bosch waarin de Heer woonde) Wat zullen wij hier wagen? „En (let hier wèl op) o mensch, gij ziet de zaken als mensch, maar Jesus ziet alles, als God, Hij doorgront de diepten van uw hart, Hij kent de verborgenste gedachten.” (Paraen. 20).

Dat is de waarheid, de volle waarheid, mijn Jesus! Gij kent alles, en ziet de zaken, als God; Gij kent dus ook al de geheimen door uwe wijsheid en almacht in dit H. Sacrament verborgen. Ik echter zie de zaken als mensch; en zie dès in ditzelfde H. Sacrament niets anders als: *verborgenheden*, *Geheimen*. Maar hoe zoet is het mij toch, aldus te zien. Immers, op elk zaadkorreltje dat in den grond vergaat om op nieuw in meerdere halmen op te schieten, op elk bloempje der millioenen die de schepping versieren, op elk blaadje door de koelte bewogen, moogt Gij gerust voor ons arm hart het woord: *Geheimen* schrijven. Want wat is er, dat wij

doorgronden, wat is er, dat wij eigenlijk, in waren zin, begrijpen? Maar op de hoogten van dit altaar, in de spelonk dezer steenrots, daar is het woord *Geheimen* toch eerst volkomen op zijne ware plaats. Daar klinkt *Het Verborgene* zoet; het *Mijsteria! Geheimen!* bijzonder hartroerend.

Ik overweeg de wijze, waarop Gij hier tegenwoordig komt, en ik antwoord: *Geheim!* Ik denk over de wijze, waarop Gij tegenwoordig blijft; en ik vind: *Geheim!* Ik vraag naar de reden, die zelfs de oneindige Liefde kan noopen, om zoo begeerig te zijn naar zielen („*avarus animarum*”), en het blijft: *Geheim!* Ik wend mij tot wien ik wil, ik beschouw al wat ik begeer, het luidt overal tot slotwoord en besluit, zoowel nopens uwe wijsheid als uwe liefde: *Mijsteria! Geheimen!*

Is het wonder, goede Jesus, dat uwe Bruid, de H. Kerk, als 't ware geen woorden genoeg vinden kan, om het uit te drukken; dat uwe dienaars en leeraren om strijd dezen eeretitel herhalen! *Mijsterium fidei „Geheim des geloofs,”* zoo luidt het dagelijks in de H. Mis, en wel dàar zelfs, waar het hoog Geheim begint, en de priester uw eigen woorden ter voltrekking des Geheims aanwendt. *Geheim des geloofs* — „dit is mijn ligchaam, dit is mijn bloed!” *Geheim des geloofs*, — „dat voor u zal vergoten worden tot vergiffenis der zonden.” *Geheim des geloofs*, „doet dit ter mijner gedachtenis.” Overal en voor allen, maar hier vooral liggen dus de

Geheimen; hier, waar Gij U zelve in de spelonken der geheimzinnige steenrots verbergt, en al de geheimen uwer wijsheid en liefde als in één brandpunt verzamelt: *memoriam mirabilium! mysterium fidei.*

„O zalige Geheimen, — zoo luidt dan ook in den loop der eeuwen uwer lievelingen bede, — „*O salutaria mysteria!* heilbrengende, gelukspellende, zaligmakende Geheimen! wie zal u niet zoeken? O onbevleete Geheimen! wie zal u niet eerbiedigen? O levende, bewonderenswaardige, volmaaktmakende Geheimen, wie zal u niet eeren? O diepverborgen, waarlijk hemelsche, in der daad goddelijke Geheimen, u zegenen wij! Ja, — opdat er niets ontbrak, wat ons eerbied en ontzag in kan boezemen, — *o tremenda, o terribilia mysteria!* O vreeselijke, ontzagwekkende Geheimen, U aanbidden wij.”

Wat kan ik anders doen, goede Jesus, dan mij insgelijks met al die stemmen uwer vereerders te vereenigen? Hoe grooter zelfs dit Geheim mij toeschijnt, des te inniger moet ik het vereeren. Hoe minder ik het begrijp, als ik toch eenmaal weet dat het uw woord is: *Geheim des geloofs!* des te levendiger moet ik het gelooven. En dat doe ik ook, mijn goddelijke Verlosser. Te dieper Gij U verbergt, te ijveriger zoek ik U. En hoe schooner hier HET GEHEIM bij uitnemendheid onder al de geheimen van onze H. godsdienst voor mij uitschittert *als geheim*, des te inniger bemin ik U, en des te klaarder gevoel ik ook de kracht van mijn geloof, door U ge-

geven, Heer. O Gij dan, Verborgen God! ontferm U mijner! Geheim der geheimen, verlicht mijn hart!

Wie kan de regendruppen tellen,
Of aan de zee de korrels zand,
Of 't vocht dat d'Oceaan doet zwellen
Van oeverstrand tot oeverstrand?
Wie kan der heemlen hoogten meten,
En breedte en diepte en ruimte meê,
Of het getal der sterren weten
Van sterrenzee tot sterrenzeê?
Wie kan door al de heemlen dringen
Van 't blaauw en maatloos firmament,
En boven 't eeuwig Hallel zingen
In 't hoogste en aller heemlen end?
En kunt gij dit? Wat zou het baten,
O aller glansen glans en licht,
Waar Gij uw glorie durft verlaten,
En, Schepper, voor uw schepsel zwicht?
Waar Gij in schijn van blanke tarwe
Uw wondren door één wonder stuit,
En, zonder glans of hemelverwe,
Uw glorie in een afgrond sluit?
Neen! Hier baat enkel het verstommen,
Of, als één woord ons uitkomst biedt,
Waar alles krielt van wonderdommen,
Het is: *Geheim!* en anders niet.

AAN MARIA.

O allerreinste en allerverhevenste Moeder van Jesus, Maria! kunnen wij nooit het Geheim der geheimen doorgronden, dat ons uw beminnelijke Zoon in dit H. Sacrament geschonken heeft, wij kunnen toch gelooven, aanbidden en dankbaar zijn. Dat wensch ik dan ook van ganscher harte, o dierbaarste Moeder! Maar wat vermag ik zonder uwen bijstand en uwe voorspraak? Tot U wend ik mij derhalve om deze genade. O Hart van Jesus Moeder! Gij zijt de altoos Brandende en lichtende lampe, de Lampe van de allerwijsste der maagden, de Lampe van vuur en vlammen, de onuitbluschbare Lampe vol hemelsche olie! Gij zijt het ook, die de geheimen Gods bewaart, zelve een Afgrond van geheimen; en al de geheimen Gods als in een kort begrip vertoonend! Bid Gij dan met ons en voor ons, om het groot Geheim van Jesus' liefde zoo waardig mogelijk te vereeren Uw Hart aanbidt Jesus op de volmaaktste wijze; met Uw Hart aanbid ik Hem. Uw Hart wordt van zelf door al de Kooren der Engelen en zaligen gevolgd; met uw Hart vereenig ik mij: Uw Hart is het waardigst offer aan Jesus' Hart aangeboden; uw Hart draag ik Hem op. O Maria! Koningin van mijn hart, maak dat Jesus' Hart volkomen in mijn hart heersche!

OEFENING. Doe een akte van diepe vernedering voor uwen Heer Jesus. De geestelijke Communie.

DENKSPREUK. „Neem uwe hand en leg haar in mijne zijde; en wees dan niet meer onge-loovig, maar geloovig.” (Jo. 20).

VIJF EN TWINTIGSTE BEZOEK.

ONZE REISGEZEL.

„De Heer Jesus leert ons, — lees ik bij den H. Augustinus (S. 28 de V. D.), — dat er ergens een land is, waarheen wij ons begeven, terwijl wij hier in de beslommeringen der wereld zwoegen. Wij reizen echter derwaarts als pelgrims, niet als burgers; nog op weg, niet in 't vaderland; in verwachting slechts, niet in 't genot. Laat ons derhalve optrekken zonder loomheid of dralen, opdat wij eenmaal dáár aanlanden”.

Zoo hebt Gij ook werkelijk geleerd, dierbare Verlosser, en Gij hebt er zelfs nog aan toegevoegd: „de poort is klein, en de weg is eng, die naar dat Vaderland geleiden.” Ik mag dus wèl toezien.

Maar wat zou ik dan doen, als ik eens eene reis naar hooge bergen wilde ondernemen, om aldaar van de eeuwige sneeuwvelden in duizelingwekkende diepten neder te zien, of de hooggezwollen bergstroomen in diepe afgronden te hooren nederstorten? Wat zou ik aanvangen, als ik de kraters der vuurspuwende bergen dacht te bezoeken, of mij wagen wilde aan den onstuimigen Oceaan, om naar vreemde en onbekende landen over te steken? Ik weet wel, wat ik doen zou; een goede Reisgezel zou mij hoogst aangenaam, zou mij nuttig en noodig wezen

dien zoude ik zoeken en niet ophouden voor ik hem gevonden had.

Is dat niet van toepassing, dierbare Jesus, voor mijne reis naar het eeuwig vaderland?

De weg is *eng*, zegt Gij zelf, en de poort *klein*; en is de weg bovendien niet *lang*, voor ons die in ballingschap zwerven, niet *vol gevaren* voor ons kleinmoedig en wankelmoedig hart? Is dat hart zelf niet als het ware een vuurspuwende berg, en eene onstuimige zee? Is het niet vol van diepe afgronden, rollende sneeuwklompen, verborgen zandbanken, gevaarvolle klippen? O wat zoude ik dan beginnen op zulk een moeilijken, en gevaarlijken togt, indien ik mij zonder medgezel op reis moest begeven! Doch, waar vind ik hem, dien mijne ziel zoekt, en die mij veilig alom zal geleiden?

In U, mijn beminnelijke Jesus! in U, die van de kribbe af U tot Reisgezel hebt aangeboden (*se nascens dedit socium*) gelijk de Kerk zelve ons voorhoudt. In U, die bijzonder in dit H. Sacrament, niet enkel als spijsze, maar ook als Reisgezel bij ons blijft, ten einde wij nooit van U gescheiden zouden zijn. In U, die gezegd hebt: „Ik ben met u,” en nogmaals: „Vreest niet, ik ben het,” en wederom: „Wandelt, terwijl gij het licht hebt. Ik ben het licht.” Gij zelf wilt dus mijn Reisgezel zijn; ik wil geen anderen kiezen.

En wat doet dan de trouwe Medgezel op den togt over de wereldzee en door de woestijn dezes levens? —

Hij veraangenaamt den weg, onderhoudt zijn reisgezel, verkort hem de uren, maakt hem alles, zooveel doenlijk, ligt en zoet. Zoo doet Gij, Heer Jesus! Dat ondervond onder velen de godvruchtige gravin FERIA, wyl zij al haar beschikbaren tijd voor het H. Sacrament plagt door te brengen, ook wel *de Bruid van het H. Sacrament* genoemd. Vroeg men haar: „wat doet gij daar toch!” dan gaf zij ten antwoord: „Wat doet een hoveling voor zijn koning, een zieke bij den geneesheer, een arme bij den rijke, een hongerige aan eene goede tafel?” Zoo leerde zij te gelijk, wat zij voor Jesus, en wat Jesus voor haar was. Is dat geen voorbeeld?

Heeft de reizende troost noodig, wat doet zijn Reisgezel? In ziekten, rampen, smarten, overal en altoos tracht hij den reiziger bij te staan, altoos en overal hem op te beuren, te bemoedigen en te troosten. Doet Gij iets anders, barmhartige Samaritaan, die steeds de zachte olie uwer vertroosting in onze hartewonden giet, en met den wijn uwer liefde onze zwakheid steunt?

Wordt de reizende door gevaren bedreigt, wat doet zijn Reisgezel? Hij waarschuwt hem bij tijds voor alle gevaarlijke plaatsen; hij ondersteunt hem op den rand der afgronden of bij het beklimmen der bergen; hij redt hem, zoo noodig, met eigen levensgevaar uit alle ongelukken; hij staat hem bijzonder bij, waar zijne hulp het meest noodig is, en verlaat zijn gezel niet, tot hij hem behouden in het vaderland heeft binnen geleid. Kan ik wederom in dat

alles uw beeld niet erkennen, beminnelijke Jesus ! Zijn uw zorgen voor mij minder groot ? Is uwe liefde jegens mij minder belangeloos ? Zijt Gij niet juist in dit H. Sacrament, mijn Manna, mijn wolkkolom, mijn bron, mijn bondstent, mijn Mozes, mijn Josuë — op den weg naar het Land van belofte ?

O hoe getrouw moet ik U dan ook ter zijde blijven, en geen oogenblik verlaten ? Hoe gelukkig moet ik mij achten zulk een troostrijken en zorgvollen Reisgezel in U te hebben ! Hoe aandachtig moet ik het oor leenen aan uwen raad, en dien ook volgen ! Dan kan ik zalig zijn.

Zie ! op den weg naar Emmaus, dierbare Jesus ! waart Gij zichtbaar voor de twee leerlingen ; doch zij erkenden U niet. Hier zijt Gij onzichtbaar ; doch ik ken U. En zoo ben ik gelukkiger, dan Cleophas en zijn medgezel ; want wat schaadt het, dat mijn oog U niet ziet indien mijn hart U herkent ? En welke onbekende zou mij geven kunnen, wat Gij mij kunt schenken ?

In de woestijn waart Gij een Reisgezel voor uw Israël, dan eens in de vurige zuil, dan weêr in de wolkkolom ; uw goddelijk vleesch en aanbiddelijk bloed was daar evenwel niet tegenwoordig. Hier, op dit H. Altaar, ontbreken gewis die vooratbeeldende teekens ; maar de zelfstandigheid der waarheid is aanwezig, en meer dan de wolk- of vuurzuil, meer dan het beeld of teeken des Ouden Verbonds — is hier. Ik ben dus gelukkiger dan Israël, en aanbid U in volle dankbaarheid om dat geluk.

De goede Tobias had een Aartsengel tot reis-
makker in Raphaël, wiens naam ook beteekent
wat hij was: *Geneesmiddel Gods*. Maar ik heb
meer dan Tobias, ik heb U zelven, o Heer, den
Geneesheer-God; en ben dus gelukkiger dan
Tobias, die slechts een Engel tot reisgezel mogt
hebben.

Welk eene goedheid van uwen kant, goede
Jesus! welk een geluk en troost voor ons!"
„Hier immers, — schrijft de H. Teresia (Lev. 22)
in dit H. Sacrament is Jesus onze medgezel, en
zelfs in dier voege, dat het is of Hij geen oogen-
blik van ons scheiden kon. Wat kunnen wij
meer wenschen, dan zulk een goeden vriend aan
onze zijde te hebben, die in werk en lasten ons
nooit zal verlaten, gelijk de aardse vrienden
wel eens doen. Gelukkig hij, die Hem opregt en
en waarlijk bemint en Hem altijd ter zijde
blijft." — En zoo is het. Waarom dezelfde Hei-
lige reeds in den hemel levend en in eene ver-
schijning aan eene harer Kloosterzusters er heeft
bijgevoegd: „Wij in den hemel, en gij op aarde
moeten elkaâr gelijken in reinheid en liefde;
wij in het genieten, gij in het lijden: want
hetgeen wij in den hemel voor de Godheid zelve
doen, moet gij op aarde doen voor het H. Sa-
crament." En verder: „O menschen, hoe kunt
gij een God beleedigen, die verklaart, dat Hij
bij u zijn vreugde vindt!"

Och, U niet beleedigen, beminnenswaardig
Hart van mijn goddelijken Reisgezel, dat is voor
mijn hart niet genoeg; ik moet meer doen. Ik

wil dan aanhoudend tot uw H. Hart gaan. Zoovaak ik in droefheid ben, om door U vertroost te worden; Gij zijt immers de Reisgezelvertrooster. Bij lasten of lijden wil ik bij U verkwikking zoeken; Gij hebt immers gesproken: „Kom, en ik zal u verkwikken.” In nood en gevaren wil ik tot U mijn toevlugt nemen; uw Hart immers staat altoos open, en daarin rust ik veilig. Nog meer. Daar gij altoos mijn Reisgezel blijven wilt, wil ik van mijnen kant de uwe zijn. Getrouwheid voor getrouwheid, dat is toch mijn eerste pligt. Ik wil U dus dikwijls komen bezoeken, mijn goddelijke Reisgezel; ik wil dan met U over de lasten en lusten onzer pelgrimsreis onderhandelen. Ik zal U voorstellen, wat ik vrees of hoop; Gij zult mij leeren wat ik zoeken of vlugten moet. Kortom, ik wil uw Reisgezel zijn, zoo als Gij de mijne zijt, op mijnen togt naar het Vaderland.

Help mij daartoe, o God mijns harten, en toon, dat Gij waarlijk mijn Reisgezel zijt. Verdrijf de onweders, bedaar de stormen, verwijder de gevaren eener booze wereld, laat de zon uwer liefde mijn doornig levenspad bestralen, geleid mij alzoo, als bij de hand, vooral hier door uw Sacrament, en breng mij veilig en heilig naar mijn eeuwig Vaderland.

Wél hem, die hoop op blijder dagen
In zijnen boezem om mag dragen,
Terwijl hij, huiswaarts op zijn togt,
Den zoeten Engel mag verbeiden,
Die veilig hem weer op zal leiden
Naar 't Vaderland, zoo lang gezocht.
Zoo zalig is mijn lot gebleken,
Ja zaalger nog, nu hooger streken
Mij roepen als mijn Vaderland,
En ik den besten aller vrienden,
Den God der liefde zelf' mag vinden,
Die mij zal leiden hand aan hand.
Kom dan, mijn Jesus, hier verborgen !
Op uw Hart werp ik al mijn zorgen,
Uw Hart betrouw ik heel mijn lot.
Wat kunnen stroomen, stormen, beiden,
Wilt Gij als Reisgezel mij leiden,
Gij mij bewaren, Hart van God !

A A N M A R I A.

Is de Heer Jesus, in dit H. Altaargeheim
onze Reisgezel op aarde, uw Hart, o hemelsche
Moeder, Maria, verlaat uwen Jesus nooit. Met
U en met Jesus reis ik dan veilig door de
woestijn dezes levens. Toon dan ook, dat Ge
bij mij zijt. En om het aanstonds te toonen,
verwerf mij in de eerste plaats, dat ik nooit
vergete, wat ik hier aan mijn goddelijken Reis-
gezel verschuldigd ben. O Hart van Maria, Gij
kunt en Gij wilt dit. Gij zijt immers de Bron
van licht en genade, de Bron van heilige olie,

de Bron van maagden kweekenden wijn, de Bron van melk en honig, de Bron van allen troost en zegen! Wat zoude ik van U dan niet mogen verwachten, al stonden geheele legers tegen mij op, en al wandelde ik met U en Jesus door een dal der schaduwe des doods! Op U vertrust ik derhalve, o eeuwige Medegezellin van Jesus! Door U vraag ik mijn hemelschen Reisgezel te mogen kennen, vinden en volgen. Met U wil ik Hem aanhangen en nooit weêr verlaten. O licht in ons ballingschap, o vuurbaken aan de haven der eeuwigheid, o Sterre der Zee, die mij heilig leiden zult, bij U ben ik veilig.

OEFENING. Plaats, eer gij Jesus verlaat, eenige Engelen of Heiligen voor zijn H. Altaar, om Hem in uwe plaats te aanbidden. De geestelijke Communie.

DENKSPREUK. „Omdat wij eens gekomen zijn tot het allerzoetste Hart van Jesus, en het ons goed is hier te zijn, laten wij ons niet ligt van Hem losrukken”. (H. Bern.)

ZES EN TWINTIGSTE BEZOEK.

DE AVOND.

Daar ik dikwijls, zoo als ook nu wederom, dierbare Jesus, tegen den avond voor U in 't H. Sacrament verborgen nederkniel, valt mijne gedachte in het bijzonder op dat woord: Avond. En er is nog een andere reden, die mij dat woord dierbaar maakt. Ik heb overwogen, dat Gij mijn Gids zijt en mijn Reisgezel; en daarbij heb ik gedacht aan uwe leerlingen, die U mogten ontmoeten op den weg naar Emmaus. Wat zeiden die toen tot U, toen Gij U geliet als of Gij wildet verder gaan, en niet men hen in Emmaus wildet overnachten? Hun hart was brandend in hen, en toch herkenden zij U niet; maar zij gevoelden iets buitengewoons in uwe woorden, in uwe blikken, in uwe leer. — Zij waren er zoo innig door getroffen, dat zij u liefst niet meer wilden verlaten. Zij wilden althans dien avond U nog altoos aan hunne zijde hebben. Daarom baden zij, toen Gij hen verlaten wilde: „Heer, blijf bij ons; want het wordt avond.”

Dat woord, Heer, klinkt liefelijk in mijne ooren. Die bede wekt al mijne aandacht vooral vóór het H. Sacrament. En inderdaad ook wordt het hier, terwijl ik bij U ben, niet zelden avond en zelfs avond in een dubbelen zin.

De sombere nacht valt vooreerst al langzaam

in. Die treurige zuster des doods doet mijn hart nadenken. Want ik voel, dat ik wil leven, wil zien, wil genieten wat om mij is; en nu schijnt als 't ware alles rondom mij te sterven, en als ware het in de armen des doods, in het niet te verzinken. Zwarte veermuisvlerken fladderen allengs langs de gevels der kerk; de zwaluw rust sinds lang op haar nest, hetgeen zij hier vond, om haar jongen neêr te leggen. Het is, of het levenscheppend licht langzamerhand langs de pijlers naar boven stijgt, om zich weldra in de wijde ruimte geheel te verliezen. Een zwart floers omsluit weldra de beelden, de geschilderde ramen, het II. altaar, alles wat nog scheen leven te hebben in dezen eenzamen tempel. Alleen het gewijde Godslampje flikkert op met nieuwe kracht, en schijnt te groeijen bij de stille schaduwen, die sidderend langs de hooge muren dansen. Maar dit is dan ook het eenige licht, het eenige beeld des levens rondom uw heiligen en verborgen troon. Al het andere schijnt dood of stervend en herinnert mij sprekend den waren avond mijns levens. *Mijns* levens, zeg ik; want voor U, o Heer, de Heer des levens en het Licht van Licht, voor U kan geen avond, noch duisternis ooit zijn.

Doch voor mij? Heer, de avond nadert, de avond van mijn leven, en ook die van den dag. Zie, nu reeds is deze natuurlijk avond gekomen, en ook van hier zal hij mij verwijderen om mij te doen rusten in de armen van den slaap, een levenden dood. En zoo wordt het mede

werkelijk avond voor mijne ziel, dewijl ik U moet verlaten. Het wordt avond voor mijn hart, dat altoos in vollen dag voor uw aanschijn zou willen blijven. Heer! blijf dan bij mij; want het wordt avond!

En waarlijk, hoe gaarne zou ik hier altoos in zachte beschouwing bij U willen vertoeven! Hoe gaarne zou ik, zonder ophouden, een of ander uwer geheimen overwegen. Hoe harte-gaarne U steeds hooren, terwijl Gij met mij spreekt op den weg, om mijn hart te voelen branden bij het vernemen uwer hemelsche lessen!

Doch ik weet het, dit is niet mogelijk, zoolang ik hier in dit aardse ballingsoord leef. En dit is nog alles niet. Een avond van zorgen komt mij straks weer overvallen. Een avond van lijden staat mij immer te wachten. Een avond van bekommelingen en lasten der aarde voeg ik er doorgaans nog zelf aan toe. — Heer, blijf dan bij mij; want het wordt avond. En wat zal ik doen, als Gij mij verlaat?

Doch ik weet, wat ik doen zal. Ik zal uw Hart medenemen, mijn Gevangene door liefde! Ik wil mijn hart met uw goddelijk Hart verbinden door magtige wederliefde. Ik zal vervolgens elken avond, zooverre het mij mogelijk is, U op nieuw komen bezoeken. Ik wil mij dan een of ander uwer H. geheimen te binnen brengen, mij voorstellen dat Gij zelf mij ter ruste geleidt, en alzoo aan uwen boezem, in uw H. Hart, mijne nachtrust nemen. Nog meer. Zoodra ik ontwaak wil ik denken aan U, in

het H. Sacrament verborgen. Ik zal daarbij, gelijk de Heiligen deden, terstond mijn Hart en zelfs mijn oog naar uw H. Tabernakel wenden. Zoodra mogelijk kom ik dan weêr, om U, bij het H. Misoffer, te bezoeken. Op die wijze blijf ik bij U, en blijft Gij bij mij, en kunnen wij gezamentlijk in dezen H. Tempel onzen pelgrims-togt volbrengen. — Heer, blijf dan bij mij, want het wordt avond.

En als ik dan weder te midden mijner bezigheden moet wederkeeren, en dezen mij dreigen van Uwe Heilige tegenwoordigheid weg te rukken: Heer, blijf bij mij! Als de zaken dezer aarde als 't ware een muur tusschen U en mij zouden willen oprigten; Jesus, blijf bij mij! Als ik zelfs goede werken ter uwer eer ga verrigten, en daarbij somtijds niet genoeg aan uw goddelijk Hart denken zou; blijf bij mij! Doch vooral, Heer! als de hel opkomt om mij te belagen, als de satan mij op deze of gene wijze van uw H. Hart zou willen afscheuren, als de wereld op mij eenige aanspraak hoegenaamd zou willen maken; blijf dan bij mij, want het wordt avond, en zonder uwe hulp ben ik verloren.

Doch ook thans is het avond, o Beminde mijner ziel, en moet ik heengaan naar de plaats door U voor mij bestemd. Ik groet U dan, o goddelijk Hart, met al de Heiligen, die nu nog op aarde leven. Ik groet U met de H. Engelen, die ook hier uw genadetroon omringen. Ik groet U met de heilige en zalige Geesten, die daarboven rondom uw glorietroon

staan. Ik groet U in 't bijzonder met mijne heilige Patronen met den H. Joseph, uw gezegenden Voedstervader, en vooral met de allerzaligste Maagd, uwe Moeder, — en de mijne. Ik groet U van ganscher harte, o goddelijk Hart van mijn Heer en Koning, en ik bid, ik smeeek het U, bij al wat U dierbaar is in den hemel en op aarde, bij uw Heilig en Kostbaar Bloed voor mij vergoten, — blijf altoos bij mij. Bij mijn waken en slapen gaan, bij mijn werk en mijne rust, in mijn leuen en bij mijnen dood, bij mijn dood vooral, o lieve Jesus! blijf bij mij; want het wordt avond, — en de nacht der ruste, gevolgd van den dag der eeuwigheid, breekt aan. Wees gegroet, aanbiddelijke Jesus!

Heer! hier is Emmaus, meer dan Emmaus,
Waar 'k wandel aan uw zij,
Maar toch, ondanks dit zoete plekje,
Is 't avond vaak voor mij.
Ik zie wel om U heen de glorie,
Maar 't harte vast gelooft;
Maar vindt niet steeds den zoeten weêrglans,
Die 't hart van zelve rooft.
Ik hoor wel eenigzins uw stemme,
Maar ken U niet genoeg,
Terwijl ge doet of Gij wilt heengaan,
Ofschoon ik „blijf toch!” vroeg.
Daarbij, kan ik niet zelve blijven
Bij U, mijn lieve Heer!
En vind dan, verre van uw Outer,
Den avond dubbel weêr.

Heer! laat ook mij dan tot U bidden,
En Gij, verhoor Gij mij,
In leed en smart en zielestormen:
„t Wordt avond, blijf bij mij.”

AAN MARIA.

Waar Jesus is, o onbevleete Maagd en Moeder Gods, Maria, daar heerscht de dag en is geen avond te duchten. Maar zijt Gij het niet, o mijne Moeder Maria, die mij Jesus brengen moet, en Hem overhalen, om mij nooit te verlaten? Och, zeg dan, mijne Moeder, dat Hij kome en bij mij blijve, want het wordt avond. Gij kent onzen avond. Gij weet, hoeveel rampen ons dagelijks bedreigen. Gij weet, welk een zwarten nacht van inwendige folteringen wij vaak moeten doorstaan. O altijd, beminnelijkste Moeder, maar dan vooral als die avond aanbreekt, vergeet uwe kinderen niet. Uw hart noemt men, en te regt, het zegel der liefde, de godspraak der liefde, den standaard der liefde, den geleider der minnenden! wat kan er anders dan troost uit dat hart afdalen? Uw Hart noemt men, zacht als de maan in haar volheid, lichtend als de Morgenster van den hemel, schitterend als de Zon in hare glorie; wie zal beter in den donkeren nacht ons verlichten? Op U betrouw ik dan, tot U kom ik om Jesus te vinden, en bij U blijf ik en bij mijn Jesus; want het wordt avond, mijne Moeder!

OEFENING. Zie eens rondom u, op hoevele plaatsen Jesus in het H. Sacrament tegenwoordig is. De geestelijke Communie.

DENKSPREUK. „Heer, blijf bij ons, want het wordt avond.”

ZEVEN EN TWINTIGSTE BEZOEK

HET MANNA.

„Manna! Manna! „wat is dit? wat is dit?“ Zoo riep eens het verbaasde volk Gods, toen het des morgens den nieuwen hemeldauw over het aardrijk zag uitgespreid, en niet wist wat het denken moest van dit heilzaam „brood, dat de Heer hun zond om te eten.” (Ex. 16, 15).

„Manna! Manna!” dat mag ook ik wel uitroepen, o goddelijk Hart, als ik U hier onder de gedaante van tarwebloem verborgen zie, en geschonken als een hemelsch brood en heilig voedsel onzer zielen.

Gewis, het bevoorregt volk kon niet aanstonds begrijpen, wat zij wezen mogten, die hagelblanke korrels, die daar allerwegen in de dorre woestijn voor hunne voeten lagen. Maar ik dan, mijn Jesus! hoe zal ik U hier begrijpen! Ik weet, dat Gij gezegd hebt: „Dit is mijn vleesch, — dit is mijn bloed, — en dit is het brood, dat God U geeft om te eten;” maar weet ik alles nu? En moet ik niet verder vragen?

Wat is het dan, mijn God om mijnentwil te zien vernederd, ja als vernietigd te zien, tot onder der schijn van brood? Wat is het, U hier te zien opgesloten, als in een engen kerker? Wat is het, U als de Gevangene der liefde te vinden, en U te kunnen naderen en genieten?

Wat is dit? O Manna! Manna! Ik wil eens zoeken, wat Gij toch wezen moogt.

Vooreerst aanbid ik U, mijn goddelijke Leeraar, en smeeik ik U om licht en bijstand. Dan beschouw ik de helder witte gedaante, waaronder Gij U verborgen hebt, en denk aan het Manna. Eindelijk vraag ik U: leer mij, Heer, wat dit wezen mag. En dat niet Mozes, uw dienaar, spreke, maar spreek Gij zelf tot mijn hart, o Hart Gods! want waarlijk, ik gevoel het reeds: *Gij zijt mijn Manna!* En hoeveel zoeter en kostbaarder is bovendien dit Manna van het Nieuw Verbond boven dat van het Oude.

En vooreerst. Het Manna der woestijn daalde uit den hemel neder, zonder medewerking der menschen. Zij behoefden noch te zaaijen noch te maaijen, noch te ploegen noch te zwoegen, — *sine labore*. — Want dat bovennatuurlijk Brood werd geschonken louter door de magt en de liefde Gods. (Sap. 16, 20.) Evenzoo is ook ons Manna van hemelschen oorsprong en uit louter gunst geschonken. Gij zijt hier, o mijn Manna! en Gij komt uit den hemel; en wij, wij doen hier niets toe, wij kunnen zelfs niets doen, dan bewonderen, aanbidden en genieten. — Endan nog, dat brood, dat toen Mozes gaf, zoo al Gij zelf hebt doen opmerken, kwam niet eigenlijk uit den hemel; dat was geen volmaakt en allezins hemelsch brood; het kwam veeleer slechts uit de wolken, van boven, ja, maar niet door al die hemelen en hemelen der hemelen, waaruit

Gij zelf tot ons zoudt komen. Daarom zeidet Gij : „Niet Mozes gaf u het brood uit den hemel; maar mijn Vader geeft u het *waarachtig* brood uit den hemel” (Jo. 6, 32). En dit „waar en waarachtig brood” — in tegenstelling met het voorafbeeldend Manna, — was niet tijdelijk, voor het ligchaam, uit de wolken, — maar altoosdurend, voor de ziel, en waarlijk hemelsch; want, dit zijt Gij zelf, o allerdierbaarste Jesus!

O Gij dan, mijn waarachtig hemelsch brood! dien ik hier aanbid en op zijn tijd in mijn boezem aan mijn harte druk, ontferm U mijner, en vergeet het doel niet, waartoe Gij hier gekomen zijt! De plaats toch van uwen oorsprong, is juist die van mijne bestemming. Wilt ik ten hemel op moet klimmen, klost Gij daaruit neder. En omdat mijne ziel dien heiligen berg Horeb niet op kon stijgen zonder U, kwaamt Gij, om haar tot voedsel te zijn, en op den weg derwaarts te versterken. Zoo zijt Gij ook in dezen zin mijn hemelsch Brood: hemelsch omdat Gij uit den hemel nederdaalt; hemelsch, omdat Gij ons opvoert ten hemel. Goddelijk Manna! toon U mijn hemelsch brood!

Het *Manna* was echter niet alleen een hemelsch brood; het was insgelijks het *Brood der Engelen*, zoo als geschreven staat: *panem Angelorum manducavit homo*, de mensch heeft der Engelen brood gegeten. (Ps. 77, 25). Ook dien naam, dierbare Jesus, verdient uwe spijze in dit hoogheilig Sacrement. En dan nog, in wat verhever en voortreffelijker zin!

Het Manna was het brood der Engelen, omdat het door de Engelen werd bezorgd en als 't ware door hunne handen gevormd; omdat de Engelen het uit de wolken lieten nedervallen en op aarde lieten genieten. Uw Brood integendeel geeft Gij zelf, o God! zoo als Gij leert: „ik zal het geven,” en „Mijn Vader geeft,” en daarom heet het *het Brood Gods* „*panis enim Dei est*,” „het brood Gods dat uit den hemel is nedergedaald.” (Jo 6, 33.) Het Manna was het brood der Engelen, in zooverre zij zich verheugden over de blijdschap der menschen, die het genoten; want zij zelven aten toch dat brood niet. Uw Brood wordt ook door de Engelen genoten en maakt hen zalig. Alsof zij met ons aan uw H. Disch mogten aanzitten en eten? O neen, in dien zin is het enkel den menschen gegeven. Maar omdat zij het aanbidden mogen, en bewonderend genieten; zoo als geschreven staat: „en alle Engelen zullen Hem aanbidden,” en wederom, van uw H. Geest: „wien de Engelen wenschen te aanschouwen” (I Petr. 1, 12) Zoo zijt Gij waarlijk, en meer dan het Manna, het Brood der Engelen! Niet, dat zij U eten en drinken; dat voorregt is ons gegeven; maar dat zij U met ons en in ons aanbidden, en in zwijgende bewondering als ware het in ons genieten. O Brood der Engelen, ontferm U onzer, en maak ons zulk een hemelsch Manna steeds meer waardig.

Doch ik vind nog meer, beminnelijke Jesus! Het hemelsch brood, door de Engelen toegedeeld,

werd aan uw volk geschonken, zonder hunne medewerking, zonder arbeid; *sine labore*; en het bezat bovendien alle aangenaamheid in zich en de zoetheid van allen smaak: *omne delectamentum et omnis saporis suavitatem*! Zoo is ook uw Manna, mijn Jesus! Zoo zijt Gij hier: alle lust en al wat lief is is in U, en de smaak van alle zoetheid en het zoete van allen smaak — zijt Gij zelf. Was het Manna zoet en zoeter dan honigzeem; Gij zijt nog zoeter. Smaakte een ieder in het Manna al wat hem lustte; in U is meer, dan wij *kunnen* wenschen. Daarom zegt Gij: „proeft en ziet, hoe zoet de Heer is” (Ps. 39). Nader, vol liefde; gij zult liefde proeven. Nader met vertrouwen; het vertrouwen stroomt U te gemoet. Begeer sterkte; aan U is de kracht. Verlang een walg van de wereld; de wereld walgt U. Wensch wat ge wilt; alles is hier. — Ja, Heer, en daardoor begrijp ik, hoe al uwe Heiligen, als nijvere bijen, naar deze honigzee opvliegen; hoe zij, als eene Teresia, „door gevelde lanssen en spiesen zouden zijn doorge-loopen om tot U te komen;” hoe zij in vervoe-ring uitriepen: „voorwaar ik erken het, dit brood is zoo zoet, dat wie er ooit grootmoedig van eet, moet overtuigd zijn, dat er geen beter voedsel voor de ziel bestaat.” (Ter. Br. 214). O hemelzoet Manna! ontferm U dan mijner. Ik kom wel niet om zoetheid, maar om U zelve, o Jesus. Doch Gij zelf zijt mijne zoetheid, en om U kom ik. Verhoor mij dan, liefelijke Heiland en geef mij uw Manna. Ook zonder

mijn toedoen zijt Gij hier gekomen, „zonder arbeid” van mijnen kant schenkt Gij uwe gave; geef, dat ik ten minste met U medewerke, en niet ondankbaar zij voor zulk een geschenk.

Er is nog meer. „Onze vaders, zeiden de Joden tot U zelven, o Meester hebben het Manna gegeten *in de woestijn*.” (Jo. 6.) En dat is zoo: in de woestijn, waarin zij omzwierven tot straf, werden zij met het oude Manna gespijzigd; in de woestijn, waarin zij veertig jaren aan de grenzen van het Beloofde land, dat van melk en honig vloeide, moesten vertoeven, werd hun dat hemelsch voedsel geschonken. — Maar zijn ook wij Christenen niet eenigzins in eene woestijn? Zijn wij niet eveneens slechts op weg naar het hemelsch Sion, waar wij eerst volop uwe gaven zullen genieten? Zoo hebt Gij dus, ook voor ons, *in de woestijn* uw Manna bereid. Zoo schittert het hier in onze aardsche zandwoestijn, op den gouden schotel of de zilveren bus, even als toen voor Israël, als heldere sneeuw op den dorren grond of schitterende dauw op geurige bloemen.

Verder: het Manna werd bewaard in de Arke, tot eeuwig aandenken uwer goedheid. Ons Manna wordt bewaard op het Altaar, en blijft daar met ons tot bewijs uwer liefde.

Van het Manna mogt men verzamelen voor éenen dag, en men had noch meer, noch minder, dan men behoefde, wat men ook had verzameld (Ex. 16, 18). Ons Manna blijft altijd hetzelfde, en altijd voldoende, voor allen die het ontvangen,

hoe groot ook het hart zij, waarin het wordt opgenomen, hoe klein ook de *gedaante* waaronder het wordt ontvangen

Het Manna eindelijk, wie zou het gelooven ? werd een teeken van tegenspraak en twijfel : „Hoe kan God een disch bereiden in de woestijn?” „Onze ziel walgt van die ligte spijze” (Ps. 77. Num. 21) Evenzoo ons Manna, barmhartige Jesus, Gij zelf. — „Hoe kan Hij ons zijn vleesch te eten geven ? Wie kan het gelooven ?”

Maar zoo zie ik, mijn Goddelijke Leeraar, dat Gij ons in der daad en waarachtig ons hemelsch Manna zijt. Zoo roep ik met te meer vuur: Ik geloof, Heer ! versterk mijn geloof. Zoo nader ik met te grooter eerbied en kom ik hier tot U, om dit goddelijk Manna in zijne bron te smaken. Geef mij, lieve Jesus, geef mij dan dat hemelsch Manna. Gij ziet, in welke akelige woestijn ik nog moet omzwerven, verre van U. Gij weet, hoe ik bestreden wordt op mijn togt naar het Beloofde land. Gij kent de zwakheid van mijn hart, al de ziekten mijner ziel. O kom dan, mijn goddelijk Manna, en versterk mij op den togt. Gij zijt toch niet voor niets ons Manna geworden. Maak dan mijn hart rein, mijnen smaak zuiver, en daal dan neder, o goddelijk Manna, en vervul mij met U.

Hoe zoet, geknield voor 't Sacrament,
Mijn geest in rust te laten zweven
En ommegean naar alle dreven
En landen, waar men Jesus kent,
Om er de tempels op te tellen,
De kerken, kloosters en kapellen,
Waarin de God der liefde woont,
En in ons midden, — waar we aanbidden,
Als op zijn liefsten zetel troont;

Terwijl de torens in de lucht
Als opgeheven vingers rijzen
En in de verte 't lustoord wijzen,
Waarin de Liefde is weggevlugt;
En zonder tal de Christenscharen
Zich om den offerdisch vergaren,
Om 't maagdljk levenwekkend brood,
Dat hier hun Koning, — In zijn woning,
Hun eeuw op eeuw tot voedsel bood.

Mij dunkt, dan zie ik weêr op aard,
Den eens gevallen Mannaregen,
Met de Englen, na hun snelle vaart
Uit Sion, hier in zwijm gelegen,
Voor 't hoogste Zoet door God geschapen,
Met heel Gods volk aan 't Manna rapen,
En duister — bij die blanke sneeuw
Hier uitgegoten — En genoten,
Uit 't open Hart van Juda's Leeuw.

Dan zie ik U, mijn Heer en God !

Het Manna Gods aan de uwen schenken
En, anders zoet dan 't oud genot,

Uw lievelingen spijzen, drenken
Met Manna, — niet uit aardse wolken,
Voorbijaand, en voor één der volken, —

Maar, uit uw eigen Hart en schoot,
En door al de eeuwen, — Als tot leeuwen
Ons sterkend met U zelf, als brood.

O goddlijk Manna, wees geprezen !
Laat mij uw zalige Arke wezen !

A A N M A R I A.

Ik groet U met allen eerbied en liefde, o
allerheiligste en hoogverheven Maagd Maria !
Uw Hart is de Tempel van den oppersten
Hoogepriester. Uw Hart is de Arke des Verbonds,
waarin het Manna bewaard werd. Uw Hart is
het Gouden vat met Manna gevuld, en aan ons
allen ter vereering en liefde voorgesteld. Tot
wien zal ik beter gaan, dan tot U, om het
hemelsch Manna in waarheid te vinden ? Wie
zal het mij gewilliger schenken, liefelijker aan-
bieden, zoeter doen proeven ? Wees dan gegroet,
o alldierbaarst Moederhart, wees tevens ge-
loofd, gedankt en bemind ! Maar gedenk dan
ook, dat Gij goede dingen voor mij bij uwen
Jesus zegt, „*ut loquaris pro nobis bona.*” Gedenk,
dat ik wel onwaardig ben, om de zoetheid van
dit goddelijk Manna te proeven, maar dat Jesus

waardig is, dat het door ons en alle menschen
geproefd en gewaardeerd worde. Bid dus met
ons, o Heiligdom der hemelsche geheimen, en
zorg dat wij immer rein en immer blijde tot
ons goddelijk Manna naderen en er al het heil
dat het aanbrengt uit scheppen.

OEFENING. Groet het H Hart van Jesus, als
gij eene kerk voorbijgaat. De geestelijke Com-
munie.

DENKSPREUK. „Het Hart van Christus is eene
hemelsche Schatkamer.” (H. Petrus l'Amianus).

ACHT EN TWINTIGSTE BEZOEK.

ONS MANNA. (Vervolg)

Het *Manna* is zoo zoet, lieve Jesus! dat ik er niet van scheiden kan, en er wel zonder eind op terug zou willen komen. Want Gij zijt dat *Manna*; en zoo ergens, dan zijt Gij het hier, zoolang wij in deze aardsche woestijn nog moeten omzwerven. De overeenkomst tussehen het Oude en het Nieuwe Manna heb ik reeds overwogen. Maar is er, mijn goede Jesus, tussehen beide geen even groot verschil, en doet niet vooral dit onderscheid de onschatbare waarde van het Manna des Nieuwen Verbonds nog meer uitkomen, dan de overeenkomst zelve? Mij dunkt van ja. Leer nu dan, o goedertieren Leeraar, dit Manna liefhebben, dat het oude uit Israëls dagen zoo ver overtreft.

Dat Manna immers kwam slechts uit den wolkenhemel, en was enkel bovennatuurlijk wegens het wonder, waardoor het gevormd en gegeven werd. Ons Manna is bovennatuurlijk in elken zin van dat woord en komt waarlijk uit den hemel der hemelen.

Het oude Manna was het brood der Engelen, door de Engelen gevormd; het Nieuwe Manna is „het brood Gods,” de waarachtige zielespijs van alle geesten des Heeren.

Het Manna was zoet, als meel met honig,” en voldeed werkelijk aan elken smaak; maar

die smaak, was slechts een lust der tong, die zoetheid voor het gehemelte des monds. Ons Manna is eindeloos zoet, voldoet aan elken lust des harten, en heeft eene bovennatuurlijke zoetheid, waarbij alle honig en honigzeem der aarde niet vergeleken kan worden.

Het Manna daalde alleen voor de Hebreeuwen neder, en nog maar voor een betrekkelijk korten tijd, terwijl zij rondzwierven in de woestijn. Ons Manna wordt aan alle menschen aangeboden, en blijft nederdalen op aarde tot aan de voleinding der eeuwen.

Het oude Manna onderhield slechts het ligchaamelijk leven, en kon zelfs dat leven niet geven. Het Nieuwe is het voedsel der ziel, en geeft en onderhoudt werkelijk het geestelijk leven, — zooveel heerlijker dan het natuurlijk leven als de hemel boven de aarde is.

Ja, de Vaderen, die het Manna aten, zijn toch gestorven. Zij, die uw Manna eten, — Jesus, Gij leert het zelf, — zullen niet sterven, maar eeuwig leven.

Welk een onderscheid ! En welk een voorregt voor uw Manna, Heer Jesus ! dat Gij zelf ons geeft in dit allerheiligste Sacrament !

Maar schenkt dit dan werkelijk het eeuwig leven ? En kan het waar zijn, mijn Jesus ! dat wij, die dit Manna genieten, niet zullen sterven ? Gij hebt het gezegd ; en, als de Eeuwige Waarheid, kunt Gij ons niet bedriegen. Doch ik begrijp, wat Gij zeggen wilt.

Mijn ligchaam heeft werkelijk een dubbel of

tweevoudig leven. Het eerste is geheel natuurlijk, bestaande in ademen en groeijen. en is mij gemeen met de dieren des velds en de vogelen des hemels. Maar het tweede is geestelijk, dat wil zeggen, hangt met het geestelijke zamen, bestaat in het geluk en de zaligheid, waaraan ook het ligchaam deel kan hebben. Dit leven, ik versta het, zal eerst in den hemel volmaakt worden; doch ook hier reeds vangt het aan; want het geluk der ziel werkt ook op het ligchaam; het ligchaam deelt in het genot des geestes.

Nu, dat geheel natuurlijk leven wordt, in den regel, door dit uw goddelijk Manna niet onderhouden; omdat Gij het niet hebt gewild, en het „den mensch vastgesteld is, dat hij eens sterve.” — Maar dat tweede, eenigzins geestelijk en zalig leven, dat onderhoudt Gij ook door dit Manna.

En hoezoo dat? Ten eerste door uwe H. genade, welke dit Sacrament ons verleent. De genade toch is als een begin en een onderpand van ons eeuwig gelukkig leven. Zij geeft er eene voorsmaak van op aarde, en voert er dagelijks naar op. — Gij doet het echter, ten tweede, niet minder door U zelve te vereenigen met ons, en alzoo ons te vereenigen met U. Gij toch zijt het leven en hebt alleen de onsterfelijkheid. En wie met U vereenigd is, hoe zou hij kunnen sterven? Uwe tegenwoordigheid in ons legt derhalve als 't ware in ons ligchaam een kiem ter onsterfelijkheid. Uwe Godheid strooit in onze

menschheid het zaad ter verrijzenis. Daarom zullen zij, die aldus met U zijn vereend geworden, niet verrijzen op eene wijze hoegenaamd, zoo als de verdoemden, maar verrijzen gelijk Gij zelf, ons Hoofd, ten eeuwigen leven; niet verrijzen, om nogmaals te sterven „den tweeden dood” (Apoc. 20) dat is: eeuwig rampzalig te worden; maar om te leven „het eeuwige leven,” en zalig te zijn zonder einde. In dien zin hebben onze Vaders, (die niet gestorven zijn, maar leven) dit Manna „een geneesmiddel ter onsterfelijkheid, een tegengif tegen den dood” genoemd (H. Ignat.) In dien zin hebt Gij zelf beloofd: „Die mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt blijft in Mij; en ik in hem”. „Die Mij eet, zal voor mij leven.” Die dit Brood eet zal leven in eeuwigheid”. Ja, „die mijn vleesch eet, en mijn bloed drinkt heeft het eeuwige leven; en ik zal hem opwekken ten jongsten dage” (Jo. 6.)

Zoo is dan werkelijk dit Manna des Nieuwen Verbonds, „een levend brood,” en „een brood des levens.” Zoo is dit „Brood Gods” niet enkel voor de ziel op aarde, het is zelfs voor het ligchaam mede een Bron des levens. De dood, als het einde van het natuurlijk leven, zal volgen; maar die dood, die overigens de ziel niet treffen kan, zal dan geen dood meer zijn in vreesbarenden zin. Het is veeleer een zoete slaap, waaruit Gij ons zult opwekken (*resuscitabo*), als de tijd zal gekomen zijn. Het leven, dat dan volgen zal, is het eeuwige leven.

Heer, geef mij dat leven? en om het mij eens te kunnen schenken, geef me thans uw goddelijk Manna, dat er het zeker onderpand van is. „Ik weet het, om met eene uwer grootste lievelingen te spreken, „Ik weet het, vele zielen vergeten dat Jesus Christus, waarachtig God en waarachtig mensch, op vele plaatsen op onze altaren woont; doch het blijft er niet minder waar om, dat deze tegenwoordigheid van onzen God onder ons eene der grootste vertroostingën voor onze harten op deze aarde moet zijn.” (H. Teres. Fund. c. 18). En, zoo dat reeds van uwe tegenwoordigheid waar is, wat zullen we niet van het genot zelf van dit hemelsch Manna moeten zeggen? Van dit Manna, lieve Jesus, dat uw Hart voor ons heeft uitgevonden, om te gelijk aan al zijn begeerten op deze aarde te voldoen. Van dit Manna, uw eigen aanbiddelijk ligchaam en goddelijk Bloed met uwe Godheid vereenigd, dat alle zoetheid en alle kracht in zich vereenigt. Van dit Manna, dat al uwe heiligen heeft heilig gemaakt, en dat de Engelen zelve, zoo mogelijk, ons zouden benijden.

Ik weet wel, beminlijke Zaligmaker, dat het niet noodig is op zinnelijke wijze, zelfs niet eens op geestelijke wijze al de zoetheid van dit Manna te proeven. Het geloof is hier voldoende. En misschien zal ik dan zelfs de meeste verdiensten vergaderen, als mijn geloof wordt op de proef gesteld door dorheid en verstrooiing. Maar ik weet desniettemin, dat uwe magt onveranderlijk blijft, dat Gij zelt de cin-

delooze zoetheid zijt, dat de werking uwer magt niet afhangt van mijne gewaarwordingen.

Kom dan tot mij, o beminnelijk Hart van mijn God en Zaligmaker! kom dikwijls tot mij, om het inwendig, geestelijk leven in mij te onderhouden. Let niet op mijne verstrooidheden en koudheid. Mijn hart is het uwe, en het wenscht niets vuriger, dan U vlammend lief te hebben. Doe mij zelfs ten dien einde, — ik vraag het niet voor mij, maar voor U, — doe mij soms een druppeltje zoets van uw hemelsch Manna proeven. Het zal mij opwekken tot vuriger liefde en kracht geven aan mijne ziel. Of ook, Heer! doe wat Gij goedvindt, maar geef mij uwe liefde. Om althans iets te doen, vereenig ik mijne intenties met al degenen, die U hier op het altaar zoo getrouw komen aanbidden, met al de zaligen die in den hemel rondom uw troon in vreugde juichen, met al de legioenen van hemelsche geesten, die U onophoudelijk vereeren en liefhebben. Gij dan, van uwen kant, o Goddelijk Manna onzer ziel! gedenk, wat Gij hier doen komt. Voed mijne ziel, versterk mijn hart, maak mij nu reeds zalig door de innigste vereeniging met U, die eens voor eeuwig mijn hemelsch Manna wezen zult!

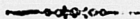
Ik wandelde onlang in het veld,
Mijn Jesus, om te bidden,
En zag, waar 't rijpe koren zwelt,
Eén hooger aar in 't midden.
Toen dacht ik : gouden tarwenaar,
Zijt gij misschien verkoren
Tot eer van 't godgewijd altaar,
Tot Manna Gods herboren ? —
Daarna in onzen bloementuin
Zag ik den wijnstok groeijen,
En boven allen aan de kruin
Eén tros van weelde gloeijen.
Toen dacht ik : tintlend druivenbloed,
Zoudt gij zijn uitverkozen,
Om straks in 't Allerhoogste Goed
Als Manna Gods te blozen !
Doch nauwlijks mag ik bij U zijn,
Mijn God, of 'k zie, welsprekend,
Dat Gij niet oordeelt naar den schijn,
Bij uwe Zon verbleekend.
Te regt dacht ik in tuin en veld
Aan 't Manna. Maar niet de eere
Die 't hoogste gloeit en 't breedste zwelt
Heeft uwe ke s, o Heere !
Dès buig ik 't hoofd en vraag niet meer,
Van waar de schijn moog' komen ;
Gij zelf kwaamt hier, mijn God en Heer,
Als Manna voor uw vroomen.
Gij zelf schuilt in dien broozen schijn,
Mijn God ! mijn Heer en Koning !
Och, moogt mijn hart uw Manna zijn,
Als 't wordt uw troon en woning !

A A N M A R I A.

O Hart van Maria, Hart volgens het Hart Gods, dat meer dan iemand de zoetheid van het goddelijk Manna gesmaakt heeft, wees gegroet op uw hemelhoogen troon en ontvang mijne hulde. Maar ontvang dan ook tevens mijn gebed en mijne smeeking. Zijt Gij het Gouden altaar voor den troon Gods; dat op U mijn Manna nedergelegd en door U mij geschonken worde. Zijt Gij de blanke Lelie der H. Drievuldigheid; dat door U mijn Hart zuiver en zoo waardig mogelijk versierd worde. Zijt Gij de schitterende Roos der hemelsche vreugde; dat door U mijne ziel van blijdschap opspringe, zoo dikwerf ik Gods H. Manna mag naderen of ontvangen. Ja, Maria, mijne Moeder, omdat Gij Gods Moeder zijt; ja, onbevlekt Hart, kostbaarste parel, roemrijke Stad Gods, Paleis van den eeuwigen Koning, kom Gij zelve, en leen mij als 't ware U zelf, om mijn Manna met uwe liefde, met uwe blijdschap, met uwe zoetheid te ontvangen en te smaken. Bid voor mij, o Maria! dat althans een druppel dier hemelsche zoetheid in mijn hart valle, opdat ik U meer navolge, en mijnen Jesus meer beminne!

OEFENING. Doe dezen dag ten minste driemaal de geestelijke Communie.

DENKSPREUK. „Ik zal op het huis van David, den geest der genade en des gebeds uitstorten, en zij zullen opzien tot Mij, dien zij doorstoken hebben.” (Zach. XII).

NIEGEN EN TWINTIGSTE BEZOEK.

ONZE VREDE.

Wat mijn hart en mijne ziel op deze aarde wel het vurigst verlangt, beminnelijke Jesus, is *de vrede*. Maar zijt Gij zelf niet *onze vrede*, dierbaarste Verlosser, en zijt Gij niet van ouds als zoodanig beloofd? Tot wien zal ik dan gaan, zoo niet tot U, als ik dien vrede wil leeren kennen en genieten?

De profeet begint, waar hij van uw Rijk wil spreken: „Zie, dan zal de wolf wonen met het „lam, de luipaard met het bokje nederliggen, „het kalf, de leeuw en het schaap zullen onder „elkander grazen, en een klein kind zal ze „kunnen leiden. Men zal de zwaarden omsmeden „in ploegkouters en de lansen in zeissen; geen „volk zal tegen een ander den sabel verheffen; „ze zullen niet meer geoefend worden ten strijd.” (Is. XI en II). Een ander gaat voort: „Vriendschappelijk zal dan de vriend bij den vriend nederzitten onder den vijgenboom of onder den wijnstok.” (Mich. 4, Zach. 3), en „ik zelf, zegt Gij, zal te dien dage een verbond aangaan met het gedierte des velds, met de vogelen des hemels en met kruipend gedierte der aarde. Den boog en 't zwaard en den corlog zal ik doen verdwijnen van de aarde en allen doen slapen in zoeten vrede en aangename rust.” (Os. II. 18). Daarom, sluit Zacharias (IX) „ver-

blijd U overvloediglijk, o dochter van Sion, jubel, Jerusalems dochter : Zie, uw koning komt tot u regtvaardig en Zaligmaker, zittende op een' ezel en het jong eener ezelinne. Hij zal *den vrede* aan de volken verkondigen."

Treffende voorspelling ! En hoe duidelijk leert zij tevens, welke die vrede van den zachtmoedigsten aller Koningen zijn zal. „Wolf en lam," — zondaar en regtvaardige, — „leeuw en schaap" — sterken en zachtmoedigen ; — bok en luipaard ; — alle soort van menschen, — allen zullen zich vereenigen in dezelfde tenten van Sem (bij Israëls God) in dezelfde Arke van Noë, in de ééne, heilige, katholieke, en Apostolieke kerk van Jesus Christus. En daar zal de vrede zijn ? Die vrede, welke Gij, Jesus Christus, door uw bloed hebt verworven ; die, welke het gevolg is van de verzoening tusschen God en den mensch door U bewerkt.

Alzoo immers hebt Gij de prikkelende onrust van het kwaad geweten gestild, alzoo den ver-
vaarlijken oorlog, die vroeger bestond, doen ophouden. Want „wie wederstaat God, en heeft vrede ?" (Job. 9). Wie doet zonde, zonder in oproer te zijn tegen God ? Maar dien opstand hebt Gij, mijn Jesus, gedempt ; die zonde hebt Gij vernietigd.

En is dan nu die vrede des gewetens, die rust des harten, van zoo groot belang ? O, ik hoor het : het is *de vrede van God* — *pax Dei*, die alle gevoel (dat is : alle beschrijving, alle verbeelding) te boven gaat." (Phil. 4, 7). „Het

is *de vrede van Christus, pax Christi*, die ons hart moet doen juichen en jubelen in den Heer" [Col. 3, 15.] Och! wat zou dan nog de wereld groots, of schoons, of aangenaams voor de zinnen aanbieden? Het is geen vergelijking waard met dien vrede der ziel. Het moge voor een oogeblik door schijngenot den geest in slaap wiegen; waarlijk *vrede*, wezenlijke rust verschaffen, dat kan het nooit. De *vrede van Jesus* daarentegen, is de vrede met God; en daardoor zelf te gelijker tijd de vrede met mij zelven, en met den evenmensch. Hij geeft dus volkomen rust, en maakt te gelijk kalm en zalig.

Geef mij dan, o Heer Jesus! geef mij uwen vrede! Doch wat is die vrede? O hemelsch wonder, dat zijt Gij zelf. Zoo leert mij immers en het Oud en het Nieuw Verbond.

Vooreerst zijt Gij de *Vorst des vredes*; „uw Rijk groeit immer aan, en aan den vrede in dat Rijk is geen einde.” Zoo reeds Isaias; en de Apostel Paulus voegt er bij: „daarom was Melchisedech eene voorafbeelding van Jesus, omdat hij *koning van Salem* dat is *vorst des vredes* was.” (Hebr. 7.) Daarom wordt bij den profeet Isaias (51, 10) de onvergankelijke Bond van het Nieuwe Testament de *Bond van vrede* genoemd; heet bij Paulus het Evangelie de *blijde tijding des vredes* [Eph. 6, 14], en is van ouds bij al de profeten het kenmerkend teeken van Jesus' Rijk, een ongestoorde vrede; zoo als de Apostel besluit: „Het Rijk Gods is geen spijs en drank, maar gerechtigheid en *vrede*, en vreugde in den H. Geest” [Rom. 14, 17]

Maar niet alleen de *Vrede*vorst in het *Rijk* van *vrede*, neen, ook de *Vrede* zelf zijt Gij, o Jesus! Van ouds luidde het: „Engij Bethlehem, Ephrata, klein zijt gij onder de duizenden van Juda. Uit u zal mij te voorschijn treden Hij, die de Heerscher in Israël is. En deze zal *de vrede* zijn. [Mich. 5, 3]. Als de weërgalm klinkt het: „Nu, broeders, gij, die eertijds ver [van God] afwaart, zijt dicht [bij God] gekomen, door het Bloed van Christus Jesus; want *Hij is — onze vrede.*” (Eph 2, 13).

O dierbare en goddelijke Koning des vredes! indien aldus die ware, inwendige, heilige vrede het eerste kenteeken van uw Rijk in onze harten wezen moet, indien Gij zelf in uw H. Hart dien vrede als het eerste merkmaal uwer liefde draagt, en alzoo zelf *de vrede* zijt; dan verwóndert het niet meer, dat uwe heilige Engelen, „de Engelen des vredes” terstond boven uwe kribbe dien vrede verkondigen, en zingen: Eer aan God in den Allerhoogsten, en vrede op aarde aan de menschen van goeden wille.” [Luc. 2] Te regt naamt Ge dan ook tot uw spreuk- en geliefkoosden groet den zaligen wensch: „*Vrede zij u!* Te regt herhaalde Gij zoo dikwerf tot uwe Apostelen: „Ik laat u *den vrede*; ik geef U *mijnen vrede*. Niet gelijk de wereld vrede geeft, geef ik u vrede,” — maar *mijnen vrede*.

Dat woordje „*mijn*” geliefde Jesus! wat zegt ons dat niet. Het is *uw vrede*; de vrede, dien Gij zelf hebt in uw beminnelijk Hart; de vrede, dien Gij aan onze harten komt mededeelen door

den dood des kruizes en het aanbiddelijk Sacrament. Het is *uw vrede, pax Dei, de vrede van God*, niet der wereld. Het is *uw vrede*, — geen vrede met onze driften, met satan, met de verderfelijke wereld; geen vrede met de zonde, met laauwheid of traagheid; maar *uw vrede*, de vrede des harten die zoet is als hemelsch Manna, en een voorsmaak van den eenwigen vrede des hemels. Zoo innig hadden ook de Apostelen reeds den zin van uwen groet verstaan, dat zij in hunne brieven dien onophoudelijk herhalen: „De Genade en de vrede Gods zij met u.” Zoo zeer heeft dat uwe Bruid de H. Kerk begrepen, dat zij dagelijks bij het H. Offer, en waar zij maar kan, dien vrede verkondigt en aan allen, die haar kinderen zijn, aanbiedt. O zalige vrede, o minnelijke Vredevorst, mogten wij immer met U den vrede in ons hart bewaren!

En zijt Gij dan, o mijn Jesus, als Gij zelf en altoos de vrede zijt, dit niet in de eerste plaats in dit H. Sacrament? Kunnen wij U daarvoor in ons hart ontvangen, zonder uwen vrede op hetzelfde oogenblik te vinden? O welk een stillen vrede verkondigt dan ook alles aan uwen H. Disch! „Ziet, het Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld!” „Het ligchaam van Onzen Heer Jesus Christus beware uwe ziel ten eenwigen leven.” „O allerzoetste maaltijd waarin Christus genoten wordt, de gedachtenis van zijn H.lijden wordt gevierd, de geest met genaden wordt vervuld, en ons het onderpand der toekomstige glorie wordt geschonken,” — welke zoete woor-

den, door den Priester, uw Plaatsbekleeder, gebeden en ons allen tot vrede voerend!

En Gij dan, die tot ons komt, of ook hier, in het Tabernakel bij ons blijft, lieve Jesus! Is uw Rijk het Rijk van vrede; waar is het inniger „in ons,” zoo als Gij spraakt, dan hier bij dit H. Sacrament? Zijt Gij zelf de Vorst des Vredes, hoe zult Gij hier niet heerschen op uwen vredetroon? En zoo Gij in mij heerscht, zal er dan geen vrede zijn? Zijt Gij niet de Heer en Meester over alle driften? Luisterden zelfs de golven der zee en de wildste stormen niet aanstands naar de stem uwer magt?

Overigens, als Gij U zelf geeft, geeft Gij immers ook uwe genade; en met uwe genade de liefde. De genade nu doodt de zonde, de liefde verjaagt ze. Met de zonde vliedt de oorlog; er blijft dus vrede. Daarom, o Heer, wil ik mij in Uw Hart verbergen, gelijk de vogeltjes hun nest verbergen in het jeuguig groen. Heb ik niet zelf gezien, hoe de jonge nachtegalen, nauwelijks het nest ontvlogen, allen aan een rij op één takje rustten, terwijl zij alle zorg aan de moeder, die hun voedsel zocht, overlieten? Zoo wil ik doen, beminnelijke Meester, en voortaan bij U, die onze vrede zijt, vrede zoeken.

Ook de wereld roept: „vrede! vrede!” Doch er is geen vrede! wijl de vrede voor den booze niet bestaat, „*non est pax impiis.*” Hier integendeel is alles vrede. Zelfs de plegtige stilte dezer plaats, de rustige slingering der godslamp, de gewijde tombe met de overblijfselen der mar-

telaren, de Engelien des vredes die rondom mij U aanbidden, alles ademt vrede, stemt tot vrede, en toont dat de groote Vredenvorst hier rust. Ach! zoovele bedrukten van harte hebben vrede noodig; waarom zoeken zij dien niet hier? Zoovele heidenen en ongeloofigen kennen dien vrede niet; Jesus, ontferm u hunner! En ik dan, mijn Vredenvorst! heb ik zelf dien heiligen vrede niet hoog noodig met God, — met mij zelven, — met mijn evenmensch? En waar moet ik dien vrede zoeken, zoo niet bij U, en in mijn hart? Mij dunkt, ik hoor hier de H. Teresia: „De vermogens onzer ziel doen ons den oorlog aan, als ware het, om zich te wreken wegens den krijg, die onze fouten hen hebben aangedaan. *Vrede! Vrede!* dat is het woord, voortgekomen uit den mond van onzen goddelijken Meester, en zoo dikwijls herhaald door zijne H. Apostelen. Gelooft mij, zoo gij dien vrede niet hebt. zoo gij niet tracht dien *in u* zelven te bezitten; gij zult hem te vergeefs buiten u zoeken.” [Cast. An. II. 1]. Ik hoor ook U zelven, dierbare Jesus: „Komt tot mij, die belast en beladen zijt. Neemt mijn juk op.. en gij zult *rust* vinden voor uwe ziel.”

O zalige vrede, vrede van God, vrede van Christus, kom dan tot mij! Zalige vrede, lust mijner ziel, voorsmaak des hemels, heersch in mij! In rust en vrede zijn, dit is immers, o Vredekoning! de lust aller harten door U geschapen. Geen steen in de lucht opgeworpen rust, tot dat hij op nieuw zijn steunpunt ge-

vonden heeft; geene vlam rust, vooraleer zij zich in de ruimte zoo hoog mogelijk heeft verheven; geen trekvogel rust voor dat hij zijne wicken samenplooit in de verre landdouw, waarheen hem zijn aangeboren zucht gedreven had. Zoo zal ook mijn hart niet tevreden zijn, tot dat het rust, en niet rusten, dan in U, mijn Vredevorst, Jesus.

Doch hier zijt Gij. Hier kan ik dus rusten in U. „Wie geeft mij vleugelen als die der duive, en ik zal opvliegen, en rusten” *in U.* —

Hoe zalig Noë's hart en oogen,
Toen hij weêr bodem voelde en grond,
En straks de duif kwam aangevlogen,
Met haar olijftak in den mond!
Zoo zalig voel ik hier mij heden,
Bij de Arke van het Nieuw Verbond,
Waar ik U zie te voorschijn treden,
Mijn God, die eeuwgen vreê verkondt.
„'t Is Vrede! Vrede!” zingen allen,
Als 't liefst en allerzaligst lot;
Maar ach! 't is ijdel klaterschallen
Bij al uw tegenstanders, God!
Bij U alleen is ware vrede,
Voor hem alleen, die 't met U houdt,
En, wat al kwelde of tegenstrede,
Op U, als op een Rotssteen, bouwt.
Gij zijt de Vrede, o Vredekonink!
Gij geeft hem zonder grens of end,
Gij teelt hem in uw liefdewoning,
Bezegelt hem in 't Sacrament.

Bij U dus, Heere! zoek ik vrede,
Wat ook de vijand dreige of spott';
In U berust ik, strijd ik mede,
Al sluimrend in uw Hart, o God!

A A N M A R I A.

O Hart van Maria, Tempel des eeuwigen vredes, door U, wil ik tot Jesus, mijn Vredenvorst en mijn Vrede komen. Gij zijt het juweel des geloöis, de Kolom der hoop, de Spiegel der liefde; door U wensch ik mijn eeuwigen vrede met Jesus te maken. Zie, o allerdierbaarste Moeder, hoe stil en in vollen vrede mij de Heer hier opwacht op het Altaar. Zie, hoe Hij mij aanziet, en uit zijn goddelijk oog den vrede van zijn Hart doet afstralen. Maar zie ook, o Maria! hoe zelden er ware vrede in mijn hart heerscht, hoe ligt ik dien vrede verstoort, hoe dwaas ik zelf maar al te vaak dien vrede verjaag, door niet te komen tot Jesus, of mijn Jesus geheel te vergeten. Bid dan, o Hart vol vrede! bid voor mij, opdat ik voortaan wijzer handele. Gij zijt de bijstand der strijdenden, de Regel van de harten der geloovigen, de stille vreugde van al die God zoeken! Versmaad dan ook thans mijne bede niet; als ik U om een eeuwigen Vrede vraag. Geef mij uwen Jesus zelve: vereenig mij voor altijd met Hem; laat mij nooit dien Vrede weêr verliezen, die mij 't onderpand van den eeuwigen Vrede is.

OEFENING. Verwek een akt van liefde jegens God en den naaste. De geestelijke Communie.

DENKSPREUK. „Neemt mijn juk op U en leert van mij, omdat ik zachtmoedig en nederig van harte ben, en gij zult rust voor uwe zielen vinden.” [Mat. XI].

DER TIGSTE BEZOEK.

ZIJN NAAM.

Beminnelijke Jesus, bij al hetgeen ik, voor Uwe aanbiddelijke Majesteit neêrgeknield, overwogen heb, heb ik, dunkt me, nog niet duidelijk genoeg gevraagd naar uwen Naam. Hoe heet Gij hier, en hoe wilt Gij het liefste door mij genoemd worden in uw allerheiligste Sacrament?

Jesus. Mijn kind, weet ge wel, wat ge vraagt?

De ziel. Ja, Heer, dien Naam te kennen, dien uwe lievelingen aan dit Sacrament plegen te geven, en die het ons innig en steeds volmaakter doet kennen.

Jesus. Gij staat voor een Oceaan, mijn kind, en schijnt begeerig te zijn daarin uw peillood uit te laten!

De ziel. Neen, Heer; want ik weet het, „die uw Majesteit doervorschen wil, wordt verpletterd door de glorie.” Maar ik wil slechts U beter kennen, en ook in uw Naam een nieuwe stof ter overweging vinden.

Jesus. De geleerden zelven hebben nog al de namen niet opgesomd, noch verklaard, die Mij toekomen in dit heilig Geheim. Laat mijnen dierbaarsten vrienden die groote kennis over. Gij weet immers, wat ik tot de Chananeesche vrouw gezegd heb: „Het is niet goed het brood der kinderen te nemen, en het den honden te geven.”

De ziel. Ja toch, Heer; want ook de hondjes eten, onder de tafel, van de kruimelen, die van de tafel der kinderen; hunner heeren, vallen."

Jesus. Mijn kind! — „groot is uw geloof; u geschiede, naar uwe begeerte." Doch weet dan wel, dat de naam, in de H. Schrift en bij uwe H. Vaders, de natuur der zaak uitdrukt, dat gij er dus ten overvloedige stof voor uwe overweging in vinden kunt, dat gij nogthans in der eeuwigheid nooit de volkomen waarde van dit H. Geheim kunt begrijpen.

De ziel. Spreek dan, Heer! uw kind luistert, en vestigt zijne oogen op uwe H. oogen en zijn hart op uw H. Hart.

Jesus. Let dan, — in de eerste plaats, op den persoon, die in dit H. Geheim aanwezig is. Om dieswille heeft mijn Paulus het genoemd: *het ligchaam en bloed des Heeren.*" (Cor. XI). Dat volgden de H. Vaders, als zij zeggen of eenvoudig weg: *het ligchaam des Heeren*, of omstandiger omschreven: *het Sacrament van het ligchaam en bloed des Heeren*, of: *het offer* — of *de viering van het ligchaam en bloed des Heeren*. In dien zin spreekt mijn priester U toe, als gij ter H. Tafel nadert: *het ligchaam des Heeren beware uwe ziel*; en evenzoo noemt zij het H. Sacramentsfeest: *het feest van het ligchaam des Heeren*.

De ziel. O mijn Jesus, het is reeds genoeg! Want waar zal ik eindigen, als ik alleen wil overwegen: *het ligchaam en bloed van mijn Jesus!* En dat altoos vereenigd met zijne beminnelijke

ziel, en dat altoos vereenigd met zijne aanbiddelijke Godheid. Want eens gestorven, sterft Gij niet meer, maar leeft eeuwig in eindelooze glorie.

Het is dan hetzelfde beminnelijk ligchaam, dat voor mij zooveel gedaan, zooveel geleden heeft; hetzelfde aanbeddelyk bloed, dat voor mij op den kruisberg vloeide. Het is het ligchaam, van „den schoonste onder de kinderen der menschen,” dat nu in glorie zit aan de rechterhand des Vaders; dat ik eenmaal zal zien komen op de wolken des hemels, met groote magt en heerlijkheid, dat het ligchaam van mijn toekomstigen Regter is, en dat, zoo ik het lief heb, mij eens zal zalig maken, door zich te laten aanschouwen, zoo lang God God zal zijn.

Het is „dat bloed hetwelk in ons het levend en ademend beeld van onzen koning hervormt; dat met zijne eeuwige stroomen onze ziel besproeit en vruchtbaar maakt; dat de duivelen op de vlugt drijft, de Engelen en den Heer der Engelen tot ons voert; dat bloed, de zaligheid onzer ziel, waardoor ze herschapen wordt, versierd, en ontvlamd, ja zuiverder dan het vuur, schitterender dan de zon” (H. Jo. Chrijs. hom. 83 in Mt.).

Wat ligchaam dus, uw ligchaam, Heere Jesus! eens door uwe en mijne Moeder Maria, zoo warm onder haar maagdelijk hart gedragen; uw bloed, dat zoo dikwijls en zoo gaarne uwe heilige aderen voor mij ontvloede; — uw ligchaam, dat zoo vele Heiligen door alle eeuwen vereerden,

ja soms met de oogen zagen of aan hun hart mogten gevoelen, gelijk eertijds Simeon U op zijne heilige armen droeg; uw bloed; dat op Golgotha's kruin tot den laatsten druppel gegeven, niet meer opgehouden heeft, op zinnebeeldige wijze, voor mij uw H. Hart te ontvloeijen;— uw ligchaam, dat ligchamelijk al de schatten der Godheid in zich bevat; uw bloed, dat de losprijs en het rantsoen voor mijne zonden is;— uw ligchaam, ook nu nog, helaas! door zoovele onwaardige schepselen met heiligschendende voeten vertreden; uw bloed, ook thans nog, door zoovele ondankbare Christenen in een onrein hart ontvangen! O mijn Jesus! ik weet het; Gij zijt goed, oneindig goed; uw wezen is de goedheid zelve; en toch blijft het mij een geheim, hoe Gij zoo goed kunt zijn.

Jesus. Dat Geheim zal ook eeuwig blijven. Het leere u echter met hoeveel reden een tal van andere namen uit de eerste benaming gevloeid zijn. In het Oude Verbond gaf ik het *Heilig der Heiligen*, (dat is: het Allerheiligste) waarin het heiligste van Israël: de Arke, de roede van Aäron, het Manna, de tafelen der wet, bewaard werden, en waar „*Gods glorie*” boven de Arke op bijzondere wijze rustte. Dien naam heeft men overgenomen, en teregt op vele wijzen.

Daarom noemt men dit Sacrament: *het Sacrament der Sacramenten, het Geheim der geheimen, de volmaaktheid der volmaaktheden; evenzoo: het Heilige des Heeren, het Heilig der Heiligen,*

de hoogste volkomenheid van alle Sacramenten. Het zegt alles in zooverre hetzelfde, als er de hoogste heiligheid en volmaaktheid door uitgedrukt worden. Van daar ook de gewone benaming: *het heilig Sacrament*, als waren de andere Sacramenten, bronnen van heiligheid, niet heilig in vergelijking met dit. Eveneens heet het: *het aanbiddeijk Sacrament*, ook wel: *het allerheiligste Sacrament*, en doorgaans, wat u 't krachtigst zijn grootheid leert, kortweg: *Het Allerheiligste*; elders, *het Hoogwaardigste* of ook nog: *het Hoogste Goed*. Ja, soms gaat men zoover in de benoeming van dit overigens in uwe taal, o mensch, niet te benoemen Geheim, dat men het eenvoudig noemt: *Het Sacrament*; als waren de andere Sacramenten, die toch hemelsche stroomen van genade bevatten, geen Sacramenten in vergelijking bij dit. „De andere Sacramenten hebben dan ook slechts de kracht ter heiligmaking dan, wanneer men ze ontvangt. In dit aanbiddeijk Sacrament is de Gever der heiligheid tegenwoordig, al eer men het ontvangt. In de andere Sacramenten, — zoo vervolgt te regt het Concilie van Trente (Sess. 13) „deelt Jesus de genade mede, die uit Hem als uit eene bron uitstroomt; in dit beminneijk geheim geeft Hij zich zelven, de Bron aller genaden, zelfstandiglijk ” — Hoe mijne Bruid, de H. Kerk er nog bijvoegt: *Arcana! Mijsteria: Het Verborgene, Het Geheim*, hebt gij vroeger reeds overwogen. Zie nu zelf, of gij het vatten kunt.

De ziel. Hoe zou ik het vatten, Allerheiligste!

Jesus! ik wil veeleer luisteren naar U, en in stilte U vereeren en aanbidden. —

Jesus. Luister dan verder! Er zijn toch ook namen, die ontleent zijn aan *de gedaanten* waaronder ik tegenwoordig ben en zoo, als aan de sluijers, die mij voor uw oog verbergen. Hiertoe behoort in de eerste plaats: *Het brood*, zoo als Paulus u leert (1 Cor. X. 16) en, overdragtelijk, de kelk. Doch let wèl op, hoe uw H. Leeraars *dit Brood* beschreven hebben. Zij noemen het: *hemelsch Brood*, *geheimzinnig brood*, *'s Heeren Brood*, *Brood van Christus*. Verder: *het alles overtreffend Brood der zielen*, *het dagelijksch Brood*, *het Brood der Engelen*, *het heilig Brood des levens* (en *de kelk des heils*.) De reden dezer benaming ligt bloot, daar ik immers onder de gedaante van Brood tegenwoordig ben, en mij zelven geef tot voedsel der ziel. Andere namen, als *voedsel*, *maaltijd*, *avondmaal*, voegen er slechts bij dat er overeenkomst met een gastmaal bestaat. Andere, zoo als *gave*, *heilige offergave* herinneren, dat oudtijds de geloovigen het brood als offergave aanbragten, en dat deze gave alle gaven te boven gaat.

Er zijn verder namen, ontleend aan de *handeling* des offeraars. Zulken zijn: *De zegen*, *of zegening*, ook *mijstieke zegen*, en *kelk der zegening*. Die zegen ziet op God, in zooverre zij in een gebed bestaat; doch ook op de zaak, in zooverre Jesus' magt de zelfstandigheids-verandering te weeg brengt. Hiertoe behoort de naam van: *Eucharistie*, dat is, ten eerste *dankzegging*, wijl

Ik al dankzeggende dit Geheim heb ingesteld, en wijl het het beste middel is, om God te bedanken; dat is ten tweede: *goede genade*, wijl dit Sacrament de genade geeft, de Bron der genade bevat, tot het eeuwig leven der genade geleidt. De namen: *Communie*, het *breken des broods*, de *offerande* verstaat gij van zelf.

De ziel. Maar mijn Sesus, waar zal ik eindigen, als ik dit alles moet overwegen?

Jesus. In den hemel. Luister thans. Andere namen zijn genomen van de *plaats der instelling of opoffering*, zoo als: *de tafel des Heeren* (1. Cor. 10, 21); het *Sacrament des Altaars*; het *liefdemaal (Agape)*. Anderen van *de personen die het H. Sacrament ontvangen*, bij voorbeeld: *vergadering, verzameling, vereeniging* (Synaxis), (*Collecta*), wijl de Christenen zich vergaderen om aan de H. Tafel deel te nemen (1. Cor. XI. 10), en wijl ze aldus met Christus en onder elkander verbonden worden, als de ledematen met het hoofd (1. Cor. X. 17), zoo als de H. Augustinus u leert: „o Sacrament van godsvrucht! o zegel der waarheid! o band van liefde!” In denzelfden zin zult gij lezen van: *het Sacrament der geloovigen*, daar de ongelooovigen werden uitgesloten; en van de *Communie*, als het regt der geloovigen op dit Sacrament; en van het *breken des broods*, dat natuurlijk de *uitdeeling* vooronderstelt. — Weer anderen namen zijn ontleend aan de uitwerksels van dit H. Sacrament. Zoo vindt gij: *het Sacrament der genade, de heilwerkende genade*, en ook wel in dien zin: de *Eucharistie*, de

Communie. de *vrede*, de *liefde*, — en vooral nog de *Teerspijs* (*viaticum*). Want wordt dit laatste ook van andere Sacramenten gebezigd, het geldt bovenal van dit H. Sacrament, „dewijl het een voorsmaak van het genot Gods in 't vaderland geeft, en ons den weg schenkt om er te komen.” (H. Thom.).

Hebt ge nog meer noodig, lees dan de gebeden der H. Kerk, waarin gij telkens nieuwe namen voor de *heilige gaven*, de *hemelsche tafel*, het *wondervol Sacrament* vinden zult. Doch zeg me nu liever, welke naam u het meest heeft getroffen, en dien gij het liefst voor uwe beschouwing wilt uitkiezen?

De ziel. De *liefde*, o Jesus! dat ééne woord, dat Gij als met opzet in 't voorbijgaan scheent aan te duiden, — de *liefde*! dat zegt mij alles; en ik weet, dat men dien naam nog versterkt heeft door te zeggen: *Amor amorum*, de *liefde der liefden*. Dien wil ik houden!

Jesus. En kunt gij niet dienzelfden naam op eene nog hartelijker wijze voor u uitdrukken?

De ziel. Leer mij dat, o mijne Liefde, want Gij zijt nooit genoeg bemind.

Jesus. Zeg dan: het *Sacrament des harten*.

De ziel. O ja, beminnelijke Liefde! nu begrijp ik U. Die naam zal mij alles in eens zeggen. Hij beteekent: het Sacrament van *uw* Hart, het Sacrament van *mijn* hart, het Sacrament van *alle* harten. Want het hart zegt *liefde*; en het *Sacrament des harten* zal ons dus in eens: den *Magneet der harten*, het *middelpunt der harten*,

het brandpunt aller harten, in het hart en voor den geest brengen. Het *Sacrament der harten* is de *Liefde der liefde*.

Jesus. En teregt zoo, mijn kind. Daarom heb ik van ouds laten voorspellen: „zij zullen eten, en hunne *harten* zullen in eeuwigheid leven.” (Ps. 21). Daarom zeide ik reeds van den voorafbeeldenden Tempel des Ouden Verbonds: „hier zullen mijne oogen, en hier zal mijn *Hart* zijn ten allen dage.” Daarna liet ik wijzen op mijn doorstoken hart, als op de bron van genaden en zegen. En toen de tijd gekomen was, liet ik eerst den leerling der liefde aan mijn *Hart* rusten, stelde het H. Sacrament in onder de gedaante van brood, „dat het hart versterkt,” en van wijn, „dat het hart vervrolijkt” (volgens de Schrift), en stortte eindelijk uit mijn geopend *Hart* bloed en water, mede ter afbeelding van dit Sacrament. Hoe ik later aan mijne Heiligen mij in dit Sacrament heb vertoond, en wat ik hun toen nopens dit geheim mijns *Harten* heb medegedeeld, is u bekend. Zorg gij nu mij liefde hebben, en vooral in dit Sacrament des *Harten* mij in der eeuwigheid niet te vergeten.

De ziel. O *Jesus*! *Jesus*! Waar berg ik mij van rouwe! Wat is mijn hart bij het uwe vergeleken? — En nog heb ik het geweigerd. Wat is mijne liefde bij uwe liefde? En toch ben ik nog traag. O lieve, en allerliefderijkste en beminnelijkste *Jesus*, Gij hebt mij nu uwen Naam doen kennen, geef mij nu ook, dat ik dien beminne! Kan ik U hier niet beminnen, laat mij dan sterven; maar beminnen wil ik U.

Uw Naam ? — o, Sacrament des harten !
Wat zou het anders zijn,
Mijn Jesus, die, na zooveel smarten,
U geeft in brood en wijn ;
In brood en wijn, niet in hun wezen,
Maar slechts gedaante en schijn,
Maar toch met opzet uitgelezen
Om 't hartenbrood te zijn.
In brood, om alle hart te sterken,
In wijn, die alle hart verblijdt,
In 't wonder uwer wonderwerken,
Waarin Gij zelf ons voedsel zijt.
Ons voedsel, 't hartevoedsel, Heere,
Waarachtig spijs, waarachtig drank,
Ten einde U hart bij hart vereere,
Met eeuwge liefde en eeuwgen dank.
Ons voedsel, 't voedsel onzer zielen,
O Sacrament van Jesus Hart !
Die voor uw Godshart nederknielen
In liefde's lust en liefde's smart.
Ons voedsel, Sacrament der harten !
Der Liefde Liefde en Liefdebron,
Die ons haar Manna geeft in smarten,
In 's lijdens nacht haar Liefdezon.
Zoo is 't mijn lust U 't hoogst te roemen,
Die alles voor ons allen werd,
En vind ik 't zaligst U te noemen
O Heilig Sacrament van 't Hart.

AAN MARIA.

O onbevlekt en boven al het geschapene uitschitterend Hart van Maria! hoe zal ik ook voor U namen genoeg vinden, om U te loven en te prijzen? Gij zijt de Spiegel van het Hart Gods, een Paradijs van alle deugden, het Firmament der beschouwing, de Sterrenhemel der hemelen, het Model der onschuld, de regel van het geduld, de Troon der waarheid, de Kroon der getrouwheid, het wonder der liefde, het Gesternte der minnenden, het onbegrepen Boek van het goddelijk woord, het Gedenkboek der Evangelisten, de Boekerij der Apostelen, het eeuwig Evangelie, — en o met nog hoeveel meer namen door uwe getrouwe dienaren genoemd en vereerd. Doch wat zeggen nog die namen weinig in vergelijking met hetgeen Gij zijt. Neen, den volmaakten Naam van uw goddelijken Zoon kunnen wij niet vinden; en zoo lang wij dien niet hebben, hoe zullen wij U volmaaktelijk noemen, o Moeder van dien goddelijken Zoon? Regeer dus, heersch en zegevier wegens onze ongenoegzaamheid zelve. Heersch met uwen Jesus over mijn hart, over alle harten. Regeer als Koningin en Moeder van den God der geheimen. Doe Hem zelven in onze harten heerschen. En zorg, o Hart onzer Moeder, dat wij eens eeuwig met Hem heerschen in den hemel.

OEFENING. Doe een akt van aanbidding en dankzegging. De geestelijke Communie.

DENKSPREUK. „De Almagtige is mijn Naam.”

INHOUD.

Met opgave der hoofdpunten ter verdere
overweging.

BLADZ.

<i>Aan Philothea.</i> Dat de ziel zelve tot Jesus' Hart moet spreken, en Jesus' hooren spreken. Waarom . .	9
Onderrigting nopens het bezoek aan Jesus' Hart . .	10
I. Wat is een bezoek? — Het ligt in den aard van 's menschen hart. Het wil 1e <i>gemeenzamen</i> omgang met een vriend; 2e wederzijdsche <i>mededeeling</i> van hulp, raad of troost; 3e in één woord: <i>liefde</i>	10
II. De <i>voortreffelijkheid</i> van het Bezoek aan Jesus gebragt. Het munt boven alles uit 1e door de <i>genaakbaarheid</i> van den Bezochte (door de gemakkelijkheid van het bezoek); 2e door het uitstekend <i>voordeel</i> — van hulp, raad en troost; 3e door de <i>zekerheid</i> der gunsten en genaden, die het medebrengt	16
III. Bijzondere <i>beweegredenen</i> om Jesus te bezoeken; 1e van <i>Jesus'</i> zijde: Hij is hier uit louter liefde tot ons; 2e van den kant der <i>menschen</i> . Zij vergeten hunnen liefderijken God; 3e van <i>onzen</i> kant. Wij hebben aan alles behoefte, en kunnen hier alles vinden.	22

IV. De wijze om dit Bezoek te brengen; zij vereischt 1e een goede <i>voorbereiding</i> . Denk tot Wien gij gaat; 2e een of ander middel om <i>tijdens</i> het Bezoek goed bezig te zijn, b. v. de overweging; 3e aan het <i>slot</i> de vernieuwing der aandacht en algeheele opoffering van zijn werk aan Jesus	28
De Geestelijke Communie. Wat zij is, — en hoe hoogst nuttig	38
Oefening der geestelijke Communie	39

DE BEZOEKEN.

I. „GOD EN IK.” Dat is: ik moet <i>zóó</i> leven, alsof <i>God en ik</i> alleen bestonden (H Ter.). <i>God en ik</i> zijn hier op bijzondere wijze met elkander bezig. Dus: akten van geloof en aanbidding. Jesus is hier uit liefde. <i>Wie</i> is Hij? Voor <i>mij</i> is Hij hier. Dit woord is <i>hard</i> voor den ongeloofige, ligtzinnige. Waarom? . . .	41
<i>Aan Maria</i> , — om Jesus te kennen, en alleen te zoeken	47

II. HET HART GODS. Dat Hart is hier 1e wjl hier zijn schat is; 2e wjl Gods Hart dit Sacrament heeft uitgevonden, en gegeven; 3e dewjl Jesus de devotie tot zijn H Hart met die tot het H. Sacrament ten naauwste heeft verbonden	49
<i>Aan Maria</i> , — om bij en door haar hart Jesus' Hart te vinden	54

III. HART MET HART. Ons hart moet hier bij Jesus' Hart wonen, want 1e ons hart zoekt een waar vriendenhart; 2e Het zoekt gemeenzaam verkeer, om troost, hulp en eer te geven en te ontvangen; 3e Jesus' Hart is de zaligheid van het onze.	56
<i>Aan Maria</i> , — ten einde door haar met Jesus één van harte te zijn	62

IV. DE GODSLAMP, een beeld van het Hart van Jesus en het onze. 1e geeft licht en warmte; 2e een opstijgende vlam; 3e een altoosbrandend vuur. en wijst ons den weg naar Jesus' Hart	64
---	----

<i>Aan Maria</i> , om voor Jesus te mogen branden en lichten	70
V. STERK ALS DE DOOD, is de liefde van den levenden God, die zich vertoont onder den schijn des doods, en als beroofd van alle leven, om mijn hart des te krachtiger te trekken, en daarin volkomener te leven	71
<i>Aan Maria</i> , om eene krachtige liefde voor Jesus te verwerven	77
VI. DE BRON DES LEVENS. 1e Wyl Jesus' Hart alle wijsheid bezit; alle genaden bevat; 3e door het geloof al zijn schatten laat genieten	78
<i>Aan Maria</i> , om uit Jesus' Hart alle heil te mogen drinken.	84
VII. HET HART OVER 'T HART. ons onderrigtend 1e bij de instelling van het H. Sacrament; 2e op het kruis, en 3e na zijn verrijzenis.	86
<i>Aan Maria</i> , om door haar ons hart aan Jesus te offeren	92
VIII. DE ZON. 1e Zij schittert onophoudelijk; 2e verspreidt overal haar licht; 3e blinkt uit boven alle sterren; 4e werkt voor goeden en kwaden; 5e is een wondervol maaksel des Allerhoogsten	93
<i>Aan Maria</i> , om in Jesus' Hart, al ons licht te vinden.	99
IX. ONS PARADIJS, is Jesus in het H. Sacrament, 1e als de Bron aller genaden; 2e de lusthof onzer ziel, 3e de Boom des levens; 4e onze zegenrijke rustplaats	101
<i>Aan Maria</i> , om bij Jesus ons Paradijs te vinden	107
X. HET ZWIJGEND HART leert 1e de overmaat zijner liefde; 2e de voortreffelijkste deugden; 3e de taal van het Hart Gods	109
<i>Aan Maria</i> , om Jesus' stem te hooren in zijn zwijgen.	114
XI. ALTOOS DEZELFDE, 1e in alle eeuwen; 2e op alle plaatsen; 3e bij al de Heiligen	116
<i>Aan Maria</i> , om even als zij denzelfden Jesus te vereeren	121
XII. JESUS' OOGEN, 1e zijn de spiegel van zijn Hart; 2e zien ons aan gelijk eenmaal Petrus; 3e zagen veel smart en weenden, doch zien ook met lust op hen die Jesus dienen	123

<i>Aan Maria</i> , om door Jesus oogen een blik op zijn Hart te slaan	129
XIII. DE KNEIEBUIGING, een middel te om Jesus te eeren; 2e te aanbidden; 3e ons ootmoedig tot zijn goddelijk Hart te wenden	131
<i>Aan Maria</i> , om met haar eerbiedig voor Jesus te knielen	136
XIV. JESUS' KLAGTEN, dat Hij zoovele eeuwen reeds met ons is, en nog zoo weinig gekend wordt, te door mij; 2e door zooveelen; 3e in de grootste zijner gaven	138
<i>Aan Maria</i> , om onzen Schat in het H. Sacrament te kennen	143
XV. DE MORGENSTER te schittert liefelijk aan den hemel, boven de andere sterren; 2e verspreidt een zacht licht voor den dwalenden wandelaar; 3e wijst op het aanbreekend licht	145
<i>Aan Maria</i> , om de hemelsche Morgenster te volgen	150
XVI. ONZE GENEESHEER is te hier gekomen om te genezen; 2e Hij heeft alle magt; 3e wil echter, dat wij onze kwalen bloot leggen, op Hem vertrouwen, en dankbaar zijn	152
<i>Aan Maria</i> , om van Jesus genezing te verwerven	158
XVII. DE GOEDE HERDER te kent zijne schapen; 2e weidt en bewaakt hen; 3e zoekt de dwalenden op; 4e geeft zijn leven voor zijne schapen	159
<i>Aan Maria</i> , om een getrouw schaapje van Jesus' kudde te zijn	165
XVIII. MIJN GIDS te verlaat mij nooit; 2e wijst mij den besten en veiligsten weg; 3e beschermt mij op al mijn togten	166
<i>Aan Maria</i> , om Jesus altoos te volgen	171
XIX. MIJN GOD EN MIJN AL is Jesus in het H. Sacrament als gevende te de Bron aller genaden; 2e den grootsten aller schatten; 3e zich zelven, onzen eeuwigen God	173
<i>Aan Maria</i> , om in Jesus alles te vinden	179
XX. ONZE VRIEND die te ons goddelijk lief heeft; 2e ons al zijn schatten mededeelt; 3e altoos met ons blijft, om ons te steunen en te troosten	180
<i>Aan Maria</i> , om Jesus' vriendschap nooit te verliezen	187

- XXI. HET VUUR is mede Jesus' Hart, als een zinnebeeld 1e van Gods glorie; 2e van Gods magt; 3e van Gods kennis; 4e van Gods liefde 188
Aan Maria, om door dit vuur ontvlamd te worden . 193
- XXII. ONZE HOOGEPRIESTER, die 1e voor ons is aangesteld door God; 2e getrouw in alles; 3e voor ons offert en bidt, boven alle Hoogepriesters magtig en goed. 195
Aan Maria, ten einde Jesus' tusschenkomst te verdienen 201
- XXIII. ONZE BROEDER, 1e in het H. Geheim der Menschwording deelachtig geworden aan onze natuur; 2e in het H. Sacrament ons deelachtig makend aan de zijne. 203
Aan Maria, om een waardige Broeder van Jesus te zijn 209
- XXIV. HET GEHEIM 1e door niemand te doorgronden; 2e door Jesus' Hart uitgevonden; 3e om geheel ons hart als offer te vragen 211
Aan Maria, om een levendig geloof en vaste hoop . 219
- XXV. ONZE REISGEZEL. Jesus' Hart in het H. Sacrament 1e maakt ons den weg ten hemel aangenaam; 2e troost ons voortdurend, beschermt ons in alle gevaren. 221
Aan Maria, om met Jesus en haar steeds voort te gaan op den weg der deugd 227
- XXVI. DE AVOND, 1e een beeld van onzen laatsten dag, door Jesus' Hart verlicht; 2e een beeld van al ons lijden, door Jesus' tegenwoordigheid verzoet 229
Aan Maria, opdat Jesus altoos met ons blijve . . . 234
- XXVII. HET MANNA 1e daalt uit den hemel; 2e is het Brood der Engelen; 3e gegeven zonder moeite van onzen kant; 4e alle zoetheid in zich hebbend; 5e het werd gegeven in de Woestijn, bewaard in de Arke, een teeken van tegenspraak 236
Aan Maria, om Gods Manna te genieten 244
- XXVIII. ONS MANNA (vervolg) 1e is voor de ziel; 2e van alle volken; 3e voor het bovennatuurlijk leven; 4e een waarlijk levend Brood, den hemel op aarde brengend en een onderpand der eeuwige vreugden. . . 246
Aan Maria, om het Manna Gods te smaken . . . 253
- XXIX. ONZE VREDE, is Jesus 1e als de Vredevorst

voorspeld; 2e zelf *onze vrede* genoemd; 3e overal, vooral
in ons hart den vrede stichtend. 255

Aan Maria, om den vrede van Jesus' Hart te vinden. 263

XXX. ZIJN NAAM is wondervol, ook en wel bijzonder
in het H. Sacrament. Al diens namen zijn leerrijk, en
als in eens zamen te vatten in den naam van *Sacrament*
des Harten, dat is: der liefde 265

Aan Maria, om Jesus' Naam en Namen steeds te
kennen en te eeren. 275

